

1917, May 6.

12.5-226.

I. Beretning avgitt av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917.

A. Fiskeridirektørens kontor.

1. Den administrative virksomhet.

Av større saker — utenfor det sedvanlige administrative arbeide — som har været under bearbeidelse ved kontoret, kan nævnes spørsmålet om en ny Fiskeridirektionsbygning paa Nordnes. Der har været avholdt arkitektkonkurrans og der vil i budgetforslaget for kommende termin bli opført et beløp som en første del av bevilgning til dette byggeforetagende. Saken vil bli forelagt for Fiskeriraadet i en særskilt forestilling.

Videre har været under behandling spørsmålet om istandbringelse av en landsorganisation og sparekasse for fiskere. Den til behandling av denne sak nedsatte komité har avsluttet sit arbeide og avgitt en indstilling som vil bli forelagt Fiskeriraadet iaar.

Spørsmålet om hjemsendelse av forliste fiskere og fangstmænd har været utredet og i henhold til den av Fiskeridirektøren givne utredning av saken blev der paa sidste Storting git en bevilgning til denne foranstaltning.

Spørsmålet om assurance mot stormflod er likeledes optat til behandling idet der er utsendt en rundskrivelse til amtmændene til indhentelse av endel oplysninger.

Avslutningen av fiskeriatvanten med England og de mange forskjellige spørsmål som staar i forbindelse hermed har i stor utstrækning lagt beslag paa kontorets arbeidskraft.

Forskjellige spørsmål om ordning av assurance av fiskefartøier har været under behandling. Krigsforsikring for fiskefartøier er blitt ordnet paa den maate, at Staten overtar krigsrisikoen for fartøier av størrelse indtil 20 tons brutto, mens større fartøier optages

i Krigsforsikringen for norske skibe for en bestemt præmie uten senere tilskud.

Ordningen av agnspørsmålet har været drøftet; der vil nu bli nedsat en komité til utredning av dette spørsmål.

Uttalelse har været avgitt i en række saker angaaende forstaaelse av fiskeavtalen og om fastsettelse av maksimalpriser for forskjellige for fiskeribedriften nødvendige artikler bl. a. fiskeredskaper.

Fiskeriraadet.

Fiskeriraadet sammentraadte til sit aarlige møte paa Fiskeridirektørens kontor i Bergen den 9 oktober 1916. — Møtet varte til og med den 13 oktober.

Den tidligere benyttede forretningsorden benyttedes ogsaa under dette møte. Til opmand valgtes Joh. Fr. Nielsen.

Til grund for forhandlingerne lagdes følgende av Fiskeridirektøren fremlagte dagsorden:

1. Spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.
2. Angaaende utfærdigelse av lov om salg av saltet sild efter vekt eller med vektgaranti.
3. Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.
4. Valg paa 3 medlemmer av Overstyret for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene for aarene 1917—1920.
5. Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918.
6. Andre saker, som maatte forebringes av Fiskeridirektøren eller av nogen av Fiskeriraadets medlemmer.

Fiskeriinspektørene.

I budgetterminen er der ingen forandring foregaat med disse stillinger. — Fiskeriinspektør Buvik har i likhet med tidligere aar fungert som opsynschef ved vaarsildfisket i søndre vaarsilddistrikt. Fiskeriinspektør Johannessen har ved siden av sin stilling som inspektør været ansat som konsulent i Provianteringsdepartementet.

Forøvrig har arbeidet med havfiskefondene som sedvanlig optat den største del av fiskeriinspektørenes virksomhet.

Fiskeriagentene.

I budgetterminen er der ingen forandring foregaat med disse stillinger.

Paa grund av den nuværende situation har fiskeriagentenes

virksomhet været hæmmet, saa de vanlige markedsberetninger omtrent ikke er avgit i forløpne budgettermin.

Fiskeriselskaper og foreninger.

For budgetterminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 bevilgedes et statsbidrag av kr. 39 150, hvorav kr. 250 uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 38 900 paa betingelse av distriktsbidrag, svarende til $\frac{1}{4}$ av statsbidraget.

Aarsberetninger og regnskap fra de forskjellige fiskeriselskaper og foreninger findes indtat længere ute i nærværende hefte av aarsberetningen.

Vrakervæsenet.

I nedenstaaende tabeller vil findes en spesifikasjon over det i kalenderaaret 1916 i de forskjellige vrakerdistrikter vrakede antal tønder sild i fiskepakning og eksportpakning.

Antal tønder vraket i fiskepakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1916.

Vrakerdistrikt	Fetsild	Vaarsild	Slosild	Islandssild	Nordsjø-sild	Fiskepakket ialt
Trondhjem....	—	—	171	200	—	371
Bergen.....	—	25 ⁷⁰ / ₂	1015	—	—	1040 ⁷⁰ / ₂
Kopervik.....	—	4841	—	5947 ¹ / ₂	—	10788 ¹ / ₂
Haugesund....	—	—	—	1040	—	1040
Ialt	—	4866 ⁷⁰ / ₂	1186	7187 ¹ / ₂	—	13239 ⁷¹ / ₂

Antal tønder vraket i eksportpakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1916.

Vrakerdistrikt	Vaarsild			Islandsild	Slosild			Fetsild		Eksportpakket ialt
	Tdr. i 100 kg. pakn.	Tdr. i 110 kg. pakn.	Ialt		Tdr. i 100 kg. pakn.	Tdr. i 100 kg. pakn.	Tdr. i 110 kg. pakn.	Tdr. i 90 kg. pakn.	Tdr. i 100 kg. pakn.	
Tromsø.....	—	—	—	—	—	—	—	753	753	
Trondhjem..	157	194	351	—	1696	12519 ¹ / ₂	184	138	14888 ¹ / ₂	
Haugesund..	—	42215	42215	6654	—	1296	—	—	50165	
Stavanger...	—	10242	10242	—	—	—	—	—	10242	
Ialt	157	52651	52808	6654	1696	13815 ¹ / ₂	184	891	76048 ¹ / ₂	

Navigationundervisningen.

Om den offentlige navigationsskole for fiskere i budgetterminen 1916—1917 har bestyreren, hr. løjtnant Puntervold, indberettet følgende:

»Den 2 oktober 1916 begyndte jeg et kursus i Aalesund med 15 elever. Kurset avsluttedes 22 november. Alle elever erholdt testimonium. Av eleverne var 9 fra Borgund, 1 fra Aalesund, 3 fra Haram, 1 fra Skodje og 1 fra Kristiansund.

Endvidere holdt Peter Farstad et privat kursus paa Kjørstad i Haram. Jeg lot eleverne gaa op til eksamen hos mig i Aalesund. Der var ialt 16 elever, alle fra Haram. Av disse strøk 5 — fem stykker. Eksamen holdtes 22 desember 1916.

Den 22 mai 1917 begyndte jeg nyt kursus i Aalesund med 9 — ni — elever. Kurset avsluttedes 10 juli. Av eleverne var 5 fra Borgund, 2 fra Vartdal, 1 fra Øksnes og 1 fra Aalesund. Alle fik eksamen.

Flere kurser er ikke holdt i budgetterminen.«

Efter foranstaltning av Søndmøre og Romsdals fiskeriselskap avholdtes i terminen 3 navigationskurser. Det var oprindelig selskapets plan at avholde 2 kurser, hvortil selskapet paa andragende erholdt statsbidrag; men paa grund av stor tilstrømning av ansøkere, nemlig 45 stk. til første og ca. 60 stk. til det andet berammede kursus, besluttedes sidstnevnte omlagt til 2 samtidig avholdte kurser med optagelse av 20 elever i hvert.

Efter de av lærerne avgivne indberetninger hitsættes:

Første kursus begyndte paa Harøy den 17 august 1916 med 20 elever. Som lærer var ansat kaptein Sevrin H. Roald. Foruten gjennomgaaelse av den teoretiske undervisning blev eleverne med leiet motorbaat to gange tat ut paa praktiske øvelser i: seillas efter specialkart, deviationsundersøkelse av kompasset, bruken av haandloggen, patentloggen, korrigering av kompasset samt meridianhøide av solen.

Kurset avsluttedes med eksamen den 3 og 4 oktober med saadant resultat at samtlige elever erholdt hovedkarakter: »Udmerket godt«. Som censorer fungerte kaibetjent, tidligere skibsfører Chr. Strømsholm og dampskibsfører og reder Jonas Fjørtoft fra Aalesund.

Næste kursus begyndte paa Moltu den 10 oktober med kaptein Sevrin H. Roald som lærer. Av de til kurset uttagne elever fremmøtte 19. Det vanlige pensum blev gjennomgaaet likesom der ogsaa blev foretat praktiske øvelser med motorbaat. Kurset avsluttedes med eksamen den 29 og 30 november. Samtlige elever bestod eksa-

men med følgende resultat: 18 elever fik hovedkarakter »Udmerket godt« og 1 elev fik »Meget godt«.

Som censorer fungerede dampskibsreder Jonas Fjærtøft og fhv. skibsfører, kaibetjent Chr. Strømsholm fra Aalesund.

Herr Per Gurskøvik holdt to foredrag for kursets elever. Det første om: »Klipfiskens behandling«, det andet over: »Sammenlutningen, og dens betydning for fiskerne«.

Det 3dje kursus afholdtes paa Bergsdal i Herø og begyndte den 13 oktober 1916 med 17 elever i alderen 18 til 32 aar. Som lærer var ansat kaptein Sigvald Berntsen. Av eleverne blev under kurset 1 indkaldt til militærtjeneste og 3 maatte slutte paa grund av sygdom. Eksamen afholdtes den 30 november og 1 desember med saadant resultat: 4 elever fik hovedkarakteren »Udmerket godt«, 6 elever »Meget godt« og 3 elever »Godt«.

Som censorer fungerede kaibetjent, fhv. skibsfører Chr. Strømsholm og dampskibsfører og reder Jonas Fjærtøft fra Aalesund.

Av hr. Per Gurskøvik blev holdt et foredrag for eleverne om »Klipfiskens behandling«.

De av Søndmøre og Romsdals fiskeriselskap afholdte navigationskurser var, som underlagt fiskeriadministrationens kontrol og indrettet som Statens ordinære navigationskursus for fiskere, av Departementet godkjendt som likestillet med disse.

De ved kurserne fungerende censorer var, efter anmodning av fiskeriselskapet, opnævnt av Fiskeridirektøren.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1 juli 1916 til 30 juni 1917.

1. Det Ældre Havfiskefond.

Søkningen efter laan av dette fond har vedvarende været meget stor og de beløp, som ønskes laant, er stadig blit større paa grund av bygningsprisernes stigning og ønsket om at anskaffe større og bedre utstyrte fartøistyper. Som følge herav var fondets kapital i begyndelsen av mai 1917 paa det nærmeste disponert. For at tilfredsstillen den stigende laanetrang hadde Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri allerede ved indstilling av 13 april 1917 foreslaat fondet forøket med kr. 1 000 000, og overensstemmende hermed fremsattes kongelig proposition. Den 11 mai 1917 besluttet da Stortinget det Ældre Havfiskefonds forøkelse med kr. 1 000 000. Efter denne forøkelse utgjør fondet kr. 3 950 000.

I terminen fra og med 1 juli 1916 til og med 30 juni 1917 er indvilget ialt 261 laan til et samlet beløp av kr. 1 144 800. De indvilgede andragender fordeler sig paa følgende amter saaledes:

Finmarkens amt	1	laan til beløp kr.	8 000
Tromsø amt	53	—»—	» 283 800
Nordlands amt	139	—»—	» 576 300
Nordre Trondhjems amt	7	—»—	» 27 300
Søndre Trondhjems amt	9	—»—	» 63 000
Romsdals amt	6	—»—	» 33 300
Nordre Bergenhus amt	5	—»—	» 30 500
Bergen	2	—»—	» 14 000
Stavanger amt	1	—»—	» 10 000
Lister og Mandals amt	24	—»—	» 79 600
Nedenes amt	1	—»—	» 1 100
Bratsbergs amt	3	—»—	» 2 700
Jarlsberg og Larviks amt	1	—»—	» 4 500
Smaalenenes amt	9	—»—	» 10 700

Ialt tilstaat 261 laan til beløp kr. 1 144 800

Laanene er git til anskaffelse av motorfartøier, hvoriblandt nogen motorotringer og for en liten del til anskaffelse av motorer i tidligere indkjøpte fartøier.

I terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 er anvist 174 laan til et samlet beløp av kr. 654 040. De anviste laan fordeler sig paa følgende amter saaledes:

Finmarkens amt	1	laan til beløp kr.	8 000
Tromsø amt	27	—»—	» 102 700
Nordlands amt	107	—»—	» 405 050
Nordre Trondhjems amt	2	—»—	» 5 600
Søndre Trondhjems amt	4	—»—	» 15 500
Romsdals amt	9	—»—	» 48 000
Nordre Bergenhus	1	—»—	» 6 000
Lister og Mandals amt	14	—»—	» 54 700
Nedenes amt	1	—»—	» 1 100
Bratsbergs amt	4	—»—	» 2 390
Smaalenenes amt	4	—»—	» 5 000

Ialt anvist 174 laan til beløp kr. 654 040

De anviste laan er anvendt til motorfartøier. Som sikkerhet er for samtlige stillet kommunegaranti.

Nedenfor anføres en fortegnelse over dels i terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 og dels tidligere tilstaaede laan, som endnu ikke var anvist til utbetaling inden 30 juni 1917:

Tromsø amt	57	laan til beløp kr.	308 000
Nordlands amt	71	—»—	» 324 000
Nordre Trondhjems amt	7	—»—	» 27 300
Søndre Trondhjems amt	5	—»—	» 47 500
Romsdals amt	2	—»—	» 10 300
Nordre Bergenhus amt	5	—»—	» 32 500
Bergen	1	—»—	» 6 000
Stavanger amt	1	—»—	» 10 000
Lister og Mandals amt	16	—»—	» 44 600
Jarlsberg og Larviks amt.	1	—»—	» 4 500
Smaalenenes amt	7	—»—	» 7 400

Ialt 173 laan til beløp kr. 822 100

Av fondet er til 30 juni 1917 ialt anvist til utbetaling 1513 laan til et samlet beløp av kr. 4 551 128.33.

2. Det Nye Havfiskefond.

Av dette fonds midler er der i terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 ikke tilstaaet noget nyt laan, da ingen ansøkninger har foreligget. Alle tidligere tilstaaede laan av dette fond er anvist og utbetalt. Av dette fond er ialt anvist til utbetaling 54 laan til et samlet beløp av kr. 1 021 300.

3. Finmarksfondet.

Av dette fonds midler er i terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 tilstaaet 17 laan til et samlet beløp av kr. 64 100. De indvilgede laaneandragender fordeler sig paa følgende kommuner saaledes:

Vadsø by	1	laan til beløp kr.	3 800
Vardø by	9	—»—	» 32 700
Vardø herred	3	—»—	» 11 600
Berlevaag	1	—»—	» 4 000
Kjelvik	3	—»—	» 12 000

Ialt tilstaaet 17 laan til beløp kr. 64 100

I terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917 er der av dette fond anvist 3 laan til et samlet beløp av kr. 10 000. De anviste laan fordeler sig paa følgende kommuner saaledes:

Vardø by	1 laan til beløp	kr.	3 500
Sydvaranger	1	—»—	» 2 700
Maasø	1	—»—	» 3 800

Ialt anvist 3 laan til beløp kr. 10 000

Av de i terminen og tidligere tilstaaede laan var der til den 30 juni 1917 endnu ikke anvist 21 laan til et samlet beløp av kr. 79 000. Disse fordeler sig paa følgende kommuner saaledes:

Vadsø by	2 laan til beløp	kr.	7 600
Vardø by	10	—»—	» 36 500
Sydvaranger	1	—»—	» 3 600
Vardø herred	4	—»—	» 15 400
Berlevaag	1	—»—	» 4 000
Kjelsvik	3	—»—	» 12 000

Ialt 21 laan til beløp kr. 79 100

Av Finmarksfondet er indtil 30 juni 1917 ialt anvist til utbetaling 135 laan til et samlet beløp av kr. 334 455.

Det er ikke mulig at tilveiebringe nøiagtige opgaver over Havfiskefondenes stilling i denne oversigt, da oppebørselsbetjentenes oppgjør pr. 30 juni først vil foreligge i løpet av oktober maaned.

Finansdepartementet vil imidlertid som vanlig foranledige indtatt i forklaringerne til statsregnskapet en nøiagtig opgave vedkommende fondene og deres virksomhet.

Nedenfor meddeles en samlet opgave over alle de anviste samt de helt indfridde laan av de 3 havfiskefond siden fondenes oprettelse til 30 juni 1917. Laanene er anført under de distrikter, hvor de oprindelige laantagere hørte hjemme, da laanene blev indvilget.

Opgave over de siden havfiskefondenes oprettelse til og med 30 juni
1917 utbetalte laan av de 3 havfiskefond.

1. Det Ældre Havfiskefond.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by	6	12 900	5	4 900
Hammerfest by	1	850	1	850
Vardø herred	2	8 700	2	8 700
Tanen	4	19 000	3	17 800
Kjelvik	6	16 950	3	12 100
Maasø	1	1 000	1	1 000
Hammerfest herred	2	2 000	2	2 000
Hasvik	1	1 400	1	1 400
Loppen Øksfjord.....	3	5 100	3	5 100
Finmarkens amt	26	67 900	21	53 850
Tromsø	10	38 800	7	30 300
Harstad	1	6 000	1	6 000
Kvænangen.....	5	13 900	3	6 400
Nordreisa	14	41 400	3	7 000
Skjærvøy.....	50	140 600	21	36 900
Helgøy.....	20	58 500	3	3 900
Karløy	41	108 650	18	42 200
Sørfjord	12	28 500	2	4 300
Lyngen	42	143 500	9	19 400
Tromsøysund	32	86 360	11	19 660
Balsfjord.....	29	68 300	11	17 300
Malangen	21	54 500	9	21 800
Lenvik.....	42	118 200	12	20 000
Hillesøy.....	20	56 500	6	16 000
Torsken.....	2	5 800	2	5 200
Berg.....	18	48 400	4	11 200
Tranøy.....	21	48 400	9	17 200
Sørreisa.....	28	54 650	20	20 650
Dyrøy	30	76 575	17	33 700
Salangen	22	56 400	13	24 800
Lavangen	10	29 700	3	11 000
Ibbestad	84	220 800	52	113 700

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Bjarkøy	17	48 900	9	26 900
Trondenes.....	17	29 900	13	16 900
Kvæfjord.....	15	19 200	13	15 200
Tromsø amt	603	1 602 435	271	547 610
Bodø.....	5	27 600	5	27 600
Dverberg.....	34	86 700	17	30 550
Sortland	14	44 500	11	33 900
Øksnes.....	65	186 700	11	25 400
Bø.....	26	79 500	19	50 000
Hadsel.....	38	149 010	15	59 610
Værøy	3	6 200	2	3 500
Flakstad	32	94 450	3	7 750
Moskenes	3	10 000	—	—
Buksnes.....	14	62 400	7	13 700
Borge.....	13	36 000	5	7 500
Gimsøy	18	31 100	—	—
Vaagan	6	18 500	3	5 700
Tjeldsund	5	14 800	1	4 000
Lødingen.....	9	16 900	4	5 800
Evenes.....	10	27 000	1	1 000
Ankenes	8	15 800	4	8 800
Tysfjord	4	15 700	1	4 000
Hamarøy.....	10	32 000	3	6 500
Steigen	8	17 200	3	7 200
Leiranger	5	10 700	1	800
Kjerringøy	4	12 000	1	1 000
Nordfold	9	25 300	—	—
Sørfold	7	16 800	1	3 000
Saltdalen.....	19	62 900	7	16 400
Fauske.....	7	29 150	1	6 000
Skjærstad	3	7 400	2	2 400
Bodin.....	27	99 300	6	9 900
Beiarn	2	4 500	—	—
Gildeskaal	21	87 075	4	13 375
Meløy.....	4	7 600	2	1 600
Rødøy	2	9 500	1	4 500

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Træna	5	25 000	2	7 000
Mo	2	7 000	—	—
Næsna	4	11 433.33	1	1 133.33
Dønnes	1	1 200	—	—
Herøy.....	7	19 800	1	4 200
Leirfjord.....	4	18 500	—	—
Alstadhaug.....	10	25 000	3	8 600
Tjøtta.....	6	14 300	3	7 300
Velfjord	1	400	1	400
Vega	7	33 000	2	10 000
Brønnøy.....	5	23 000	1	14 500
Vik.....	6	18 500	—	—
Bindalen	1	4 000	—	—
Nordlands amt	494	1545 418.33	155	414 618.33
Kolvereid	5	13 900	1	3 600
Leka.....	6	7 200	5	5 700
Vikten	4	18 000	4	18 000
Nærø	6	8 200	3	2 100
Otterøy.....	1	2 000	—	—
Fosnes.....	1	4 000	—	—
Frosta	1	2 000	1	2 000
N. Trondhjems amt	24	55 300	14	31 400
Trondhjem	1	12 500	1	12 500
Stadsbygden.....	1	600	1	600
Hevne	1	1 500	1	1 500
Fillan.....	1	8 000	—	—
Hitteren.....	2	3 700	1	2 500
Nordfrøya	5	14 500	4	13 500
Sørfrøya	5	20 900	1	2 000
Ørlandet	4	12 200	1	1 000
Skjørn	1	5 000	—	—
Nes.....	1	2 000	—	—
Stoksund.....	2	4 000	2	4 000
Osen	4	4 700	2	900
Bjørnør	1	400	1	400
S. Trondhjems amt	29	90 000	15	38 400

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal maal	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Aalesund.....	19	94 100	19	94 100
Kristiansund	4	52 500	3	37 500
Bratvær	4	17 000	—	—
Edø	3	11 000	—	—
Tusteren	2	2 900	1	1 400
Bremsnes	2	3 200	2	3 200
Bud	4	9 000	4	9 000
Sandø.....	3	12 000	1	4 000
Akerø	1	1 500	1	1 500
Frænen	6	26 700	5	24 200
Haram	13	66 800	1	9 000
Borgund	5	31 830	4	25 830
Ørsten	1	10 000	1	10 000
Ulstein.....	4	15 700	3	14 200
Herø.....	3	15 000	—	—
Sandø.....	2	8 000	—	—
Romsdals amt	76	377 230	45	233 930
Florø	4	40 000	2	30 000
Daviken.....	1	15 000	1	15 000
Nordre Vaagsø	1	6 000	—	—
Bremanger	1	4 500	1	4 500
Kinn.....	1	3 000	—	—
Vevring	1	4 000	—	—
Askvold.....	2	7 500	1	3 500
Sulen	4	14 000	3	9 000
Gulen.....	1	3 200	—	—
Lavik	1	4 500	1	4 500
N. Bergenhus amt	17	101 700	9	66 500
Bergen.....	5	39 250	4	34 250
Jondal	1	4 000	—	—
Vikør	1	4 500	—	—
Austrheim.....	3	13 000	1	4 000
Lindaas	2	6 000	2	6 000
Manger	2	6 150	1	2 450

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Herlø	3	10 000	3	9 700
Hamre	1	3 000	—	—
Bruvik	1	4 000	—	—
Haus	1	3 400	1	3 400
Askøen	2	13 000	—	—
Fjeld	2	7 000	1	2 000
Sund	5	18 700	4	16 200
Austevold	5	26 800	3	20 300
Samnanger	1	2 700	1	2 700
Tysnes	2	9 000	2	9 000
Finnaas	4	32 500	4	32 500
Fjeldberg	1	2 000	1	2 000
Kvinnherred.....	4	23 000	4	23 000
Strandebarm.....	2	12 000	2	12 000
Varaldsø	1	3 500	1	3 500
S. Bergenhus amt	44	204 250	31	148 750
Stavanger	1	15 000	1	15 000
Egersund	5	10 300	1	2 500
Haugesund	2	7 000	1	4 000
Torvestad	2	6 250	2	6 250
Skudenes	2	11 000	2	11 000
Aakre	2	18 400	1	16 000
Sogndal herred.....	3	12 285	2	8 285
Stavanger amt	17	80 235	10	63 035
Kristiansand	1	1 500	—	—
Hitterø	10	24 100	2	9 500
Vanse	4	12 900	—	—
Spangereid.....	2	3 000	—	—
Søndre Undal	4	8 060	4	8 060
Halsaa og Hartmark	1	2 600	—	—
Søgne.....	11	29 600	8	25 600
Randø Sund	4	6 200	1	1 800
Oddernes.....	38	86 500	8	10 600
Lister og Mandals amt	75	174 460	23	55 560

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Risør	9	11 750	4	6 500
Barbu (nu Arendal).....	1	4 000	1	4 000
Høvaag	1	8 000	1	8 000
Landvik.....	3	2 960	—	—
Tromø	2	3 800	2	3 800
Dybvaag	6	15 400	6	15 400
Flosta	1	2 500	1	2 500
Sønedeled	2	900	1	400
Nedenes amt	25	49 310	16	40 600
Kragerø.....	4	8 700	3	6 400
Brevik	1	3 500	1	3 500
Langesund	7	22 800	6	21 600
Bamle	3	4 800	2	4 300
Skaatø	11	11 340	4	7 500
Bratsberg amt	26	51 140	16	43 300
Larvik	1	400	—	—
Sandefjord	1	4 500	1	4 500
Brunlanes	7	8 100	—	—
Fredriksværn.....	2	3 100	—	—
Sandeherred.....	1	2 000	1	2 000
Nøtterø.....	1	6 550	1	6 550
Stokke	1	3 000	1	3 000
Jarlsberg og Larviks amt	14	27 650	4	16 050
Kristiania	4	31 800	3	27 800
Bærum.....	1	1 200	—	—
Son.....	2	3 000	2	3 000
Akershus amt	3	4 200	2	3 000
Moss.....	1	400	—	—
Onsø.....	4	17 850	2	16 000
Raade	2	2 150	—	—
Rygge.....	1	1 200	—	—
Skjeberg	9	7 200	—	—

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Hvaler	10	15 150	1	4 000
Berg	3	4 300	—	—
Torsnes	1	600	—	—
Smaalenenes amt	31	48 850	3	20 000

Sammendrag av opgaverne for det Ældre Havfiskefond amtsvis:

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken	26	67 900	21	53 850
Tromsø	603	1 602 435	271	547 610
Nordland	494	1 545 418,33	155	414 618,33
Nordre Trondhjem	24	55 300	14	31 400
Søndre Trondhjem	29	90 000	15	38 400
Romsdal	76	377 230	45	233 930
Nordre Bergenhus	17	101 700	9	66 500
Bergen	5	39 250	4	34 250
Søndre Bergenhus	44	204 250	31	148 750
Stavanger	17	80 235	10	63 035
Lister og Mandal	75	174 460	23	55 560
Nedenes	25	49 310	16	40 600
Bratsberg	26	51 140	16	43 300
Jarlsberg og Larvik	14	27 650	4	16 050
Akershus	3	4 200	2	3 000
Smaalenene	31	48 850	3	20 000
Kristiania	4	31 800	3	27 800
Riket ialt	1513	4 551 128,33	642	1 838 653,33

2. Det Nye Havfiskefond.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by	1	17 000	1	17 000
Alten	1	20 000	1	20 000
Finmarkens amt	2	37 000	2	37 000
Tromsø	1	25 000	1	25 000
Hillesøy.....	1	13 000	1	13 000
Kvæfjord.....	1	20 000	1	20 000
Tromsø amt	3	58 000	3	58 000
Sortland	1	20 000	1	20 000
Hadsel.....	5	80 000	5	80 000
Vik.....	1	9 000	1	9 000
Nordlands amt	7	109 000	7	109 000
Nærø	1	20 000	1	20 000
N. Trondhjems amt	1	20 000	1	20 000
Trondhjem	1	7 500	1	7 500
S. Trondhjems amt	1	7 500	1	7 500
Aalesund.....	11	220 500	10	200 500
Kristiansund	1	20 000	1	20 000
Haram	1	20 000	1	20 000
Ulstein	1	20 000	1	20 000
Romsdals amt	14	280 500	13	260 500
Florø	4	100 000	4	100 000
Daviken.....	1	20 000	1	20 000
Selje	1	20 000	—	—
Bremanger	1	20 000	1	20 000
Kinn.....	2	45 000	1	25 000
Sulen	1	20 000	1	20 000
N. Bergenhus amt	10	225 000	8	185 000
Bergen.....	7	113 000	7	113 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Stord	1	20 000	—	—
S. Bergenhus amt	1	20 000	—	—
Stavanger	3	72 000	3	72 000
Stavanger amt	3	72 000	3	72 000
Hisø	1	12 000	—	—
Nedenes amt	1	12 000	—	—
Kristiania	1	30 000	—	—
Onsø.....	2	17 300	2	17 300
Berg.....	1	20 000	1	20 000
Smaalenenes amt	3	37 300	3	37 300

Sammendrag av opgaverne for det Nye Havfiskefond amtsvis:

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken	2	37 000	2	37 000
Tromsø	3	58 000	3	58 000
Nordland.....	7	109 000	7	109 000
Nordre Trondhjem	1	20 000	1	20 000
Søndre Trondhjem	1	7 500	1	7 500
Romsdal	14	280 500	13	260 500
Nordre Bergenhus	10	225 000	8	185 000
Bergen.....	7	113 000	7	113 000
Søndre Bergenhus	1	20 000	—	—
Stavanger	3	72 000	3	72 000
Nedenes.....	1	12 000	—	—
Smaalenene	3	37 300	3	37 300
Kristiania	1	30 000	—	—
Riket ialt	54	1 021 300	48	899 300

3. Finmarksfondet.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by	35	89 550	14	36 180
Hammerfest by	6	15 350	3	6 450
Sydvaranger	1	2 700	—	—
Nordvaranger	2	4 600	—	—
Vardø herred	9	18 100	3	4 700
Berlevaag	4	14 300	2	5 300
Tanen	8	16 700	—	—
Gamvik	2	7 000	1	2 000
Lebesby	4	8 250	—	—
Kistrand	2	3 240	2	3 240
Kjelvik	15	28 435	4	6 025
Hammerfest herred	16	37 780	8	19 100
Kvalsund	1	3 600	—	—
Hasvik	4	8 990	3	5 790
Loppen—Øksfjord	5	15 560	2	5 800
Talvik	15	45 800	2	6 900
Alten	2	3 300	—	—
Maasø	4	11 200	—	—
Finmarkens amt ialt	135	334 455	44	101 485

Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier.

I budgetterminen er utgit følgende hefter:

1ste hefte 1916 indeholdende: Beretning avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916.

Beretning fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1915—1916 (i utdrag).

Fiskeriraadets forhandlinger i møte 9 til 13 oktober 1916 og de for Raadet fremlagte saker.

Beretning om forsøksarbeiderne ved Statens hummerstation ved Korshavn sommeren 1916 (av bestyrer Alf Dannevig).

2det hefte 1916 indeholdende: Richard Hansen: Lofotfiskeriet 1916.

3dje hefte 1916 indeholdende: Opsynschef G. Puntervold: Beretning om vaartorskefisket i Romsdals amt 1916.

Opsynschef S. Johannessen: Vaartorskefisket i Nordre Bergenhus amt 1916.

Amtmanden i Finmarken: Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangst og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1915.

Amtmanden i Finmarken: Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1916.

Fiskeristatistikken.

»Norges Fiskerier« 1915 kan neppe ventes færdig før omkring midten av oktober, da der endnu gjenstaar at trykke to ark. Bearbejdelsen av opgaverne begyndte i september 1916 og blev færdig i februar iaar, da manuskriptet til tabellerne blev overlatt trykkeriet, som dog endnu er nødt til at overlate endel av sit arbeide til Kristianiatrykkerier.

Aargangen 1915 er likesom de to foregaaende redigert av cand. real. Oscar Sund med assistanse av frk. Aslaug Paulsson.

Der er ikke foretat nogen væsentlige forandringer fra aargangen 1914. De deri indførte forbedringer er selvfølgelig bibeholdt i den nye utgave.

Av nye tabeller er der bare en, nemlig en oversigt over utførselen av fiskeprodukter til de viktigste konsumland.

2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.

Om fiskerierne i 1916—1917.

Fiskerierne i 1916

antages som helhet betragtet at ha git et tilfredsstillende utbytte hvad kvantum angaar. De egentlige skreifiskerier gav et mindre fangstutbytte end paa flere aar og vaarfisket i Finmarken gav ogsaa et litet fangstutbytte. Storsildfisket blev meget godt og fangstmængden var større end tidligere. Fetsildfisket blir derimot meget smaat og staar betydelig under de tidligere aar, 1913 undtat, mens vaarsildfisket gav et større kvantum end i de foregaaende 2 aar. Da priserne i 1916 var større for samtlige fiskeriprodukter vil værdiutbyttet av samtlige fiskerier bli større end i noget tidligere aar og vil efter en foreløbig beregning formentlig dreie sig om 180 millioner kroner, der udelukkende er utbetalt fiskerne. Hertil kommer fortjeneste til forretningsfolk.

Til sammenligning kan anføres at værdiutbyttet i de foregaaende 5 aar var som følger: i 1915 75 mill., i 1914 62 mill., i 1913 54 mill., i 1912 52 mill. og i 1911 54 mill. kroner.

Torskefiskerierne gav et daarlig middelsaars utbytte i kvantum, men pengeutbyttet blev større end nogensinde. De gode utsigter for avsætning av klipfisk og rundfisk bevirket at prisen paa raaprodukter naadde en gjennomsnittspris som endog var større end i de to foregaaende aar, der hittil hadde opvist den største pris under fisket. I likhet med foregaaende aar blev der ogsaa i 1916 utskibet store partier av saltet fisk, saa det til klipfisk bestemte parti blev betydelig mindre end hvad der fremgaar av skreirapporten. Det til rundfisk hængte parti er ogsaa i 1916 betydelig mindre end i noget tidligere aar i forhold til fangstmængden, da der blev saltet forholdsvis mere end vanlig. Ved aarets begyndelse var der endel mindre beholdninger av klipfisk her i landet, da lagrene ikke helt var rømmet som antat i forrige aarsoversigt. Da tilførselen av ny vare paa grund av de foran nævnte forhold ikke blev saa stor som vanlig og da omsætningen har hat et normalt forløp skulde man anta at der ved aarets slutning var forholdsvis smaa lagre av klipfisk inden landet.

Sildfiskerierne i sin helhet har git et godt resultat. Storsildfisket blev større end i noget tidligere aar, og vaarsildfisket blev ogsaa større end tidligere, 1913 undtat. Saavel under storsildfisket som under vaarsildfisket blev der saltet betydelig mere end i tidligere aar, saa det isede parti var ganske ubetydelig. Efterspørselen efter saltsild var meget stor gjennom hele sæsongen. Fetsildfisket i 1916 maa nærmest betegnes som mislig. Omsætningen var gjennom hele sæsongen god og priserne var særlig for storsild og vaarsild usedvanlig høie. Lagrene av al sild maa ved aarets utgang betegnes som rømmet.

Storsildfisket begyndte ved samme tid som foregaaende sæsong. Den første fangst indbragtes til Kristiansund den 21 novbr. 1915 av 2 dampskibe med 3 og 10 maal, men der blev ikke noget nævneværdig fiske før i uken der endte den 11 desember og den derpaa følgende uke. Derimot var der i uken før jul uveir som omtrent helt hindret fisket, saa der før jul blev optat mindre end i foregaaende aar, nemlig ca. 80 000 maal mot i foregaaende aar før jul noget over 100 000 maal. I slutten av januar var der en uveirsperiode, men siden var der bra veir ut gjennom hele fisket. Fisket begyndte som vanlig paa Sulshavet, og silden holdt sig længe der, like til over jul, men ved nytaarstider fiskedes ogsaa paa Titranhavet; samtidig gik flere av de større baater like til Haltenhavet,

hvor der var jevnt store fangster. Først i slutten av januar formerkedes silden utenfor Smølen og Griphavet likesom den omtrent samtidig formerkedes paa Onahavet og den 28 januar indkom de første fangster til Søndmøre fra Svinøhavet. Uveirsperioden i januar bevirket at der i denne maaned kun blev opfisket 112 500 maal mot 271 000 i 1915 og 104 000 i januar 1914. — Ved denne maanedes utgang var der ialt opfisket 220 900 maal mot 382 000 i 1915, 134 000 i 1914 og 220 000 i 1913 til samme tid. I februar maaned var der et meget godt fiske, saa der i denne maaned blev opfisket 282 400 maal mot i samme maaned ifjor 110 000 og i 1914 50 000 maal. Det gode fiske fortsatte ut hele mars i hvilken maaned der blev opfisket 137 600 maal. Det samlede fangstutbytte utgjorde 644 100 maal storsild. Herav blev 38 200 maal iset til eksport og 595 860 maal saltet, resten hjemmeforbruk og agn. I 1915 var partiet 516 000 maal, hvorav saltet 346 200 maal og i 1914 henholdsvis 220 000 og 79 850 maal. Priserne var usedvanlig høie gjennom hele sæsongen. I begynnelsen av fisket var prisen i Kristiansund kr. 60 pr. maal, men faldt noget i desember og var nede i omkring kr. 33, men straks over nytaar steg priserne igjen til omkring kr. 50 og var endog senere helt oppe i kr. 60 pr. maal. For Aalesund og Søndre Søndmør, hvor fisket var større end tidligere, var ogsaa priserne oppe i samme høide som for Kristiansund. Middelpriisen for hele fisket antages at være 48.76 pr. maal og totalværdien for storsildfisket antages at være ca. kr. 31 320 000 mot kr. 6 404 000 i 1915, kr. 3 300 000 i 1914 og kr. 4 200 000 i 1913.

Storsildfisket paa Skagerak var helt mislykket i 1916.

V a a r s i l d f i s k e t i 1916 begyndte senere end i tidligere aar, saa der i januar maaned intet var opfisket og heller ikke i den første uke av februar var der noget fiske. Senere tok fisket sig jevnt op og faldt bedst mellem 19 februar og 25 mars. I uken der endte 19 februar ilandbragtes 43 350 maal (ifjor 52 200 maal) og i den følgende uke 179 650 maal (ifjor 104 730 maal). I mars faldt fisket usedvanlig godt og i denne maaned opfiskedes 623 000 maal mot 436 000 ifjor og 450 000 maal 1914. I de sidste dage av mars blev fisket betydelig mindre end vanlig og de sidste laase tømtes i uken der endte den 15 april (ifjor 8 mai). Det beregnes at totalutbyttet i 1916 utgjorde 950 820 maal, hvorav 560 920 maal garnsild og 389 900 maal notsild. I 1915 var partiet 703 700, i 1914 717 000, i 1913 1 mill. og i 1912 625 000 maal. Det hovedsagelige fiske faldt som sedvanlig i søndre distrikt. I Nordre Bergenhus var man optat med det samtidig paagaende torskefiske. Prisen for vaarsilden var usedvanlig høi gjennom hele sæsongen og gjennemsnittsprisen for hele fisket

blev ca. kr. 41.75 pr. maal mot kr. 9.27 pr. maal i 1915. — Der saltedes i 1916 770 820 maal mot 319 200 i 1915 og 150 800 i 1914. Som det sees blev mestedelen av vaarsilden saltet iaar, da der paa grund av forholdene ikke var nogen nævneværdig eksport av fersk iset sild mens der var god avsætning av saltsild til høie priser. Efter de paa fiskepladsene betalte priser antages værdiutbyttet av hele vaarsildfisket at kunne sættes til kr. 40 300 000 mot kr. 6 520 500 i 1915 og kr. 2 545 000 i 1914.

Fetsildfisket i 1916 var meget smaat og maa betegnes som nærmest mislykket. I førstningen tegnet fisket til at bli nogenlunde bra i Nordland og Tromsø amter indtil henimot midten av september, men efter den tid var fisket meget smaat. I Finmarken var der intet sildefiske og i Trondhjemsamterne yderst smaat og i Romsdals amt intet, saa det samlede utbytte er betydelig mindre end i noget tidligere aar, naar undtages 1913, der gav et mindre utbytte end i 1916. Priserne var høie gjennem hele sæsongen saa værdien av fisket blir forholdsvis stor, men priserne var dog gjennemgaaende noget lavere end i 1915.

Til henimot utgangen av desember 1916 er der ialt opfisket 186 000 maal mot 450 000 i 1915, 500 000 i 1914, 170 700 i 1913, 336 700 i 1912, 482 600 i 1911, 542 100 i 1910 og 650 600 maal i 1909. I 1916 blev 2237 maal iset, til sildoljefabrikker blev solgt 34 995 maal og til hermetikfabrikker 7764 maal. — Der saltedes i 1916 182 100 fiskepakkede tønder mot 400 000 i 1915, 334 100 i 1914, 106 300 i 1913, 237 100 i 1912, 320 300 i 1911, 406 600 i 1910 og 499 400 tdr. 1909.

Efter en foreløbig beregning antages værdiutbyttet av fetsildfisket i 1916 til aarets utgang at bli ca. kr. 5 000 000 efter en gjennomsnittspris av vel kr. 27 pr. maal mot i 1915 kr. 13 300 000.

Av aarets fangst falder 84 900 maal paa Tromsø amt og 81 950 maal paa Nordlands amt. Av restpartiet falder 6890 maal paa Inderøens fogderi og 10 230 maal paa Søndre Trondhjems amt. I Finmarken og de øvrige steder foregik intet nævneværdig fetsildfiske.

Følgende tabel gir en oversigt over fangsten og anvendelsen i de sidste 8 aar.

Aar	Ialt opfisket maal	Iset maal	Solgt sildeolje- fabrikker maal	Solgt hermetik- fabrikker maal	Saltet tønder
1916.....	185 953	2 237	34 995	8 424	182 236
1915.....	442 801	23 043	40 211	—	400 048
1914.....	715 699	37 550	324 510	—	334 116
1913.....	170 674	18 972	30 893	—	106 284
1912.....	336 668	47 688	74 177	—	237 123
1911.....	482 560	49 051	170 460	—	320 330
1910.....	542 138	154 093	75 010	—	406 622
1909.....	650 557	85 234	100 250	—	499 384

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen gav i 1916 ogsaa et litet utbytte og deltagelsen var liten. Utbyttet blev kun 1891 tønder mot 1600 i 1915, 2900 i 1914, 9900 i 1913, 20 900 i 1912 og 11 850 tønder i 1911. Værdiutbyttet av aarets fiske kan antagelig med fradrag av tønder og salt sættes til ca. kr. 91 400 mot kr. 45 900 i 1915.

Sildefisket under Island i 1916 var mindre end ifjor. Der var megen sild tilstede og veiret var godt under hele fisket, men forskjellige forhold bevirket at man ikke fik utnyttet de gode utsigter, bl. a. var der en tid mangel paa tønder og salt paa Island.

Hvormange norske fiskefartøier der iaar har deltat i dette fiske kan ikke med bestemthet sies, men efter uttalelser av mænd der er kjendt med forholdene antar man, at der deltok 75 dampbaater og ca. 70 seilfartøier, delvis utrustet med motor. Samtlige dampbaater samt omkring halvparten av seilfartøierne antages utrustet med snurpenot. Gjennemsniitsfangsten for disse fartøier er anslaat til ca. 2000 tønder for dampskibene og ca. 800 tønder for seilfartøierne.

Ifølge telegrafisk meddelelse fra det norske konsulat i Reykjavik skal der under Islandsfisket ialt være saltet 398 484 tønder sild, fordelt saaledes paa følgende nationer:

Islændere	med 201 557 tønder
Nordmænd	» 152 646 —
Svensker	» 31 054 —
Dansker	» 13 227 —

Tils. 398 484 tønder

Foruten det av konsulatet oppgivne kvantum der av nordmænd er saltet paa Island og som utgjør norsk fangst, har endel av de norske fiskefartøier solgt fangst til islandske saltere likesom ogsaa et mindre kvantum sild blev saltet utenfor territorialgrænsen og bragt direkte til Norge. Denne fangst, der antagelig kan dreie sig om en 50 tusen tønder, fremkommer ikke gjennom konsulatets opgaver. Hvis det sidste parti er nogenlunde ret beregnet skulde det av nordmænd i 1916 opfiskede kvantum islandssild tilsvare ca. 200 000 fiskepakkede tønder. Der blev i 1916 intet solgt til sildoljefabriker paa Island, mens der i tidligere aar har været anvendt flere tusen maal til dette øiemed og disse partier har været fisket omtrent udelukkende av nordmænd.

I 1915 var der ialt saltet 368 652 tønder, i 1914 273 288, i 1913 198 090 og i 1912 139 680 tønder islandssild.

Til Norge hjembragtes i 1916 ialt kun 61 471 tønder mot 258 271 i 1915 og 110 327 i 1914.

Værdien av nordmændenes sildefiske under Island i 1916 anslaaes til ca. kr. 2 750 000, beregnet efter et opfisket kvantum av 137 000 maal til en middelpriis av kr. 20 pr. maal.

Torskefiskerierne var for endel hindret av uveir. Fisket under de egentlige skreifiskerier gav et betydelig mindre utbytte end i de to foregaaende aar samt i 1912, men noget større end i 1913, 1911 og 1910. Fisket begyndte i 1916 usedvanlig smaat og til 29 januar var kun opfisket 1 million stykker mot 1.9 i 1915, 1.5 i 1914, 5.9 i 1913 og 6.5 mill. i 1912; til 12 februar 1.4 mill. mot 5.3 i 1915, 4.9 i 1914, 7.0 i 1913 og 12.3 i 1912; til 26 februar 5.0 mill. mot 11.3 i 1915, 12.6 i 1914, 10.6 i 1913 og 20.7 i 1912. — Efter den tid pleier fisket rigtig at ta fart, men i 1916 var fisket meget smaat, saa der til 11 mars kun var opfisket 12.2 mill. stk. mot 23.7 i 1915, 27.0 i 1914, 13.8 i 1913 og 35.9 i 1912; til 25 mars 26.3 mot 36.4 i 1915, 45.1 i 1914, 21.8 i 1913 og 54.3 i 1912; til 8 april 37.5 mot 46.8 i 1915, 56.9 i 1914, 35.7 i 1913 og 60.5 i 1912. Senere faldt ogsaa fisket smaat og skreifiskerierne avsluttedes med en samlet fangst av 41.5 mill. stk. mot 50.8 i 1915, 57.9 i 1914, 41.2 i 1913 og 62.4 i 1912. Lofotfisket gav et meget litet utbytte, naar man trækker fra fangsten for Værøy og Røst, der i 1916 var underlagt Lofotopsynet.

Under denne forutsætning var partiet i det tidligere opsynsdistrikt mindre end i noget tidligere aar, mens fisket i Værøy og Røst var større end i de foregaaende aar. — Romsdalsfisket blev mindre end i de to foregaaende aar, hvilket for endel tilskrives at deltagelsen i storsildfisket for Søndmør blev fortsat længere end vanlig, saa deltagelsen i torskefisket var mindre fra begyndelsen av.

— Vinterfisket i Finmarken var mindre end paa flere aar og det samme var tilfælde i Tromsø amt og paa Yttersiden av Lofotværene. I Vikten var fisket bedre end i 1915, men mindre end aarene derfor. Det samme var tilfælde i Fosen, mens man i Nordre Bergenhus amt hadde et noget mindre parti end i 1915.

Loddefisket i Finmarken begyndte noget tidligere end foregaaende aar, idet opsynet blev sat ikraft fra 3 april. Fisket begyndte meget smaat, saa der til 22 april kun var opfisket 0.4 mill. stk. mot 2.3 i 1915, 3.8 i 1914, 4.0 i 1913 og 8.6 i 1912. Fisket faldt meget smaat fremover hele vaaren; til 3 juni kun opfisket 6.0 mill. stk. mot 10.4 i 1915, 18.4 i 1914, 29.8 i 1913 og 32.3 i 1912 og slutresultat blev kun 9.9 mill. stk. mot 16.0 i 1915, 23.6 i 1914, 34.8 i 1913 og 36.7 i 1912. Partiet er saaledes betydelig mindre end i de foregaaende 12 aar. Det daarlige fangstutbytte i 1916 maa for endel tilskrives det daarlige veir som i flere uker hindret fisket, men det har ogsaa for en stor del sin grund i, at der var mindre fisketyngde tilstede end vanlig. Værdiutbyttet antages imidlertid at bli godt, da priserne var meget høie.

Av aarets samlede fangst av torsk (skrei og loddetorsk sammenlagt) 51.4 mill. stk., blev 3.3 mill. hængt til rundfisk og 44.6 mill. saltet til klipfisk. Der tilvirkedes 60 058 dampmedicintran og til andre transorter anvendtes 5375 hl. lever. Rognpartiet utgjorde 62 097 hl.

Skreien i 1916 var i sin almindelighet større end i de foregaaende aar, likesom den ogsaa var fetere. Det var kun 1912 som opviser et større tranparti end i 1916 og rognpartiet er større end noengsinde før.

Prisen paa saavel fisken som biprodukterne var betydelig høiere end noget tidligere aar, hvorfor værdiutbyttet vil bli større end noengsinde. Pengeutbyttet av aarets torskefiskerier vil antagelig dreie sig omkring en 75 millioner kroner, mot i 1915 ca. 35 millioner.

Torskefisket under Island. I dette fiske, der i 1916 vistnok udelukkende blev drevet paa syd- og sydøstkysten av Island, deltok fra begyndelsen av kun 2 norske dampskibe og var den samlede fangstverdi for disse skibe temmelig nøiagtig kr. 200 000. Varen solgtes paa Island. I linefisket sammesteds deltok i april, mai, juni en 8 à 9 norske dampbaater. Utbyttet var ikke synderlig gunstig, antagelig blev det dog ca. kr. 200 000 for alle, idet nogen av fartøierne medbragte fangsten til Norge, hvor de opnaadde bedre priser end om de hadde maattet sælge alt paa Island.

Brislingfisket i 1916 var hvad kvantum angaar omtrent som i 1914 og 1913, men betydelig mindre end ifjor og i 1912

og 1911. Nogen samlet opgave har man ikke over brislingfisket paa dette tidspunkt, men man har en maalestok for dette fiskes betydning i tilførselen til Stavanger, der mottar den største del av fangsten. Til Stavanger førtes i 1916 ca. 247 000 skjeeper brisling mot 471 300 i 1915, 245 000 i 1914, 208 500 i 1913, 605 700 i 1912 og 613 200 skjeeper i 1911. Værdien av den til Stavanger førte brisling er beregnet til ca. kr. 1 900 000 mot 2 089 000 i 1915, 938 000 i 1914, 882 500 i 1913, 1 569 200 i 1912 og kr. 1 520 300 i 1911. Da den opfiskede brisling ikke dekket behovet, har hermetikfabrikerne i stor utstrækning været beskjøftiget med anvendelsen av smaasild i sin bedrift. Særlig har anvendelsen av blanding været meget stor i 1915. Ialt tilførtes der Stavanger 340 000 skj. smaasild, 220 000 skj. blanding og 241 000 skj. mossa mot i 1915 henholdsvis 614 000, 73 100 og 158 200 skj. Værdien derav var i 1916 for smaasild kr. 1 444 000, for blanding kr. 1 306 000 og for mossa kr. 1 356 000 mot i 1915 henholdsvis kr. 1 942 400, kr. 276 970 og kr. 490 775.

Tilførselen av brisling til Stavanger i de sidste aar:

1916	270 975 skjeeper
1915	471 310 —
1914	244 800 —
1913	208 515 —
1912	605 705 —
1911	613 210 —

V æ r d i :

1916	kr. 1 976 635
1915	> 2 089 485
1914	> 937 616
1913	> 882 535
1912	> 1 569 197
1911	> 1 520 251

D o r g e m a k r e l f i s k e t i Nordsjøen blev i 1916 omtrent ikke drevet fra norsk side, kun 1 fartøi drev fra Kristiansand og indkom en tur med 99 tønder makrel, der antages at ha en værdi av ca. 10 000. Fra svensk side var deltagelsen litt større og av disse indkom der til Kristiansand 13 fartøier med en samlet fangst av 1380 tønder. Samtlige svenske fartøier avseilet til Danmark med fangsten, saa intet blev losset her i landet.

K y s t m a k r e l f i s k e t i 1916 foregik under ekstraordinære

forhold, idet Staten gjorde beslag paa al makrelfangst til en bestemt fastsat pris til fiskerne. Statens makrelkontor har velvillig sendt hertil en opgave over opfisket kvantum makrel angit i kg. efter det utbetalte statstilskud til fiskerne idet Statens maksimalpris ved detaljesalget var lavere end den pris som var fastsat for fiskerne. Efter denne opgave, der viser et betydelig større kvantum end de opgaver som indhentes fra Fiskeridirektørens kontor, er der ialt opfisket 8 029 061 kg. makrel og da der opgives at man gjennemsnitlig kan regne med at 1 kg. er lig 3 stk. skulde totalfangsten bli 24 087 183 stk. makrel, opfisket paa kysten søndenfor Søndfjord.

Fiskernes nettoppris pr. kg. blev 63 øre for 1ste størrelse og 33 øre for 2den størrelse. Av aarets fangstparti var ca. $\frac{5}{6}$ makrel av 1ste størrelse (250 gr. pr. stk. og derover) og $\frac{1}{6}$ av 2den størrelse. Den gjennemsnitlige førstehaandspris blir derefter 58 øre pr. kg. eller 19 øre pr. stk., hvilket gir en samlet værdi av kystmakrelfisket av kr. 4 656 855. Av aarets makrelfangst er 859 398 kg. saltet og 160 520 kg. nedlagt hermetisk.

B a n k f i s k e t antages at ha git et mindre kvantum end i 1915. Fra Aalesund blev bankfisket ikke drevet i saa stor utstrækning som før, hvilket for den væsentligste del maa tilskrives de store driftsutgifter, der, trods de gode priser paa fisken, gjorde, at fisket for flere blev mindre lønnende. Da der imidlertid paa dette tidspunkt fremdeles ikke kan tilveiebringes opplysninger om dette fiske fra Aalesund og Søndmør, der bringer den største kontingent paa dette omraade, kan ingen samlet oversigt gives. Nordpaa var bankfisket meget bedre end i de foregaaende 4 aar og værdiutbyttet var en 3—4 gange større. Den samlede værdi av bankfisket kan antagelig sættes til en 7—8 mill. kr.

H u m m e r f i s k e t har antagelig git et noget mindre utbytte end i de foregaaende aar naar man ser hen til det eksporterte parti, der til 23 desember utgjorde ca. 460 000 stk. mot 606 000 i 1915, 788 000 i 1914, 868 000 i 1913 og 806 000 stk. i 1912.

L a k s e f i s k e t antages at ha git et middelsaarsutbytte, men eksporten av denne vare har i 1916 været betydelig mindre end tidligere, nemlig iaar kun ca. 360 000 kg. mot 637 000 i 1915, 793 000 i 1914, 600 000 i 1913 og 605 000 kg. i 1912.

Fiskerierne i 1917.

Storsildfisket 1916—17.

Fisket begyndte likesom i sidste sæsong noget tidligere end vanlig i de senere aar. I uken som endte 11 november 1916 ind-

kom den første fangst til Kristiansund med 8 maal fisket ved drivning paa Sulenhavet. Før jul var der opfisket 135 500 maal, hvilket er et større parti end nogensinde før jul. De jevne og stabile priser gjorde at man tidlig søkte efter silden og fisket varte ogsaa længere end sedvanlig. Deltagelsen var stor og var der saaledes den 23 desember i Kristiansund tilstede 140 dampskiber, 34 motorbaater, 156 seilsaltere, 48 saltelægttere, 15 saltedampere, 93 ise- og saltelag, paa land 4020 mand, hvilket belæg holdt sig jevnt utover hele januar maaned. Størst var belægget paa en gang i Kristiansund den 24 januar 1917, da der var tilstede 230 dampskiber, 95 motorbaater, 152 seilsaltere, 50 saltelægttere, 18 saltedampere, 95 saltelag paa land med et samlet mandskapsbelæg paa 6080 mand.

Fisket faldt hovedsagelig paa Halten—Sulenhavet til slutten av januar, da fisket trak sig længere syd til Grip- og Smølenhavet og straks videre til Oknahavet, Storholmen og Svinøhavet. I midten av februar blev der ogsaa for Moldøen og omegn fisket særlig godt paa Vaagshavet.

Fangsterne under storsildfisket faldt saaledes:

I uken som endte	11 november	8 maal
—»—	18 —	695 —
—»—	25 —	8 206 —
—»—	2 desember	9 299 —
—»—	9 —	7 438 —
—»—	16 —	50 980 —
—»—	23 —	30 691 —
—»—	30 —	28 230 —
—»—	6 januar	47 790 —
—»—	13 —	40 080 —
—»—	20 —	60 363 —
—»—	27 —	139 525 —
—»—	3 februar	117 463 —
—»—	9 —	11 822 —
—»—	17 —	13 920 —
—»—	24 —	46 925 —
—»—	3 mars	47 960 —
—»—	10 —	46 931 —
—»—	17 —	14 626 —
—»—	24 —	674 —

Det samlede fangstutbytte i 1917 utgjorde efter de under fisket mottagne telegrammer 725 626 maal. Herav blev 4 960 maal iset, og

711 681 maal saltet, resten til hjemmeforbruk og agn. Partiet var i 1916 639 953 maal, 1915 507 678 maal, 1914 219 133 maal og i 1913 276 000 maal. — Priserne var gjennom hele fisket høie, og overstiger langt noget av de tidligere aars, naar undtages ifjor. Gjennemsniitsprisen var i 1917 ca. 38.89 mot ifjor 48.76 og i 1915 ca. kr. 12.28. Totalværdien iaar anslaaes til 28 730 000 kr. mot ifjor kr. 31 257 000, i 1915 ca. kr. 6 300 000, 1914 3 300 000, og 1913 4 200 000.

Vaarsildfisket i 1917.

Opsynet under vaarsildfisket traadte i kraft 24 januar. Fisket gjorde en bra begyndelse da der blev sat flere notstæng utenfor Bergenskysten. Første kvantumsopgave forelaa 27 januar, og der var til denne dato opfisket 26 500 maal. Vaarsildfisket hadde i 1917 en forholdsvis kort sæsong, idet de sidste fangster blev gjort i uken som endte 14 april, likesom ifjor; men tiltrods herfor var fangstutbyttet større end nogensinde før.

Ukefangsterne faldt efter telegrammerne i følgende uker saaledes:

I uken som endte	27 januar	26 500 maal
—»—	3 februar	67 500 —
—»—	10 —	74 000 —
—»—	17 —	108 000 —
—»—	24 —	256 425 —
—»—	3 mars	302 760 —
—»—	10 —	245 649 —
—»—	17 —	80 426 —
—»—	24 —	50 699 —
—»—	31 —	94 850 —
—»—	7 april	7 641 —
—»—	14 —	2 000 —

Totalfangsten i 1917 blev 1 316 450 maal, hvorav 688 491 maal fiskedes med garn og 627 959 maal med not. Totalfangsten var i 1916 950 820, 1915 692 026, 1914 681 750, 1913 910 250, 1912 591 500. — Værdien av vaarsildfisket antages at utgjøre ca. kr. 27 090 000 mot ifjor kr. 39 840 000.

Der saltedes i 1917 1 205 450 maal, resten hovedsagelig anvendt indenlands, derav en ikke uvæsentlig del til hermetikindustrien. Ifjor var det saltede parti 770 820 maal og i 1915 319 200 maal.

Torskefiskerierne gav iaar et meget litet fangstutbytte og staar saaledes betydelig under noget tidligere aar hvad kvantummet angaar. Det daarlige fangstutbytte iaar maa for en væsent-

lig del tilskrives det daarlige veir, man hadde gjennom store dele av fisketiden, men der var ogsaa liten fisketyngde under land.

Følgende tabel viser fiskets gang forsaavidt det egentlige skrei-fiske angaar sammenlignet med de foregaaende aar til omtrent samme tider.

	1917	1916	1915	1914	1913	1912
	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.
27 januar.....	465	954	1 886	1 482	5 899	6 543
10 februar.....	828	1 400	5 282	4 904	7 014	12 329
24 —	1 921	4 691	11 337	12 643	10 643	20 657
10 mars	5 047	12 247	23 957	26 957	13 761	35 905
24 —	14 251	26 337	36 351	45 145	21 789	54 300
7 april	18 463	37 362	46 847	56 591	35 719	60 502
21 —	21 071	40 698	50 319	57 864	40 797	62 402
6 mai	21 082	41 183	50 531	57 887	41 168	62 461

Fangsten fordeler sig paa de forskjellige distrikter og dens anvendelse vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

	Torsk i 1 000 stk.	Derav		100 stk. sløjet torsk vegt i kg. leverholdighet stk. lever i hl.	Dampmedicin- tran i hl.	Lever tilovers til andre tran- sorter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1 000 stk.	saltet 1 000 stk.				
Finmarkens vinter- fiske til 16/4 1917	589	112	343	—	1 858	1 071	2
Tromsø amt	418	8	336	—	513	16	526
Lofotens opsyns- distrikt (herunder Værøy og Røst)	9 200	300	8 600	—	12 001	830	11 935
Yttersiden	289	81	115	—	483	87	442
Helgeland-Salten	761	118	417	—	1 164	157	881
N. Tr.hj. amt— Vikten	1 226	33	1 203	—	1 934	180	1 940
S. Tr.hj. amt— Fosen	869	—	869	—	1 239	281	1 346
Nordmøre fogderi	678	}	5 213	}	2 777	155	995
Romsdals fogderi	380				452	—	518
Søndmøre fogderi	4 155				6 139	40	6 442
N. Bergenhus amt	2 774	—	2 765	—	3 049	302	3 395
Søndenfor	80	—	26	—	—	105	100
Tilsammen	21 419	652	19 887	—	31 609	3 224	28 522

Finmarkens vaareller loddefiske gav iaar et daarlig utbytte. Deltagelsen i loddefisket var iaar kun halvparten mot ifjor og ikke tredjeparten mot deltagelsen i 1915, hvilket antagelig skriver sig fra de usikre forhold paa fangstfelterne, da store dele ligger indenfor den tyske spærrezone i Nordishavet.

Følgende tabel viser fiskets gang, sammenlignet med de foregaaende aar til omtrent samme tider:

	1917	1916	1915	1914	1913	1912
	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.	Kvantum 1 000 stk.
7 april	0	100	—	1 055	371	1 261
21 —	157	421	2 295	3 587	4 024	8 752
5 mai	837	1 298	4 681	6 599	16 611	17 136
19 —	1 578	4 991	7 625	10 704	20 884	24 817
2 juni	2 356	5 994	10 391	18 412	29 782	32 328
23 —	6 317	9 946	16 029	23 560	34 787	36 701

Det samlede utbytte av torskefiskerierne vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

	Torsk i 1 000 stk.	Derav		Damp- medicin- tran i hl.	Lever til- overs til andre transor- ter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1 000 stk.	saltet 1 000 stk.			
Ialt i 1917.....	27 736	1 734	24 733	37 129	6 824	28 522
mot i 1916.....	51 397	3 256	44 641	60 068	5 379	62 097
” i 1915.....	66 834	14 914	48 594	52 918	8 871	52 924
” i 1914.....	81 469	17 658	59 979	57 171	12 585	60 480
” i 1913.....	75 955	17 868	51 018	48 263	13 146	32 566
” i 1912.....	99 162	36 419	55 153	76 211	34 010	52 270
” i 1911.....	64 424	25 230	34 630	43 318	12 729	38 426
” i 1910.....	55 689	20 916	30 721	41 024	17 804	41 131
” i 1909.....	56 519	28 131	23 839	50 460	27 663	42 423
” i 1908.....	48 217	17 896	27 834	59 104	25 584	41 695
” i 1907.....	47 625	16 454	29 710	46 889	21 384	37 001
” i 1906.....	46 448	16 794	28 358	42 908	18 097	44 397
” i 1905.....	44 486	15 112	28 390	41 907	12 958	34 541
” i 1904.....	47 801	15 858	30 707	18 529	7 810	23 525

Priserne paa saavel fisk som biprodukter var betydelig lavere end ifjor, men større end tidligere, hvorfor værdiutbyttet tiltrods for at partiet er mindre end i de foregaaende aar, vil bli betydelig mindre end ifjor, men større end nogensinde tidligere. Pengeutbytte av aarets torskefiske vil antagelig dreie sig omkring 41 millioner kroner. Utbyttet for 1916 er endnu ikke beregnet, men antages at ville andrage sig til omkring 75 millioner kroner mot 33 109 000 i 1915, 31 774 000 i 1914 og 25 677 000 i 1913.

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen. Noget drivgarnsfiske efter sild i Nordsjøen blir der ikke iaar paa grund av de usikre forhold paa fangstfeltet og dertil de høie priser paa kul og øvrige bruksgjenstande saa driften vil falde mindre lønnende.

Sildefisket ved Island. Ingen norske fartøier deltok i dette fiske iaar. Til 30 august anmeldt opfisket 48 528 tønner sild, mot til samme tid ifjor 251,110 tønner og 126 729 tønner sild i 1915.

Til Norge er ingen islandssild indført iaar.

Fetsildfisket falder i sin helhet iaar meget smaat i forhold til driftens utstrækning. Der er saaledes til 22 september for hele landet opfisket 136 079 maal.

Nedenstaaende tabel gir oplysninger om fangstens fordeling paa distrikterne og anvendelsen:

Pr. 22 september.

Distrikt	Ialt optat maal	Derav			
		Iset maal	Solgt sildeoljefabrik maal	Solgt hermetikfabrik maal	Saltet tdr.
Nordlands amt	15 160	—	1 450	520	14 257
Namdalen.....	43 906	—	10 880	300	56 254
S. Trondhjems amt.....	54 819	520	3 295	8 371	58 839
Romsdals amt.....	21 319	—	1 500	3 100	15 666
N. Bergenhus amt	875	—	—	—	571
Tilsammen	136 079	520	17 125	12 291	145 587
Mot i 1916.....	172 713	2 217	32 595	6 059	162 579
„ i 1915.....	215 680	5 866	31 678	ikke opgit	170 920
„ i 1914.....	105 069	8 000	4 510	— „ —	117 133
„ i 1913.....	100 153	5 749	22 383	— „ —	84 897
„ i 1912.....	266 791	16 480	65 560	— „ —	194 330

Kystmakrelfisket var noget bedre end ifjor, men maa regnes for at være som et middels aar. Fisken har iaar været av gjennemgaaende god kvalitet. — Til 22 september blev der opfisket

9 744 664 mot til omtrent samme tid ifjor 10 844 292 stk., 8 290 770 stk. i 1915 og 9 803 990 i 1914.

Dorgemakrelfisket. I dette fiske har der iaar ingen deltagelse været fra Norge, der har kun deltat ganske faa svenske fartøier. Der er saaledes til 22 september indbragt 4 257 tønder mot ifjor 1 480 tdr. og i 1915 7 867 tdr.

Brislingfisket har været daarlig iaar, likesom de to foregaaende aar.

Bankfisket har iaar været meget smaat. Deltagelsen for Aalesunds vedkommende har været meget liten, da bankfisket var litet lønnende iaar, da utrustningen m. v. nu er svært kostbar.

3 A. Fiskeforsøk.

Forsøksfiske efter storsild i Nordlands amt.

Til fiskeforsøk efter storsild utfor Nordlands kyst, fra Helgelandsværene til Andenes, blev for budgetterminen 1914—1915 bevilget kr. 7 000. Denne bevilgning blev imidlertid inddraget ved krigens utbrud; det var dog tanken at bevilgning til et saadant forsøk skulde søkes paany naar forholdene tillot det.

For budgetterminen 1916—1917 bevilgedes til fiskeforsøk kr. 10 000, at anvende efter Departementets nærmere bestemmelse.

Fra Nordlands amt forelaa krav om, likesom der raadet en sterk interesse for, at forsøksfisket efter storsild derutenfor maatte komme til utførelse høsten 1916 og der var av Nordlands amtsting i dette øiemed bevilget et distriktsbidrag paa 2000 kroner. Da det ansaaes av betydning at faa forsøket utført blev der fra Fiskeridirektøren gjort henvendelse til Nordlands Fiskeriselskap om at overta den nærmere administration av forsøket hvortil selskapet erklærte sig villig. I samme forbindelse blev av Fiskeridirektøren redegjort for den plan hvorefter forsøket ønskedes utført, hvorhos det blev fremholdt som den formentlig heldigste ordning, at utføre forsøket ved hjelp av 2 større møtorkuttere tidsmessig utrustet og bemandet for storsildefiske; den ene med forsøksfelt fra Røst og sydover, den anden fra Røst og nordover med en forsøksstid av mindst 1½ maaned og saaledes at forsøket, om mulig, fortsattes til henimot midten av januar ifald der hertil var midler. Fiskeriselskapet erklærte sig enig heri og satte sig straks i bevegelse for at anskaffe fartøier. Med telegram 20 november underrettet selskapet Fiskeridirektøren om at

2 motorkuttere var engageret for forsøksfisket fra indeværende uke til nytaar.

I telegram av 21 november meddelte Handelsdepartementet samtykke til at der av den til fiskeforsøk for terminen givne bevilgning blev stillet til disposition for Nordlands Fiskeriselskap et beløp av kr. 6000, at anvende sammen med det av Nordlands amts-ting bevilgede beløp paa kr. 2000 til forsøksfiske efter storsild utfor Nordlands kyst paa strækningen fra Helgelandsværene til Andenes, eventuelt Senjenbanken. Departementet bemerket, at da det nu gjælder at faa utført et grundig og rationelt forsøk paa omhandlede felt, kan der paaregnes Departementets samtykke til nogen økning av ovennævnte beløp om dette ved forsøkets endelige planlæggelse skulde vise sig nødvendig for at skaffe de bedst skikkede baater m. v.

Forsøket etablertes 22 november. I skrivelse til Fiskeridirektøren av 28 november meddelte fiskeriselskapet herom:

»I anledning Fiskeforsøk efter storsild skal man meddele følgende: Ved mottagelsen av Deres telegram av 4 ds. satte man sig straks i bevægelse for at forberede saken til direktionen kunde samles. Man henvendte sig til Hindø dampskibsselskap og hr. Chr. Frederiksen, Melbo, for om mulig at faa disse til at overta forsøksfisket, da begge disse skulde ha store personlige interesser av forsøket. Imidlertid kunde ingen av disse stille skibe og børnskaper til disposition, da storsildfisket for Kristiansund stod for døren og ansaa det aldeles umulig at faa folkene til at fortsætte her nord, saafremt fisket sydpaa slog til. Man maatte derfor forsøke at skaffe et par større motorkuttere, hvilket ogsaa lykkedes.

Kutter »Trænfjord«, fører Myhre fra Selvær, 52' lang, 32 hk. ny motor med hovedsagelig nye storsildgarn og utrustning for dette fiske. Trænfjord eies av hr. Anders Olsen, Selvær, formand i der-værende fiskeriforening.

Kutter »Malfrid«, fører Peder Sandnæs, Nygaard, Bejern. 49' lang, 30 hk. motor, utrustet med fuldt storsildgarnbruk og har samtidig ogsaa med fetsildgarnbruk.

Begge førere vante storsilddrivere og anseede som flinke folk baade som fiskere og sjømænd. Naar disse nu paatar sig forsøksfisket, er aarsaken den, at begge to er av den sikre mening at storsilden skal paatræffes og at tapet av fortjeneste saaledes ikke vil bli særlig stort, imot om de reiste til de vanlige sydligere felter. Imidlertid, begge vil kun drive ut desember. Skulde de ikke til denne tid faa sild hernord, vil de absolut sydover. Dette har man gaat med paa forat faa forsøket begyndt, da man ellers ikke var istand til at faa noget ordnet, paa samme tid som man ogsaa mener at saken dermed vil være tjent til en begyndelse.

Begge farkoster skal ha kr. 800 pr. uke i bidrag saalænge fisket varer.

Herpaa meddelte Fiskeridirektøren, at han efter omstændighetene fandt at kunne godkjende den omhandlede placering av farkosterne; likeledes at han vilde anbefale for Departementet at yde et yderligere statsbidrag av kr. 600 til de av selskapet nævnte 3 andre skøiter med kr. 200 til hver, saaledes som av selskapet foreslaat. I telegram av 12 desember meddelte Departementet samtykke til at forhøie statsbidraget med kr. 600.

Beretning med journalutdrag over forsøket findes indtat i fiskeriselskapets aarsberetning i nærværende hefte, hvortil henvises. Som det derav vil bemerkes blev forsøket uheldigvis for den overveiende del av forsøkestiden hindret av uveir, hvorfor de opnaade resultater blev smaa.

De faa muliggjorte drivgarnsforsøk bragte ubetydelige fangster, men dette kan for endel tilskrives de omstændigheter at forsøkene blev usammenhengende og forøvrig foregik under ugunstige veir- og strømforhold.

Forsøkene blev gjort paa strækningen fra vest av Trænen til nord av Støtt; den største del av det planlagte forsøksomraade forblev saaledes uforsøkt.

Av de til forsøket stillede midler — ialt kr. 8 600 — er ifølge fiskeriselskapets regnskap herover medgaat kr. 7 194.65. Der blev saaledes i behold som uanvendt kr. 1 405.35.

B. Fiskeriundersøkelser.

Sildeundersøkelser 1916—1917.

Av Einar Lea.

Sildeundersøkelsene i terminen 1916—17 møtte mangeslags hindringer, som hadde sin grund i den raadende ekstraordinære situation. Det blev nødvendig at innskrænke eller indstille nogen undersøkelser og at tilpasse planerne for andre efter de givne forhold. Undersøkelser, hvis værdi avhænger av at sammenhængen ikke brytes, maatte naturligvis særlig tilgodesees.

Størst vekt blev lagt paa fortsættelsen av de siden 1907 drevne undersøkelser over sildens alder. Statistiksamlere, hr. Persen, foretok en reise i det nordlige Norge høsten 1916 og sikret endel

fetsildprøver trods det mislige fiske og de yderst vanskelige kommunikationsforhold. Ufrivillige pauser i dette arbeide blev utnyttet til fortsættelse av en i 1915 begyndt innsamling av materiale til talmæssig beskrivelse av sildens kropsbygning (efter Heinckes metode). De innsamlede observationer er ledsaget av observationer over de enkelte silds alder, hvad der forhaabentlig vil muliggjøre en forbedret problemstilling og skarpere analyse end det var mulig før man praktiserte den kunst at avlæse sildens alder paa skjællene; jeg behøver her bare at peke paa muligheten for nu at underkaste problemet om de med alderen stedfindende forandringer i sildens kropsbygning en mere nøiagtig undersøkelse. Som et allerede opnaadd resultat av disse undersøkelser kan noteres paavisningen av, at nogen temmelig store og gytefærdige sild, som høsten 1915 blev fanget i det nordlige Norge (Gofjorden i Kvæfjord herred) viste sig at ha gjennemsnitlig én ryghvirvel mindre end medlemmerne av den store norske sildestamme (fetsilden, storsilden, vaarsilden). De er efter al sandsynlighet repræsentanter for en egen liten sildebefolkning. At det herhenhørende materiale blev sikret skyldes nuværende konsulent Rønnestads omtanke.

Under den første del av storsildfisket, til midten av januar maaned 1917 opholdt statistiksamlere sig paa vestkysten for at innsamle storsildprøver. Da vaarsildfisket slog til reiste han til Hauge-sund og innsamlet materiale av vaarsild. Altialt bestaar materialet av 21 prøver, hvorav 10 er storsildprøver og 11 vaarsildprøver (fra notfangster). Hertil kommer som supplement en prøve av den storfaldende sild, som blev fisket i det nordlige Norge i mai og juni. Hver enkelt av de 7000 sild som dette materiale omfatter er undersøkt paa alder. Bearbejdelsen av de saaledes erholdte aldersobservationer er ført saa langt frem, at der her kan gives en liten oversigt over hvad undersøkelseerne viser om tilstanden i sildebefolkningen under sidste fiske. Til forstaaelse herav er det nødvendig at betragte sidste sæsons observationer i sammenhæng med observationerne fra de foregaaende aar.

De siden 1907 drevne undersøkelser har som før ofte nævnt vist, at der i prøverne av storsild og vaarsild fra en række av aar fandtes en næsten utrolig mængde av dyr født i 1904, mens dyr av andre aarganger var sparsomt repræsenteret. Fig. 1 skal tjene til at vise de grove træk av hvad observationerne har bragt for dagen om dette store fænomen. Den viser for hvert aar fra 1907 til 1917 den gjennomsnitlige aldersfordeling i de undersøkte vaarsildprøver, og den vil let forstaaes naar det blir forklaret hvad den viser om prøverne fra et enkelt aar, f. eks. 1907 (øverst i figuren). Under

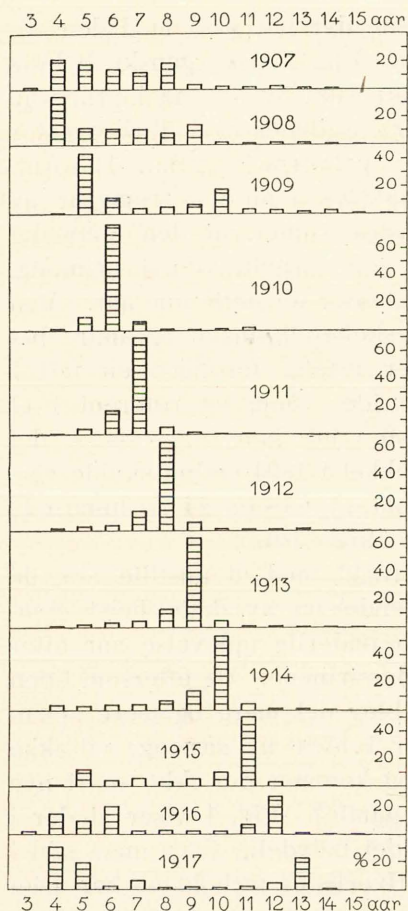

Fig. 1. Aldersfordelingen i de undersøgte prøver av vaarsild fra aarene 1907—1917.

tallene øverst staar en række firkanter langs en linje. Firkanten under 3-tallet er ganske lav hvilket betyr at der fandtes ganske faa treaarige sild i prøverne fra 1917; firkanten under firetallet er derimot noksaa høi, hvilket viser at der var temmelig mange fireaaringer i prøverne fra 1907. Tverstrekerne i denne firkant og alle andre skal tjene til at anslaa antallet, idet der er sat en tverstreke for hver femte sild av 100. Man kan derfor se, at der i prøverne fra 1907 fandtes litt over tyve procent fireaaringer, ikke fuldt tyve procent femaaringer og saaledes videre bortover for aaret 1917 og nedenunder for de følgende aar.

Det paafaldende træk i figuren er nu det, at der hvert aar fra og med 1908 og mest utpræget i aarene 1910—15 er en firkant som raker høit op over sine naboer. I 1908 er dette firkanten under 4-tallet, i 1909 er det firkanten under 5-tallet og saaledes videre; den høie firkant flytter sig likesom et trin tilhøire for hvert aar

som gaar, tiltar i høide til 1910 og daler saa av fra aar til aar langsomt og jevnt til 1915, efterpaa fortere. Man kan let tælle sig til at de dyr, som repræsenteres av disse høie firkanter tilhører én bestemt aargang; enten man nu betragter de 4-aarige sild fra 1908 eller de trettenaarige fra 1917 og tæller tilbage i tiden kommer man til fødselsaaret 1904. Aargangen 1904 indtar saaledes en ganske enestaaende stilling blandt de mange aarganger som har været repræsenteret i det indenlandske materiale og, hvad der nu kan siges med saa stor sikkerhet som statistisk materiale av denne art kan gi, ogsaa i selve den store bestand av norsk sild, som i en aarrække har faat sit præg av det overvældende antal individer i denne ene aarsklasse. Det er f. eks. værd at lægge merke til, hvor-

ledes gjennemsnittsalderen av de voksne dyr har øket med den stigende alder av dyrene i 1904-klassen. Fig. 1 viser ganske tydelig at dette har fundet sted; mens størsteparten av dyrene i prøverne fra 1910 var forholdsvis unge (6 aar), stilledes vi i 1915 overfor den situation, at halvdelen av dyrene i prøverne er gamle 11-aaringer. Aldersfordelingen for 1915, saaledes som den fremgaar av det undersøkte materiale, er saa ekstraordinær, at den temmelig sikkert vilde bli anset som umulig eller ialfald yderst urimelig, hvis der bare hadde foreligget observationer for dette ene aar. Man vilde ha søkt efter analogier i menneskebefolkningen og andre befolkninger og gjort gjældende at der maatte foreligge en feil i metoden eller i det benyttede materiale. Som en referent i et engelsk tidsskrift uttaler saa sent som i juli iaar: »— — — det forekommer besynderlig, at fisk utklækket i 1904 endnu skulde vise sig saa fremherskende at de representerer næsten 44 av hundrede sild oppfisket« (av storsild i sæsongen 1915—16).

For dem som har været beskjæftiget med at anstille alle de observationer, som har ført til erkjendelsen av dette høist eendommelige forhold, har det været en underlig oplevelse aar efter aar at følge aargangen opigjennem alderstrinene. Og eftersom tiden gik og dyrene blev ældre og ældre, blev det mere og mere spændende at undersøke de første prøver i hver ny sæsong: vil ikke aargangen nu ha utspillet sin rolle, og kommer der ikke snart nye gode aarganger til avløsning av den gamle? Fig. 1 viser at der i de allersidste aar virkelig er blit fundet betydelig flere unge sild i prøverne end i de foregaaende aar. Hvorledes forholdene har artet sig i detalj i de sidste tre aar fremgaar av fig. 2—4, hvor aldersfordelingen i hver enkelt undersøkt vaarsildprøve (fra notfangster) er fremstillet grafisk paa ganske samme maate som anvendt i fig. 1. Prøverne er ordnet efter fangsttiden.

Fig. 2, som angaar vaarsildsæsongen 1915 viser, at den største del av sæsongen forløp i 1904-aargangens tegn, men det sees ogsaa at der eftersom tiden gaar stadig kommer flere og flere dyr til av de femaarige som tilhører aargangen 1910. I de sidste to prøver er denne aargang jevnbyrdig med 1904-aargangen, saaledes at aldersfordelingen i disse to prøver ser høist besynderlig ut, med to godt besatte aldersgrupper og fem svakt besatte imellem. Prøverne fra 1915, særlig da de to sidste, kunde let vække den forestilling, at der var foregaaet en forholdsvis radikal forandring i vaarsildgruppen, en betydelig indvandring av nye dyr. Derfor fik undersøkelsen i næste sæsong, 1916, en forøket interesse, og der blev da lagt meget arbeide paa at faa et materiale indsamlet, som var bedst

mulig skikket til at vise hvorledes forholdene artet sig gennem hele sæsonen. Den første prøve som blev undersøkt skriver sig fra et av de allerførste notstæng, som blev sat. Som fig. 3 viser hadde denne prøve en aldersfordeling, som var fuldstændig forskjellig fra hvad vi var blit vant til, idet 1904-aargangen praktisk talt mangler. Prøven indeholdt en mængde fireaarige dyr (aargangen 1912), noget færre femaarige (aargang 1911) og atter flere sekssaarige (aargang 1910) og ganske faa andre. Med denne begyndelse blev spændingen stor og øket yderligere, da de næste prøver viste sig at indeholde en mængde dyr av den gamle aargang 1904, og faa dyr av aargang 1910, som i forrige sæson saa saa lovende ut. Aldersfordelingen i de senere prøver, kan bedst betegnes som en kombination av de to typer av aldersfordeling, som er repræsenteret i de første prøver, idet aargrupperne 1904, 1910 og 1912 er godt besat med individer, mens de øvrige er svakere. At det billede prøveserien gir gjenspeiler et større fænomen i naturen er efter min mening utvilsomt; der er foregaat en blanding av de unge dyr repræsenteret i første prøve med de gamle, som repræsenteres av prøverne 2—4; det er om man vil rekrutter, som rykker ind i geledderne av gamlekarene.

I 1917 gjentar noget lignende sig, som fig. 4 viser. Vi fik rigtig nok ikke da nogen prøve, som bare indeholdt unge dyr, men som

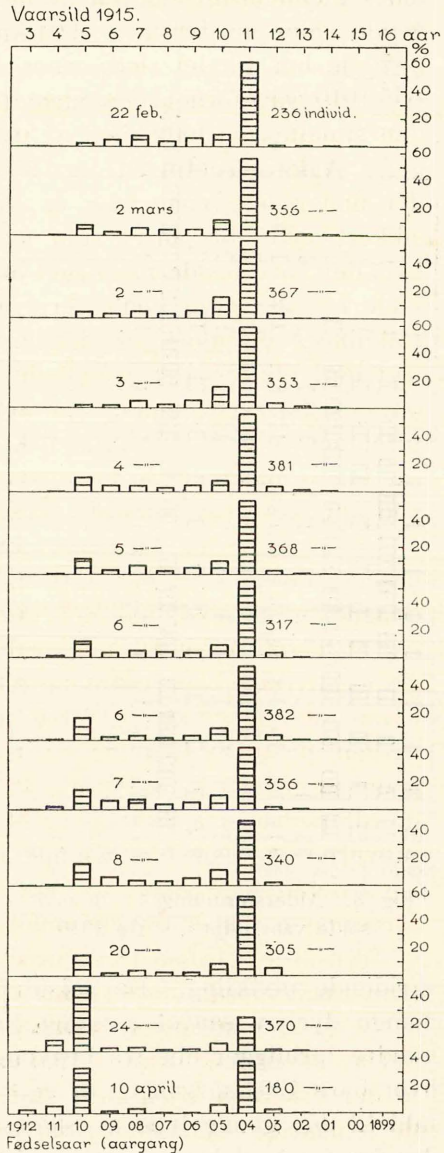

Fig. 2. Aldersfordelingen i de undersøkte vaarsildprøver fra 1915.

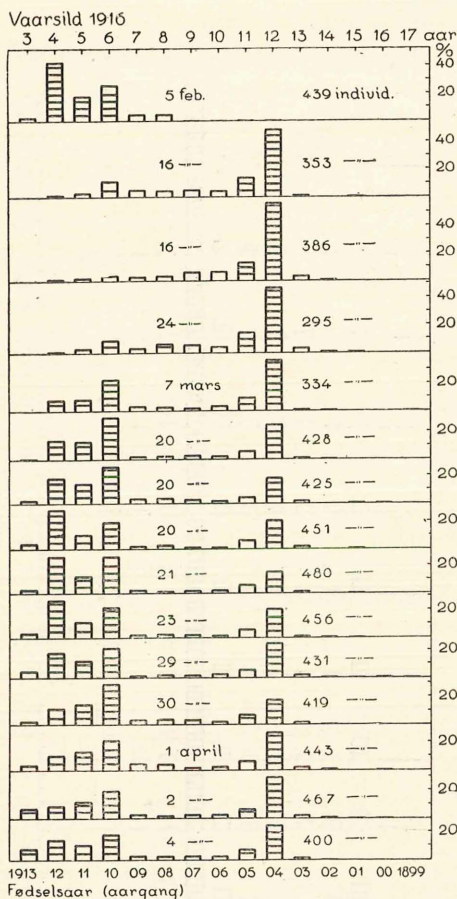

Fig. 3. Aldersfordelingen i de undersøgte vaarsildprøver fra 1916.

i forrige aar fandt vi i de første prøver en mængde gamle dyr og serien av prøver viser en lignende utvikling som i 1916, en stadig mere vidtgaende tilblanding av unge dyr, denne gang tilhørende aargang 1913, som ender med at dominere i de sidste prøver. Det er ogsaa paafaldende i denne serie av prøver, at de to aarganger 1910 og 1912 fra 1916 gjør sig forholdsvis litet bemerket, ialfald 1910-aargangen og i de første og sidste prøver. Av dyr tilhørende aargang 1912 synes der forresten at være kommet et nyt tilskud foruten det som kom i 1916; ti det mængdevise forhold mellem 1910-aargangen og 1912-aargangen er et andet i 1917 end i 1916; der var i sidste sæson relativt flere dyr av 1912-aargangen end aaret forut.

Det vil ved betragtning av prøveserierne for 1915—16—17 virke paafaldende, at de ikke gir noget billede av en jevnt fremad-

skridende utvikling. De sidste prøver i sæsonen 1915 indeholdt mange dyr av saavel aargang 1910 som aargang 1904; ikkedestomindre foreligger der fra begyndelsen av næste sæsong tre prøver, hvor bare 1904-aargangen er godt besat. Der er likesom et tilbakefald til den gamle type av aldersfordeling. Og likeledes foreligger der fra første del av sæsongen 1917 et par prøver, hvor ogsaa bare 1904-klassen er godt besat, mens der er faa dyr i klasserne 1910 og 1912, som aaret forut indeholdt mange individer. Ogsaa storsildprøvernes aldersfordeling bidrager til at stadfæste dette. I tabellen paa side 46 er opført den gjennomsnitlige aldersfordeling for de tre sidste sæsonger og desuten aldersfordelingen for hver enkelt prøve fra sidste sæsong. Det vil sees at storsildprøverne ikke viser svært meget av de vekslinger, som vaarsildmaterialet gir besked

om. Storsildprøverne fra de to sidste sæsoner indeholdt gennemsnitlig langt flere gamle dyr (aargang 1904) end vaarsildprøverne, og i prøverne fra den allersidste sæson ser man næsten ikke spor av aargang 1913, som gjorde sig saa sterkt gjældende under vaarsildfisket. At noget lignende muligens vil gjenta sig i kommende sæsong forekommer ikke urimelig, naar man betragter tallene i den nederste række av tabellen; de viser aldersfordelingen i en prøve av den storfaldende sild som blev fisket i det nordlige Norge i mai—juni d. a. altsaa efter avslutningen av sidste vaarsildfiske. Der fandtes i prøven omtrent 50 procent sild av aargangen 1904 og ganske faa av de nye aarganger 1910, 1912 og 1913.

De ovenomtalte forhold kan forstaaes paa flere maater, og jeg skal foreløbig bare peke paa de foreliggende fakta og opsætte en nøiere behandling til engang senere, naar der foreligger mere materiale.

De forandringer i aldersfordelingen, som de undersøkte vaarsildprøver fra 1917 gir besked om, blev ledsaget av tilsvarende forandringer med hensyn til størrelsefordelingen. De gamle dyr, som der var saa mange av i de første prøver, hadde en til deres alder svarende respektabel størrelse, mens de fireaarige indvandrere var betydelig mindre. Eftersom antallet av disse unge dyr øket, minket sildens gjennomsnittsstørrelse i betraktelig grad; der gik flere og flere sild paa maalet eftersom tiden led og jo mere de unge sild gjorde sig gjældende i antal. I fig. 5 er der til illustration fremstillet størrelsefordelingen i tre av prøverne. Figuren er konstruert paa ganske tilsvarende maate som aldersfordelingskurverne, kun viser firkantene hvormange (av 100) sild som tilhørte den ene og anden størrelsegruppe (længdegruppe), og desuten er firkantene skjøvet

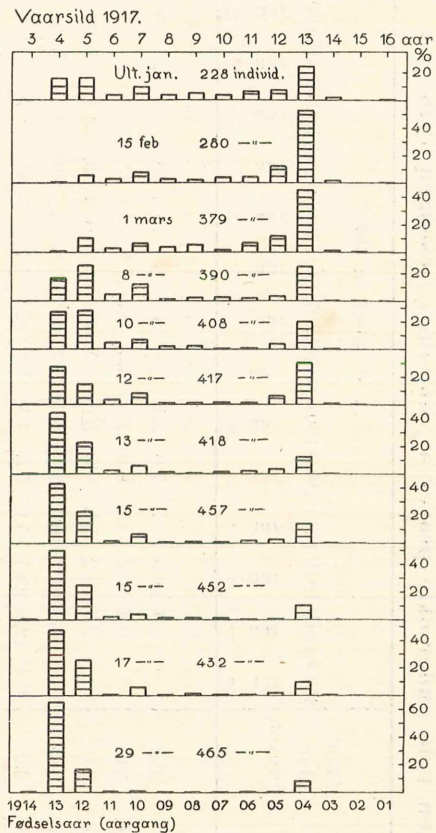

Fig. 4. Aldersfordelingen i vaarsildprøverne fra 1917.

Tabel over aldersfordelingen i de undersøgte prøver av storsild i sæsonen 1916—17.

Prøve nr.	Lokalitet	Datum	Antal dyr i prøven	Aargang og alder															
				1914	1913	1912	1911	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899
				3 aar	4 aar	5 aar	6 aar	7 aar	8 aar	9 aar	10 aar	11 aar	12 aar	13 aar	14 aar	15 aar	16 aar	17 aar	18 aar
				%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
1	Sulenhavet.....	24/11 1916	213	—	1.4	10.8	2.3	7.0	3.3	4.2	5.2	6.1	15.5	39.9	2.3	0.9	0.9	—	—
2	Sulen	27/11-28/11 1916	240	—	0.4	6.3	4.2	9.6	2.9	3.3	2.1	7.9	17.1	45.0	1.3	—	—	—	—
3	Halten	28/11-29/11 1916	281	—	9.6	14.2	5.3	9.6	3.6	3.9	3.2	3.2	10.3	33.1	2.8	0.4	0.7	—	—
4	Halten	1/12-2/12 1916	345	—	7.0	21.2	10.1	11.9	6.4	6.7	4.9	2.6	5.8	20.6	2.6	0.3	—	—	—
5	Sulen	4/12-5/12 1916	238	0.4	12.6	23.1	5.0	5.5	1.7	1.7	0.4	1.7	11.3	34.5	1.7	—	0.4	—	—
6	Sulenhavet.....	15/12 1916	179	—	0.6	2.8	3.4	7.3	5.0	3.9	2.2	4.5	15.6	49.8	2.8	1.1	0.6	0.6	—
7	Utfor Skalmen	6/1 1917	201	—	3.2	11.8	6.1	10.0	3.6	3.2	4.7	5.7	14.7	35.2	1.4	0.4	—	—	—
8	Bodø	des. 1916	235	0.9	3.4	4.7	1.3	5.5	0.9	2.1	2.1	4.7	13.2	52.8	5.1	0.4	1.3	0.9	0.9
9	Griphavet	12/1 1917	249	—	1.2	5.6	1.2	5.2	2.0	2.0	0.8	5.2	14.9	56.2	4.8	0.8	—	—	—
10	Utfor Aalesund	12/1 1917	162	—	4.9	11.7	4.3	4.3	2.5	1.9	3.7	3.1	13.6	45.1	1.9	0.6	1.2	1.2	—
Gjennomsnittsværdier for sæsonen 1916—17				0.1	4.4	11.2	4.3	7.6	3.2	3.3	2.9	4.5	13.2	41.2	2.7	0.5	0.5	0.3	0.1
— „ — - — 1915—16 *).....				—	—	0.9	3.0	8.4	4.4	5.6	4.7	7.4	17.4	43.5	2.7	1.1	0.7	0.2	0.1
— „ — - — 1914—15 *).....				—	—	—	1.1	6.3	3.1	4.5	3.3	4.7	13.5	54.8	4.2	1.5	2.0	0.6	0.4
	Nordl. Norge.....	12/5 1917	334	—	2.1	2.7	2.7	9.6	3.6	2.7	7.2	3.0	13.5	51.8	1.2	—	—	—	—

*) Aargangs- men ikke aldersangivelserne øverst i kolonnerne passer for disse to rækker; dyr av f. eks. aargang 1904 var 13 aar i sidste sæsong, 12 aar i forrige og 11 aar i næstforegaaende.

sammen til en kompakt figur for at antyde at der er jevne overganger i størrelsen av sildene. De tre prøver som er valgt er nr. 2, 6 og 11 i rækken i fig. 4; nr. 2 og 11 representerer hver sin yderlighet med hensyn til aldersfordeling, mens nr. 6 representerer et mellomliggende stadium.

De tre prøver er som det vil sees likesaa forskjellig med hensyn til dyrenes størrelse som de avviger fra hverandre i aldersfordeling. I prøven fra 15 februar var de fleste dyr 32, 33 og 34 cm. lang; i denne prøve dominerer de store trettensaaersdyr. Anderledes er forholdene i prøven fra 12 mars; her forekom trettensaaeringerne blandet med unge dyr paa fire og fem aar. I størrelsefordelingsfiguren gir dette sig tilkjende paa en karakteristisk maate. Individene i prøven er spredt paa flere cm.-grupper og fordelingen er mere uregelmæssig end i første tilfælde. Endel av individene, de unge dyr, hoper sig op i grupperne 27—30, mens endel, nemlig de ældre, grupperer sig omkring 33 cm.-klassen. I den sidste prøve var der en liten slump gamle dyr og en stor mængde unge dyr. Vi ser at ogsaa dette avspeiler sig i størrelsefordelingsfiguren; nu ligger tyngden av dyrene i grupperne 27—30, mens der bare er en liten ophopning av individer i 33-gruppen.

Denne paatagelige forskjjel i størrelsefordeling mellem tidligfanget og sentfanget vaarsild maa sikkerlig være blit observert av fiskere og saltene. Den finder som det sees sin ganske naturlige forklaring ved iagttagelserne over sildens alder.

Torskefiskene.

Ved Oscar Sund.

Indsamlingen av materiale til det statistisk-biologiske studium av torskefiskene blev vinteren 1917 utført av sergeant Losvik, Vadsø, og fanejunker Hagen, Balstad. Førstnævnte arbeidet i Lofoten og senere i Finmarken, sidstnævnte i Lofoten og Aalesund. Paa grund av ishavsblokaden lykkedes det desværre ikke at skaffe materiale av loddetorsk fra Østfinmarken.

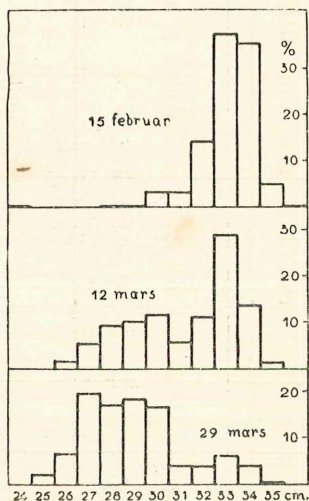

Fig. 5. Størrelsefordelingen i tre vaarsildprøver fra 1917.

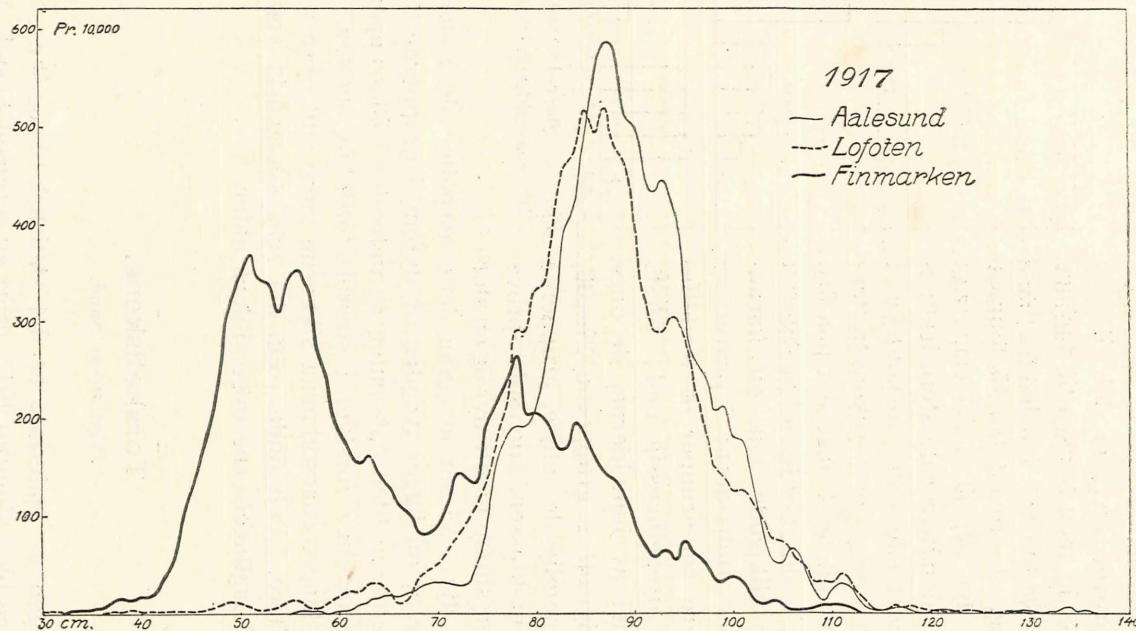

Fig. 1, Størrelsesfordeling av skrei og loddetorsk 1917.

Fisken er maalt i centimeter og antallet for hver centimetergruppe er (etter utjevning for 3 og 3 grupper) angitt som om det samlede antal fisk maalt i hvert av de tre distrikter var 10 000 stk.

Det har desværre trods alle anstrengelser ikke lykkedes at samle saa stort materiale iaar som tidligere aar. Dette kommer av det daarlige fiske. Naar der er litet fisk blir fisken sløiet i en haandvending, ofte før fiskerne naar land og paa den maaten blir det vanskelig at faa fisk til maalinger som jo tar noksaa megen tid, 2—3 timer pr. 100 fisk.

De utførte maalinger viser at skreien ogsaa iaar var betydelig større end fjoraarets. I forbindelse med den ringe fangstmængde tyder dette paa, at den gamle skreibestand som væsentlig er av 10—14 aars alder, holder paa at bli borte samtidig som tilgangen av ung skrei har været ubetydelig.

Av fig. 1 vil man se størrelsesfordelingen iaar. Skreien er av omtrent samme gjennomsnittsstørrelse i Lofoten og paa Søndmør, nemlig ca. 87 og 89 cm., svarende til en vegt sløiet av 3.0 og 3.25 kg. (for rognfisk og melkefisk underrett). Nedenstaaende tabel viser gjennomsnittslængden i de aar maalinger har været gjort, angit i centimeter.

Distrikt	1917		1916		1915		1914		1913	
	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde
Søndmør	30/3-2/4	89.0	17/3-23/3	85.8	12/3-19/3	82.0	3/4-7/4	78.8	—	—
Østlofoten . . .	19/3-22/3	85.2	28/3-31/3	82.8	27/3-31/3	80.7	20/3-23/3	80.2	Mars—	80.6
Vestlofoten . .	28/3-30/3	88.9	5/4-13/4	86.4	6/4-7/4	80.9	20/3-23/3	78.4	April	
V.finmarken . .	28/4	59.8	26/4-3/5	65.4	13/4-22/4	74.5	Jan.	65.20	April	77.6
Ø.finmarken . .	—	—	23/5-6/6	62.7	5/5-8/5	62.2	—	—	Mai—	73.4
									Juni	

Det fremgaar tydelig at skreien har tiltat i størrelse fra 1913 til iaar, særlig de to sidste aar, samtidig som bestanden av Finmarksfisk viser en avtagende gjennomsnittsstørrelse. Disse fakta kan tydes som at tilgangen til skreistimerne er større end avgangen. I fig. 2 og 3 kommer den sterke tiltagen i skreiens størrelse særdeles tydelig frem.

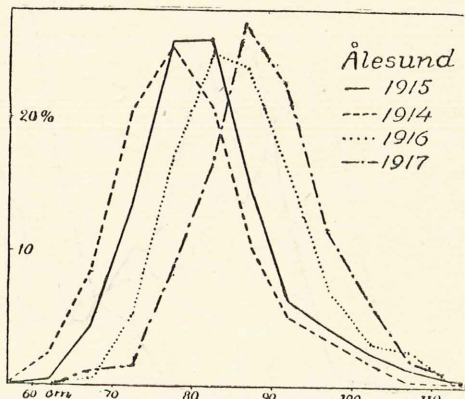

Fig. 2. Størrelsesfordeling av Søndmørsskrei 1914—17.

Procentantallet indenfor hver 5-centimeter-gruppe er angit ved den lodrette avstand fra grundlinjen. Som man ser er skreien blitt større for hvert aar fra 1914 til iaar.

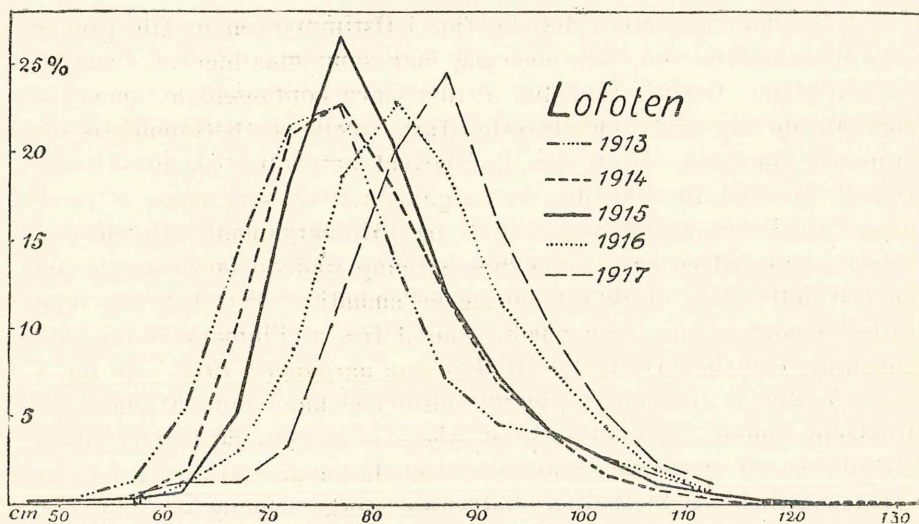

Fig. 3. Lofotenskyllens størrelsesfordeling 1913—17.
Figuren er konstruert som fig. 2.

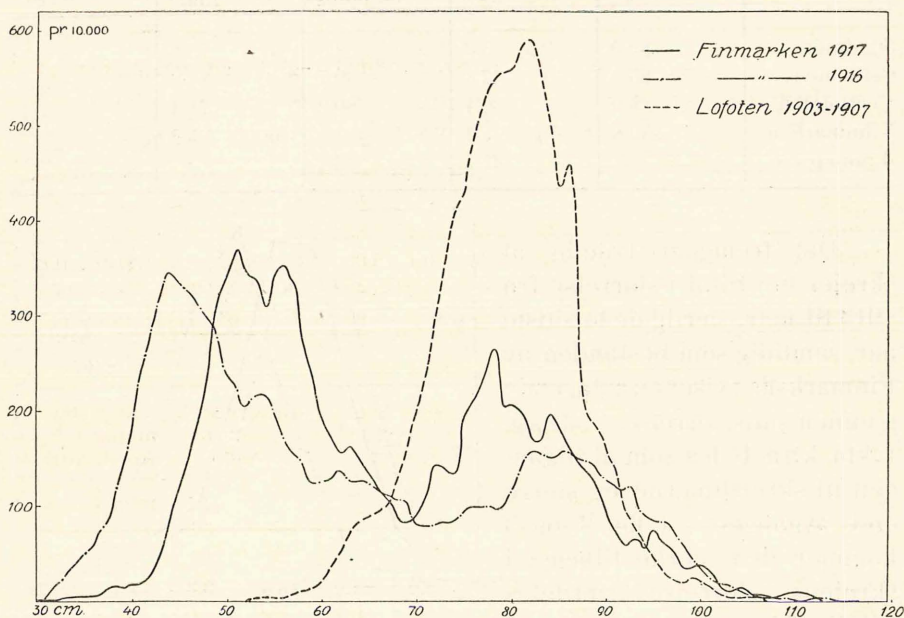

Fig. 4. Størrelsesfordeling av Finmarksfisk iaar og ifjor sammenlignet med skreiens størrelse i en aarrække (1903—07).

Figuren er konstruert som fig. 1. Smaatørsken har, som man ser, vokset betydelig siden ifjor, fra gjennomsnittlg ca. 43 til ca. 52 cm.

I fig. 4 er sammenstillet de ifjor i Østfinmarken maalte prøver med maalingerne fra Honningsvaag iaar samt maalingerne fra Østlofoten ifjor. Det sees tydelig, at den store kontingent av smaafisk som gjorde sig sterkt gjældende ifjor, særlig i Østfinmarken, er kommen igjen iaar og at den har vokset betydelig, ca. 10—12 cm. Denne smaafisk er væsentlig av aargangen 1912, som synes at være meget rik i forhold til baade 1911- og 1913-aargangen. Hadde der været noget videre av sidstnævnte aargang tilstede iaar, maatte det ha vist sig ved en sterk tilblanding av smaafisk. Saa har dog ikke været tilfælde. Man maa derfor gaa ut fra, at Finmarksfisket i de nærmeste aar for en stor del vil flyte paa aargangen 1912. Av fig. 4 synes ogsaa at fremgaa, at vi til næste aar kan vente at endel av 1912-aargangens fisk vil opnaa en størrelse av over 60 cm. og altsaa bli gytefærdig til næste vinter og vi kan da haape paa at tilgang paa smaaskrei i nogen grad vil erstatte den sterke avgang paa storfisk, som sidste vinterfiske gav et saa sørgelig vidnesbyrd om. Man kan dog ikke vente at 1912-aargangen skal kommen i nogen større mængder til skreidistrikterne før om etpar aar.

Fiskens vegt og kvalitet vil fremgaa av nedenstaaende tabeller:

(Rognfisk er betegnet ved tegnet ♀, melkefisk ved tegnet ♂).

Distrikt	Antal		Længde		Rund vegt		Sloiet vegt		Levervegt	
	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂
Aalesund ^{30/3—2/4} 1917	98	196	cm.	cm.	kg.	kg.	kg.	kg.	g.	g.
Balstad ^{19/3—22/3} —	79	49	86.6	80.1	5.09	4.12	3.13	2.75	301	166
Sorvaagen ^{28/3—30/3} —	169	143	89.3	85.2	5.46	4.78	3.38	3.14	305	208
Honningsvaag ^{28/4} —	109	98	59.9	59.6	1.95	1.87	1.26	1.22	131	117

Sted	Vegt av		Sloiet vegt i % av rund vegt		Levervegt i % av sl. vegt		Rogn og melke i % av sl. vegt	
	rogn	melke	♀	♂	♀	♂	rogn	melke
	g.	g.	%	%	%	%	%	%
Aalesund ^{30/3—2/4}	589	259	58.0	64.0	13.4	9.3	17.4	8.2
Balstad (Lof.) ^{19/3—22/3}	328	125	61.5	66.7	9.6	6.0	10.5	4.5
Sorvaagen (Lof.) ^{28/3—30/3} ...	359	219	62.0	65.6	9.0	6.6	10.6	7.0
Honningsvaag (Finm.) ^{28/4} ..	13	4	64.9	65.6	10.3	9.6	1.0	0.3

Sted	Leverholdighet				Rognholdighet			
	Gram lever pr.		Pr. hl. lever gaar:		Gram rogn pr.		Pr. hl. rogn gaar:	
	fisk	kilo	fisk	kilo	fisk	kilo	fisk	kilo
Aalesund 30 mars—2 april	348	106	275	900	196	60	510	1650
Balstad 19—22 mars.....	249	83	335	1150	202	68	495	1480
Sørvaagen 28—30 mars ...	259	80	370	1200	193	59	520	1690
Honningsvaag 18 april....	124	100	330	1000	—	—	—	—

Leverholdigheten uttrykt i gram lever pr. fisk var selvsagt større iaar end ifjor, da fisken var saa meget større, men ogsaa regnet pr. kilo sløiet fisk synes der at ha været litt mere lever iaar.

	Leverholdighet			
	Gram lever pr. fisk		Gram lever pr. kg. fisk	
	1916	1917	1916	1917
Aalesund	279	348	91	106
Østlofoten.....	246	249	87	83
Vestlofoten	251	259	76	80

Ifølge specificerte indkjøpsopgaver over sammenhørende kvanta av fisk, lever og rogn var leverholdigheten i Balstad i februar og mars underrett 338 stk. skrei pr. hl. lever og i Sørvaagen, samme periode 335. I Aalesund var leverholdigheten efter saadanne opgaver for linefisk 308 og 309 for garnfisk.

Torskemerkingen 1913.

Ogsaa iaar er der indkommet besked om gjenfangst av skrei, merket og utsat i 1913, idet der ved Rolfsø, Vestfinmarken, 22 juni blev fanget en fisk paa 6 kilo, sløiet, utsat 3 juni 1913 ved Kjølnæs, Finmarken. Den var ved utsætningen 90 cm. lang og har altsaa da veiet ca. 3½ kilo sløiet.

Finderens navn er Petter Pettersen, Skjæringstad, Litdøy, Vesteraalen.

Der blev ialt utsat 1961 fisk i Finmarken 1913. Av disse er nu 160 gjenfanget (8.2 %). I Lofoten blev utsat 2400 stk., derav er gjenfanget (ingen iaar) ialt 322 stk. eller 13.4 %.

Hysen.

Av denne fiskeart blev der under loddefisket indsamlet 4 prøver, 3 i Honningsvaag og 1 i Vadsø.

Som nævnt i beretningen for 1916 hadde vi med to utprægede størrelsesgrupper at gjøre, idet de fleste individer enten var omkring 35—40 cm. eller omkring 60—65. Dette kommer tydelig frem, hvis maalingen arrangeres i en kurve. Denne blir da totoppet. Iaar er det samme tilfælde, bare med den forskjel at den kurvetop som

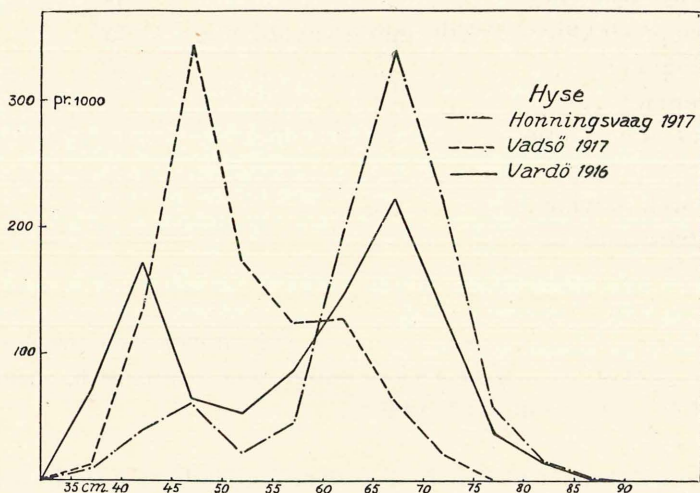

Fig. 5. Finmarkshysens størrelse iaar og ifjor. Der er to bestemte grupper, storhysen og smaahysen. Smaahysen sees at ha vokset ganske betydelig siden ifjor.

repræsenterer smaahysen (som har vist sig næsten utelukkende at være av aargangen 1912) nu er rykket noget tilhøire, svarende til en gjennomsnittlig vekst av omkring 8 cm. I fig. 5 er indtegnet tre kurver, en for Vestfinmarkshyse (Honningsvaag) og en for Østfinmarkshyse fra iaar og en for Vest- og Østfinmarkshyse samlet for ifjor. Det sees at Vestfinmarken særlig har stor hysen, Østfinmarken smaa.

C. Fiskeriforsøksstationens virksomhet.

Undersøkelser for private.

Ogsaa i det forløpne aar har denne virksomhet været meget stor. Der blev undersøkt:

Tareaske	229 prøver
Raajod og resublimert jod	3 —
Barke- & garvestoffer	32 —
Oljer og traner	52 —
Raaprodukter for fodermeffabrikationen ..	76 —
Sildemel..	140 —
Benmel	2 —
Sardiner i olje..	15 —
Fiskepølser	1 —
Norsk kaviar	3 —
Compound lard..	1 —
Salt	4 —

Tilsammen 556 prøver

Alle prøver av Tareaske falder paa aaret 1916. Det gjennemsnitlige jodindhold var 1.06 %.

Resublimert jod. 3 prøver indeholdt fra 0.31 til 0.38 % mono chlorjod og fra 99.1 til 99.38 % renjod.

Raamaterialer fra fodermeffabrikationen.

	Vand %	Fett %	Protein %	Salt %
Diverse saltet sildeavfald				
39 prøver, i middel	54.8	9.29	16.70	15.80

Vaarsildkværk	72.96	7.30	17.06	1.05
— (haler og skjæl)	54.4	5.90	14.27	20.2
— —»—	47.45	6.80	14.32	25.95
— (hoder og rogn)	51	5.84	13.95	24.55
— og rogn	49.18	5.85	14.12	26.65
— (rogn og skjæl)	25.63	0.43	5.67	63.7
— —»—	52.28	0.69	12.43	29.93
— —»—	49.67	6.0	15.72	22.80
— —»—	48.65	7.92	17.45	21.05
— og hoder	51.86	7.16	17.80	17.25

	Vand %	Fett %	Protein %	Salt %
Vaarsildkværk.	44.38	8.35	15.45	26.60
— og rogn	57.89	4.92	13.07	19.88
— (rogn og skjæl)	46.50	5.95	15.40	27.18
— —»—	50.65	7.30	13.66	23.59
— —»—	53	7.84	16.98	17.98
— (rogn og hoder)	55.78	4.22	20.65	15.5
— (rogn)	43.42	8.59	15.74	26.0
— »	56.34	8.21	15.78	13.15
— »	55.42	8.05	16.49	13.45
I middel	50.87	6.17	15.05	22.97
Ansjosavfald	62.04	9.94	12.94	11.10
—»—	78.70	7.70	20.45	8.40
Musse, saltet	64.23	6.25	20.65	6.20
—»—	56.98	5.40	25.43	7.89
—»—	54.05	9.02	28.95	6.14
Brislinghoder (hermetikavfald)	50.19	7.08	28.28	8.90
Sur vaarsild, saltet	58.79	7.25	16.72	17.05
Vaarsild.	52.79	11.58	16.25	18.12
—	58.02	11.03	15.80	14.03
—	52.47	10.41	20.65	14.18
Tørrede fiskehoder	17.3	18.27	36.5	8.17
Presset grakse.	47.87	21.5	26.97	
Grakse		48.5		
—		24.87		
Levergrut (brændt grakse)	29.90	13.85	44.24	
Preskake (fra sildemelfabr.)	43.46	6.00	33.00	6.66

Sildemel (fettfattige).

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
1	1.30	4.6			
2	8.52	3.65	43.50		
3	15.07	2.22	50.94		
4	14.64	2.87	47.69		
5	14.80	3.96	48.63	13.0	0.22

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
6	16.31	3.80	49.95	14.95	0.22
7	21.30	2.44	47.35	13.56	0.27
8	32.20	2.12	7.85	54.10(!)	
9		2.80	40.00		
10		2.51	45.03		
11		2.43	35.77		
12		1.84	47.00		
13		2.21	40.66	7.75	
14		1.77	42.87	24.55	
15	13.22	1.70	48.33	16.66	0.29
16	11.28	1.29	36.32	39.16	0.25
17	11.01	2.68	38.42	34.95	0.24
18	10.74	1.89	40.62	34.20	0.26
19	10.70	2.15	38.86	35.37	0.23
20	12.08	1.65	41.45	33.60	0.25
21	12.95	2.16	38.10	35.66	0.28
22	12.15	1.35	41.33	34.50	0.29
23	11.78	1.88	38.50	36.54	0.27
24	14.08	1.16	40.07	32.74	0.21
25	17.21	1.38	36.00	34.50	0.22
26	13.96	1.03	39.01	34.20	0.27
	13.76	2.29	39.39	29.43	0.25

Sildemel.

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
1	22.16	9.75	40.19	7.06	
2	19.33	8.67	45.38		0.65
3	14.18	14.05	39.13	5.10	0.66
4	2.04	17.12	41.15	21.00	
5	2.30	16.07	43.12		
6	3.49	18.34	46.25		
7	3.00	18.12	47.13		
8	3.81	16.30	47.56		
9	3.07	16.45	48.22		
10	6.19	16.00	48.80		
11	8.23	17.12			
12	5.38	20.60	57.30		
13	2.46	18.26	52.10		
14	6.18	18.92	46.68		
15	4.77	22.24	45.75		

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
16	5.44	17.08	47.88		
17	5.99	20.62	51.38		
18	4.50	20.65	50.62		
19	11.50	5.24	47.38		
20	5.42	8.08	47.06		
21	1.60	20.80	48.62	16.37	
22	4.00	19.56	47.50	15.90	0.26
23	2.19	20.96	48.31	15.20	0.25
24	2.17	14.15			
25		20.45	50.06		
26	4.14			12.28	
27		14.90	46.30		
28	2.89			9.94	
29		8.25	39.40		
30	0.75			5.25	
31		8.23	32.40		
32	1.28			4.56	
33		7.06	35.25		
34	1.29			5.15	
35		5.90	35.80		
36	1.63			5.25	
37	3.96			7.70	
38	3.60	17.46	45.95		
39	1.63			7.60	
40		15.00	47.90		
41	2.75			7.50	
42		7.24	51.40		
43	1.91			5.25	
44		11.03	40.50		
45	4.93			5.96	
46		10.40	43.60		
47	8.10			8.9	
48		8.0	44.90		
49	9.12			8.90	
50	17.07	5.47	48.40	12.50	0.25
51	2.33	22.90	43.00	16.25	
52	8.25			13.0	
53		24.75	50.25		
54	6.86			10.75	
55		22.94	45.78		
56	3.15			17.77	

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
57		11.23	29.93	46.40	
58	1.11			55.2	
59		14.15	35.30		
60	2.15			44.43	
61	12.33			6.78	
62	14.37			13.56	
63		24.75	48.90		
64	3.28			13.20	
65		6.94	17.90	67.80	
66	0.85			51.10	
67		15.5	34.9		
68	1.81			38.81	
69		17.30	35.50		
70	13.59			9.58	
71	2.30			31.80	
72		19.45	47.25		
73	1.12			34.50	
74		18.8	37.2		
75	1.11			34.15	
76		17.85	35.86		
77	1.41			38.0	
78		18.85	37.73		
79	4.80			31.57	
80		19.61	37.50		
81	12.64			13.44	
82	1.12			35.95	
83		15.63	37.86		
84	2.75			29.15	
85		17.68	38.94		
86	3.86			28.47	
87		17.6	38.68		
88	2.43			31.70	
89		17.04	37.75		
90	5.11			29.43	
91		18.08	40.55		
92	3.49			28.26	
93		17.28	40.33		
94	10.18			26.9	
95	9.52			47.50	
96		15.68	39.85		
97	2.63			30.28	

L.-nr.	Vand, %	Fett, %	Protein, %	Salt, %	Ammoniak, %
98		12.14	29.0		
99	5.9			29.96	
100		9.85	39.3		
101	9.33			28.94	
102	2.40	18.15	37.31	33.32	0.14
103	2.23	19.30	39.40	33.35	0.15
104	2.53	19.18	40.95	32.00	0.19
105	1.54	19.59	41.39	32.45	0.15
I middel	5.18	15.73	42.54	22.78	0.3

Analyse av benmel:

L.-nr.	Vand	Fett	Protein	Fosforsyre
1	5.45	0.76	14.2	
2	8.93	0.47	11.91	29.6

Fiskepølser:

70.98 % vand, 6.4 % fett, 13.35 % protein, 5.83 % salt.

Tre prøver av norsk kaviar indeholdt ca. 36 % av et fast fett med et jodtal av ca. 71.

Analyser av salt:

	Santa Pola	Augusta	Stensalt	Stensalt
Uopløselig	0.06	0.06	0.15	0.18
Fugtighet	4.93	5.80		
Chlornatrium	92.75	91.26	98.47	98.35
Calciumsulfat	1.07	0.83	1.14	1.65
Magnesiumsulfat	0.91	1.24		
Chlormagnesium	0.28	0.81		

Traner og andre fete oljer.

For indhold av uforsæpelig (mineralolje) blev undersøkt 9 prøver olivenolje eller cottonolje og 24 prøver tran. I en prøve bruntran blev eftervist syrup.

En prøve olje, bestemt til nedlægning av sardiner, blev identificert som rapsolje; den hadde et jodtal av 104.8; forsæpningstal 176.3 og indeholdt 0.62 % arachidsyre; den specifike vekt ved 15° C var 0.914; indhold av fri syre, ber. som oljesyre, 2.23 %. Av otte andre prøver olje for nedlægning av sardiner var de 7 rene oli-

venoljer, en bestod hovedsagelig av arachidolje. Saa har man i 15 prøver sardineri olje undersøkt hvad slags olje der var anvendt. 4 prøver undersøktes kun paa mineralolje med negativt resultat. I to prøver indeholdt den anvendte olje 30 % sesamolje (indirekte jodtal 90.7 og 92); en var cottonolje (ind. jodtal 115.7); seks var rene olivenoljer (indirekte jodtal fra 81.9 til 86.2); en olje var stivnet ved alm. temperatur og det indirekte jodtal var kun 74.5. Antagelig var oljen blandet med et fast fett. Ved alle disse prøver har bestemmelsen av det indirekte jodtal vist sig at være av stor værdi for bedømmelsen; desuten foretoges farverreaktioner paa sesamolje og cottonolje samt eftervisning av arachidsyre.

Ved undersøkelse av nogen traner erholdt man følgende analyseresultater:

	Jodtal	Forsæpnings- tal	Syretal	Uforsæpe- lig %	Fettsyre- bromid %
Damptran, kk... ..	166.9	187			
— kk. (Canada)	152.3	186.7	1.9	1.05	
— uk. (Canada)	149.3	187.3	2.27	1.16	
Brunblank tran ..	161	185.6	25.7	1.64	
Bruntran	144.7	174.8	46.6	5.88	
Sildolje	118.5	187.8	14.4		20.1
Hvalfettsyre .. .	116.7	202	180		17.15

Den sidste hadde et smeltepunkt av 26.5.

Compound lard hadde et jodtal av 65.3, et indre jodtal av 105.3, et forsæpningstal av 196.7, et smeltepunkt av 34° C og et stivningspunkt av 25° C.

II Aarsberetning fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1916—1917 (i utdrag).

Vardø fiskeriforening.

I det forløpne budgetaar har foreningen væsentlig arbeidet med administrative gjøremaal da foreningens statsbidrag kun har været beregnet paa administrationsutgifter.

I anledning beslutningen paa forrige generalforsamling om bygning av ishus, saa averterte styret efter anbud, men der indløp intet, saa ad den vei var det umulig at konstatere om de foreliggende kalkyler vilde holde stik. Tiden forløp imidlertid, vinteren nærmet sig og konjunkturerne paa materialer og arbeidsløn steg hurtig, saa at styret var helt klar over at arbeidet ikke kan utføres for den tidligere beregnede pris; dertil kom den omstændighet, »at ferskfiskeeksporten er vanskelig for ikke at si umulig med den nuværende hurtigruteordning for Øst-Finmarken.«

Styret har derfor under de nuværende forhold fundet det rigtigst at stille spørsmålet om bygning av ishus i bero indtil man faar se, hvordan situationen kommer til at utvikle sig. Man har søkt Vardø kommune om at faa leie en grund ved Stuelnesvand til ishustomt. Dette andragende er indvilget paa meget rimelige vilkaar.

Paa forrige generalforsamling blev det besluttet, at foreningen skulde avholde et kursus navigationsskole for fiskere, omendskjønt man ikke hadde nogen statsbevilgning til dette øiemed. Til deltagelse i kurset meldte sig 20 elever og styret fandt at maatte engagere 2 lærere, dog saaledes at hjelpelæreren kun underviste halv tid. Kurset blev saaledes avholdt, idet Vardø kommune ydet lokale, belysning og brændsel gratis; de øvrige utgifter, kr. 481.60, er bestridt av foreningens opsparede midler. For kommende aar har man faat bevilget statsbidrag til navigationsskole, likesom man for budgetterminen 1918—19 har søkt om statsbidrag i omhandlede øiemed.

Maaling av havvandets temperatur har ikke været avholdt iaar, da man ikke turde risikere dypvandstermometret med den gamle rusttærede lodline, nogen ny var ikke her at opdrive. Styret agter — hvis mulig — at anskaffe lodline for indeværende aars bevilgning til temperaturmaaling, saa at saadanne maalinge kan finde sted næste aar.

Styret har besvart alle forespørslers og git de offentlige myndigheter de oplysninger som disse har bedt om, med undtagelse av en sak som blev sendt os fra dr. Hjorth i egenskap som formand i komiteen for organisation av fiskernes landsforbund.

Saadan som denne sak ligger an, med forslag om tvungen sparekasse for fiskerne, samt med bestemt protest fra Nordnorges fiskerforbund, har ikke Vardø fiskeriforenings styre villet avgi nogen bestemt uttalelse, omendskjønt man helder til den anskuelse, at det vilde være særdeles ønskelig at faa organisert den norske fiskerstand som fagorganisation, selv om dette skedde med en smule hjælp fra Statens side. Man forutsætter imidlertid, at en saadan organisation maatte bygges paa helt ut frie og selvstændige principper, saa at saker som f. eks.: »Oprettelse av tvungen sparekasse for fiskerne maatte faa sin forberedende bearbeidelse gjennom fiskernes fagorganisation.«

Med den motstand som er reist mot dette organisationsarbeide, og med den mistillid som er blit saken tildel fra de interessertes (fiskernes) side, ikke alene imot foretagendet i sig selv, men ogsaa imot de mænd som har hat i oppdrag at forberede saken, saa finder man det tvilsomt om Statens hjælp vil være vel anvendte penger. Denne sak maa i ethvert fald omfattes med fuld og uhildet forstaaelse om den skal bli til gagn for den norske fiskerstand.

Med hensyn til ishushets drift og foreningens økonomiske ledelse, tillater man sig at henvise til den oversigtlige og greie ekstrakt av regnskapet som følger vedlagt.

Paa ordinær generalforsamling den 26 august er ovenstaaende aarsberetning enstemmig godkjendt.

Efter de paa generalforsamlingen foretagne valg vil foreningens styre faa følgende sammensætning:

1. I. O. Grøttum, formand og sekretær.
2. Lærer O. Skaar, næstformand.
3. Fisker Anton Blom.
4. Fisker Oluf Lystad.
5. Kjøbmand Andreas Lie.

Som revisorer er valgt forretningsfører K. J. Varber og kjøbmand Kato Johansen.

Utdrag av Vardø fiskeriforenings regnskap for 1916—17.

I n d t æ g t.

1. Beholdning fra forrige aar:		
a. I Vardø Sparebank	kr. 2 262.13	
b. Kassabeholdning	» 77.41	
	—————	kr. 2 339.54
2. Statsbidrag	»	280.00
3. Distriktsbidrag av Vardø kommune	»	200.00
4. Medlemskontingent:		
a. For aaret	kr. 51.00	
b. Restancer	» 8.00	
	—————	» 59.00
5. Abonnent av »Norsk Fiskeritidende«	»	17.00
6. Indtægt vedkommende navigationsskolen	»	19.00
7. Ishuset:		
Indkommet ved salg av is	»	562.70
8. Indvundne renter	»	87.44
	—————	kr. 3 564.68

U t g i f t.

1. Administration:		
Lønninger: Sekretæren	kr. 150.00	
Kassereren	» 100.00	
Revisionen for 1915/16	» 25.00	
Avertisement & telegrammer	» 41.00	
Diverse	» 6.00	
	—————	kr. 322.00
2. Abonnenter:		
a. »Norsk Fiskeritidende«	kr. 18.10	
b. »Fiskets Gang«	» 2.50	
	—————	» 20.60
3. Navigationsskolen:		
Lærerens løn	kr. 300.00	
Hjælpeleærerens løn	» 150.00	
Vagttjeneste	» 20.00	
Kommunen for hus, lys & brændsel	» 200.00	
Diverse til skolen	» 10.15	
Assuranse av inventar	» 1.45	
	—————	» 681.60

4. Ishuset:		
Skjæring og indstuvning av is	kr. 250.00	
Avgift til kommunen	» 44.00	
Brandkontingent	» 12.32	
Diverse	» 25.00	
	-----	kr. 331.32
5. Beholdning:		
I Vardø Sparebank	kr. 1 949.57	
Kassabeholdning	» 259.59	
	-----	» 2 209.16

		kr. 3 564.68

Nordlands fiskeriselskap.

Direktionen for Nordlands fiskeriselskap tillater sig herved for generalforsamlingen at avgi beretning om selskapets virksomhet i tiden 15 juni 1916 til 12 juni 1917.

Paa generalforsamlingen den 16 juni 1916 fremlagdes aarsberetning for foregaaende aar med regnskap i revidert stand.

Videre fremlagdes saadant forslag til budget for 1917—1918:

1. Til museet..	kr. 2 000.00
2. » ishuse og foranstaltninger vedk. isning og frysning av fisk	» 3 000.00
3. Til ophjælp av dagligfisket..	» 1 500.00
4. » kredsformandsmøte..	» 800.00
5. » administration:	
a) lokale..	kr. 500.00
b) lønninger..	» 800.00
c) trykning m. m..	» 400.00

	» 1 700.00

Tilsammen kr. 9 000.00

Budgettet blev i sin helhet enstemmig vedtat.

Valg av direktionsmedlemmer

istedetfor de avtrædende herrer Oskar Thue, Sofus Sverdrup og O. Laugsand. Sidstnævnte frabad sig gjenvalg ved skrivelse av ¹⁴/₆ 1916.

Valgt blev ordfører J. Selsø med 23 stemmer, væreier Sofus Sverdrup med 22 stemmer og redaktør Oskar Thue med 21 stemmer.

Valg av 3 suppleanter for direktionen. Efter forslag valgtes ved akklamation væreier Johan Langaas, Sund i Lofoten, som personlig suppleant for hr. Sofus Sverdrup. Som første suppleant valgtes hr. J. Vogt Svendsen med 17 stemmer. Som anden suppleant hr. Jens Østensen med 18 stemmer.

Som revisorer gjenvalgtes med akklamation bankkasserer Einar Dyvik og revisor Erik Kvam med kontorist Th. Losnedahl som suppleant.

Selsøvik som hurtigruteanløpssted.

Fra fiskeriforeningen i Myken og Sundøy forelaa anmodning til selskapet om at opta arbeidet for at Selsøvik kan bli fast anløpssted for hurtigruterne. Følgende uttalelse vedtoges enstemmig for telegrafisk henvendelse til departementet og distriktets 3 stortingsmænd:

»Av hensyn til fiskerierne ved Trænen, Selvær, Myken og Valvær henstiller man indtrængende til statsmyndighetene, at Selsøvik i størst mulig utstrækning optages som hurtigruteanløpssted«.

Traad og fiskeredskaper.

Ianledning av den forhaandenværende mangel paa traad, hamp og fiskeredskaper vedtoges følgende uttalelse: »Da der overalt i Nordland er klage over mangel paa fiskeredskaper henstiller man til statsmyndighetene at sørge for en rikeligere indførsel av hamp og bomuld samt færdige fiskeredskaper«.

Dispensation fra utførselsforbudet.

Fra fiskere i Vesteraalen anmodedes selskapet telegrafisk at ansøke myndighetene om dispensation fra utførselsforbudet for kveite og storur for Dverberg og Øksnes herreder.

Man besluttet, at denne sak overlates selskapets direktion til videre forføining.

Assuranseforening for fiskerbaater for Nordlands amt.

Ianledning av denne sak vedtoges følgende forslag: »Det henstilles til direktionen at opta et energisk arbeide for stiftelse av en assuranseforening for fiskerbaater for Nordlands amt. Der nedsættes av direktionen en komité paa 3 medlemmer til at fremkomme med et forslag til organisation. Direktionen indsender derefter snarest til statsmyndighetene andragende om statsbidrag«.

Direktionsmøter.

I aarets løp er der avholdt 9 direktionsmøter. Overretssakfører Ragnar Schjølberg blev gjenvalgt som formand og redaktør Thue som næstformand.

Man skal tillate sig at gi en kort oversigt over de viktigste saker, der har forelagt til behandling.

1. Assuranseforening for fiskerbaater for Nordlands amt.

Umiddelbart efter generalforsamlingens avholdelse satte direktionen sig i bevegelse for at sikre det paatænkte grundfond kr. 20 000. Man søkte Nordlands amtsting om kr. 6000 og dette beløp blev bevilget. Samtidig sendte man andragende om en statsbevilgning, stor kr. 14 000. Av dette beløp har man sikkert haap om at faa kr. 10 000, idet denne sum er foreslaat og anbefalt av Fiskeridirektøren, Fiskeriraadet, Departementet og Næringskomité nr. 1. Bevilgningen vil antagelig være git ved generalforsamlingens avholdelse.

Paa grund av at direktionen har arbeidet for at faa statsbevilgningen forhøiet til kr. 14 000 (man er først i slutten av april maaned klar over, at man ikke kan gjøre regning paa mere end de indstillede kr. 10 000), blev andragendet til herredstyrene om bidrag først utsendt den 4 mai d. a. Det var direktionens hensigt at forsøke at spare herredsstyrene for direkte bidrag til grundfondet, indtil assuranseforeningen var traadt i virksomhet eller indtil den var konstituert. Imidlertid er man dog nu kommet saa langt at det paatænkte grundfond ansees sikret, og foreningen saaledes nu kan konstitueres under nuværende generalforsamlings eller amtstings samvær.

2. Fiskeforsøk efter storsild med drivgarn paa Helgelandskysten.

Efter at man hadde opgit haabet om noget statsbidrag til dette fiske for denne termin, meddeler Fiskeridirektøren i telegram av 4 november 1916, at han agter at foreslaa for departementet, at der av de bevilgede midler stilles til disposition for selskapet kr. 6 000, der sammen med Nordlands amtstings bidrag kr. 2 000 anvendes til forsøksfiske efter storsild utenfor Norlands kyst. Desværre fik man denne besked saa sent paa høsten, at de fleste og største drivgarnsfarkoster allerede enten var avgaat eller i allefald var klar til avgang sydover forat delta i Kristiansundsfisket, og det var derfor meget vanskelig at faa istand et tilfredsstillende arrangement. Veirhindringer forstyrret ogsaa det planlagte forsøks resultater. Foruten de to kuttere, som blev leiet for en fast godtgjørelse pr. uke, hadde man ogsaa ordnet sig med flere farkoster, der skulde drive

nogen nætter og paa forskjellige steder langs Helgelandskysten fra Vega og nordover til Helligvær, samt ut for Røst. Disse farkoster skulde ha kr. 200 hver for tre nætters drift. Uveir forårsaket imidlertid at samtlige disse faldt fra. Ingen av dem var paa sjøen og forsøkte.

Av rapporterne om de utførte drivgarnsforsøk vil det fremgaa, at fiskerne er av den bestemte opfatning at storsilden er tilstede her nord og i drivværdige mengder. Efter forskjellige fiskeres uttalelser at dømme skulde der for anstundende høst være utsigt til at flere storsildfiskere forsøker dette felt for egen regning, førend de gaar sydover til de vanlige felter. Dette saa meget mere, som man her sikkert tror, at storsilden er tidligere fremme end for Kristiansundsfeltet. Hr. P. Sandnæs, fører av kutter »Malfrid«, sier i sin indberetning, at han til høsten vil begynde fisket allerede i oktober maaned og for egen regning. Hr. K. Myhre, fører av kutter »Trænfjord«, er av samme mening med hensyn til tiden for fiskets begyndelse. Begge førere fremholder sterkt nødvendigheten av bedre fyrbelysning, og man haaber at myndighetene vil ta sig av dette hurtigst mulig.

Som bekjendt rygtedes det i vinter i slutten av mars og begyndelsen av april at store sildmasser var tilstede utfor Helgelandsværene. Efter at ha undersøkt dette nærmere fandt man at burde gjøre et forsøk med drivgarn, for at faa konstatert om silden var tilstede i drivværdig mengde. Man engagerte kutter »Trænfjord«, fører Myhre, der da netop var returnert fra vaarsildfisket. Efter 5 nætters drivning indstilledes forsøket.

Rapporter over samtlige forsøk med journalutdrag er indtat i aarsberetningen.

Fiskere fra Helgelandsværene mener at storsilden staar utfor holmerne like nord til Givær og Helligvær fra tidlig om høsten, hele vinteren og til ut paa vaaren. I slutten av april berettet fiskere fra Givær at der var sikre tegn paa at der maatte være storsild tilstede inde mellem skjærene, men den kom hurtig bort igjen, hvilket maatte skyldes det kolde veir og den sene vaar nu iaar.

3. Fiskerskole.

I en skrivelse fra Fiskeridirektøren av 3 april d. a. uttaler denne, at der for terminen 1917—18 er opført et noget større beløp end tidligere til navigationsundervisning for fiskere. Hvis denne bevilgning blir git, hvad der er al utsigt til, vil der kunne paaregnes et statsbidrag til et kursus i Bodø.

For selskapets generalforsamling 1913 forelaa forslag om fisker-

skole med undervisning i navigation, motorlære og fiskens behandling og tilvirkning, og man androg dengang om statsbidrag kr. 3 000 for avholdelse av to kurser hver paa 8 uker, avholdt om høsten paa to forskjellige steder inden amtet. Budget for denne plan blev dengang oppgjort med kr. 4 000. Imidlertid vil dette beløp maatte forhøies adskillig paa grund av de kostbare tider vi nu lever i. Da imidlertid forslaget om statsbevilgning til denne sak kun lyder paa kr. 3 500, ialt for det hele land, maa man antagelig nedsætte sine fordringer og foreløbig være tilfreds, om man nu kunde faa midler og assistanse til avholdelse av kun et kursus og da med innskærket undervisning og kortere tid.

Denne sak vil bli optat til videre forhandling paa generalforsamlingen.

4. Forandring av Lofotlovens § 22.

Direktionen har nu indhentet utvalgenes uttalelse ianledning av den av Tjøtta fiskeriforening foreslaaede forandring. Følgende utvalg erklærer sig enig i den foreslaaede forandring: Røst, Værøy, Sørvaagen, Reine, Hopen, Skroven. Utvalgene i Raftsundet og Vaagene er imot nogen forandring og ønsker den nuværende ordlyd opretholdt. Fra fire av utvalgene foreligger intet svar, uten at man kjender aarsaken dertil.

Spørsmålet forelægges nu generalforsamlingen til endelig avgjørelse.

5. Landsorganisation og sparekasse for fiskere.

Til medlemmer av den forberedende komité anbefalede direktionen fiskerne Anders Eliassen, Myken og Martin Gunneriussen, Hadsel, og disse har deltatt i komiteens møte paa Fiskeridirektørens kontor ^{17/1} til ^{23/1} 1917.

Protokol over møtets forhandlinger er tilstillet samtlige herredsstyrer, samt indtatt i »Norsk Fiskeritidende« for februar d. a.

Paa nuværende stadium gir ikke denne sak anledning til nogen behandling i fiskeriselskapet.

6. Vandrelærer i klipfisktilvirkning.

Endskjønt man til denne sak har hat bevilget midler denne termin er det ikke lykkedes at faa sat undervisningen igang, da man ingen dertil skikket vandrelærer har kunnet opdrive. Imidlertid har man nu avsat kr. 1 000 for anvendelse til engagement av vandrelærer til førstkommende sæson, og man haaber da at kunne ta saa meget kraftigere fat. Forholdene ved aarets Lofotfiske var vistnok

meget daarlig egnet for nogen vandrelærervirksomhet, derimot beklager man meget, at man nu under tørringen av fisken ikke har nogen dertil skikket omreisende lærer og foredragsholder.

Ophjælp av dagligfisket.

Saavidt man forstaar av forskjellige uttalelser, spesielt fra Helgelandstrakterne, vil fiskerne iaar interessere sig mere for hjemmefisket end tilfældet har været de senere aar. Paa grund av de tilsynelatende vanskelige forhold for Finmarksfisket vil flere undlate at delta i dette, men da til gjengjæld forsøke at bringe mere ut av hjemmefisket. Man fandt derfor, at en vandrelærer iaar muligens vilde være av stor interesse og til stor assistanse for ophjælp av dette fiske, hvorfor man engagerede hr. Bastholm Hansen for ca. 3 maaneders virksomhet fra medio mai. Vandrelæreren vil da spesielt befatte sig med torskefiske med ruser og ved siden av agitere for og retlede ved de forskjelligste smaafiskerier samt hummerfisket. Endskjønt det i Nordland er vanskelig at faa befolkningen til virkelig at interessere sig for hjemmefisket, har man dog hat den glæde, at der fra enkelte fiskere og foreninger gjentagende har været uttalt ønskeligheten av at faa besøk av en vandrelærer for smaafiskets skyld. Det synes, som man har hat alt for let at oppgi dette fiske, naar man ikke er heldig nok til at faa en storfortjeneste hver gang man er i baaten eller sætter redskap i sjøen. Imidlertid er det jo ikke at vente, at man ved hjemmefisket, der saa at si kan drives uten nævneværdige omkostninger, stadig skal kunne faa indtægter som de større fiskeriers bruttolotter.

Hr. Bastholm Hansen er en sjelden interessert og indsigtfuld fisker, der altid er parat til at holde til i baaten og paa sjøen, saafremt han har den mindste utsigt til at kunne gjøre nogen fangst av en eller anden sort. Hvis et redskap ikke duer, vil han nok forsøke et andet, førend han gir op. Ved sit tidligere virke for selskapet beviste han, at hummeren er tilstede langs Helgelandskysten, men saavidt direktionen bekjendt er indbyggernes interesse for dette lønsomme fiske slappet av igjen. Rigtignok er fisket av hummer vanskelig og kan bringe en nybegynder mange ærgrelser, men det skulde dog ikke være vanskeligere, end at det med litt utholdenhet maatte læres. Efter de rike forekomster av hummer at dømme burde dette fiske bli av betydelig økonomisk interesse for distrikterne.

Ishuse.

Foruten de tidligere 22 ishuse, som selskapet har omkring i amtet, er der iaar bevilget bidrag til 2 nye ishuse med tilsammen kr. 2600, saaledes at der nu blir 24 ishuse.

Is er indlagt i de fleste huse og er til stor hjælp for fiskerne. Selskapets ishus i Bodø er bortleiet for 1917 paa samme betingelser som forrige aar.

Fiskeriutstillingen

er av direktionen besluttet fremdeles utsat indtil videre. Av yderligere bevilgninger er mottat kr. 2000 fra Bodø samlag og er beløpet innsat i bank sammen med tidligere indgaaede beløp. Bodø kommune har avsat yderligere kr. 1000, foruten tidligere kr. 2000. Man har ogsaa haap om, at begge disse bidragsydere vil bevilge videre bidrag.

Musæet.

Interessen for samlingerne er stadig økende blandt de besøkende. Tilgangen av gjenstande dette aar har været liten. Brødrene Haakon og Sigurd Koch har forært museet en gammel tremastet fuldrigger, der vil bli at stor interesse. Fartøiet er nu under reparation, men vil antagelig være færdig i sommerens løp. Direktionen vil herved benytte anledningen til at takke brødrene Koch for den utviste interesse for musæet.

Vagtmesteren har utført endel nyutstopning og utbedring av endel gjenstande.

Direktionen tillater sig fremdeles at anmode om, at gjenstande av interesse for samlingerne maa bli sendt musæet.

Statsbidraget for terminen 1916—1917 utgjorde

kr. 3 700.00

— « — 1915—1916 ut-

gjorde « 2 100.00

————— kr. 5 800.00

Distriktsbidrag er bevilget av:

Alstahaug	herredsstyre med	kr.	30.00
Ankenæs	do. «	«	10.00
Bodin	do. «	«	25.00
Dverberg	do. «	«	25.00
Flakstad	do. «	«	10.00
Gildeskaal	do. «	«	30.00
Hadsel	do. «	«	25.00
Herøy	do. «	«	25.00
Lurøy	do. «	«	20.00
Meløy	do. «	«	25.00

Rødøy	herredsstyre med.. . . .	kr.	20.00
Saltdalen	do. <	<	15.00
Sortland	do. <	<	25.00
Tjøtta	do. <	<	25.00
Træna	do. <	<	10.00
Vega	do. <	<	25.00
Vaagan	do. <	<	35.00
Vik	do. <	<	10.00
Øksnes	do. <	<	25.00
Moskenes	do. <	<	10.00
Bodø bystyre	<	<	200.00
Bodø samlag for brændevinshandel	<	800.00
Nordlands amtskommune	<	500.00
			kr. 1 925.00
			Tilsammen kr. 7 725.00

Budgetforslag for 1918—1919.

1.	Til musæet	kr.	2 000.00
2.	< fortsat opførelse av ishuse	<	2 000.00
3.	< fremme av dagligfisket, utlaan av ruser og andre redskaper, vandrelærer og reiser	<	1 500.00
4.	< vandrelærer i klipfisktilvirkning	<	1 000.00
5.	< kursur i navigation og motorteknik	<	2 000.00
6.	< kredsformandsmøte og reiseutgifter for direktionsmedlemmer til møterne	<	800.00
7.	< administration: lønninger, porto, telegr. m. m. <	<	1 200.00
			Tilsammen kr. 10 500.00

Post 1. Beløpet vil bli anvendt til samlingerne, til vedlikehold av bygningen samt til renter og avdrag paa den restgjæld som paa-hviler museumsbygningen, nu stort kr. 3 000.

Post 2. Man finder, at denne sak fremdeles trønger statsmyndigheternes støtte. Behovet for is tiltar stadig og foreningerne er meget interessert i at ha selvstendige islagre. Med de nuværende inskrænkede og vanskelige ruteforholde er ishuse absolut av uvurderlig stor nytte for fiskerne.

Man mener at Staten fremdeles bør yde bidrag til ishuse ogsaa efterat fiskerbanken er traadt i virksomhet, da det for enkelte steds vedkommende antagelig vil vise sig vanskelig at faa ishuse opført helt for laante midler.

Post 3. Efterat man har været nødt til at indskrænke denne virksomhed de sidste par aar, viser det sig nu hvormeget vandrelæreren har været savnet. Denne virksomhed er til stor nytte for den fiskende befolkning i amtet.

Post 4. Denne post var ikke medtat i selskapets budget for 1916—17, men blev man i Fiskeriraadsmøtet bevilget kr. 500. Til førstkommende sæson er man bestemt paa at sikre sig en dygtig vandrelærer, som da kan bereise fiskeværene og senere tørrepladsene. Et engagement for 4 à 5 maaneder.

Post 5. Denne post har ogsaa været sløifet i sidste budgetforslag i tillit til, at Fiskeridirektøren optok dette som særskilt sak. Imidlertid blir nu selskapet nødt til paany at forsøke om noget kan utrettes. I hele Nordlands amt haves ingen navigationsskole (styrmandsskole) tiltrods for det store antal sjømand og fiskere, som man har grund til at tro vilde benytte sig av en saadan læreanstalt.

Skal man nu gaa navigationsskolen, maa man enten nordover til Tromsø eller sydover til Trondhjem eller andre sydbyer, og dette bevirker selvfølgelig langt mindre deltagelse end om skolen fandtes i amtet. Hvis selskapet nu skal kunne utrette noget vil det budgetterte beløp vistnok gaa med fuldt ut, men man stoler paa i tilfælde av underskud at kunne dække dette paa andet vis. Likeledes haaper man, at et eller to kurser i navigation vil lede til, at fast navigationsskole blir oprettet, hvorved selskapets bidrag til denne sak vil bortfalde eller ialfald bli ganske litet, idet der da kun vilde bli tale om mindre hjælp til skolepenge og materialer, mens nu selve lærens engagement blir hovedposten.

Organisationen.

Foreninger og medlemmer.

I aarets løp er ingen nye foreninger indmeldt i fiskeriselskapet, der nu tæller 29 foreninger med ca. 850 medlemmer, samt 54 direkte medlemmer. Tilsammen ca. 900 medlemmer. Foreningernes navne, adresser m. m. hitsættes:

1. Røst fiskeriforening, adr. Røstlandet. Formand: Helmer Hansen.
2. Værøy fiskeforening, adr. Værøy. Formand: Peder Erikstad.
3. Moskenes fiskeriforening, adr. Sørvaagen. Formand: A. Caspersen.
4. Sunds fiskeriforening, adr. Sund, Lofoten. Formand: Kristian Gjertsen.
5. Sommerøy fiskeriforening, adr. Sommerøy, Vesteraalen. Formand: Anton Steffensen Øvergaard.
6. Andenæs fiskeriforening, adr. Andenæs. Formand: H. Andersen Rabben.

7. Bleik fiskeriforening, adr. Bleik (Vesteraalen). Formand: Martin Olsen.
 8. Øksnes fiskeriforening, adr. Nyksund (Vesteraalen). Formand: S. Skog.
 9. Bindalens fiskeriforening, adr. Fiskerosen. Formand: Anton J. Skauvik.
 10. Tjøtta fiskeriforening, adr. Mindland. Formand: Kristian Karstensen, Røø. Tro postaaapneri.
 11. Selvær fiskeriforening, adr. Selvær (Trænen). Formand: Anders Olsen.
 12. Syd-Næsøy fiskeriforening, adr. Næsøy i Helgeland. Formand: Ole Gulleesen.
 13. Sanna fiskeriforening, adr. Sanna (Trænen). Formand: Wilhelm Olsen.
 14. Torvær fiskeriforening, adr. Torvær (Trænen). Formand: Jeppe Iversen.
 15. Lovunden fiskeriforening, adr. Lovunden. Formand: Alexander Thomassen.
 16. Vevelstad fiskeriforening, adr. Forvik. Formand: Knut Persen.
 17. Saltdalens fiskeriforening, adr. Rognan. Formand: Karl Eriksen.
 18. Hadsel fiskeriforening, adr. Kvitnes i Hadsel. Formand: M. Guneriussen.
 19. Helligvær fiskeriforening, adr. Helligvær pr. Bodø. Formand: Hartvik Johansen, Sørvær.
 20. Trænen fiskeriforening, adr. Husøy (Trænen). Formand: Konrad Larsen.
 21. Lamøysunds fiskeriforening, adr. Lamøysund. Formand: A. Jensen Lunderøy.
 22. Vega fiskeriforening, adr. Hysværøerne. Formand: Edv. Mathisen.
 23. Gildeskaal fiskeriforening, adr. Hustad, Lekanger i Salten. Formand: O. Laugsand.
 24. Myken fiskeriforening, adr. Myken. Formand: Anders Eliassen.
 25. Flatøs fiskeriforening, adr. Rødøy. Formand: Petter Lorntsen, Kilholm.
 26. Sundøy fiskeriforening, adr. Selsøvik. Formand: Lars Kalaas.
 27. Leirfjordens fiskeriforening, adr. Leirfjorden. Formand: Jens Jonsen Hjørtland.
 28. Øernes fiskeriforening, adr. Langøy pr. Brønnøy. Formand: Hegge Pedersen.
 29. Sandnessjøens fiskeriforening, adr. Sandnessjøen. Formand: Conrad Bjørnvold.
-

Den kontingent, de respektive foreningers medlemmer erlægger til sin forening, benyttes av denne til driftsutgifter sammen med, hvad foreningen tjener paa driften av sit ishus. Hvert medlem, der bruker is, betaler nemlig denne efter vegt, som oftest med 1 øre pr. kilo.

Paa generalforsamlingen vil bli behandlet:

1. Aarsberetning for 1916—1917.
2. Regnskap for 1916—1917:
 - a. for selskapet.
 - b. for musæet.
3. Budgetforslag for 1918—1919.
4. Valg paa 2 direktører istedenfor de avtrædende, herrer Ragnar Schjølberg og Ole Løkke.
5. Valg paa 3 suppleanter for direktionen.
6. Valg paa 2 revisorer og 1 suppleant.
7. Behandling av saker mulig fremlagt av formandsmøtet.

Formandsmøtet holdes i musæet tirsdag den 19de juni kl. 10 formiddag.

**Regnskap for Nordlands fiskeriselskap for budgetaaret
1 juli 1916 til 30 juni 1917.**

I n d t æ g t:

1. Beholdning f. f. a.:		
a. Paa folio	kr. 1 061.57	
b. Restancer	» 391.00	
c. I kassa	» 130.72	
	—————	kr. 1 583.29
2. Statsbidrag for 1915—16	kr. 2 100.00	
— » 1916—17	» 3 700.00	
	—————	» 5 800.00
3. Distriktsbidrag:		
a. Fra herrederne	kr. 425.00	
b. » Nordlands amt	» 500.00	
c. Bodø by	» 200.00	
d. » Bodø samlag	» 800.00	
	—————	» 1 925.00
4. Medlemskontingent	» 52.00	
5. Ishuset: indbetalt leie	» 100.00	

6. Fiskeriutstillingen i Bodø:	
Bodø samlags bidrag	kr. 1 000.00
7. Forsøksfiske efter storsild:	
Statsbidrag	kr. 6 600.00
Nordlands amts bidrag	» 2 000.00
	_____ » 8 600.00

	kr. 19 060.29

Utgift:

1. Administration:	
a. Lønninger	kr. 377.50
b. Trykning & avertering	» 182.57
c. Porto & telegrammer	» 189.65
d. Kontorrekvisita & telefonkont.	» 83.27
	_____ kr. 832.99
2. Kredsformandsmøte og reiser	» 589.40
3. Norsk Fiskeritidende	» 87.00
4. Bodø fiskerimusæum:	
a. Selskapets bidrag	kr. 1 000.00
b. Samlagets »	» 800.00
	_____ » 1 800.00
5. Ishuse:	
a. Bidrag 2 nye ishuse	kr. 2 600.00
b. Assuranse, selskapets ishus	» 32.00
	_____ » 2 632.00
6. Fiskeriutstillingen i Bodø:	
Samlagets bidrag indsat i Sparebanken	» 1 000.09
7. Dagligfisket	» 487.10
8. Forsøksfisket efter storsild:	
a. Anvendt	kr. 7 194.65
b. Indestaaende i bank	» 1 405.35
	_____ » 8 600.00
9. Restancer ført til utgift	» 55.00
10. Beholdning:	
a. Paa folio	kr. 2 561.57
b. Restancer	» 97.00
c. I kassa	» 318.23
	_____ » 2 976.80

	kr. 19 060.29

Kassabeholdningen er disponert til ophjælp av dagligfisket og vandrelerer i klipfisktilvirkningen.

Regnskap for Bodø fiskerimusæum for budgetaaret
1 juli 1916 til 30 juni 1917.

I n d t æ g t:

1. Beholdning fra f. a.:			
a. Paa folio	kr.	693.67	
b. I kassa	«	47.62	
		—————	kr. 741.29
2. Fiskeriselskapets bidrag	»	1 000.00	
3. Nordlands amtskommunes bidrag	»	200.00	
4. Bodø samlag for brændevinshandels bidrag	»	800.00	
5. Leieindtægt	«	800.00	
6. Vagtmestergodtgjørelse	»	250.00	
7. Indvundne renter	«	9.09	
		—————	kr. 3 800.38

U t g i f t:

1. Bygningen:			
a. Renter & avdrag	kr.	2 123.18	
b. Avgifter & skatter	«	164.39	
c. Reparationer	«	200.29	
		—————	kr. 2 487.86
2. Vagtmesteren:			
a. Løn & sykepræmie	kr.	454.33	
b. Lys	«	56.02	
		—————	« 510.35
3. Samlingerne	«	275.71	
4. Beholdning:			
a. Restancer	kr.	225.00	
b. Paa folio	«	202.76	
c. I kassa	«	98.70	
		—————	« 526.46
		—————	kr. 3 800.38

Beretning om utførte drivgarnsforsøk efter storsild
utfør Helgelandskysten vinteren 1916—17.

Kutter »Trænfjord« fører Kristan Myhre's beretning om storsildforekomsterne utfør Helgelandskysten under forsøksfisket fra 22 november til 23 desember 1916.

Som bekjent traf jo veiret svært daarlig til under forsøksdriften, slik at vi paa 1 maanedes tid kun hadde garn i sjøen 5 ganger.

Gjorde vendereise flere ganger. Og da det ikke er saa liketil at finde silden paa et stort hav, blev det ikke før sidste gang jeg hadde garn ute at jeg traf nogen tyngde av den. Min mening er den, at vi har storsilden i like stor mængde for Helgelandskysten som for Halten og Sulen, men jeg tror ikke den strækker sig længer nord end til Røstbanken og maa man 8 à 9 mil ut før man træffer den.

Natten til den 21 desember er jeg sikker paa, at dersom der hadde været saapas som 10 farkoster paa feltet, hvor vi fik se opfar, saa vilde nogen ha faat meget sild.

Jeg mener at forsøket absolut maa gjentages til næste høst, men da med ikke mindre end 10 drivere, der maa være paa feltet mindst 1 maaned tidligere paa høsten end nu iaar.

Det værste er dog, at vi ingen indseilingsfyr har, bare kystfyr. Belysningen er saa slet som den kan være. Lygter har man, men man kan ikke se disse, før man er klods indpaa, og da vi tildels har brækninger to mil ut fra værene er disse til ingen nytte. Det samme med fyrene, der viser blankt rundt og ikke skjærmer for fald og brækninger. Det blir derfor ikke mange, der har lyst til at vove sit liv og formue. Se paa kartet fra vest av Ytterholmen og til nord av Selvær. Se hvordan fyrene skinner og hvor urent der er, og erindre samtidig at de lykter man har, slet ikke er førsteklases. Her maa noget gjøres med det allerførste for at bedre belysningen.

M/k. »Trænfjord«, 28de desember 1916.

Kristian Myhre.

Avskrift av dagboken:

- 22/11. S. V. Storm landligge.
- 23/11. S. V. Storm landligge.
- 24/11. S. V. Storm landligge.
- 25/11. S. S. O. storm, kl. 3 sprang vinden til S. S. V. landligge.
- 26/11. Syd storm, landligge.
- 27/11. Nord. Frisk bris. Gik fra Selvær til Sandnessjøen. Traf der Sandnes, konfererte med ham; blev enige om station i Træna. Færdig for at gaa paa sjøen fra Sandnessjøen.
- 28/11. S. V. Storm landligge.
- 29/11. S. V. Storm landligge.
- 30/11. V. Laber. Gik fra Sandnessjøen kl. 7 fm. paa sjøen. Kl. 1 eftm. gik vinden til N. V. storm, vendereise. Gik op til Træna.
- 1/12. S. S. V. Storm, landligge.
- 2/12. Syd. Storm, landligge.
- 3/12. S. S. V. Storm, landligge. Kl. 6 em. gik vinden til V. S. V.

- 4/12. N. N. V. Frisk bris, snekave. Gik ut paa sjøen kl. 10 fm. Kom ut for fyret, tyk snekave. Vendereise.
- 5/12. S. S. O. Laber bris. Gik ut kl. 10 fm. komp. kurs V. gik 28 kvm. V. av Træna fyr, satte garnene kl. 3 em., da storm av S. V., trak garnene kl. 6 em. Kom op til Selvær kl. 12 m. den 6/12, da blæste orkanagtig storm.
- 7/12. S. V. Orkan og høi sjø. Landligge.
- 8/12. S. S. O. Laber. Gik ut fra Selvær kl. 10 fm. Fik maskinskade. Vendereise.
- 9/12. Syd. Storm, landligge, regntykke.
- 10/12. S. S. O. Laber, landligge.
- 11/12. Syd. Storm og snekave, landligge.
- 12/12. S. S. O., laber. Gik ut kl. 10, komp. kurs V. t/. S. Gik 20 kvm. Satte garnene kl. 3. Strømmen satte Nord 4 mil fart, trak garnene kl. 5 den 13/12. Hadde da drevet 10 mil i Nord. Fangst 100 sild. Svær strøm hindret fisket den nat.
- 14/12. S. O. Frisk bris. Gik ut kl. 10 fm., satte garnene kl. 3 em., i N. V. t/. N. av Myken, hvor der fiskedes sild høsten 1915. Trak garnene kl. 4 fm. den 15/12, fik 20 stk. sild. Gik op til Selvær.
- 15/12. Ost, laber. Gik ut kl. 10 fm., komp. kurs V. t/. S. Ytterholmen fyr i Syd kl. 2.17 em., satte garnene kl. 3 em., trak garnene kl. 4 fm. Fangst 1 maal.
- 17/12. S. S. O. Frisk bris. Landligge.
- 18/12. S. O. Storm, landligge.
- 19/12. S. O. Storm, landligge, snekave.
- 20/12. S. O. Laber, snekave. Gik fra Selvær kl. 10 fm., passerte Træna fyr kl. 11.45, komp. kurs V. t/. S. Gik 21 kvm., fik da se opfar, springer, hval og fugl, gik gjennom sildestimen. Saa silden i sjøen og satte garnene. Trak garnene kl. 12 fm. den 21/12. Fik to maal.
- 22/12. Gik ut kl. 10 fm. S. O., storm. 1½ mil V. t/. S. av Træna fyr, vendereise.

M/s. »Trænfjord« den 28/12—1916.

Fører Kristian Myhre

Paa grund av rygter om sildmassers tilstedeværelse paa Helgeland i slutten av mars 1917 drev kutter »Trænfjord« de sidste 5 nætter før Paaske og rapporterer herom: Selvær 7/4 1917.

2 forsøk 7 mil vest av Træna, 2 forsøk klods under land av Træna, 1 forsøk 5 mil nord av Træna. Ingen sildestimer set. Engang

set bruk op imellem holmerne i Træna; desuten stille, hvor vi har gaat. Hvis sild er tilstede er den ikke i floit. Har formerket den overalt klods under land, men ingen tyngde.

Myhre.

Kutter »Malfrid«, fører Peder Sandnes's beretning om utført forsøksfiske efter storsild paa Helgelandskysten paa strækningen Træna—Støtt fra 23 november til 21 desember 1916.

Av medfølgende utdrag av journalen vil man se, at vi paa grund av særdeles uheldige veirforhold ikke fik utrettet særlig meget. De faa nætter vi fik holde til paa sjøen blev spredt over et forholdsvis stort felt, og naar man ikke har saapas veir at man kan drive sammenhengende nogen nætter, blir jo det utførte forsøk meget usikkert.

Den nat vi drev for Træna satte vi garnene efter meget gode utsigter og sildtegn, og sild var der ogsaa meget av, men der hadde da været 14 dages storm og uveir av sydvest til vest, saa at strømmen var saa sterk at garnene ikke kunde staa slik at der kunde ventes nogen fangst.

Strømmen satte ut og nord, saasnart man kom henimot 4 mil fra land. Ca. 2 mil ut for Sjøholmen satte den østover ret paa Træna.

Fiskerne fra Træna hadde faat storsild i fisken hele høsten utover og mente, at hadde der tidligere paa høsten, mens veiret var bra, været forsøkt med storsildgarn vilde der være fanget meget sild. Hjemmefiskere fra Træna hadde faat op til 2 maal storsild paa 25 omfars garn, idet silden da laa løs i garnene ved trækningen. Der-værende fiskere, mine mandskaper og jeg selv er av den opfatning, at storsilden har været tilstede i drivværdige masser for Træna allerede i september og oktober maaned og vilde man dengang ha hat godt utbytte med storsildfiske, paa samme tid som veirforholdene tidligere paa høsten vanligvis er meget heldigere, slik at man med trygghet kan gaa længer tilhavs. Jeg mener absolut at storsild er tilstede under kysten for Helgeland langt tidligere end for Titran og Kristiansund, likesom det ogsaa er sandsynlig at den delvis staa utfor denne kyststrækning hele vinteren. De sidste aar har jo skreifiskerne stadig fundet storsild i torsken, likesom der allerede paa eftervinteren og tidlig paa vaaren vilde ha været anledning til at kaste med landnøter ute i skjærene, saafremt slike hadde været forhaanden, naar sildmasserne gjorde landgang. Man har desværre ikke været forberedt paa at ta imot silden paa denne kyststrækning hverken med garn eller not.

Til høsten er jeg bestemt paa at forsøke garnfiske efter storsild for Træna og Myken for egen regning, men vil begynde senest primo oktober.

Imidlertid er der en meget stor vanskelighed ved fisket og det er den mangelfulde fyrbelysning. Hvis jeg faar ret i min mening om storsildens tilstedeværelse paa nævnte strækning, maa der absolut hurtigst foretages utbedring av belysningen. Indseilingslygten i Træna maa erstattes med en langt sterkere, men paa samme plads. Naar man i uveir skal gaa klar av faldene i sydvest av Sjøholmen, kan man ikke se lygten for indseilingen grundet forliten lysstyrke, og for ukjendte skal jo denne lygt lede indseilingen til havnen.

Dernæst en fyr paa Myken. Det er ikke drivendes for Træna, medmindre der kommer et fyr paa Myken. Naar man driver i nordvest av Træna og man faar sydvest med den strømsætning som her er, vil det kunne være i bra veir, man kan komme ind vest om Trænen fyr; blir man nødt holde nordover, har man nu ingen belysning at rette sig efter. Fik man et fyr i Myken og en lygt for vestre indseiling til Myken, vilde dette fangstfelt være bra hjulpet.

Mellem Myken og Støtt fandt vi ingen særlig tegn paa sild, men nogen eksemplarer var der dog overalt, men tror ikke den var saa rikelig tilstede nord for Myken som søndenfor. Under vore forsøk paatraf vi ikke storsei, men fiskerne fik sei utfor banken for Træna og hadde den baade storsild og makrel i mavesækken.

Peder Sandnes.

Utdrag av »Malfrid«s journal:

- 23/11. 1916. Avgik hjemmefra til Bodø for instruks. 6 mands besætning og fuldt storsildutstyr.
- 24/11. Avgik fra Bodø, men maatte ankre paa Hustadsund kl. 7 aften. Sydvestkuling og regntykke.
- 25/11. Fra Hustadsund kl. 8 fm., ankret i Støtt kl. 1 em. Sydvest storm.
- 26/11. Fra Støtt kl. 9 fm. svak sydvest. Ankret i Sandnessjøen kl. 8 aften.
- 27/11. Greiet garnene og gjorde os klar til at gaa paa sjøen.
- 28/11. Storm av sydvest. Begge anker ute og taug iland.
- 29/11. Storm av sydvest.
- 30/11. Fra Sandnessjøen kl. 9 fm., frisk vestlig vind med regnbyger. Ankret i Træna kl. 3 em.
- 1/12. I Træna. Frisk sydlig vind, megen sjø.
- 2/12. — Frisk sydlig vind.
- 3/12. — Sydvest, frisk, megen sjø.
- 4/12. Vendereise for nordvest med snebyger, adskillig sjø.
- 5/12. Vendereise. Gik ut fra Træna kl. 11 fm., var 3 mil vest av Træna fyr, maatte vende for sydvest storm, kom op kl. 6½ em. og satte begge ankrene.

- 6/12. Træna. Sydvest. Orkanagtig.
7/12. — Sydvest frisk, megen sjø.
8/12. — Vinden sydlig, overskyet, utryg, megen sjø.
9/12. — Formiddagen sydlig, overskyet, utryg, om eftermiddagen sydvest frisk med regn.
10/12. Træna. Vinden vekslende fra sydvest til vest. Overskyet, utryg.
11/12. Træna. Vinden sydlig, snetykke, utryg.
12/12. — Gik ut fra Træna kl. 10 fm., vinden sydlig, svak, sjøen smul. Gik ut 5 mil i sydvest av Træna fyr. Kl. 3 em. sattes 20 storsildgarn med 15 favns slag. Drev til kl. 10 aften og halte da ind et garn, fik paa dette 20 stk. storsild, satte ut igjen og drev til kl. 3 morgen, da garnlænken blev trukket med en fangst av $1\frac{1}{2}$ maal veritabel storsild.
Vi hadde faat mere sild, saafremt det ikke hadde blaast op med sydost kuling, der sammen med den sterke strøm ca. 4 mil i vekten vanskeliggjorde trækningen og forarsaket at en hel del sild faldt av under trækningen.
Ved sætningen av garnlænken var utsigterne meget gode for fangst, men grundet strømmen kunde man ikke vente at garnene skulde staa for fangst. Ankret paa Træna havn kl. $8\frac{1}{2}$ fm. den 13/12.
13/12. Endskjønt sydost kuling greiedes garnene for atter at gaa ut og gjøre et nyt forsøk for Træna, men umuliggjordes dette av veiret.
14/12. Vinden sydost, storm. Gjorde os klar for avgang til Myken.
15/12. Avgik fra Træna kl. 6 fm., ankom Myken kl. 10 fm., fortsatte paa sjøen og gik 8 mil i nordvest av Myken, satte 20 garn 15 favns slag, drev til kl. 5 morgen den 16/12. Fangst 80 stk. storsild. Veiret var fint og sjøen smul, men ingen tegn paa sildens tilstedeværelse.
16/12. Ankret i Myken kl. 12 middag i sydvest vind og regntykke.
17/12. Sydost og snetykke.
18/12. Gik fra Myken for at gaa paa sjøen, kommen $\frac{1}{2}$ mil ut forhindredes videre forsøk av sydost og snetykke. Utrygt veir. Fortsatte nordover med ankomst til Støtt kl. 5 em.
19/12. Vinden svak østlig med snebyger. Gik 6 mil nordvest av Grønen, satte 20 garn med 15 favns slag, drev til 20de om morgenen og fik 5 storsild. Her var heller ingen utsigter for sild. Strømmen gik østover med 3 mils fart. Da vinden økede paa av nordost fortsatte vi direkte hjem forat avslutte driften.

Tilvirkning av klipfisk.

Omhyggelig behandling av fisken er absolut paakrævet. Som forbedringer i denne retning anbefales gjennomført:

- a. Fisken bør straks, om mulig allerede paa havet, slagtes og sløies. Dernæst anbringes den i rummet saaledes, at den saavidt mulig, for at undgaa beskadigelse blir liggende lagvis i samme retning og ikke formeget utsættes for tryk. Dette maa kunne gjennomføres ved praktisk indredning av rummene ombord i damperne eller skøiterne f. eks. løst dæk eller skott.
- b. Fisken maa leveres direkte ved fartøisiden saa fersk som mulig. Lempninger og traak i fiskedyngen maa undgaaes mest mulig, og skarpe gjenstande, saasom klep og pik, maa ikke benyttes.
- c. Garnfisken bør avtages garnlænken under trækningen. Beskadiget og gammel fisk maa utsorteres av fangsten og leveres særskilt.

Nedenstaaende regler bør gjennomføres ved tilvirkning og saltning av klipfisk.

1. Renslighet maa fra først til sidst iagttages. Fartøier, saltepladser, salteboder og saltekar med øvrige arbeidsredskaper bør før tilvirkningen begynder desinficeres. Hertil benyttes 2 liter formalin i 100 liter vand eller sjø. Desinfektionen later sig lettest utføre med en sprøite, som kan bestilles gjennom fiskeriselskapet hersteds.
2. Saafremt anledning gives, bør al fisk vaskes i sløiet stand, før den saltes. Hvis tilvirkningen foregaar under forholde, som ikke tillater vaskning, maa ialfald fisken skylles for at faa fjernet den sleipe som forekommer i fiskedyngen.
3. Undgaa unødig lempning av fisken, enten den foreligger som raafisk eller saltfisk.
4. For at undgaa de saa ofte forekommende blodstubmerker paa tørret klipfisk maa flækningen utføres saaledes: Flækkeren hugger ryggen saa langt ned, at hele blodstubben fjernes; feilagtig eller slurvet flækning vil medføre, at fisken blir betalt som 3dje sort.
5. Saltningen maa utføres jevnt og passende, og kontrol hermed bør iagttages. Likeledes anbefales, at fiskestablerne beskyttes tilstrækkelig med bord og presseninger under arbeidet.
6. Under vaskningen maa det nøiagtig paasees, at al urenhet fjernes, og at vaskerne behandler fisken varsomt og ikke later den ligge for længe i sjøen.
7. Klipfisktørringen maa ikke, som mange tror, ansees som et mindre vanskelig arbeide; tvertimot fordres den aller største for-

sigtighet, og for at kunne opnaa en holdbar vare maa god presning og tørring foretages.

8. Ved indtagningen fra bergene av den færdige vare anbefales, at den er godt avkjølet.

Namdalens fiskeriselskap.

Styret har herved den ære at avgi følgende beretning om selskapets virksomhet i budgetterminen 1 juli 1915—30 juni 1916.

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 7 februar 1916 skulde i henhold til lovens paragraf 3 uttræ av styret d'herrer

O.r.sakfører Anton M. Brandtzæg

Kaptein S. Christiansen

Kaptein Jul. Aune

Valgte blev:

O.r.sakfører Anton M. Brandtzæg

Kaptein Jul. Aune

Fiskehandler Olav B. Olsen

Til varamænd for styret valgtes: Lods Joh. Horseng, P. Jentoft og Kornelius Severeide.

Til revisorer valgtes: P. Jentoft og J. Voxeng.

Ved senere indsendte stemmesedler fra styrets medlemmer gjenvælgtes til formand hr. kaptein Jul. Aune og til viseformand hr. kjøbmand Peter Fjær.

Under budgetterminen 1915—16 har selskapet kun raadet over amts- og distriktsbidrag samt kr. 100 i statsbidrag i tilskud til administrationen. Man har saaledes været henvist til i det væsentligste at føre den vanlige korrespondanse med raad og veiledning i forskjellige fiskerispørsmål, likesom man har staaet til tjeneste for det offentlige med fornødne oplysninger vedrørende fiskerinæringen og omsætningsforholde.

Et stort løft for selskapet var det at faa istandbragt Gjensidige Assuranseforening for Fiskefartøier og Fiskebaater i Namdalen. Efterat man med meget stræv hadde faat indmeldt til forsikring ca. 60 farkoster til en samlet takstsum av ca. 240 000 blev foreningen konstituert i en generalforsamling avholdt i Rørvik den 15 november 1915. Der valgtes da en direktion paa 3 medlemmer bestaaende av d'herrer kjøbmand J. Berg, Rørvik, o.r.sakfører Anton M. Brandtzæg, Namsos og fisker Rindul Horseng, Vikten. Desuten valgtes varamænd, takstmænd og revisorer samt voldgiftsmænd. Det nye

styre overtok da foreningens ledelse, og har været heldig, saaat foreningen har hat ubetydelig tap, og vinder stadig større og større tilslutning. Tiltrods for at flere av dem, der hadde indmeldt sine farkoster til forsikring før foreningen blev konstituert, frafaldt indmeldelsen og undlot at forsikre, har foreningen i regnskapsaaret forsikret 68 farkoster med en samlet takstsum av kr. 328 850, hvorav foreningens risiko har været kr. 254 102. Det maa derfor sies at starten har været god, og befolkningen sætter nu pris paa foreningen.

Til opførelse av et ishus ved Høkhholm i Gravvik har selskapet bevilget et bidrag paa kr. 50 paa de vanlige betingelser.

Da det er høikonjunktur i sild og fiskeprodukter, har selskapet i budgetaaret ikke været istand til at formaa nogen til at gjøre noget for hjemmefisket, da det kaster for litet av sig. Derfor har forsøksfiske efter hummer og krappe aldeles ligget nede. Med snurpenot efter sei blev der paa forsommeren gjort gode fangster. Det notlag som tidligere har været bevilget bidrag av selskapet hadde ca. kr. 800 pr. mandslot i 1½ maanedes drift. Haakjærringfisket, der ogsaa tidligere har været drevet med bidrag av selskapet, gav et særdeles godt utbytte utover sommeren, og da priserne holdt sig svært høie paa baade lever og kjøt, hadde mange av fiskerne pene lotter.

I styremøte den 8 mars 1916 besluttedes at selskapet skulde indgaa til departementet med en indstændig henstilling om, at Rørvik postaaapneri snaarest ske kan overgaa til postkontor for at lette omsætningsforholdene ved at opkjøpere kan faa penger pr. telegramanvisning i Rørvik.

Likesaa blev i samme møte besluttet at selskapet skulde lade sig repræsentere i kommunikationsmøtet i Trondhjem den 27—28 mars.

Selskapet omfattes med interesse av befolkningen utover distrikterne, hvilket gir sig bedst tilkjende ved bevilgningerne i herredsstyrene og bankerne til selskapets distriktsbidrag.

I n d t æ g t

Kassabeholdning pr. 1 juli 1915..	kr.	88.36
Indestaaende i banker pr. 1 juli 1915	«	627.78
Distriktsbidrag indbetalt	«	290.00
Kontingent	«	244.85
Diverse salg	»	50.00
Indvundne renter i 1915	»	27.38

kr. 1 328.37

U t g i f t.

Konstituering av Gjensidige Assuranseforening	kr. 198.02
Annoncer og trykning	» 82.90
Porto, telegrammer og telefon	» 15.00
Reiseutgifter	» 40.18
Leie av lokale.. . . .	» 3.00
Norsk Fiskeritidende (kontingent)	» 176.00
Bidrag til ishus	» 50.00
Diverse	» 10.00
Indestaaende i banker pr. 30 juni 1916	» 505.16
Administration	» 200.00
Kassabeholdning pr. 30 juni 1916	» 48.11

kr. 1 328.37

Fosens fiskeriselskap.

Herved oversendes ekstrakt av fiskeriselskapets regnskap for 1916/17.

Selskapets virksomhet i regnskapsaaret har indskrænket sig til planlæggelse av nye foretagender med anvendelse av opsparte midler og i haap om nye bevilgninger. Disse har jo i de sidste aar desværre været temmelig begrenset.

Selskapet har spesielt hat opmerksomheten henvendt paa utdannelse av yngre mandskaper i motorteknik og navigation for fiskeribedriften. Et kursus i motorteknik agtedes avholdt i høst, men det lykkedes ikke at faa en habil mand til at forestaa et saadant. Der arbeides dog videre hermed.

Likesaa er tænkt igangsat et kursus i navigation for fiskere, hvilket med den raske utvikling ansees meget paakraevet.

Selskapet har til disse øiemed i sit budgetforslag for kommende termin andraget om bevilgning.

Videre arbeides med planen om ishus — eventuelt mindre fryseri. Likeoverfor dette har man imidlertid forholdt sig avventende, dels for at kunne følge fryseteknikkens utvikling og indhøste erfaring fra andre hold og dels paa grund av midlernes utilstrækkelighet.

I n d t æ g t:

1. Beholdning fra f. a.:	
a. I Privatbanken, Tr.hjem...	kr. 438.37
b. I Ørlandets sparebank	« 304.04
c. I Ørlandets sparekasse	« 903.68

	kr. 1 664.09

2. Renter optjente:	
a. Privatbanken	kr. 17.73
b. Ørlandets sparebank	« 11.06
c. Ørlandets sparekasse	« 42.98
	————— kr. 71.77
3. Statsbidrag 1915/16	« 200.00
4. Amtsbidrag	« 150.00
	—————
	kr. 2 085.86

U t g i f t:

1. Forskud ifølge forr. regnskap	kr. 148.81
2. Annoncer & porto	« 17.71
3. Lokale m. v. til møter	« 30.00
4. Godtgjørelse til formand, kasserer & sekretær . .	« 100.00
5. Beholdning:	
a. Privatbanken, Tr.hjem	kr. 456.10
b. Ørlandets sparebank	« 315.10
c. Ørlandets sparekasse	« 946.66
	—————
	kr. 1717.86
d. Kontant i kassen	« 71.48
	—————
	« 1 789.34
	—————
	kr. 2 085.86

Indberetning

om det av undertegnede avholdte krabbekursus i Sulen, høsten 1914.

Efter den mig av det ærede styre i Fosens fiskeriselskap i møte den 13 juni 1914 givne bemyndigelse, at iverksætte et kursus i hermetisk nedlægning av krabbe, foretok jeg ut paa sommeren en reise til Hitteren og Frøien for at søke et fangstfelt og træffe de nødvendige forberedelser til kursets avholdelse. Jeg bestemte mig for Sulen, hvor hus tinges og plads for eventuelle deltagere sikredes.

Kurset blev saa avertert og plads aapnet for 4 à 5 deltagere, som sikredes et mindre stipendium. — Samtidig satte jeg mig i forbindelse med fiskeriselskapet i Bergen for at faa anvisning paa en mand, som kunde være skikket som leder av kurset og som i tilfælde var villig til at overta det. Der meldte sig 2 mand av hr. Storksens tidligere elever, men da forholdene artet sig saaledes

at jeg selv kunde overta kurset og dette ogsaa var mest stemmende med styrets ønske, gjorde jeg det.

De nødvendige hjælpemidler blev da anskaffet, 5 deltagere antat og kurset tok sin begyndelse den 15 september. Det avsluttedes efter 4 ukers fangsttid. Deltagerne, hvorav 4 var fra Sulen og 1 fra Hitteren, oppebar som stipendium hver kr. 30. — Forøvrig vedligger opgjør over utgifterne ved kurset og er der tilbake kr. 63.69 av de til disposition stillede kr. 500. — Det bemerkes da, at der foruten havde reiseutgifter samt kost og logi under opholdet i Sulen, intet er beregnet til bestyreren, hvis godtgjørelse det henstilles til styret at fastsætte. — Endvidere bemerkes, at den anskaffede og utgiftsførte falsemaskine med ekstra falsepatron er solgt til hr. Odin Lie med flere i Sulen for kr. 130, som skal betales inden juni maa- neds utgang d. a.

Fangstfeltet i Sulen maa betegnes som meget godt, forsaavidt som der var god tilgang paa krabbe og dens kvalitet særdeles god. Veiret var imidlertid meget urolig under kurset og paa et saa utsat sted som Sulen virket det særlig uheldig, saa driftsresultatet ikke blev saa stort som ønskelig. Deltagerne fik imidlertid rikelig anledning til at sætte sig ind i fremgangsmaaten, saavel ved fangsten som konserveringen.

Efter endt kursus fik deltagerne fra Sulen overlatt for en rime- lig betaling fangstredskaperne, kokeapparat og falsemaskin m. v., likesom jeg var dem behjælpelig med anskaffelse av bokser o.s.v., saa de kunde fortsætte arbeidet uten avbrytelse.

Jeg har grund til at anta der hermed er aapnet en ny erhvervs- kilde for fiskerne derute, og at den bevilgning som det offentlige gjennom det ærede fiskeriselskap har ydet vil vise sig at være vel anvendte penger. Det er at ønske, at selskapet maa se sig istand til at fortsætte med lignende kursur i vort vidtstrakte fiskeridistrikt.

Ærb.

O. K. Berg.

Trondhjems fiskeriselskap.

Ved fiskeriselskapets ordinære generalforsamling den 23 mars 1916 skulde i henhold til lovenes § 5 uttræ av direktionen

d'herrer kjøbmand J. A. Iversen
kjøbmand J. E. Strøm
konservator O. Nordgaard.

Samtlige gjenvalgtes.

Til 1ste suppleant valgtes ved særskilt valg
herr kjøbmand Josef A. Hegstad.

Til respektive 2den og 3dje suppleant valgtes
d'herrer kjøbmand C. Poulsen og
kjøbmand Tobias Lund.

Til revisor gjenvalgtes enstemmig
herr Ludv. Wilh. Strøm.

Til decisorer gjenvalgtes
d'herrer kjøbmand A. Alness og
kjøbmand L. O. Hegstad.

I senere direktionsmøte valgtes til formand
herr konsul Ingvar Klingenberg
og til viseformand
herr kjøbmand P. O. Jenssen.

For terminen 1916—17 er i statsbidrag mottat kr. 4700.

Trondhjems brændevinssamlag har ogsaa i 1916 sløifet sit tidligere bidrag 800 kr. til selskapets almindelige virksomhet.

Det betydelige underskud som indskrænkningerne av bidrag medførte for selskapet og musæet i 1915 respekt. kr. 858.05 og kr. 741.95 har man set sig istand til at dække ved private midler.

Trondhjems sparebank har i 1916 velvillig bevilget selskapet kr. 500 til støtte for den almindelige drift, hvorhos banken med vanlig beredvillighet har stillet samlingslokaler og kontor til disposition, opført med kr. 2000.

For terminen 1917—18 er søkt om et statsbidrag av kr. 5000, hvilket beløp Fiskeriraad og Departement foreslaar bevilget.

Interessen for fangst av haakjærring er øket ikke alene paa grund av de høie tranpriser, men tillike fordi kjøttet nu har fundet

anvendelse til menneskeføde i de krigførende lande. Kjøttet er opskaaret i stykker, utført i fersk, frossen og saltet tilstand. Man har ikke kunnet faa særskilte opgaver over tilførselen hertil av haakjærringkjøt, da det vistnok i adskillig utstrækning er opgit som saltfisk i tønder.

Saavidt man har kunnet bringe i erfaring anvendes dette kjøt bl. a. i Tyskland væsentlig i røket tilstand. Anvendelsen av haakjærringkjøt til bl. a. rækling er ikke ukjent i enkelte distrikter av vort land, men det har været meget litet forbruk derav, hvilket vistnok kan skyldes fordom mot denne »ufisk« og dertil selve fremgangsmaaten ved tilberedelsen. Enkelt her gjort forsøk med dets anvendelse som »spekekjøt« viser, at det er holdbart i længere tid og smaker bra.

Fisket av pighaj (haafisk) er ogsaa tiltat betraktelig paa grund av eksporten til kontinentet.

For haakjærringfisket har der været flere henvendelser til selskapet om veiledning og om modeller av angler m. m.; alt er søkt imøtekommet paa bedste maate.

Av agnskjæl er i 1916 tilført Trondhjem fra nordre Trondhjems amt 12 770 kg., fra søndre Trondhjems amt 54 315 kg. og fra Romsdals amt 720 kg. Kvantummet er fra 1915 saaledes øket med ca. 20 000 kg. De væsentligste partier er fordelt til kystdistrikternes torskefiskerier. Den mindre tilgang paa agnsild har rimeligvis skjærpet søkningen efter skjæl like meget til skade for bestanden som for agnforsyningen til fjordenes lokale fiskerier.

Eotemidlet mot fortsat rovdrift vil visselig være at gaa til en gjennomført fredningstid for en noget længere tidsperiode saa skjælbestanden kan vinde at fornyes og vokse op igjen — iallefald omfattende hele fjorde eller større fjordstrøk.

Direktionen vil henwise til hvad der i aarsberetningen for 1915 er anført om ferskfiskhandelen og den almindelige omsætning av fiskevarer over Trondhjem angaaende spørsmålet om indførelse av fiskeauktion i Trondhjem. Man kommer ikke forbi at off. fiskeauktion vil kunne bli en god regulator hvor det gjælder at opnaa stabilere forhold i byens forsyning med fisk, likesom auktionen vil gi tryggere vilkaar for eksporten av fiskevarer.

Av den statistikk som gjennom flere aar foreligger over tilgang

og utførsel av fiskevarer fremgaar med al tydelighet, at det er betydelige og sterkt voksende masser av fiskevarer som nu fra aar til aar har været formidlet over Trondhjems havn og jernbanestation. Samtidig er det fra autorativt hold altid betonet og regnet med, at for fisken er Trondhjem med sine forbindelsesveie sjø- som landværtset et fordelagtig knutepunkt. Denne næringsvei, med sine millioner av kroners værdiomsætning, har gjennom sin forretningsstand og sine arbeidere hittil git byen et meget godt økonomisk utbytte. Derfor har selskapet troet at burde gjøre sit til at opnaa bevart og reddet fiskhandelen som et værdifuldt led i byens videre utvikling inden det muligens kan bli forsent. Paa grundlag av fiskeriselskapets tidligere arbeide for denne sak blev i desember f. a. efter samraad med de direkte fiskeriinteresserte i møte sammenkaldt av Trondhjems fiskeriselskap opnævnt en komite, som skulde utarbeide forslag til oprettelsen av kommunal fiskeauktion med en midlertidig ordning indtil de nye havneanlæg kan bringe permanente og bedre forhold. (Se aarsberetning for 1915). Nævnte komite, d'hr. kjøbmændene H. B. Grønning, J. M. Bergstrøm og ingeniør L. Schmidt-nielsen har allerede under 8 mars 1916 fremlagt sin utredning med forslag.

Fiskeriselskapet har derefter, i betragtning av denne saks overordentlig store betydning for Trondhjem, den 15 mai 1916 rettet henvendelse til Trondhjems magistrat og formandskap, og paa det indstændigste henstillet til de kommunale myndigheter hurtigst at gaa til oprettelse av off. fiskeauktion i overensstemmelse med det foreliggende forslag fra komiteen.

Ved Trondhjems kommunestyres møte den 14de september 1916 forelaa til behandling plan fra havneingeniøren til bygning av sjauerlokale for havnevæsenet med magistrats og formandskaps indstilling om bevilgning dertil. Det viste sig, at sjauerlokalet var tænkt flyttet til samme tomtomraade som av fiskeriselskapet i dets henvendelse av 15 mai var foreslaat for fiskeauktionen. Det disponible trafikbare terræng blev derved beskaaret for auktionen, og det i forveien allerede knappe areal umuliggjort for denne.

Det viste sig, at spørsmålet om plads m. v. for begge institutioner ikke var behandlet i sammenhæng med hinanden, idet selskapets auktionssak ikke endnu av magistraten var forelagt formandskapet.

Ved sjauerlokalets behandling i kommunestyret deltok blandt repræsentanterne selskapets formand, konsul Ingvar Klingenberg, som foreslog: »Saken tilbakesendes formandskapet med anmodning

om at ta pladsspørsmålet under fornyet behandling,« hvilket vedtoges med 67 mot 1 stemme.

Ny behandling av spørsmålet om bevilgning til opførelse av sjauerlokale var berammet til kommunestyrets representantmøte den 12 oktober 1916.

Imidlertid avholdt Trondhjems handelsstandsforening medlemsmøte i Børssalen den 10 oktober angaaende spørsmålet om fiskeauktion i Trondhjem med orienterende foredrag av fiskeriselskapets sekretær, ingeniør L. Schmidnielsen. Til møtet var indbudt stiftamtmand, kommunestyrets medlemmer, magistrat, havnestyret, stats- og havneingeniør, provianteringsraadet, dampskibsekspeditørenes forening, pressen m. fl. Efter foredraget førtes en kort debat, hvorunder foredragsholderen bl. a. præciserte, at hvis den paatænkte tomt for auktionslokalet ikke kunde faaes, vilde derved denne sak bli forpurret for lange tider. Han betonet at forslaget om fiskeauktion selvfølgelig ikke hadde til hensigt at motarbeide opprettelsen av sjauerlokalet. Saken var fremdeles ikke optat til behandling av myndighetene.

Byens ordfører forespurte om saken ikke kunde realiseres selv om sjauerlokalet blir flyttet til den samme tomt. Fiskeriselskapets viceformand, hr. P. O. Jenssen, lovet at det stillede spørsmål skulde bli tat under overveielse. Dermed avsluttedes møtet.

Den følgende dag sammenkaldtes auktionskomiteen til møte og avgav erklæring paa ordførerens spørsmål. Selskapets direktion gav erklæringen sin tilslutning og sendte den med særskilt uttalelse den 12 oktober til byens ordfører med anmodning om, at begge erklæringer maatte bli referert i dagens bystyremøte; dette blev imøtekommet.

Ved bystyrets møte den 12 oktober forelaa en meddelelse av 25 september fra havneingeniøren som bl. a. »bestemt fraraadet at opførelsen av nyt sjauerlokale efter den foreliggende plan utskytes av hensyn til forslaget om anvendelsen av omisningshuset til fiskeauktionshal«; magistraten var ialt væsentlig enig med havneingeniøren. Forøvrig forelaa intet om fiskeauktionen, og formandskapet fastholdt om sjauerlokalet sin tidligere innstilling, som efter en kortere debat blev vedtat i bystyret mot 1 stemme.

Fiskeriselskapet vil paa fiskerinæringens og trafikanternes vegne ta bestemt avstand fra havneingeniørens uttalelse av 25 september 1916 til Trondhjems magistrat angaaende fisketrafikkens krav m. m.

Fiskeriselskapets formand, konsul Ingvar Klingenberg, var fraværende paa grund av deltagelse i Fiskeriraadet i Bergen, saavel ved møtet i Børsen 10 oktober som ved kommunestyrets 12 oktober.

Nedenfor indtages de hoveddokumenter som fra fiskeriselskaps side har foreligget angaaende forslaget om indførelse av fiskeauktion i Trondhjem. Direktionen vil tilføie, at auktionsspørsmålet endnu ved aarets utgang ikke er indkommet til behandling av kommunestyret.

Fra Trondhjems fiskeriselskap.

Avskrift.

Trondhjem, 15 mai 1916.

Til
Trondhjems magistrat og formandskap.

Om offentlig fiskeauktion.

»Trondhjems Fiskeriselskap har allerede omkring 1890 ført forhandlinger med Trondhjems kommunestyre angaaende opprettelsen av fiskeauktion m. v. i Trondhjem, og der blev dertil av kommunen anvist tomt ved nedre elvehavn, omtrent hvor den nuværende toldbod er bygget.

Naar det dengang desværre ikke kom til nogen gjennomført ordning dermed, var det nærmest fordi, at det hele skulde søkes løst som et delvis privat foretagende, hvortil det viste sig umulig at skaffe byggekapi tal.

Senere har saken hvilet indtil selskapet i de senere aar bl. a. ved tilveiebringelsen av statistik har troet at finde et brukbart materiale til belysning av, at forholdet i landets fiskehandel er kommet derhen, at indførelsen av fiskeauktion i Trondhjem nu vil være nødvendig, ikke alene for at regulere kjøp og salg, men for ogsaa at sikre og videre utvikle den stilling hvortil Trondhjem nu har oparbeidet sin omsætning av fiskevarer.

Man tør i den anledning henvise til fiskeriselskaps medfølgende aarsberetninger for 1910—1911—1912—1913—1914 og 1915.

Bestyrelserne for vor by's to eksportforeninger har sammen med selskapet drøftet spørsmålet, og der hersker fuld enighet om ønskeligheten av at off. fiskeauktion etableres i Trondhjem. I et fællesmøte den 29 desember 1915 valgtes en komité bestaaende av d'herrer kjøbmændene H. B. Grønning, J. M. Bergstrøm og ingeniør L. Schmidtnielsen til videre at utrede saken og bl. a. fremkomme med forslag til en midlertidig ordning.

Fiskeriselskaps direktion tiltræder komiteens vedlagte indstilling av 8 mars d. a. om opprettelsen av off. fiskeauktion i Trondhjem. Direktionen er med komiteen enig i, at fiskeauktionen ordnes som en privat virksomhet under kommunal medvirken og kontrol.

Enhver tanke om t. eks. i sin helhet at gjøre den til en kommunal institution maa være utelukket.

Dette sidste vilde for kommunen medføre et uholdbart ansvarsforhold likeoverfor vor eksport og den deri interesserte forretningsstand, samt bringe det hele i en stilling som ingen av parterne vilde være tjent med.

Ønsker derimot kommunen t. eks. at drive detaljhandel med fisk, vilde behovet dertil kunne reguleres gjennom innkjøp ved fiskeauktionen, i likhet med hvad private detaljhandlere i fisk vil gjøre.

Fiskehandelen over Trondhjem representerer allerede en saa høi økonomisk værdi for byen, at denne trafiks vedbliven bør sikres og betrygges med støtte fra det offentliges side.

Selskapet tillater sig derfor paa det indestændigste at henstille til de kommunale myndigheter at denne næringsvei i vor by fra kommunal side maa bli til del al mulig imøtekommenhet, og at der stilles til dens disposition de hjelpemidler, som maa til for at denne næringsvei kan trives i vor by.

Man maa derfor faa peke paa nødvendigheten av, at der hurtigst ved istandbringelse av midlertidige foranstaltninger gives vor fiskerinæring, mere end hittil, en fastere plads ved havnen med jernbanestation.

Oprettelse av fiskeauktion med tilhørende arrangements vil være paakrævet for at virksomheten tillike kan føres ind i bedre gjænge. Skal der ventes til hvad den færdigbyggede havn kan by i midten av 1920-aarene, tør det, som derved kan tapes for vor by, være vanskelig at værdiberegne, baade de direkte og indirekte beløp saavel for kommunen som for forretnings- og arbeiderstanden.

Til sine tider er der en meget betydelig tilførsel av fisk, og vil man derfor præcisere, at der i auktionshallen vil fordres megen plads, hvis man skal faa ekspeditionen til at gaa med den fornødne raskhet. Der maa ikke løpes den risiko, at de tilførte fiskevarer gjennom døgn skal henstaa paa de aapne kaier. Komiteen har i sin indstilling pekt paa det fremtidige behov av plads m. v., som kan tiltrænges i den nye havn efterhvert som fiskerinæringen direkte overflyttes dertil. Direktionen tillater sig at fæste oppmerksomheten ved denne saa viktige side i spørsmålet om fremtidig paa en helt tilfredsstillende maate at binde fiskerinæringen til vor by og derved yderligere styrke Trondhjem som et fordelagtig kommunikationscentrum.

Direktionen vedlægger til videre orientering en række bilag, hvortil man tillater sig at henvise. (Kfr. særskilt bilagsfortegnelse).«

(Underskrift.)

Bilag 1.

Fra komiteen ang. fiskeauktion.

»Undertegnede komité — kjøbmændene H. B. Grønning, J. M. Eergstrøm og ingeniør L. Schmidtnielsen — opnævnt 29 desember 1915 i et fællesmøte av bestyrelserne for Trondhjems fiskeriselskap, Sild- og fiskeeksportørernes forening samt Ferskfiskeeksportørernes forening, har faat det opdrag nærmere at utrede spørsmålet angaaende oprettelsen av offentlig fiskeauktion i Trondhjem.

Komiteen er anmodet om at fremkomme med forslag til en midlertidig ordning i paavente av fuldførelsen av de nye havneanlæg.

Til formand i komiteen har denne valgt herr kjøbmand H. B. Grønning.

Komiteen tillater sig efter at saken er behandlet i en række moter at avgi nedenstaaende en stemmige uttalelse.

Den offentlige fiskeauktion skal virke som regulator i omsetningen, og maa baseres paa fri konkurranse for sælger og kjøper med aapent salg av de tilførte fiskevarer og udelukkende være beregnet paa engros-handelen; auktionen maa ikke ruineres ved at befatte sig med nogen slags detaljforretning.

Ved fiskeauktionen vil f. eks. byens detaljforretninger i fisk og mulige kommunale fiskeutsalg kunne efter behov anskaffe sin daglige forsyning. Det som ogsaa berettiger indførelsen av fiskeauktion i Trondhjem er ønsket om at komme forbi den nuværende salgsmaate, som ofte trykker og vanskeliggjør omsetningen.

Tar man for sig den statistik som gjennom Trondhjems fiskeriselskap i de senere aar (aarrækkerne 1910—1915) er utarbeidet over tilførselen av fiskevarer, vil de ankomne kvanta ikke alene være et bevis for auktionens berettigelse, men de vil tillike vise nødvendigheten av, at man søker at redde den plads, hvortil Trondhjems fiskehandel nu er oparbeidet, og derigjennem sikre dens fremtid og utvikling saaledes, at det hele ikke skal ledes bort efter andre veier.

Eksempelvis anføres følgende værdier for enkelte fiskevarer i nettovægt kilogram — tilført Trondhjem i aarene 1910, 1912, 1914 og 1915.

Fiskevarer	1910	1912	1914	1915
Ferskfisk	4 924 291	5 933 818	6 241 803	13 166 444
Lev. fisk	84 230	90 857	95 019	105 301
Salt fisk	570 296	658 685	762 153	2 587 962
Fersk laks	495 808	460 306	471 330	458 486
Fersk sild	17 324 990	5 998 850	8 885 130	7 195 230

Salt sild..	21 765 824	12 802 100	13 470 375	18 588 107
Tørfisk	2 287 557	1 844 446	1 233 103	1 096 959

Efter beregning av herr L. Schmidtnielsen er gjennemsnittet av Trondhjems fiskeforsyning for aarene 1910—1913 av spiselige fiskevarer eller

F o l k e m a t 32 425 481 kilo netto.

For aaret 1915 utgjør det tilsvarende kvantum

F o l k e m a t 43 409 400 kilo netto.

Og man vil nævne, at det er en væsentlig del herav hvormed Trøndelagens egne distrikter bidrager til forsyningen.

Av de anførte kvanta vil selvsagt ikke alt komme til fiskeauktionen, men man tør visselig etterhaanden regne med saa store masser, at auktionen vil bære sig og svare til sin hensigt bl. a. saavel med hensyn til reguleringen av varens kvalitet som dens pris for derved i det hele at h ø i n e omsætningsforholdene.

Det kan være flere forhold ved de nuværende salgsformer s. s. transportutgifter, opveining paa kjøperens pakhus, vilkaarlig sortering, dørs slag m. v. som enkelte maaske vil paaberope sig, at det ifølge »kotume« maa fortsætte. Men dette tilvante, og disse ofte virkelig uholdbare tilstande maa uvægerligen ophøre, og v i k e for den bedre arbeidsmetode med fri konkurranse som fiskeauktionens indførelse kræver, selv under en overgangsperiode til mere utviklede arrangements.

Skal maalet naaes, selv om det til at begynde med fra enkelte hold søkes reist motstand mot en effektiv fiskeauktion, kan der ikke for sakens skyld tages hensyn dertil.

Ved den autoriserte auktionars for sorg utpakkes fisken i auktionshallen, hvor fisken sorteres efter slags, størrelse og kvalitet samt opveies inden varen auktioneres til salgs ved offentlig oprop, hvorefter ingensomhelst reklamation eller tvist kan reises hverken om sortering, pris eller vekt, likesom al betaling skal foregaa fiks kontant ved varens avhentning efter auktionssalget.

Naar komiteen litt utførligere har uttalt sig som foran om fiskeauktionens a a p n e s a l g s f o r m, og a a p n e k o n t r o l, — en av grundpilarerne for dens bestaaen — er det fordi der er forebragt komiteen den opfatning, at man ved etablering av fiskeauktion i Trondhjem i k k e k a n b e n y t t e den paa andre steder sedvanlige metode, nemlig i auktionshallen ved den autoriserte auktionar at utpakke, sortere, opveie og derefter bortauktionere fisken. Men her i Trondhjem skulde den ankomne fisk efter at være opropt og solgt, derefter av auktionaren utbringes til kjøperens pakhouse, hvor saa sortering, veining o.s.v. utføres, og hvortil auktionaren skulde sende folk rundt i byen for at tilse arbeidet m. v.

Hertil vil komiteen ha præcisert sin opfatning:

Skulde et saadant princip, om end midlertidig, søkes etablert ved auktionssystemet i Trondhjem, vil det kun bli en ny og delvis monopolisert kommissionærforretning.

Det vil være at prisgi auktionarens uavhengighetsforhold til forretningsstanden, at reducere og ødelægge auktionens tillit og auktionarens autoritet.

Det første som maa være sikret ved indførelse av fiskeauktion er bekvem ved havnen liggende plads med tilstrækkelig stor salgshal, hvortil den midlertidige ordning kan knyttes, indtil de permanente forhold kan indtræde i begyndelsen av 1900 og tyveaarene.

Komiteen har under sine overveielser derom tat skyldige hensyn til de nuværende forhold ved havn, kai og pakhus.

1. Anbringelse av auktionshal m. v. f. eks. i Lademofjæren vil være utelukket.
2. Tomterne nærmest vestenfor toldboden ligger indeklemmt og med uhensigtsmessig forbindelse til kaiene ved ytre som indre havn, og medfører uforholdsmæssig kostbare transportutgifter for vareavsenderne.
3. Den eneste brukbare plads f. t. som komiteen kan peke paa, er det nuværende »omisningshus« med omliggende frit terræng ved nedre elvehavn.

»Omisningshuset« bør kunne omdannes til en brukbar salgshal ved sydover at tilbygges et lettere træskur, foreløbig av lignende størrelse som det færdige hus. Til huset maatte der kunne lægges trallebaner (Decauvilleskinner) fra kaiene 5—14 saa fiskekasserne hurtigst med lethed og rimelige utgifter kan bringes frem langs husets ytre platform som maa være utstyrt med flere mindre heisekraner.

Det nuværende hus's indredning byder i 1ste etage adgang til nødvendig islager for auktionaren ved opbevaring av usolgt fisk m. v.

I husets 2den etage vil de nuværende kontorer tiltrænges for auktionarens almindelige kontorarbeide, mens der i bygningens 1ste etage maa skaffes et dobbelt kontor for auktionens daglige, løpende ekspeditioner m. v. Likesaa bør der findes venterum for publikum, hvori bl. a. kan anbringes opslag om auktion og fiskerierne m. m. For arbeidere bør ogsaa sørges for særskilte tilholdsrum i hvile- og spisetider.

Til spyling og rengjøring maa findes rikelig utstyr med vand, avløpssluk samt belysning; dertil kommer nødvendige avtræder (W. C.).

Den aapne plads utenom den foreslaaede auktionshal maa være disponibel delvis for tomkasser, og særlig for kjøre med heste, som skal besørge transport av varerne.

Det maa samtidig nævnes, at auktionaren ikke maa belemres med spedition og omisning av gjennemgangsgods. Dette maa besørges paa anden maate, gjennom speditør eller fortrinsvis ved de institutioner, som besørger godsets befordring.

Utgifterne ved det her skisserte arrangement for en midlertidig auktionshal har komiteen fundet ikke at burde søke kalkulert, da den forutsætter, at det hele utføres ved kommunal foranstaltning.

Men man tror, at omkostningerne ikke vil være avskrækende, da de avgifter som auktionaren vil faa at svare til kommunen antages at ville by denne en rimelig erstatning saavel direkte som indirekte.

Det kan ikke ventes, at private for egen regning i et kommunikationscentrum vil overta utgifterne til alle arrangements for en fiskeauktion, idet havn, kaier og jernbanestation med alle tilhørende trafikindretninger tilhører kommune eller stat.

Auktionshal med sit faste utstyr bl. a. forsynet med et tilstrækkelig antal vegte m. v. bør leveres av kommunen og overlates til en av denne autorisert auktionar, som besørger driften.

Auktionaren som har tilladelse til av alt auktionssalg at beregne sig som godtgjørelse en nærmere bestemt provision, avgir en normert andel av denne til kommunen; utlæg for sælgerne vedkommende fragter og transporter o. l. av gods og emballage godtgjøres av disse til auktionaren.

Kommunen blir saaledes paa en viss maate medinteressert i forretningens trivsel og har adgang til at øve en delvis kontrol, om hvorvidt det hele apparat fungerer korrekt i enhver henseende.

Auktionaren som paa enhver maate maa staa uavhengig likeoverfor forretningsstanden holder for egen regning det nødvendige personale av betjente og arbeidere; enkelte betjente bør formentlig faa en autorisation angaaende sit forhold ved sortering av fisk, opveining m. v.

Kommunen bør derhos ansætte en overinspektør, som kan inspicere og kontrollere den regulære drift; den økonomiske hovedkontrol derimot henlægges direkte under kommunen.

Kommunen utfærdiger instruks for auktionaren m. v.

Videre i denne forbindelse tror komiteen at burde peke paa det forhold som sandsynligvis ad aare vil finde sted, naar den

nye havn er utbygget med sin paatænkte fiskehavn, nemlig en delvis forskyvning med overflytning av forretningsstandens nuværende bedrifter fra lagerhusene ved Fjordgaten og langs elven ut til kaierne ved fiskehavnen.

Uavhengig av og utenfor det omraade som avsættes til off. fiskehal, lastehaller og auksjon m. v., bør der avsees et tilstrækkelig areal av tomter til utnyttelse for de private næringsdrivende — s. s. fiskehandlere, eksportører, fartøisredere m. fl. — til opførelse av sine lagerhus med kontorer, transitoplag, delvis tilknyttet mindre fiskeriindustrielle anlæg osv. — med andre ord til alle som vil knytte sin virksomhet saa nære op til fiskehavnen som mulig.

Man vil ogsaa her nævne den nuværende opkjørsel av fiskevarer, som mindst andrager til ca. 200 000 kr. pr. aar, et beløp som i væsentlig grad skulde kunne indspares ved overgang til den nye fiskehavn.

Komiteen vil som minimum for dette øiemed nævne et areal av ca. 25 000 m.² direkte til havn og jernbanespor. Man vil herhos ha uttalt, at dette areal ubetinget bør ligge paa fiskehavnen sydside ikke alene av hensyn til forbindelsen med centralbyen, men væsentlig for at være befriet for bølgeslag og bølgesprøit, hvilket i fremtrædende grad paa havnens nordside vil hindre utearbeide og genere bygningerne. Der bør heller ikke lates ut av betragtning, at der ofte vil bli en betydelig belastning som tilføres disse pakhuse — opført i flere etager, hvortil der ogsaa maa tages skyldige sikkerhetshensyn i spørsmålet om tomternes bæreevne o. s. v.

Det tør tillike antages, at der fra de n u t i l v a n t e forhold med rutegaaende skibe og opstilling av jernbanetog vil bli gjenneført omlægninger som paa hensigtsmæssig maate vil søke gjennom fiskehavnen at dirigere saavel tilgangen som avløpene for fiskevarerne.

Det vil være umulig paa forhaand at kunne opstille en nøiagtig beregning over de indtægter som fiskeauksjonen i den første tid kan gi sin indehaver til dækning av lønninger, arbeidsutgifter, kommunale avgifter og skatter m. m. Vistnok er den gjennomsnittlige omsætning av fiskevarer — folkemat — over Trondhjem ganske betydelig, men man kan ikke, som tidligere nævnt, regne med disse kvanta i sin helhet, ihvorvel der efterhvert som omlægninger finder sted, maa kunne ventes stigning i det auktionerte kvantum.

Dette vil i væsentlig grad være avhengig av den tillid, hvorunder auktionen kan faa arbeide.

Med alt forbehold tillater komiteen sig at opstille kun en sandsynlighetsberegning under nogenlunde normale forhold. Forutsættes der foreløbig en aarlig tilgang paa fiskevarer som nedenfor anført, fremkommer følgende overslag:

Fersk fisk alm. (kveite, torsk, hyse, flyndre m. fl). ca. 3 mill. kg.		
à 0.40 pr. kg. ca...	1.2	mill. kr.
Fersk laks, ca. 0.1 mill. kg. à 1.50 pr. kg. ca...	0.15	« «
Fersk sild, ca. 1 mill. kg. à 0.15 pr. kg. ca.	0.15	« «

Auktionarens aarlige omsætning tilsammen ca. 1.5 mill. kr.

I n d t æ g t.

Auktionarens brutto-godtgjørelse ca. 1.5 mill. kr. efter 5 % provision. kr. 75 000.00

U t g i f t.

1. Kommunal avgift 1 % av 1.5 mill. kr. kr. 15 000.00
 2. Administration og faste lønninger til betjening m. v. « 25 000.00
 3. Arbeidspenger — faste og løse arbeidere « 20 000.00
 4. Driftsutgifter, vand, lys, varme, vedlikehold av materiel, skatter, assuranser m. m. « 5 000.00
 5. Auktionaren (resten) « 10 000.00
-

Tilsammen kr. 75 000.00

Den opførte beregning kan muligens betegnes som gunstig, men tar man hensyn til at der f. t. i Trondhjem findes ca. 50 kommisjonærer som leder formidlingen, tør kalkylen maaske ikke høres saa aldeles umulig.

Almindelige bemerkninger.

Komiteen vil utover hvad der foran er uttalt om personalet ved auktionshallen tilføie følgende almindelige bemerkninger:

Komiteen gaar ut fra, at det system som skal bære auktionen maa organiseres saa nære op til det praktiske forretningslivs som gjørlig; auktionen maa derfor ikke belemres med for meget av offentlig formalia, hvilket lettelig vil stagnere virksomheten, og berøve den forretningsmandens energi med handlefrihet o. s. v.

Komiteen vil tillike anbefale, at der muligens bør opnævnes en speciel kommunal tilsynskomite paa 2 eller 3 med-

lemmer med magistraten som formand. Denne komite har paa kommunens vegne det øverste tilsyn med fiskeauktionen, bygninger m. v.

1. Overinspektør.

Denne ansættes av kommunen, magistrat og formandskap eller tilsynskomite. Vedkommende maa være absolut økonomisk uinteressert og uavhengig av forretningsstanden, og utstyres med tilstrækkelig myndighet til at øve kontrol over auktionens praktiske virksomhet, saaledes ogsaa i sanitær henseende med hensyn til tvil om kvaliteten, navnlig av ferske fiskevarer, som sorteres ved auktionen. Efter samraad med auktionaren kan kassation av bedærvet fisk som ankommer avgjøres paa stedet.

Kasserte fiskevarer kan ved auktionen bortsælges til gjødning.

Overinspektøren maa ha en rundelig avlønning; hans arbeidstid kan ikke bedømmes efter dagsverk eller timer, og bør han heller ikke tilpligtes regelmæssig at være tilstede i auktionshallen. Det kan i tilfælde være ham tillatt at indeha anden lønnet stilling.

Av stillingens indehaver fordres en betydelig selvstændighet og kyndighet; han skal gjennom sin autoritet til en viss grad beskytte sælgernes, kjøpernes og det offentliges interesser. I auktionshallen bør der for overinspektøren være reservert kontor med lys, varme og renhold. Overinspektøren bør formentlig sortere direkte under magistraten eller tilsynskomiteen, men bør ikke betragtes som fast kommunal funktionær i almindelig forstand.

Hans løn bør være saa høi, at han kan staa helt økonomisk uavhengig, og at han selv kan besørge gjennom privat assurance bl. a. livrente for sig selv, eventueit enke etc. samt ulykkesforsikringer o.s.v.

2. Fiskeauktionar.

Denne som heller ikke er kommunal funktionær opnevnes av kommunen (magistrat og formandskap eller tilsynskomite), og gives autorisation som off. fiskeauktionar for salg av fiskevarer i auktionshallen med ret til derfor at beregne sig som indtægt salgsavgifter.

Han maa ogsaa være økonomisk uavhengig av forretningsstanden. Av sin salgsprovision (brutto) betaler han en bestemt andel til kommunen som godtgjørelse for bruken av lokaler med utstyr. Han er i sit forhold helt privatmand, dog som

auktionar undergit en efter reglement eller instruks fastslaaet kommunal kontrol m. v.

Av sine indtægter betaler han efter overenskomst lønninger til sin betjening ved kontorer og i auktionshallen, samt til de arbeidere som maatte være nødvendige til driften av det hele apparat; likesaa dækker han avgifter til offentlige forsikringer for betjente og arbeidere i henhold til lovgivningen.

- Auktionaren antar og avskediger selv sine betjente og arbeidere, i likhet med hvad enhver privat forretningsmand gjør.
3. **Betjente og arbeidere** — faste som løse. Disse indgaar heller ikke under kommunal administration, idet de efter behov antages og avskediges av auktionaren; de sorterer i hele sit arbeidsforhold under auktionaren, og maa utføre arbeide til de tider som maatte kræves for at holde forretningen i virksomhet. Dog skal ansættelse av betjente som skal delta i ledelsen ved sortering og veining av fiskevarer godkjendes av magistrat eller tilsynskomit .

Forsaavidt særskilte tjeneste- og arbeidsregler utf rdiges, maa disse være godkjendt av magistrat eller tilsynskomit .

4. **Auktionsbetingelser.**

For fiskeauktionen utf rdiges fra kommunal side »Auktionsbestemmelser« vedkommende salg og kjøp av fiskevarer m. v.

5. ** konomisk kontrol.**

Magistrat eller tilsynskomit  sørger for at auktionarens regnskapsf rsel, ind- og utbetalinger kontrolleres paa betryggende maate, hvorom bestemmelser indtages i auktionarens instruks.

6. **Offentlig orden.**

At paase almindelig orden i og ved auktionshallen paahviler politiet.

Personer med generende opførsel o.s.v. inden auktionshallens omraade maa kunne bortvises av auktionaren eller dennes betjente, og i fornødent fald ved at tilkalde politiet.

Overinspektøren maa være fritat for enhver befatning med at paase opretholdt off. orden.

Komiteen vedf rer utkast til reglement eller instruks for auktionaren og til auktionsbetingelser. Man finder det for tiden unødvendig at levere noget forslag til instruks for overinspektøren; likesaa for betjente og arbeidere, idet man herom t r henholde sig til de generelle uttalelser under post 1, 2 og 3.

Forøvrig vil komiteen henvise til samtlige de fra Trondhjems fiskeriselskap mottagne dokumenter ang. fiskeauktion, hvilke her medfølger som bilag, samtidig som der vedlægges 4 bl. blaakopier vedkommende »o m i s n i n g s h u s e t« ved nedre elvehavn.

Tilslut vil undertegnede komité erklære sig enig med det ærede fiskeriselskap i, at dette retter en henstilling til Trondhjems kommunestyre om dette hurtigst mulig ved midlertidige foranstaltninger vil søke at etablere offentlig fiskeauktion i Trondhjem. Byen og forretningsstanden er ikke tjent med at vente paa det som først om ca. 5—6 aar kan bydes, naar det nye havneomraade blir utbygget.

Forslag til instruks for fiskeauktionaren i Trondhjem.

1. Fiskeauktionaren opnævnes og autoriseres av magistraten eller av tilsynskomiteen, som i tjenesteanliggender er hans overordnede. Han er ikke kommunal funktionær, og han kan ved ikke at befølge instruksen eller forse sig paa anden maate, fjernes med 3 maaneders varsel, og om nødvendig uten opsigelse.
2. Auktionaren pligter at motta alle slags fiskevarer og ved offentlig auktionering at bortsælge disse til høistbydende mot fiks kontant betaling.
3. Fiskevarer bestemt til menneskeføde, men som av auktionaren maatte ansees bedærvet eller utjenlig dertil, kan efter samraad med overinspektøren, eller stedfortræder kasseres, og bortsælges til gjødning.
4. Auktionaren tillates at beregne sig salgsprovision av alt brutto salg:
 - a. For al slags fersk fisk og fersk sild, røkede fiskevarer, saltfisk samt skaldyr 5 %.
 - b. Salt sild, klipfisk, tørfisk, gjødning- og forstoffer, tran, fiskeoljer samt hermetik 3 %.
 - c. Alle ved auktionaren betalte nødvendige (kotumemæssige) utgifter — utlæg til fragter, transporter, porto og telegrammer o.s.v. refunderes av vareavsenderen.
5. Auktionaren har for bruken av auktionshal med indredning og utstyr, sorteringskasser eller kurve, et tilstrækkelig antal vegte m. v. samt adgang til lys og vand o.s.v. at betale til kommunen henholdsvis 1 % og $\frac{1}{2}$ % (kfr. p. 4 a og b) av brutto salgsbeløp.

Avgiften indbetales maanedlig til byens kærner.
6. Auktionaren har til betryggelse for betrodde salg m. v. at stille godkjendt garanti (police) som fastsettes til mindst 10 000 kr.
7. Auktionaren fører daglig de nødvendige regnskapsbøker over alt salg m. v., og inden en uke efter hver maanedes utløp overleverer han regnskapoversigter til magistraten eller tilsynskomiteen.

Likesaa fører auktionaren skematisk statistikk som viser omsetningen spesifisert for de forskjellige fiskevarer, hvorover maanedlige oversigter ogsaa tilstilles magistraten eller tilsynskomiteen.

8. Auktionaren pligter at tilstille vareavsenderne avregning med remisse paa auksjonsdagen eller senest den paafølgende arbeidsdag.
9. Kommunen er berettiget til ved den som dertil bemyndiges at la revidere auktionarens regnskapsførsel (bøker) og føre kontroll med de auktionerte salg med betalinger for disse, indbetalinger til kommunen m. v.
10. Indenbyes kommissionærer som ønsker at benytte sig av auktionen og underkaster sig dennes betingelser, betaler henholdsvis 2 % og 1 % (kfr. 4 a og b) mindre provision samt desuten utlæg efter post 4 c.
11. Auktionaren har til enhver tid at finde sig i forandringer av instruksene.

Forslag til auksjonsbetingelser ved Trondhjems fiskeauktion.

1. Auktioneringen av fiskevarer foregaar offentlig til høistbydende og som regel efter vekt — kilogram, undtagen skaldyr som oppropes som regel efter stykketal.

Avvikelser med hensyn til salg efter vekt, eller salg efter stykketal, kasser, tønner, sække eller dele derav, kan gjøres, naar dette bekjendtgjøres før auktionen begynner.

Varesorter for hvilke kan kræves analysebeviser har auktionaren intet ansvar for, dette paahviler vareavsenderen (vareleverandøren).

2. Sortering og veining av fisk utføres ved auktionaren før auktionen begynner.

Ferskfisk — de mindre slags sorteres efter art, størrelse og kvalitet i kasser eller kurve med indhold paa 50 kilo netto — før noget fremstilles til auktion (kfr. post 1, 2det pasus). Stor fisk — f. eks. kveite betegnes med vekt pr. eksemplar inden opprop sker.

Kun fiskevarer — al slags fersk fisk og fersksild, røkede fiskevarer, salt fisk, skaldyr, salt sild, klipfisk, tørfisk, gjødnings- og forstoffer, tran og fiskeoljer samt hermetik — kan frembydes til salg. Auktionaren er berettiget til i den utstrækning, hvortil der er adgang at kvalitetssortere varerne. Han har adgang til for varer bestemt til menneskeføde, men som ansees bedærvet eller utjenlig dertil, at kassere disse for av-

- senderens regning, dog efter samraad med overinspektøren. Kasserte fiskevarer kan ved auktionen sælges til gjødning.
3. Bessigtigelse av varen før auktionssalget skal lettes kjøperne, men gjennomrotning eller ompakning maa ikke finde sted.
 4. Ved tilslagets avgivelse er sælger og kjøper bunden, og kjøperen kan derefter ikke fremkomme med klager eller foranledige tvist hverken om vekt eller kvalitet, likesom varen henstaar for kjøperens regning og risiko.

De kjøpte varer merkes efter tilslaget med auktionarens salgssedler, nummer og kjøperens navn o.s.v., likesom der overleveres kjøperen tilslagsbeviser.

Kjøpte varer skal være avhentet senest 4 timer efterat auktionen er færdig.

For usolide eller ukjendte kjøpere kan auktionaren gjøre tilslaget avhengig av kjøpesummens indbetaling eller depositum for beløpets betaling i rette tid.

Varens utlevering til kjøperen sker kun mot auktionarens utleveringsordre.

Solgte varer som ikke avhentes til rette tid, auktioneres paany for den uefterrettelige kjøpers regning.

5. Auktionaren har ret til at avslaa tilslag, hvis han er av den opfatning, at der blandt byderne er overenskomst om at holde budene urimelig lavt nede.

Ny auktion kan berammes til et senere tidspunkt.

6. Auktionaren er berettiget til, efter instruks derom, at berégne sig salgsprovision, og forpligtet til at avlevere avregning med betaling for utførte salg.
7. Forandringer i disse auktionsbetingelser kan gjøres naarsomhelst.«

Trondhjem 8 mars 1916.«

(Underskrifter).

Trondhjem 15 mai 1916.

Fiskeriselskaps fortegnelse over bilag.

1. Komité-indstilling dat. 8 mars 1916 fra d'herrer Grønning, Bergstrom og Schmidtnielsen.
2. Aarsberetning for 1910—1911—1912—1913—1914 og 1915 fra Trondhjems fiskeriselskap ialt 6 eksemplarer.
3. 4 blade blaakopier »Omisningshuset« ved nedre Elvehavn stpl. Trondhjems havneingeniørvæsen løpe nr. 62 (16 november 1908).
4. Foredrag — 23 august 1915 — »Fremtidslinjer for Trondhjems ferskfiskhandel« av fiskeriagent Asserson.
5. »Litt om Ferskfiskhandelen i Tyskland« av Hovedstyret for Statsbanerne — november 1915.
6. Fiskeriagent Assersons skrivelse dat. Hamburg 12 januar 1915 med underbilage til Trondhjems fiskeriselskap — avskrift.

- a. Marktordnung für den Fischereihafen in Geestemünde — (1910)
- b. Jahres Statistik der Fischereihafen — im Jahre 1913 — zu Geestemünde versteigerten Fische (1914)
- c. Geschäfts-Bericht Fischereihafen-Betriebs — zu Geestemünde — 1. Januar bis 31. Dezember 1913 — Ordentlichen General-Versammlung — 23. Januar 1914.
- d. Jahres Statistik für 1913 — Bremerhafen — Wilh. Syassen.
- e. Jahresbericht der Fischereidirektion zu Altona a/E. für das Jahr 1913.
- f. Seefischmarkt — Cuxhafen — Fr. Duge.
- g. Fischmarktordnung für die Anlagen am Cuxhafener Fischereihafen (1908).
- h. Jahresbericht der Hamburgischen Fischereidirektion für das Jahr 1912 (1913).
7. Korte notiser om nogen tyske og engelske fiskehavne. L. Schmidtnielsen 25 januar 1915. (Avskrift).

Bilag 6.

Fra Norges fiskeriagent i Tyskland.

Hamburg 30, 12 januar 1915.

Til Trondhjems Fiskeriselskap,
Trondhjem.

I anledning av det ærede selskaps skrivelse av 11 f. m. tillater jeg mig herved at meddele:

De tyske ferskfiskmarkeder, som kommer i betragtning, er Altona, Hamburg (St. Pauli), Cuxhaven, Bremerhaven, Geestemünde. Organisationen er ikke lik overalt, og man kan her spore en udvikling, som gaar i en bestemt retning. Den ældste form for auktionsvæsenet var ganske enkelt, at byen eller staten gav en eller flere personer ret til at auktionere fersk fisk i de haller, som var opbygget. Eftersom tiden og tilførselen av ferskfisk øket, blev stillingerne som auktionarier meget indbringende, og retten maatte betragtes som et personlig privilegium av meget stor værdi. Auktionarierne stod ikke i andet forhold til det offentlige end at de maatte avlægge regnskap for sin virksomhet. Det offentlige fører opsyn i hallerne ved sine betjenter.

Man var dog ikke helt tilfreds med dette system, hvilket delvis turde tilskrives den omstændighet at man ikke fandt det rimelig at en enkelt person uten særlig fortjeneste blev tildelt en saa stor indtægtskilde, som auktionsprivilegiet repræsenterer, dels den omstændighet at en privat auktionarius's virksomhet ikke kunde kontrolleres helt ut. Spørsmålet om at gjøre auktionen kommunal eller til en statsforanstaltning ved indtrædende leilighet meldte sig derfor. Dette var først tilfældet i Geestemünde. Dette fiskemarked ligger — eller laa dengang, da spørsmålet var oppe til drøftelse — ikke i byen Geestemünde, men paa prøisisk landterritorium. Blandt

de mange liebhavere til stillingen som auktionator var ogsaa byen Geestemünde, som man ikke indlot sig med, da markedet ikke laa i byen. Private auktionarier vilde man ikke ha, og likeoverfor spørsmålet om at gjøre institutionen til en rent prøisisk statsinstitution stod man tvilende. Man hadde betænkeligheter ved at anta et system, som man frygtet vilde bli for stivt og for litet elastisk for en rent forretningsmæssig virksomhet. Man løste da saken paa den maate at fiskedampskibsrederne, som danner markedets rygrad, dannet et eget selskap, Fischereihafen, Betriebs-Genossenschaft G. m. b. H., som auktionerer al fisk. Dette selskap er berøvet karakteren av et rent privat foretagende, idet den prøisiske stat tar størstedelen av fortjenesten, naar den overstiger 5 %. D. v. s. naar man opgjør nettoen, som skal utdeles. Følgen er at en stor del av overskuddet anvendes til forbedringer etc. Dette skedde da de nye haller anlagdes, og som chef ansattes den tidligere private auktionator.

Det næste og sidste led i utviklingen betegner statens overtagelse av auktionen, hvilket har fundet sted i Cuxhafen. Cuxhafen hører til Hamburg, og man nærer ikke de samme betænkeligheter likeoverfor Hamburgs statsmyndigheter som likeoverfor Prøisens, idet man i Hamburgs styre mente at ha en mere forretningsmæssig aand, som vilde bevirke at markedets administration ikke skulde tape noget i forretningsmæssighet.

Altona og Hamburg St. Pauli fiskemarkeders auktioner drives efter det gamle system. Altona har en auktionarius, Hamburg har tre.

Cuxhafen har, siden fiskemarkedet opprettedes i 1908, hat en av staten helt ledet auktion.

Geestemünde hadde fra først av en privat auktionarius. Ved bygningen av det nye marked gik man over til det foran skildrede system.

Bremerhafen hadde indtil for 1 aar siden en privat auktionarius. Ved dennes død overtok byen, som eier fiskemarkedet, auktionen.

Hvor det er staten eller kommunen, som driver auktionen, har auktionarierne fast løn som almindelige funktionærer.

Med hensyn til de avgifter som maa betales for at faa fisk solgt i auktionerne bemerkes: For at ophjælpe de hjemlige fiskerier er avgifterne sat lavere for fisk, fanget og bragt direkte til fiskemarkederne av tyske fiskere end for fisk som f. eks. indsendes til salg fra utlandet. I Hamburg, St. Pauli og Altona, i Geestemünde og Bremerhafen betales av fisk som indbringes av tyske fiskedampere 4 %, Cuxhafen 2 %, av fisk fra utlandet betales 5 % av brutto-salgsbeløpet.

I Hamburg, St. Pauli og Altona, hvor der er private auktion-

narier, betaler disse henholdsvis 1 % og 1½ % avgift til myndighetene, byen Altona og Staten Hamburg. Den indsendte fisk belastes ogsaa med denne procent, saaledes al norsk fisk paa disse markeder belastes med 6 %.

I Geestemünde er statens andel en viss procentsats av Betriebs-Genossenschafts indtægt.

Hvor det offentlige har overtat auktionsvirksomheten, har man git den private fiskehandler paa markedet en chance til at arbeide med indsendt fisk. Hvis saaledes et norsk firma sender fisk direkte til auktionen i Geestemünde eller Cuxhafen, sælges den, og der beregnes 5 % derav. Hvis fisken sendes til en fiskehandler som kommissionær, og denne sætter fisken til auksjons, betaler han kun 3 %, avregner 5 % og har saaledes en fortjeneste av 2 %. Derved skapes interesse for at skaffe indsendt vare.

For den avgift hvormed indsenderne av fisk belastes, skal alt-saa auktionerne sortere og veie fisken og staa delkredere for salgsbeløpet. Derimot er transport til markedet og endel andre utgifter ikke iberegnet. Disse saakaldte »Spesen« utgjør vistnok en betydelig indtægtspost.

Holder vi os til Hamburg, St. Pauli og Altona, foregaar salget paa følgende maate: Indsendt fisk som kommer i kasser styrtes i hallen, sorteres, idet den lægges i kurve. I hver kurv indveies 100 pd. med et par pd. overvegt. Hver indsenders vare holdes strengt for sig. Saa merkes hver kurv og der optages en protokol over hvert parti. Derefter — til bestemt tid — sælges fisken paa almindelig vis til høistbydende og bak auktionarius staaer en funktionær med protokollen og noterer ned kjøperens navn og prisen. Hver kurv sælges for sig. Hvis varen er ensartet, kan den sælges under et. Man legger ogsaa enkelte fiskesorter i kasser; laks og kveite lægges frem i hallen. Hver kurv eller kasse eller laks, som danner en enhet, kaldes her kavling.

Opkaster man nu det spørsmaal, hvilket system er mest anbefalelsesværdig, offentlig auktion ved funktionærer med fast løn eller privat-offentlig auktion ved private, som av det offentlige har faat auksjonsbevilling, maa der efter min opfatning foretages en sontring, idet arten av den fisk som sælges, gir auktionen mere eller mindre karakter av en forretning, hvor auktionarens dygtighet spiller ind.

Hvor den altoverveiende del av fisken bringes til markedet av tyske fiskere i trawldampere eller seilere, som har sit hjemsted, hvor markedet er, træder det forretningsmæssige i bakgrunden. Det eneste som en privat auktionarius paa et saadant marked har interesse av, er at flaaen økes i størst mulig utstrækning, og her vil

jo en dygtig mand kunne utrette noget. Allikevel er anskaffelsen av nye dampskibe en saa stor affære, at den private auktionarius's egeninteresse dog maa træde i bakgrunden, hvis foretagendet i og for sig ikke fremstiller sig som lønsomt.

Hvor den indsendte vare d. v. s. fisk som er fanget og ilandbragt andre steder og forsendes til vedkommende marked, spiller en større rolle, der vil auktionariernes virksomhet være av betydning, idet de ved personlig arbeide i form av kraftig reklame, reiser etc. kan øke tilførslerne betydelig. Først og fremst gjælder det dog, at der er let adgang til markedet. Uten en saadan — enten pr. skib eller jernbane — vil arbeidet neppe bære frugter; ti det gjælder ikke blot at kunne bringe tilførslerne i høiden, men ogsaa at varen kommer godt frem og kan utbringes i saa meget at avsenderne har fordel derav. Ellers blir det ikke nogen varig forretning.

Jeg tillater mig i denne forbindelse ogsaa at ytre nogen ord om en eventuel auktion i Trondhjem.

Trondhjem har selv ingen fiskerflaate, som kan danne en fiskeauktions grundstamme. Der vil omtrent udelukkende bli arbeidet med indsendt vare. Trondhjems opland i denne henseende er meget stort, og hvad man skal lægge merke til er, at de eventuelle kunder vil bestaa av en mængde mindre handlende nordover kysten. Disse maa bearbeides. Det vil ta meget lang tid efter min opfatning, forinden omsætningen vil ta større omfang, hvis man kun indretter auktionshal, ansætter en auktionarius paa fast løn og saa ikke gjør mer. Der maa drives en rent forretningsmæssig virksomhet med reklame og reiser for stadig at holde opmerksomheten vaaken og interessere folk for auktionen. — Om dette kan gjøres paa en effektiv maate av kommunen, er et spørsmål, som nøiere bør overveies.

Det er jo ikke kommunens mening at skape et for sig direkte lukrativt foretagende, men at samle fiskeomsætningen paa et sted og regulere denne, hvorved man kan gjøre regning paa en stadig større virksomhet for kjøbmænd i fiskebranchen. Herved vil kommunen indirekte ha sin fordel. — De store summer som av det offentlige her er nedlagt i fiskehavnene, forrenter sig sikkert ikke ved de direkte avgifter, men gjennom den skapte virksomhet har stat og kommune de store fordele.

Man kunde for Trondhjems vedkommende tænke sig en ordning, hvorved auktionen i fuld utstrækning var kommunal, men saaledes at en eventuel auktionarius hadde visse procenter av omsætningen, hvorved han, for selv at tjene godt, maatte nedlægge et kraftig arbeide for at øke omsætningen. Visse forholdsregler maatte man ta, saa stillingen ikke kastet uforholdsmæssig av sig, hvilket — med vor sociale ømfindtlighet — turde virke hemmende.

Skulde der i min ovenstaaende fremstilling være punkter som ønskes yderligere belyst, tør jeg be om meddelelse derom, hvorefter jeg skal gjøre mit bedste.«

Ærbødigst
Sigurd Asserson.

»Jeg turde tilføie at en stor del av de fiskevarer som vil bli omsat i Trondhjem, vil bli gjenstand for ny auksjonsomsætning. Det maa derfor tages særlig hensyn til at omkostningerne blir lavest mulig, idet varen ellers vil bli saa fordyret, at det kan virke skadelig i konkurransen paa de utenlandske markeder.«

»D. s.«

Fiskeriselskapet forslag med bilag er tilstillet fiskeriagent Asserson i Hamburg og uttaler denne under 6 juni 1916 — — —
»jeg har med megen interesse gjort mig bekjendt med sammes indhold. Det glæder mig at arbeidet for oprettelsen av fiskeauktion er saa langt fremskredet og haaper at resultatet vil vise sig positivt. Med de mange konkurrerende interesser at kjæmpe med tror jeg ogsaa det er forsigtigst at gi en privat auktionator den ham av komiteen tiltænkte stilling.« — — —

Fra Trondhjems fiskeriselskap.

Trondhjem, 12 oktober 1916.

Til hr. ordføreren i Trondhjem.

»I tilslutning til fiskeriselskapets ekspedition av 15 mai d. a. oversendt magistrat og formandskap, angaaende oprettelsen av midlertidig fiskeauktion i Trondhjem, tillater selskapet sig at føie nedenstaaende uttalelse vedtat i direktionsmøte idag. Ved møtet i Trondhjems Handelsstands forening den 10 ds. rettet kommunens ordfører spørsmål til selskapet om mulige ændringer i det foreliggende forslag til fiskeauktion set i forbindelse med foreslaat plads for et nyt sjauerlokale. Paa foranledning herav anmodet selskapet komiteen som forberedte saken at avgi sin erklæring; denne foreligger i vedlagte skrivelse av igaar.

Idet selskapet tiltrær den opfatning som komiteen fremholder vil man uttale, at det foreliggende forslag maa med hensyn til plads

og tekniske dispositioner betragtes som et foreløbig minimum, saafremt fiskeauktion i det hele tat ønskes sat igang som offentlig foranstaltning. Direktionen vil derfor betone, at enhver innskærnkning av den foreslaaede plads og forandring av beliggenhet ikke kan taales om institutionen skal kunne bli levedygtig.

Direktionen tør anmode den ærede ordfører om at la nærværende skrivelse med bilag bli referert under kommunestyrets møte idag ved behandlingen av spørsmålet om plads for nyt sjauerlokale.«

Erklæring fra komiteen ang. fiskeauktion.

Trondhjem, 11 oktober 1916.

Til Trondhjems fiskeriselskap.

»Paa grundlag av det møte som tirsdag 10 ds. blev holdt i Trondhjems handelsstandsforening angaaende forslaget om oprettelse av fiskeauktion i Trondhjem, har undertegnede komite, som har forberedt saken, idag enstemmig vedtat nedenstaaende uttalelse.

»Av hensyn til fiskerinæringen og dennes fremtidige trivsel i vor by kan komiteen vanskelig fravike de pladsdispositioner med lettelser i transportarrangements som er bragt i forslag. Komiteen vil ikke anbefale, at fiskeauktionen fra begyndelsen av skulde komme i fare for at bli forkrøblet derhen, at dens levedygtighet undergraves.

Komiteen har i sit forslag av 8 mars d. a. pekt paa det foreløbige behov for at sette saken igang, men tillike antydnet at der maa være adgang til eventuelle utvidelser ogsaa for den midlertidige ordning.

Man tillater sig at nævne, at »sjauerlokalet« formentlig med fordel burde kunne overflyttes til tomteplads like vest for Toldboden.

Videre vil komiteen ha uttalt, at dens forslag forutsætter, at det hele arrangement er kommunalt, og at det er Trondhjems kommune, som helt har avgjørelsen i denne sak.«

(Underskrifter.)

Fra Fiskeridirektøren er paa foranledning av Handelsdepartementet, under 4 juli 1916 mottat anmodning om at avgi uttalelse angaaende ønskeligheten av at alt salg av saltet sild skal foregaa

etter vegt eller med vegtgaranti. Efter at ha indhentet erklæring fra »Sild- og fiskeeksportørernes forening«, dat. 18 september 1916, har selskapet under 29 september sendt nedenstaaende erklæring:

— — — — —
»I anledning av hr. Fiskeridirektørens skrivelse av 4 juli d. a. skal man tillate sig at uttale, at fiskeriselskapet overensstemmende med sit tidligere standpunkt til lignende spørsmaal er av den mening, at altsalg av saltet sild bør foregaa efter vegt eller mot vegtgaranti, samt med opgave av antal sild av omtrentlig ensartet størrelse pr. kilo.

Eksempelvis anføres følgende sortering:

Sild større end 6 stk. pr. kg.	
Sild av størrelse 6—7 stk. pr. kg.	
—»—	7—8 - - -
—»—	9—10 - - -
—»—	11—13 - - -
—»—	14—16 - - -
—»—	17—20 - - -
—»—	20—25 - - -
—»—	25 og mindre.

Al emballage for saltet sild foreslaaes paaført ydre merker i overensstemmelse med reglerne for sortering saavel for fiskepakket som eksportpakket sild.«

Bilag.

Vedlagt tillater man sig at oversende uttalelse dat. 18 september 1916 fra »Sild- og fiskeeksportørernes forening« om samme sak«.

— — — — —
»I anledning Deres ærede skrivelse av 12 ds. med bilag (skrivelse fra Fiskeridirektøren) tilbakemeldes, at efter vor formening bør alt salg av saltet sild foregaa efter vegtgaranti saavel for indhold som for størrelse.«

Styret for Norges Statsbaner har under 8 juni 1916 oversendt Fiskeridirektørens utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.

Herom har Fiskeridirektøren 19 august 1916 utbedt sig fiskeriselskapets uttalelse. Under 18 september s. a. har selskapet avgitt nedenstaaende besvarelse:

— — — — —
»Ad Fiskeridirektørens skrivelse av 19 august d. a. med gjennpart av skrivelse dat. 8 juni d. a. fra styret for Norges Statsbaner »vedrørende ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk«.

Selskapet tillater sig herom at uttale følgende:

»Med hensyn til størrelsen av eksportkasser for sild henholder selskapet sig til sine under 6 oktober 1911 og 23 juni 1915 sendte forestillinger til fiskeridirektøren. Størrelsen av de deri anførte kasser er fastslaaet efter omhyggelig konferanse med eksportørerne. Man finder saaledes ikke at kunne tilraade nogen forandring heri.

Man mener, at der ved avgjørelsen maa tages skyldige hensyn saavel til eksportører som de utenlandske importører, og dette er gjort i selskapets nævnte forslag saavel for iset som frossen vare.

Selskapet mener videre, at tidspunktet endnu ikke er inde til at fastslaa normerede størrelser paa kasser for eksporten av fersk fisk. Det er praktisk ugjennemførlig for nærværende at indføre ensartede eksportkasser for fersk fisk, da det vil virke i høi grad generende paa detaljomsætningen saavel inden vort eget land som paa den hele handel over den skandinaviske halvø.

Man finder derfor at burde fraraade at Jernbanestyrelsens forslag vedtages. Som foran nævnt vil dette være i samklang med eksportørernes standpunkt.

Indføres fiskeauktioner i vort land, hvormed der nu arbeides, vil man formentlig derigjennem lettest efterhaanden faa gennemført regulerende forhold for kassernes størrelse. Medfølger fiskeriselskapets aarsberetninger for 1911 og 1915.«

Mangeartede ulemper og vanskeligheter har inden fiskerieringen møtt fiskere og forretningsstand i forløpne aar — de første i spørmaalet om driftsmateriel og den sidste med hensyn til omsætningsforholdene.

Uten her at komme nærmere ind paa disse forskjellige spørmaal vil man referere følgende telegramveksling mellem fiskeridirektøren og selskapet.

Fra Fiskeridirektøren — 10 juli 1916.

»I anledning eksportforbudet kveite, uer, sei, bedes oplyst om fiskeribedriften derved er paaført ulemper og i tilfælde hvilke; meddel nuværende viktigste ferskfiskpriser.«

Fiskeriselskapets svar — 11te juli 1916.

»Eksportforbudene paafører fiskeribedriften alvorlige ulemper og resulterer i betænkelige innskrænkninger av fangsten. Prisen har som følge derav været sterkt stigende, meget usikre og vaklende.

Den stadige indgripen i omsætningsvilkaarene virker absolut stagnerende.

Forretningsstanden tør ikke foreta indkjøb.

Ingen nævneværdig tilførsler hertil av kveite og uer og litet sei.

Hittil herfra utført noget uemballert salt sei, beholdningerne for nærværende vistnok væsentlig tømt.

Sommersæsongen seifisket snart ophørt. Varmeperioden vanskeliggjør anvendelsen fersk sei ved længere transport.

Kveitefisket vil formentlig øke saasnt forbudet hæves og priserne reguleres ogsaa for indenlandsk behov. Detaljpris nu fersk kveite 150/170 øre pr. kilo.

Eventuelt forbud salt torsk vil i stor utstrækning virke ruinerende medmindre det offentlige holder indehavere av beholdningerne skadesløs.

Kjøp eller salg foregaar næsten ikke.

Overveiende dele litet eller ikke anvendelige indenlandsk forbruk.»

I arbeidsaaret er holdt 2 fiskekurser efter den tidligere undervisningsplan, det første i tidsrumemt 3—8 april og det andet 11—16 september.

Efter ogsaa denne gang forgjæves at ha forsøkt at faa henlagt kurserne til landdistrikterne, benyttet selskapet sig av den velvillige adgang som »Trondhjems husholdningsskole« tilbød ved at stille til selskapets disposition skolens bestyrerinde, fru Michelsen med assistent frøken Hagen, samt skolens lokaler med materiel.

Det er ingen vanskelighet forbundet med at faa elever fra landdistrikterne i begge Trøndelagens amter ved siden av fra byen saaledes, at det tilstrækkelige antal elever, 20 pr. kursus, melder sig. Derimot er det meget vanskelig i distrikterne at faa passende lokale med fornødent materiel, paa samme tid som det er avgjørende for kursernes nyttevirkning at kunne benytte et velutdannet og interessert lærerpersonale utstyret med fornødent hjelpemateriel som husholdningsskolen byder. Foruten ved disse kurser har Schmidt-nielsen i april holdt foredrag om fiskens utnyttelse i husholdningen, ved Landhusholdningsselskapets vandrekursus i husstel, paa Røros.

Samtlige kurser er holdt med økonomisk støtte av private bidrag.

Gjæslingulykken 1906.

Gjæslingkomiteens formand, hr. N. Brandtzæg, meddeler at der til 31 desember 1916 ialt var utbetalt av Gjæslingfondet kr. 25 317.

For 1917 skal utdeles til:

Namdalen	kr. 398.00
Gravik	» 80.00
Kolvereid	» 64.00
Vikten	» 390.00
Nærø	» 370.00
Flatanger	» 168.00
Fosnes..	» 52.00
Klingen..	» 40.00
Namsos..	» 24.00

kr. 1586.00

Pr. 31 desember 1916 var fondets beholdning kr. 19 032.55.

Trøndelagens hjelpefond for fiskere.

Til fondet er ikke inkommet noget bidrag og det er i aaret kun øket med renter. Beholdning pr. 31 desember 1916 er kr. 192.20.

Indsamlingen av opgaver vedkommende de i 1916 til Trondhjem tilførte fiskevarer er besørget av selskapet i likhet med tidligere. Det er tillike tilveiebragt opgaver over sjø- og landværts utførte fiskevarer for 1915 og 1916.

De tabellariske oversikter er utarbeidet ved L. Schmidtnielsen.

Av den utarbeidede generaloversigt for 1916 over tilførselen viser følgende talrækker hvorledes forsyningen fordeler sig fra distrikterne:

Folkemat (spiselige fiskevarer) tilsammen ..	51 980 591 kg. netto
hvorav fra distrikterne nordenfør Trøndelagen	29 370 828 —»—
— » Trøndelagen	16 610 608 —»—
— » det øvrige land	5 934 115 —»—
— » utlandet	65 040 —»—

Desuten er tilført av andre fiskevarer, bi- og

avfallsprodukter m. m... .. 3 398 785 —»—

Den samlede tilførsel i 1916 av fiskevarer er 55 379 376 —»—

Sammenlignet med 1915 er av fiskevarer den samlede tilførsel i 1916 ca. 10 millioner kg. netto større end det foregaaende aars, og av spiselige fiskevarer ca. 8½ million kg. netto større, altsaa en ganske betydelig tilvekst i 1916.

Spørsmålet om byggetomt med opførelsen av egne lokaler for museets stadig voksende samlinger er direktionen nu beskæftiget med. De senere par aars prekære forhold med høikonjunkturer har umuliggjort den videre realisation av museets planer.

Til mulig støtte for byggefondet forbereder direktionen gjen-nemførelsen av et større varelotteri.

Samlingernes størrelse og bevaring vil kræve en snarlig løsning av byggesaken.

Til komplettering av museets samlinger er anskaffet gjenstande fra Trøndelagens distrikter.

Følgende gaver til museet er i aarets løp mottat fra:

Olaus Kristvik, Ekne, 2 sjørretgarn 1875, 1 skindhut, 1 snøresten, 1 kveiteangel, 1 fiskgarnsnaal, 1 sildgarnsklave, 4 maskbiter, 1 sildgarnskave — alt fra 1800.

Fiskeriassistent, kapt. Joh. O. Simonnæs, Bergen, kolleksjon perler med skaller av ferskvandsmusling.

Ole Olsen Hammerstykket, Skatval, 1 saltpust, 1844.

Johan H. Svesjø, Langstein, 1 saltpust, 1850.

Lornts Murruvik, Hommelvik, 2 stk. gmlt. not-lin.

Johan Alstad, Skatval, 1 forsyngaagn, 1860, 2 vaben, do., gml. baat-søm.

Peder Sve, Skatval, 1 gmlt. torskegarn.

Johan P. Ulvik, Frosta, 1 snørsul, 1858.

Kristian Volden, Aasen, 1 fiskesnøre av hesttagl, 1840.

Andreas Stenvikkroa, Skatval, 1 hysgarnsnaal av ben, 1875.

Johannes Klefsaasli, Hegre, 1 fiskesnøre av hesttagl, 1860/70.

Kristian Volden, Aasen, 1 ørretgarn, 1856.

Ole Johansen Valstad, Svorkmo, 1 lauggjerm, 1850.

Sjvert Myra, Løvø, Fosen, 1 sildgarnsklave fra 1820, 1 skreiangel, »Hatnangel«.

Jakob Brustad, Ytterøen, 1 kveitangel, 1820, 1 matskrin, 1798.

B. Gilberg, Naust, Ytterøen, 1 maale- og 1 takstbrev for »Petra Antonette«, 1872/1882.

Ordningen av bibliotekets bøker m. v. lider under mangel paa arbeids- og opstillingsplads, hvorfor der er gaat i det væsentligste til magasinering.

Ved gaver og bytte har følgende ydet sin værdifulde støtte til komplettering og økning av boksamlingen:

Arendals fiskeriselskap, Arendal.

Bureau du Conseil International pour l'exploration de la mer,
København.

Bergens museum, Bergen.

Det kgl. norske Videnskapers selskap, Trondhjem.

Den danske biologiske station, København,
ved dr. C. G. Joh. Petersen.

Dansk fiskeriforening, København.

Norges tekniske høiskole, Trondhjem.

Fiskeridirektoratet, Bergen.

Fiskeriforeningen i Finland, Helsingfors.

Fiskeristipendiat Hartvig Huitfeldt-Kaas, Kristiania.

Flødevigens utklækningsanstalt, Arendal.

Kristiansunds fiskeriselskap, Kristiansund N.

Kristianiafjordens fiskeriforening, Kristiania.

Hydrografisk biologiska kommission, Helsingfors.

Hovedstyret for Norges statsbaner, Kristiania.

Landbruksdepartementet, Kristiania.

Namdalens fiskeriselskap, Namsos.

Norsk bibliotekforening.

Norges geografiske opmaaling, Kristiania.

Norges sjøkartverk, Kristiania.

Nordlands fiskeriselskap, Bodø.

Norges opplysningskontor for næringsveiene, Kristiania.

Norsk selskap for skibbrudnes redning, Kristiania.

Norsk jæger- og fiskerforening, Kristiania.

Selskapet for de norske fiskeriers fremme, Bergen.

Stavanger museum, Stavanger.

Svensk fiskeritidskrift, Sverige.

Södra Sveriges Fiskeriförening, Lund.

Tromsø museum, Tromsø.

Toldboden, Trondhjem.

Trondhjems tekniske mellemskole, Trondhjem.

Trondhjems Handelsgymnasium, Trondhjem.

Utenriksdepartementet, Kristiania.

Østlandske fiskeriselskap, Kristiansand S.

Konservator O. Nordgaard, Trondhjem.

Fiskeriinspektør Mortensen, København.
Fiskeriagent Asserson, Hamburg.
Konsul Ingvar Klingenberg, Trondhjem.
Professor Schmidt-Nielsen, Trondhjem.

For alle velvillige bidrag til fiskeriselskapet og fiskerimuseet likesom til enhver, som har ydet sin støtte til fremme av virksomheten, tillater direktionen sig at frembære sin erkjendtlige tak.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskeriselskap 1916.

I n d t æ g t:

1. Beholdning fra f. a.	kr. 1 400.04
2. Statsbidrag	« 4 700.00
3. Distriktsbidrag.	
Trondhjems sparebank.	
Husleiebidrag.	kr. 2 000.00
Bidrag til driften.	« 500.00
	————— « 2 500.00
Private bidrag.	
Til trykning av beretning.	kr. 205.00
Til fiskekurser og ferskfisktrafikkens fremme	« 1 049.94
	————— « 1 254.94
Medlemskontingent	« 265.00
Renter.	« 48.22
	—————
	kr. 10 168.20

U t g i f t:

1. Administration:	
a. Leie av kontor og pakrum.	kr. 500.00
b. Kontorhold, lys, brænde, renhold o. l.	« 240.70
c. Telefon, porto, telegrammer o. l.	« 126.23
d. Lønninger	« 1 200.00
e. Forskjellige utgifter	« 28.35
2. Arbeider vedk. tilvirkning og omsætning:	
a. Fremhjælp av ferskfisktrafikken.	« 822.30
b. Fiskekurser o. l.	« 745.17

3. Arbeider vedk. fangst og redskaper..	kr.	50.00
4. Bibliotek:		
Anskaffelse av bøker, tidsskrifter m. m. (bl. a. Norsk Fiskeritidende)	«	137.03
5. Arbeider vedk. modeller og vareprøver:		
a. Husleie — fiskerimuseet	«	1 500.00
b. Andel statsbidrag til museet	«	1 200.00
6. Diverse:		
a. Statistikk over tilførsel av fiskevarer til Trond- hjem samt utførsel sjø- og landvæerts	«	1 312.00
b. Bekjendtgjørelser og trykning av aarsberetning for 1915..	«	486.58
c. Uforutseede utgifter	«	13.60
7. Beholdning, utgjør andel av statsbidrag for 1/2 aar 1917	kr.	1 750.00
Renter m. m..	«	56.24
		<hr/>
	«	1 806.24

kr. 10 168.20

Underskud i 1915, kr. 858.05 er dekket ved private midler.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskerimuseum for 1916.

I n d t æ g t :

1. Beholdning f. f. a.	kr.	993.49
2. Statsbidrag, andel 1916/1917	»	1 200.00
3. Distriktsbidrag.		
Trondhjems Sparebank.		
Husleiebidrag..	»	1 500.00
Fiskerens sparebøsse	»	27.21
Renter	»	30.37
		<hr/>
	kr.	3 751.07

U t g i f t :

1. Husleie for samlingerne	kr.	1 500.00
2. Forskjellige anskaffelser	»	538.29
3. Assuranse	»	70.10
4. Opsyn, vakt, renhold, lønninger m. m.	»	786.50
5. Bibliotek, anskaffelser, arbeide	»	70.77
6. Diverse utgifter	»	41.90

7. Beholdning: utgjør andel av statsbidrag for ½ aar	
1917	kr. 600.00
Renter m. m.	» 143.51

	kr. 743.51

	kr. 3 751.07

Underskud ved anskaffelser i 1915, kr. 741.95, er dækket ved private midler.

Fiskeriselskapets og fiskerimuseets regnskaper er revidert og decidert i henhold til de for samme gjældende love.

Direktionen foreslaar for generalforsamlingen:

1. At gi decharge for de avlagte regnskaper, som foreligger i revidert og decidert stand.
2. I henhold til lovenes § 5 uttræder av direktionen d'herrer:
konsul Ingvar Klingenberg og
kjøbmand P. O. Jenssen,
hvorefter blir at foreta:
 - a. valg paa 2 medlemmer av direktionen.
 - b. at vælge 3 suppleanter for direktionen.
(særskilt valg for 1ste suppleant).
3. Videre blir efter lovenes § 5 at vælge:
 - 1 revisor og
 - 2 decisorer.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i januar 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kg.	Tromsø amt kg.	Nord- lands amt kg.	Nordre T.hjems amt kg.	Søndre T.hjems amt kg.	Roms- dals amt kg.	N. Ber- genhus amt kg.	Bergen kg.	Smaa- lenene amt kg.	Kristi- ania kg.	Jarlsberg & Larvik amt kg.	Til- sammen kg.
Fersk fisk ¹⁾	541759	867698	349785	32340	206023	397500						2395095
Levende fisk.....				280	6245							6525
Saltet fisk.....	6140	13960	8730	3250	8560	20						40660
Røket fisk.....												
Fersk laks.....												
Saltet laks.....												
Røket laks ²⁾	13									236		249
Fersk sild.....				263150	141000	1117400						1521550
Saltet sild.....		114825	78075	5905	1130800	258650	6000	10800				1605055
Røket sild.....						50						50
Tørfisk.....	11050	5800	3170	320	160	200						20700
Klipfisk.....	20					250	2700					2970
Hermetiske fiskev. Rogn.....	6570	2450				73800						74650
Hummer ³⁾												9020
Ræker ⁴⁾									70	30		30
Krabber.....										10		80
Østers ⁵⁾										160		160
Fiskenakker.....					560	300						860
Tran, medicin.....												
Tran, andre sorter		100	1192	1600	3760							6652
Trangrakse.....												
Fiskguano.....												
Fiskmel.....			5000									5000
Kraftfor.....												
Lever.....					580							580
Levermel.....												
Sildmel.....		1000	1500									11500
Sildolje.....					12600							12600
Agnskjæl.....				50	3030							3080
Hvalolje.....											170000	170000

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 7580 kg. ²⁾ 236 kg. ³⁾ 30 kg. ⁴⁾ 80 kg. ⁵⁾ 160 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
„ pr. jernbane.

tilført Trondhjem i februar 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kg.	Tromsø amt kg.	Nord- lands amt kg.	Nordre T.hjems amt kg.	Søndre T.hjems amt kg.	Romsdals amt kg.	N. Ber- genhus amt kg.	Bergen kg.	Smaa- lenene amt kg.	Kristi- ania kg.	Island kg.	Til- sammen kg.
Fersk fisk ¹⁾	342675	480450	631872	104250	501960	488370	86200					2635777
Levende fisk.....				1059	2984							4043
Saltet fisk	5800	28460	52165	2280	52530	730						141965
Røket fisk												
Fersk laks.....												
Saltet laks.....												
Røket laks ²⁾										70		70
Fersk sild				52400	146600	243290	128500					570790
Saltet sild	25200	22800	22725	35235	1346175	530859	20550	10875			3225	2017635
Røket sild												
Tørfisk	4400	6350	2100	150	460							13470
Klipfisk			600			150						750
Hermetiske fiskev.						100						100
Rogn	100	4745	11135	650	3630							20260
Hummer ³⁾										30		30
Krabber					40							40
Ræker ⁴⁾									180	60		240
Østers ⁵⁾										330		330
Fiskenakker						50						50
Nisekjøt					50							50
Tran, medicin.....					1200							1200
Tran, andre sorter	672		15920	920	16610			12420				46542
Trangrakse					100							100
Fiskguano			300		24500							24800
Fiskmel			3300									3300
Kraftfor												
Lever					80							80
Levermel.....												
Sildmel.....			2000	200	3340							5540
Sildolje.....					23000							23000
Agnskjæl				7995	29275	720						37990

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 13720 kg. ²⁾ 70 kg. ³⁾ 30 kg. ⁴⁾ 240 kg. ⁵⁾ 330 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i mars 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kg.	Tromsø amt kg.	Nord- lands amt kg.	Nordre T.hjems amt kg.	Søndre T.hjems amt kg.	Romsdals amt kg.	Nordre Bergen. amt kg.	Bergen kg.	Smaa- lenenes amt kg.	Kristi- ania kg.	Til- sammen kg.
Fersk fisk ¹⁾	213769	753029	959517	574670	927115	210120	16000				3654220
Levende fisk.....				690	12175						12865
Saltet fisk.....	05430	12570	130486	59400	123710	1420					344006
Røket fisk.....											
Fersk laks ²⁾				40							40
Saltet laks.....											
Røket laks ³⁾										570	570
Fersk sild.....	36240	1938	11200	17550		109630		2800			179358
Saltet sild.....	42525	52650	9000	6880	818755	370950	117825	6975			1425560
Røket sild.....											
Tørfisk.....		2410	1560	300		2400					6670
Klipfisk.....			30800			5730					36530
Hermetiske fiskevarer					225						225
Rogn.....		13816	19850	990	9350	300					44306
Hummer ⁴⁾										100	100
Krabber.....											
Ræker ⁵⁾						30			640	220	890
Østers ⁶⁾						50				790	840
Fiskenakker.....											
Tran, medicin.....			1160		5200						6360
Tran, andre sorter.....		2552	13802	6430	78726						101510
Trangrakse.....	9000	464	464		500						9964
Fiskguano.....			20500								20500
Fiskmel.....											
Kraftfor.....											
Lever.....											
Levermel.....											
Sildmel.....					98400						98400
Sildolje.....					18760						18760
Agnskjæl.....				4700	22010						26710
Størje.....					100						100

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 7960 kg. ²⁾ 40 kg. ³⁾ 570 kg. ⁴⁾ 100 kg. ⁵⁾ 860 kg. ⁶⁾ 790 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
„ pr. jernbane.

tilført Trondhjem i april 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kg.	Tromsø amt kg.	Nord- lands ar t kg.	Nordre T.hjems amt kg.	Søndre T.hjems amt kg.	Romsdals amt kg.	Nordre Bergen- amt kg.	Kristi- ania kg.	Smaa- lenenes amt kg.	Til- sammen kg.
Fersk fisk ¹⁾	160580	245484	318395	503500	334435	89970				1652364
Levende fisk				530	3500	400				4430
Saltet fisk	35163	23422	734803	208755	781631	97815				1881589
Røket fisk										
Fersk laks ²⁾				675	290	20				985
Saltet laks										
Røket laks ³⁾								580		580
Fersk sild ⁴⁾	64990			2680	3570	24210				95450
Saltet sild	91325	91200	20850	400	91890	2280	45100			343045
Røket sild										
Tørfisk	90	100								190
Klipfisk						2440				2440
Hermetiske fiskevarer						50				50
Rogn	165	35425	5150	800	31050					72590
Hummer ⁵⁾								250		250
Krabber										
Ræker ⁶⁾								140	180	320
Østers						10		240		250
Fiskenakker										
Tran, medicin			17748		3110					20858
Tran, andre sorter			19900	2360	26760					49020
Trangrakse			5440	43700	4780	34000				87920
Fiskguano			25300							25300
Fiskmel										
Kraftfor										
Lever					380					380
Levermel										
Sildmel			30000							30000
Sildolje					9000	540				9540
Agnskjæl				25						25

Derav tilført pr. jernbane: 1) 18020 kg. 2) 450 kg. 3) 580 kg. 4) 2750 kg. 5) 250 kg. 6) 320 kg. 7) 240 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i mai 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Bergen Kg.	Kristi- ania Kg.	Smaa- lenenes amt Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	773520	154176	276672	146055	184080	103460	17480				1655443
Levende fisk				75							75
Saltet fisk	212595	28800	738121	627810	493510	148003	16000	6750			2271589
Røket fisk											
Fersk laks ²⁾			795	14090	46425	1550					62860
Saltet laks											
Røket laks ³⁾									310		310
Fersk sild ⁴⁾	43575		225	27020	23775	47750					142345
Saltet sild	94950	141450	242775	29120	5090	27970		17850			559205
Røket sild											
Tørfisk	13300	3850	7770								24920
Klipfisk						3570					3570
Hermetiske fiskevarer				10000	6600	2610					19210
Rogn		17000	43000	52560	10370	1300					124230
Hummer ⁵⁾						1150			30		1180
Krabber											
Ræker ⁶⁾									90	100	190
Østers											
Fiskenakker											
Haakjerringkjøt					2350	550					2900
Tran, medicin											
Tran, andre sorter	6200	1276	10556	2400	7180						27612
Tranrakse	1520		75700	2700	1600						81520
Fiskguano			1800								1800
Fiskmel											
Kraftfor											
Lever						420					420
Levermel											

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 10660 kg. ²⁾ 4510 kg. ³⁾ 310 kg. ⁴⁾ 12240 kg. ⁵⁾ 30 kg. ⁶⁾ 190 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i juni 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Bergen Kg.	Kristi- ania Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	375482	114401	218636	66190	177057a	19940		15100	300	987124
Levende fisk										
Saltet fisk	457405	42590	324440	41330c	68620b	15270	7500			957155
Røket fisk										
Fersk laks ²⁾	12130	4962	28849	60305	197090	4600				307926
Saltet laks										
Røket laks ³⁾			110						200	310
Fersk sild ⁴⁾				22630	25360					47990
Saltet sild	123075	718950	1230825	150160	48725	4995	4350	5800		2286880
Røket sild										
Tørfisk	250	230	625	80	1830					3015
Klipfisk						1380				1380
Hermetiske fiskevarer		17200			27730					44930
Rogn			300	160	2290					2750
Hummer					900	2000				2900
Krabber										
Ræker ⁵⁾									30	30
Østers										
Fiskenakker										
Tran, medicin			232							232
Tran, andre sorter			9512	1876	6260	500				18148
Trangravkse	3000		50400	11240	7610	300				72550
Fiskguano				100000	93300					193300
Fiskmel			25300							25300
Kraftfor										
Lever			3600		100					3700
Levermel										
Sildmel			40200		33400					73600
Sildolje					14600					14600
Agnskjæl										
Nisekjøt					320					320

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 4720 kg. ²⁾ 28520 kg. ³⁾ 200 kg. ⁴⁾ 1490 kg. ⁵⁾ 30.

Herav haakjærringkjøt: a) 1760 kg. b) 3680 kg. 3580 kg. c) 1200 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i juli 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Kristi- ania Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	271067	27276	115196	45290	127740	12250		5040	603857
Levende fisk									
Saltet fisk	629180	54970	145015	16760	76660	94660	3200		1020445
Røket fisk									
Fersk laks ²⁾	25759	12932	25033	22405	46135	200		550	133014
Saltet laks	100								100
Røket laks ³⁾	61	11				50		120	242
Fersk sild					333600				333600
Saltet sild	115875	565050	542100	98620	55700	25660	10050		1413955
Røket sild									
Tørfisk	2550	4200	8880	560	7180				23370
Klipfisk						1850			1850
Hermetiske fiskevarer			1100	6500					7600
Rogn				7200					7200
Hummer				20	3000	3100			6120
Krabber									
Østers									
Fiskenakker									
Tran, medicin			580						580
Tran, andre sorter	59800	14200	5560	7620	23830				111010
Trangravse	45800		82500	2000	1040				131340
Fiskguano				44000	50000				94000
Fiskmel			100000		100000				200000
Kraftfor									
Lever									
Levermel									
Sildemel			95000						95000
Sildolje					2760				2760
Agnskjæl									
Sæltran		51400							51400

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 8860 kg. ²⁾ 9855 kg. ³⁾ 120 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
„ pr. jernbane.

tilført Trondhjem i august 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Kristi- ania Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	50048	24125	85915	40700	116210	4440			321469
Levende fisk.....				60					60
Saltet fisk.....	511100	49505	102855	41800	78360	33980			817600
Røket fisk.....									
Fersk laks ²⁾	2757	2420	8735	1760	1980	900			18552
Saltet laks.....	350								350
Røket laks.....	145	21	10						176
Fersk sild ³⁾			100000	80	398150	10000			508230
Saltet sild.....	11775	1948950	1564875	145770	114245	98725	7650		3891990
Røket sild.....									
Tørfisk.....	100	2802	54625	4080	10040	500			72145
Klipfisk.....						7300			7300
Hermetiske fiskevarer.....									
Rogn.....									
Hummer.....									
Krebs ⁴⁾								120	120
Østers.....									
Fiskenakker.....									
Tran, medicin.....									
Tran, andre sorter.....	224	1300	20480	10080	32390	750			65224
Trangrakse.....	68200		14940	350	760				84250
Fiskguano.....			100000		7700				107700
Fiskmel.....									
Kraftfor.....									
Lever.....									
Levermel.....									
Sildmel.....			86545	80000	49000				215545
Sildolje.....			7500	65300	19500				92300
Agnskjæl.....									

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 7260 kg. ²⁾ 1207 kg. ³⁾ 80 kg. ⁴⁾ 120 kg.

Tilført sjøværts eller
» pr. jernbane.

Fiskevarer

tilført Trondhjem i september 1916 fra nedentaaende distrikter

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Kristiania Kg.	Smaa- lenene amt Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	78695	13102	94302	55320	135520	1370				378309
Levende fisk				60						60
Saltet fisk	228618	84600	76165	34575	54720	21270				499948
Røket fisk										
Fersk laks ²⁾				360	8	140				508
Saltet laks	60									60
Røket laks ³⁾								130		130
Fersk sild				7500	43900					51400
Saltet sild	263025	700000	2494975	63960	109460	7110	150			3638680
Røket sild										
Tørfisk	21150	31750	116770	19720	8160					197550
Klipfisk						9650				9650
Hermetiske fiskevarer						6240				6240
Rogn					80	315				395
Ræker ⁴⁾								90	30	120
Hummer										
Krabber					60					60
Østers ⁵⁾								310		310
Fiskenakker										
Tran, medicin										
Tran, andre sorter	15800	3300	26700	11360	4280					61440
Trangrakse	129200		2000	2700	960					134860
Fiskguano			99720	16100						115820
Fiskmel										
Kraftfor										
Lever										
Levermel										
Sildmel		84600	59110	10000	10800					164510
Sildolje			12800	23800						36600
Agnskjæl										
Haakjærring					200					200
Nise					80					80

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 5360 kg. ²⁾ 8 kg. ³⁾ 130 kg. ⁴⁾ 120 kg. ⁵⁾ 310 kg.

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

Fiskevarer

tilført Trondhjem i oktober 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Kristi- ania Kg.	Smaa- lenenes amt Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	201464	80156	80156	25910	193940	20820			613691
Levende fisk				4761	1900				6661
Saltet fisk	70350	34145	47655	37945	31770	3890			225755
Røket fisk									
Fersk laks	40								40
Saltet laks									
Røket laks ²⁾	50						120		170
Fersk sild				180100	46450	37950			264500
Saltet sild	204430	470475	765825	690	63625	224050			1729095
Røket sild									
Tørfisk	25660	64130	79587	16130	5960				191467
Klipfisk						500			500
Hermetiske fiskevarer									
Rogn			1260		80	4500			5840
Ræker ³⁾							270	30	300
Hummer							30		30
Krabber									
Østers ⁴⁾						50	370		420
Fiskenakker									
Tran, medicin		22520	10383	2320	5490				40713
Tran, andre sorter				400	950				15790
Trangrakse	14440			15500					15500
Fiskguano									
Fiskmel									
Kraftfor									
Lever									
Levermel									
Sildmel				2900					2900
Sildolje			13770	1200	6400				21370

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 5260 kg. ²⁾ 120 kg. ³⁾ 300 kg. ⁴⁾ 370 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i november 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nord- lands amt Kg.	Nordre T.hjems amt Kg.	Søndre T.hjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Nordre Bergenh. amt Kg.	Kristiania Kg.	Island Kg.	Til- sammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	330630	132850	141804	30100	214380	20620				870384
Levende fisk.....				435	15272					15707
Saltet fisk.....	148880	1070	12320	42060	37640	11090				253060
Røket fisk.....										
Fersk laks										
Saltet laks										
Røket laks ²⁾	194							70		264
Fersk sild				161350	123900	125500				410750
Saltet sild.....	14080	312960	416000	97135	170655	9350	5120		65040	1090340
Røket sild.....										
Tørfisk.....	13975	11950	31770	1120	1540	3750				64105
Klipfisk.....						50				50
Hermetiske fiskevarer						250				250
Rogn					160					160
Hummer ³⁾								70		70
Krabber.....										
Ræker ⁴⁾								70		70
Østers ⁵⁾						120		550		670
Fiskenakker										
Tran, medicin					200					200
Tran, andre sorter		300	6920	1300	5830	3360				17710
Trangrakse	12600		300		2960					15860
Fiskguano.....										
Fiskmel.....	42900									42900
Kraftfor.....										
Lever.....										
Levermel										
Sildmel			3150							3150
Sildolje					6160					6160
Saltet haakjærring.....					940					940
Sild størje				150	160					310

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 5390 kg. ²⁾ 70 kg. ³⁾ 70 kg. ⁴⁾ 70 kg. ⁵⁾ 550 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem i desember 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmarkens amt Kg.	Tromsø amt Kg.	Nordlands amt Kg.	Nordre Trondhjems amt Kg.	Søndre Trondhjems amt Kg.	Romsdals amt Kg.	Kristiania Kg.	Tilsammen Kg.
Fersk fisk ¹⁾	255871	171503	82837	35150	257365	79600		882326
Levende fisk.....				420	5300			5720
Saltet fisk.....	6420	2110	5150	2970	30720	5700		53070
Røket fisk.....								
Fersk laks.....	374							374
Saltet laks.....								
Røket laks ²⁾	81						50	131
Fersk sild.....				532650	14785	109500		656935
Saltet sild.....	480	55760	82320	27305	630090	33330		829285
Røket sild.....						200		200
Tørfisk.....	450	2395	11954	2080	1340	600		18819
Klipfisk.....				640	80			720
Hermetiske fiskevarer.....								
Rogn.....						270		270
Hummer ³⁾							105	105
Krabber.....								
Ræker ⁴⁾							100	100
Østers ⁵⁾						200	320	520
Fiskenakker.....								
Tran, medicin.....								
Tran, andre sorter.....			3300	1180	3830			8310
Trangrakse.....		200			700			900
Fiskguano.....								
Fiskmel.....								
Kraftfor.....								
Lever.....								
Levermel.....								
Sildmel.....			1000	1000				2000
Sildolje.....					9920			9920
Haafisk.....				1520	7040			8560
Nise.....					70			70

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 8720 kg. ²⁾ 50 kg. ³⁾ 105 kg. ⁴⁾ 100 kg. ⁵⁾ 320 kg.

Sammendrag.

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

Fiskevarer

tilført Trondhjem i aaret 1916 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

— Skaldyr: brutto
= netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt	Tromsø amt	Nord- lands amt	Nordre T.hjems amt	Søndre T.hjems amt	Roms- dals amt	Nordre Bergen- hus amt	Bergen	Kristi- ania	Jarlsberg & Larvik amt	Smaa- lenenes amt	Island	Tilsammen
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Fersk fisk ¹⁾	3195553	3064250	3366368	1663375	3375843	1448550	119680	15100	5340				16254059
Levende fisk.....				8370	46376	400							55146
Saltet fisk.....	2327081	376202	2378905	1118935	1838421	433848	26700	6750					8506842
Fersk laks ²⁾	41060	20314	63402	99635	291928	7410			550				524299
Saltet laks.....	510												510
Røket laks ³⁾	531	32	120			50			2220				2953
Fersk sild ⁴⁾	144805	1938	111425	1267110	1301090	1825032	128500	2800					4782700
Saltet sild.....	936740	5095070	7470345	661180	4585210	1578310	206745	52300				65040	20650940
Røket sild.....						250							250
Tørfisk.....	92875	135965	318811	44550	36670	7450							636321
Klipfisk.....			30800	640	80	32870	2700						67090
Hermetiske fiskv.....		17200	1100	16500	108355	10100							153255
Rogn.....	6835	73436	79435	62360	57010	6685							285761
Hummer ⁵⁾				20	3900	6250			645				10815
Krabber.....					100								100
Krebs ⁶⁾									120				120
Ræker ⁷⁾						30			1100		1230		2360
Østers ⁸⁾						430			3070				3500
Fiskenakker.....					560	350							910
Tran, medicin.....			19720		9710								29430
Tran, andre sorter.....	82696	45548	144225	49446	214946	4610		12420					553891
Trangrakse.....	283760	664	231280	63090	21960	34300							635054
Fiskguano.....			247620	175600	175500								598720
Fiskmel.....		42900	133600		100000								276500
Lever.....			3600		1140	420							5160
Sildmel.....		94600	221505	94100	194940								605145
Sildolje.....			208770	79300	146500	540							435110
Hvalolje.....										170000			170000
Sæltran.....		51400											51400
Agnskjæl.....				12770	54315	720							67805
Haakjærring.....					3190	550							3740
Haafisk.....				1520	7040								8560
Nise.....					520								520
Størje.....				150	260								410

Herav tilført pr. jernbane: 1) 103500 kg. 2) 44590 kg. 3) 2487 kg. 4) 16560 kg. 5) 615 kg. 6) 120 kg. 7) 2230 kg. 8) 2830 kg.

Fiskevarer

direkte tilført Trondhjems fisketorv i „Ravnkloa“ i aaret 1916 og indbefattet i de øvrige opgaver fra distrikterne.
 Hvad der yderligere paa anden maate er tilført „Ravnkloa“ er ikke medtat i denne liste.
 Al vegt netto kilogram.

Fiskevarer	Janr. Kg.	Febr. Kg.	Mars Kg.	April Kg.	Mai Kg.	Juni Kg.	Juli Kg.	Aug. Kg.	Sept. Kg.	Okt. Kg.	Nov. Kg.	Des. Kg.	Tilsam. Kg.
Fersk fisk	11530	5470	6790	35840	19540	60450	37210	21970	12210	9400	8350	21020	249780
Levende fisk.....	280	440	690	530	75			60	30	480	435	470	3490
Saltet fisk						2400			2000				4400
									ørret				
Fersk laks.....				15	1480	1985	450	25	60				3015
Fersk sild	4300	350			7400	9700	61600	19000	13300	25700	7700	7500	156550
Saltet sild							900	5250	600	3375	4125		14250
Tørfisk							2800		800	2000	300	200	6100
												Tils.	437585

Generaloversigt

som viser

hvorfra Trondhjem mottok sin forsyning av fiskevarer (alle slags) i aaret 1916.

Spiselige fiskevarer = **Folkemat.**

Andre fiskevarer = **Uspiseligt.**

Tilført sjøværts og landværts.

Al vegt netto kilogram.

Fiskevarer	Finmarkens amt	Tromsø amt	Nordlands amt	Nordre og Søndre Trondhjems amter	Romsdals amt og landets øvrige amter	Utlandet	Tilført Trondhjem tilsammen
	Nordenfor Trøndelagen			Trøndelagen	Søndenf. Trøndelagen		
Alle slags	31,162,996			17,994,215	6,157,125		65,040
Folkemat.....	29,370,828			16,610,608	5,934,115		65,040

Folkemat.....51,980,591 kg. tilført Trondhjem i 1916.

Andre fiskevarer, **Uspiseligt** 3,398,785 " " " i "

Tilsammen**55,379,376 kg.**

Trondhjems havn.

Fiskevarer

utført sjøværts fra Trondhjem i aarene 1915 og 1916.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	1915	1916
Fersk fisk	198402	63113
Saltet fisk	642025	6471451
Fersk laks	67919	6553
Saltet laks		8840
Fersk sild	36555	
Saltet sild	7573450	13283925
Salt brisling		11550
Røket sild	1700	
Krydret sild	6701	
Tørfisk	179190	69220
Klipfisk	1058	144647
Hermetiske fiskevarer	69110	419008
Rogn	19560	154900
Tran, medicin	56580	47200
Tran, andre sorter	130388	355496
Trangrakse	22200	685936
Fiskguano, torskmel	1024500	581630
Makrelmel	35000	
Levermel	50700	
Sildmel	233900	205250
Sildolje	153940	119484
Hvalolje	8139	201620
Sæltran		60850
Kobbekjøl (Sæl)		28600
Haafisk		1400
Haakjærring		1000
Størje		5000

Trondhjems havn.

Transit av fiskevarer

ankommet pr. dampskib paa direkte toldpas fra avsendelsesstedet,
oplosset og omlastet til andet skib bestemt for utlandet
i aarene 1915 og 1916.

(Disse opgaver er ikke medtat i tilførte eller utførte fiskevarer fra Trondhjem.)

Sjøværts avsendt.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	1915	1916
Saltet fisk	334450	38370
Saltet sild	412730	
Tørfisk	285576	9000
Klipfisk	13513	740
Hermetiske fiskevarer	18460	68064
Tran, medicin		22840
Tran, andre sorter	192831	99564
Trangrakse		231680
Fiskguano	213050	104000
Makrelmel	146800	
Levermel	19000	
Sildmel	688500	
Sildolje	68340	36900
Haakjærring		48500

Trondhjems jernbanestation og havn.

Fiskevarer

avsendt med jernbane fra Trondhjem i 1915 og 1916.

Kilogram: Vegt netto 1915.

Kilogram: Vegt netto 1916.

Fiskevarer	Sverige	Rusland	Konti- nentet	Utlandet	Tilsammen i 1915		Sverige		Rusland		Kontinentet		Tilsammen i 1916	
	U.	U.	U.	T.	U.	T.	U.	T.	U.	T.	U.	T.	U.	T.
Fersk fisk.....	1009462	123951	6699129		7832542		404552	30215			8954597	288697	9359149	318912
Saltet fisk.....	932239		920630	440300	1852869	440000	578655	1003850			2094709	3700	2673364	3700
Fersk laks.....	97852	168	30595		128615		87476				75669		163145	
Saltet laks.....							100						100	
Fersk sild.....	826500	918100	3608150		5352750		20500	59500			2548530	7200	2569030	7200
Saltet sild.....	11427170	204620	103075	2283590	11734865	2283590	7999190	218535	516230	6322260	1497715		10013135	7540795
Tørfisk.....	609810	65900	59670	121000	735380	121000	488690	35050	70050		52000	37309	626740	72359
Klipfisk.....											13270		13270	
Hermetiske fiskevarer ..	1200		4600		5800				383800		40100		423900	
Rogn.....	41400				41400		22100	5100		100	600		22700	5200
Hummer.....							1300						1300	
Krabber.....														
Røker.....	1300				1300									
Østers.....														
Tran, andre sorter.....	13224		3200		16424					3200	56112		56112	3200
Trangrakse.....											36500		36500	
Fiskguano, torskemel....										75000	515700	103500	515700	178500
Sildmel.....											2900		2900	
Sildolje.....			17200		17200									
Kobbekjøt.....											68413	6824	68413	6824
Haafisk.....											1800		1800	
Stenbit.....											10440		10440	
Nise.....											100		100	

U = Fiskevarer utført fra Trondhjem.

T = Fiskevarer ankommet til Trondhjem paa direkte toldpas fra andre toldsteder og videresendt pr. jernbane til utlandet og ikke medtat i de for Trondhjem opførte opgaver over tilførte eller utførte fiskevarer.

Kristiansunds fiskeriselskap.

Kristiansunds fiskeriselskap gir sig herved den ære at avgi nedenstaaende beretning om selskapets virksomhet fra 1 juli 1916 til 30 juni 1917.

A. Navigationsundervisning for fiskere.

Til kurset, som begyndte den 1 oktober, meldte sig kun 2 elever, som begge bestod eksamen.

Undervisningen omfattet det samme pensum iaar som ifjor.

Aarsaken til, at ikke flere fiskere benyttet sig av adgangen til fripladse, maa som antydnet i vor forrige beretning søkes i de gode økonomiske forhold og dernæst, at efterspørselen efter mandskaper til storsildfisket hindrede mange i at delta i undervisningen.

B. Hjemmefiske.

Noget nævneværdig arbeide har vi ikke kunnet utføre, da de særegne forhold, som krigen forvolder, har medført en stagnation saavel i selve fisket som ved avsætningen av produkterne og da særlig tørret klipfisk.

Herr konservator Nordgaard har undersøkt forskjellige pladse paa Averøen for utsættelse av rødspetyngel, og han har lovet os sin assistance hermed, saasnart vi kommer ind i mere ordnede forhold. Det er et utbredt ønske i vort distrikt at faa saadanne forsøk istand for om mulig at faa oparbeidet bestanden av rødspetten, som heromkring aarligaars avtar.

C. Bedre behandling av klipfisk.

Arbeidet hermed har været indstillet. Det var vor hensigt, at vandrelerer M. Baggen skulde foreta en reise paa kyststrækningen Gjøslingerne—Frøya, men paa grund av det daarlige fiske blev hans reise utsat.

D. Av øvrige saker vil vi nævne:

1. Spørsmålet om forbedret fyrbelysning.

Herom har vi uttalt os i skrivelse til Fiskeridirektøren den 14 juni ledsaget av 3 fremstillinger fra Vevangs, Bremsnes og Sandøs fiskeriforeninger.

2. Den 2 mars mottok vort selskap telegram fra Handelsdepartementet omhandlede et lovforslag i 6 paragrafer utfærdiget av Fiskeridirektøren om agnkjøperes fortrinsret til sildstæng til maksimalpris, som dog ikke skulde gjælde ved salg til fiskere

i fiskeværene. Efter gjennemgaaelse av forslaget sendtes Handelsdepartementet følgende telegram:

»Man anbefaler principalt forslaget med tilføjelse at anmeldelsen ifølge paragraf 2 sker ved iltelegram, samt at bestemmelsen ikke gjøres gjældende under de ordinære fetsildfiskerier i maanederne august/september.«

3. I slutningen av desember md. f. a. blev vort selskap anmodet av hr. Melkjord Finanger, Namdalen, om at foranstalte et møte paa børsen, hersteds, for at han kunde faa anledning til at forevise og forklare for fiskerne en opfindelse av ham gaaende ut paa at opnaa en større fangstevne og varighet saavel for torskgarn som sildegarn. Møtet avholdtes paa børsen hersteds den 28 desember, hvortil var indbudt redere og fiskere, men fremmøtet blev mindre godt, da fiskerflaaten var ute. De tilstedeværende paa møtet fandt, at hr. Finangers opfindelse maatte bli til praktisk nytte for fiskeribedriften. Vi vedlægger hoslagt 3 cirkulærer fra hr. Finanger, som viser hvorledes der bør fremgaaes med kavlingen av garnene. Da hr. Finanger av 11 januar 1917 opplyser os om, at Namdalens fiskeriselskap under torskefisket i 1917 har bevilget præmie til 3 baate for at bruke 4 garn efter hans model, forutsætter vi, at beretningen om denne prøve-drift vil foreligge fra nævnte selskap.

Hoslagt følger beretning fra Sandøens fiskeriforening for budgetaaret 1916/17. Beretninger fra vore øvrige samarbeidende foreninger vil bli indsendt, saasnt vi mottar samme.

Kristiansunds fiskeriselskaps regnskap fra 1 juli 1916
til 30 juni 1917.

I n d t æ g t :

Beholdning indestaaende i bank.	kr. 1 200.13
Statsbidrag	kr. 3 200.00
Foreningernes andel	» 1 935.83
	————— » 1 264.17
Lokale bidrag	» 320.00
Renter	» 70.87
	—————
	kr. 2 855.17

Utgift:

Administration:

Sekretærens gage & kontorleie	kr. 600.00	
Assuransepræmie, inventar	» 2.75	
Telefonabonnement 1 aar	» 60.00	
Telefon- & telegramregninger	» 39.10	
Annoncer & 100-aarsberetning	» 155.05	
Loennechens regn., papir etc.	» 17.15	
Porto, remisse, foreningerne	» 1.43	
	—————	kr. 875.48
Navigationsundervisning, skolepenger for 3 elever	» 87.00	
Ophjælp av hjemmefisket, undersøkelser paa Averøen	» 157.00	
Beholdning:		
Indestaaende i bank	kr. 1 617.30	
Kassa	» 118.39	
	—————	» 1 735.69
		—————
		kr. 2 855.17

Smø lens fiskeriselskap.

Smø lens fiskeriselskap har foruten at samarbeide med de 3 tilsluttede foreninger: Nordsmø lens, Smø lens og Veiholmens fiskeriforeninger, i aarets løp avholdt 3 møter.

Selskapet har i aarets løp færdigbehandlet forslag til love for en assuranseforening for motorbaater paa Smø len.

Denne sak, som selskapet har arbeidet med i 3 aar, kunde for længe siden været færdig, men grundet de vanskelige tider og de høie konjunkturer paa motorbaaterne, har selskapet villet se tiden an, før det endelige forslag til love for en eventuel assuranseforening blev indsendt til godkjendelse av det offentlige.

Endvidere har selskapet optat arbeidet for, at eierne av fiskeværene paa Smø len sælger disse til værenes opsittere.

Med eierne av fiskeværet Veiholmen har det flere ganger været underhandlet, og den ene har erklært sig villig for salg og forlangt for sin halvpart av været, mens den anden eier endnu ikke har været at formaa til at gi et bestemt svar.

Desuten har selskapet optat arbeidet for at faa istand et fællesindkjøp av fiskeredskaper, petroleum og smø reolje. I den anledning

er nedsat en komite, som skal drøfte spørsmålet og som skal forelægge saken i utredet stand for fiskeriselskapet til endelig avgjørelse.

Fiskeriselskapet har i aarets løp hat 223 aktive medlemmer, samtlige fiskere.

Selskapets bestyrelse:

Opsynsbetjent Th. Dyrnes, formand.

Fisker Peter Petersen, næstformand.

— Ingar Jakobsen.

— Henrik Skamsø.

— Nils Eilertsen.

— Jens Iversen.

De tilsluttede fiskeriforeningers samarbeide med fiskeriselskapet.

1. Nordsmølen fiskeriforening, formand Nils Eilertsen, har i aarets løp avholdt 4 medlemsmøter og 2 bestyrelsesmøter.

Denne forening har samarbeidet med selskapet om forbedret fyrbelysning for indseilingen fra Ramsøfjorden, op Bindingsvaet til Hauøysundets havn.

Noget bidrag til ophjælp av hjemmefisket har denne forening iaar ikke magtet at utdele. Angaaende foreningens andragende om bevilgning av kr. 500 til bidrag til opførelse av ishus i Nordsmølen, vil den faa lov til — foruten at henvise til, hvad derom er uttalt i det indsendte andragende om bevilgning av statsbidrag — at be om at dette ovennævnte beløp maatte bli bevilget, da ishus er en vigtig sak for distriktet.

2. Smølen fiskeriforening, formand H. Skamsø, har i aarets løp avholdt 5 medlemsmøter og 2 bestyrelsesmøter, og har fiskeriforeningen samarbeidet med selskapet om:
 - a. Opmerkning av seilleden fra Støvelsø til Svetangen, hvilken oppmerkning er utført, og utgifterne hermed, kr. 260, dekket ad privat vei.
 - b. Andragende om forbedret fyrbelysning paa Torskholmen og belysning ind leden mellem Torskholmen og Torskholmbaaen, og belysning av leden fra Olaskjær til Ballskjægg og videre derfra ut Daumandsleden.
 - c. Fortsat arbeide med oppmerkning av Rangsstrømmen, hvilket arbeide nu er fuldført.
3. Veiholmens fiskeriforening, formand Karl Levanger, har i aarets løp avholdt 6 medlemsmøter og 2 bestyrelsesmøter, og har fiskeriforeningen samarbeidet med selskapet om kjøp av fiskeværret Veiholmen, om at telefonendestationen Veiholmen faar fuld dagstjeneste i telefontiden.

Desuten har fiskeriforeningen innsendt andragende til hr. Fyrdirektøren om flere fæstigheter i Singssundet og om oppmerkingen av leden fra Veiholmen forbi Gaasskjær og til Monsø.

Desuten har baade selskapet og foreningerne arbeidet for forskjellige smaa saker.

Da fiskeriselskapet for terminen 1916—17 først i juni maaned d. a. fik sit statsbidrag utbetalt, er disse midler endnu ikke anvendt; men beslutning herom er fattet i møte den 23 juni saaledes:

1. Administration	kr. 400.00
2. Kursus i motorteknik	» 400.00
3. Nedlægning av krabbe	» 200.00
4. Ophjælp av hjemmefiske	» 800.00

Tilsammen stats- og distriktsbidrag kr. 1800.00

I aarets løp har selskapet og foreningerne hat en utgift til administration av ialt kr. 234.67, som i sin helhet er dækket ad privat vei. Selskapet har grundet de smaa midler, det raader over, maattet innskranke sit arbeide betydelig, hvilket er beklagelig i disse for fiskeribedriften saa vanskelige tider.

Aalesunds fiskerforening.

For budgetaaret 1916—1917 har foreningen erholdt følgende offentlige bidrag:

1. Statsbidrag	kr. 1 050.00
2. Distriktsbidrag	» 200.00

kr. 1 250.00

Disse bidrag er i overensstemmelse med foreningens andragende om statsbidrag og med bevilgningens forutsætning disponert saaledes:

1. Driftsomkostninger vedk. Rundø veirvarselstation ..	kr. 250.00
2. Bidrag til Fiskerhjemmet og til drift av læseværelse for fiskerne	» 500.00
3. Til administration: Sekretærløn, husleie m. m. ..	» 500.00

kr. 1 250.00

For den støtte som er ydet foreningen ved disse bidrag frembæres foreningens tak.

Bidragene gjælder de samme formaal som i de nærmest foregaaende aar og foreningens virksomhet har derfor i det væsentlige været drevet som før.

Rundø veirvarselstation

har i det forløpne aar fortsat sin virksomhet som i de tidligere aar. Stationen sender hver dag telegrammer til Aalesunds børs med melding om vind- og veirforholde paa sjøen og staar altid til tjeneste med oplysninger paa henvendelse derom i telefonen. Saadanne henvendelser forekommer ogsaa meget ofte.

Stationens gamle bestyrer, fyrassistent Hans Runde, er nu fraflyttet stedet. Han har i flere aar betjent stationen gratis og har lagt nøiagtighet og samvittighetsfuldhet for dagen i sit arbeide. Herfor uttaler foreningen sin tak.

Den nye fyrassistent, Kramsvik, har nu overtat bestyrelsen av stationen. Han har fremsat begjæring om en godtgjørelse av kr. 50 aarlig for sit arbeide med stationen, men har efter forhandling derom erklæret sig villig til at betjene stationen gratis, ialfald foreløbig.

Fiskerhjemmets

virksomhet har været fortsat som før. Læseværelset holdes hver dag aapent for fiskerne og er vel utstyrt med aviser og andet læsestof. Her utdeles til fiskerne gratis skrivemateriel, og ankomne breve utleveres. Læseværelset holdes alltid godt oplyst og opvarmet. I disse dyre tider medfører dette ikke ubetydelige utgifter. Man har nu faat etablert et effektivt opsyn med læseværelset, saa man ikke plages saa meget som tidligere av dagdrivere og fyllefanter, som gjerne søkte tilhold her.

Den store forsamlingsal benyttes til større møter, hvor fiskernes anliggender drøftes. Desuten utleies denne sal til mange slags møter og tilstillinger.

Fiskernes pensions- og hjelpefond.

Dette fond, som staar under Fiskerforeningens overopsyn, skal efter lovene ha sin generalforsamling i oktober maaned; beretning fra fondet foreligger derfor ikke endnu. Ved avslutningen av forrige aars virksomhet hadde fondet en formue av kr. 10 122.42 som henstod saaledes:

I Aalesunds Sparebank	kr. 7 702.40
I Aalesunds Handelsbank	» 1 300.00
I Aalesunds Landmandsbank	» 1 023.22
I kassen..	» 96.80

kr. 10,122.42

Ved dette første regnskapsaars avslutning var der indtegnet i fondet 25 fiskere. I det nu forløpne aar er antallet steget til 74.

Fondets styre har i det nu forløpne aar bestaaet av følgende:

1) Aalesunds magistrat som fast medlem, 2) B. Berntsen, 3) M. Ertersvaag, 4) P. Jongaard, 5) B. Barmen, 6) M. Nakken, 7) B. Blindem.

Fondets styre har andradd Aalesunds magistrat og formandskap om at faa overdradd til fondet et beløp av vel 17 000 kr., som henstaar udisponert i Aalesunds Kreditbank og som i sin tid kom som gave fra Amerika til bedste for fiskerne. Ved hjælp av dette beløp vilde fondet allerede være sat istand til at begynde sin virksomhet og en god begyndelse vilde være gjort til løsning av en av vore største saker: Fiskernes alderdomsforsørgelse.

Der foreligger imidlertid endnu ikke svar paa fondets nævnte andragende, men vil en avgjørelse forhaabentlig snart finde sted til gunst for fondet.

Som i tidligere aar har foreningen ogsaa iaar behandlet en række saker, som paa en eller anden maate var av interesse for fiskerne og deres bedrift, og blandt hvilke vi her skal nævne nogen:

Om leveringssedlernes bindende eller forpligtende betydning.

Foranledningen til dette spørsmaal var følgende:

En bryggeformand mottar et parti storsild, fersk, er ensforstaat med sælgeren om maalingen og partiets størrelse og utsteder i overensstemmelse dermed »leveringssedel« til sælgeren. Naar saa denne efter nogen tids forløp indfinder sig paa vedkommende kjøbmands kontor for at faa oppgjør, trækker kjøbmanden uten videre fra et vist antal maal under paaberopelse av, at han hadde faat for daarligt maal. Dette gav saa anledning til proces. Foreningen, hvis mening blev æsket, uttalte, at en av en dertil av en kjøbmand bemyndiget bryggeformand utstedt leveringssedel betragtes som et uomstøtelig bevis for at varen er levert og at en saadan seddel har retsgyldig bindende virkning likeoverfor kjøperen. En motsat opfatning strider mot almindelig praksis og vilde føre til uholdbare forhold for sælgeren, som da vilde være prisgit kjøperens rent vilkaarlige forgodtbefindende.

Man har videre behandlet og indsendt andragende om utfærdigelse av lov om tvungen benyttelse av justerte maal (50 liters stamper) under storsildfisket.

Desuten har man behandlet spørsmålet om utdypning av indløpet til Skutviken, om anbringelse av en lydboie ved »Fausken« og paa »Havflua«, det yste follet paa Harøyfolli, om fiskernes selvangivelsespligt og om fastsettelse av maksimalpriser paa fiskereds-kaper, fastsat av Provianteringsdepartementet efter foreningens andragende. Videre har man behandlet spørsmålet om at faa indført tvungen benyttelse av merker eller nummere for deltagerne i drivgarnfisket, om delvis ophævelse av indskrænkningen av petroleumsforbruket for fiskerne, om utvidelse av »Gjeilevikens« havn paa Godøen, om Fiskeridirektørens forslag til en midlertidig ordning av agnspørsmålet. Flere av disse spørsmaal er løst paa en tilfredsstillende maate.

I februar maaned dette aar var foreningen 25 aar gammel og i den anledning avholdtes den 4 februar en jubilæumsfest. Foreningens formand holdt festens aapningstale og foreningens sekretær holdt festtalen og gav herunder en redegjørelse i korte træk over foreningens virksomhet i de forløpne 25 aar. Sekretæren blev av formanden overlevert et kaffe-servise av sølv som erindring om hans 25-aarige arbeide i foreningens tjeneste. Likesaa blev pedel Rørstad og fru Jane Lie overlevert smukke erkjendtlighetsgaver.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskaps forretningsutvalg har i indeværende aar bestaaet av:

Formand:	Knudt O. Otterlei.
Varaformænd:	R. S. Moldtu. P. Gurskevik. Ole J. Godø. Ole J. Røsok. Paul K. Huse.
Varamænd:	August M. Bjørnsund. Nils A. S. Ona. Ole K. Flem. Knut E. Valderhaug. Joh. Ottesen. Knut Moldtu.
Kasserer:	Olaf A. Flo, Ulstein.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i arbeidsaaret 1916—1917.

Der er i aarets løp avholdt 5 møter i forretningsutvalget og 1 utsendingsmøte.

Følgende saker har været behandlet av forretningsutvalget:

1. Om avholdelse av demonstrationer i tillavning av silderetter.
2. Andragende om forhøiet statsbevilgning til vandrelærervirksomhet i tilberedning av klipfisk.
3. Ansættelse av vandrelærer.
4. Opprettelse av en fodermelfabrik med sigte paa bedre utnyttelse av avfaldet fra vore fiskerier.
5. Utfærdiget indbydelse til dannelse av aktieselskap for opprettelse av en fodermelfabrik.
6. Forslag til vedtægter for aktieselskapet »Norsk formjølfabrik«.
7. Andragende om statsbidrag til drift av en fodermelfabrik.
8. Om større bevilgning til fiskehavne.
9. Navigationskurserne.
10. Forestilling til Provianteringsdepartementet angaaende maksimalpriser paa fiskevegn.
11. Forestilling til regjeringen om forhøielse av maksimalpriserne paa fisk og sild.
12. Kontrol med fabrikation av sildetønder.
13. Henstilling til fiskerne om at være forsiktig med nyanskaffelser samt forskjellig vedkommende omsætningen av motorer til fiskeribruk.
14. Fyrbelysningen i fiskeridistrikterne.
15. Told paa fiskeredskaper.
16. Om forandring i justerreglementets bestemmelser forsaavidt angaar tranmaal.
17. Forslag til budget for kommende aar. (Se nærmere hvad nedenfor er anført under de forskjellige saker).
18. Forskjellige saker (se vedk. avsnit).

A a r s m ø t e t

avholdtes i Ulsteinvik 16 og 17 september 1916, hvori deltok forretningsutvalget, 20 repræsentanter fra 15 foreninger og 3 repræsentanter for de direkte medlemmer. Desuten fremmøtte saavel tilreisende som fiskere og andre interesserte, saa det store ungdomslokale omtrent til stadighet var fylt til trængsel.

Der forhandledes:

1. Godkjendtes beretning for arbeidsaaret 1915—1916.
2. Godkjendtes regnskapet.

3. Foretokes de i lovene paabudte valg.
4. Vedtokes forretningsutvalgets forslag til budget for 1916—1917.
5. »Om anvendelse av avfaldet fra vore fiskerier til kraftfôr«. Foredrag av stortingsmand Otterlei.

Der blev enstemmig vedtat følgende resolution:

»Forsamlingi vil oppmoda forretningsutvalet aa gjera kva dei kann for aa faa istand eit lutlag millom fiskarane. Fyremaalet er aa byggja ein fabrikk, som skal nytta betre ut avfallet fraa fiskerierne vaare til kraftfôr.

Dei pengar som forretningsutvalet treng til dette fær dei mynde til aa taka av lagskassa. Kjem lutlaget istand, maa dette betala attende til lakskassa skipingskostnaden.«

(Se nærmere om denne sak nedenfor side 153).

6. »Kræver fiskeriernes utvikling større bevilgning til fiskehavner i vort distrikt«, foredrag av stortingsmand Vasbotn.

Følgende resolution blev enstemmig vedtat:

»Forsamlingi gjev forretningsutvalet mynde til so sterkt det kan, telegrafisk aa beda statsmagterne um meir pengeløyving til hamner i distriktet, daa trongen til hamner vert større og større etterkvart som motor- og dampskipsflaaten veks«. (Se nærmere side 157).

7. Om agnsspørsmålet. Foredrag av stortingsmand Otterlei. Følgende resolution blev enstemmig vedtat:

»Daa agnspørsmålet er eit av dei største og viktigaste, men og eit overmaate vanskelegt spørsmål, bed forsamlingi samrøystes styresmakterne um, at der maa bli sett ned ei sakkunnig nemd for aa greida ut dette spørsmål, og til aa koma med framlegg um kva der fraa styring si sida kan gjerast for aa faa ei betre ordning med forsyningi av agn til fiskarflaaten«.

Denne resolution, tillikemed et kortfattet referat av foredraget blev oversendt Handelsdepartementet og Fiskeridirektøren.

Resolutionen har git foranledning til at regjeringen har foreslaat og Stortinget har git bevilgning til nedsættelse av den begjærede komité.

8. Om forsikring mot stormflod. Foredrag av stortingsmand Otterlei. Enstemmig vedtokes følgende resolution:

»Forsamlingen henstiller indtrængende til regjeringen snarest mulig at fremkomme med forslag til forandring i brandkassens love saaledes, at der blir anledning at assurere mot skade ved stormflod.

Saavel huse som utstyr til fiskeribedriften utgjør nu saa store værdier, at det blir for risikabelt for den enkelte ikke at kunne

faa trygde sin eiendom mot saadan skade, som ofte virker like ødelæggende som ildebrand.

For et stort landsselskap som Norges Brandkasse skulde risikoen ikke bli stor, da disse skader optræder periodisk, lokalt og oftest med lange mellemrum.«

Denne resolution blev telegrafisk avsendt til statsministeren den 20 s. m. Resolutionen blev ogsaa samme dag telegrafert til ordfører Grønningsæter, som i de dage møtte i Kristiania paa repræsentantskapsmøte i brandkassen.

Brandkassens direktion med tilslutning av repræsentantskapet uttaler i møte den 21/9, 1916, at det ikke kunde anbefale at brandkassens virksomhet for tiden utvides til ogsaa at omfatte denne forsikring, samt desuten forsikring mot skred, oversvømmelse, flom og storm; men paa grund av sakens store betydning henstillet man til Departementet at la spørsmålet utrede ved en sakkyndig komité.

Den væsentlige grund for brandkassen til ikke at anbefale denne utvidede forsikring var, at der forelaa et saa mangelfuldt statistisk materiel.

Selskapets formand bragte saken paa bane i Fiskeriraadet forrige aar, hvor der enstemmig blev vedtat en saadan uttalelse:

»Fiskeriraadet henstiller indtrængende til administrationen snarest mulig at faa istand en ordning saaledes at der blir anledning at assurere mot stormflod.

Saavel huse som utstyr til fiskeribedriften utgjør nu saa store værdier, at det blir for risikabelt for den enkelte ikke at kunne faa trygde sin eiendom mot saadan skade, som ofte virker like ruinerende som ildebrand. Man forventer derfor at statsmyndighetene nu træffer en ordning, saa dette for kystboerne store og brændende spørmaal kan ordnes paa en tilfredsstillende maate.«

Departementet har saa tat saken op til behandling og i St.prp. nr. 136 for 1917 foreslaaes det, at stat og kommune yder bidrag til saadanne skadelidte saaledes, at Staten, kommunen og den skadelidte bærer hver sin tredjedel.

Stortingets skog- og vasdragskomité fandt at de ikke kunde anbefale denne form som en løsning av spørsmålet, da et saadant bidrag vil bli betragtet som et fattigkassebidrag. Komiteen understreket at forsikringsveien var den eneste som førte frem og at Staten hadde pligt paa sig at faa istand en indretning, hvorved landets borgere fik anledning at assurere sine eiendele ogsaa mot saadanne ulykker.

Komiteen uttaler i indstilling S. L XVI bl. a. følgende:

»Det er komiteens samstemmige mening, at arbeidet for opprettelse av en forsikringsindretning av denne art straks bør tages op, derved at der nedsættes en komité av kyndige mænd til at ta saken under behandling og man lægger saadan vegt paa at dette gjøres snarest, at man vil foreslaa at Stortinget vedtar en uttrykkelig anmodning til regjeringen om at nedsætte en saadan komité. Hjælp til selvhjælp og ikke direkte statsbidrag maa være løsenet.«

Komiteen konkluderte med at foreslaa nedsat en komité. Stortinget vedtok enstemmig komiteens forslag.

9. »Er sammenslutning nødvendig for fiskerne?«
Foredrag av ordfører R. S. Moldtu.

Foredragsholderen betonede sterkt nødvendigheten av sammenslutning av fiskerne saaledes at der dannes et stort landsforbund.

10. Om den departementale komité's forslag til vrakerlov for klipfisk. Foredrag av stortingsmand Otterlei.

Der opstod endel diskussion. Mot 4 stemmer blev vedtat en saadan resolution:

»Forsamlingen henstiller indtrængende til regjeringen at paa-skynde indførelsen av tvungen vrakning for klipfisk, da denne reform ved siden av vandrelærervirksomhet er et nødvendig led i arbeidet for at hæve den norske klipfisks kvalitet.«

De 4 som stemte imot voterte for en tilføielse, der gav uttrykk for, at man anbefalede Otterleis forslag til vrakerlov.

Efter hvad man har erfaret er saken under forberedelse i Departementet.

11. Lagring og transport av fersk fisk. Foredrag av sekretær M. Barclay.

Foredragsholderen ledsaget sit foredrag med lysbilleder. Han redegjorde for nutidens høit utviklede konserveringsmetoder og paapekte at fersk fisk kan holde sig temmelig længe, naar den behandles omhyggelig og korrekt.

Utsendingsmøtet

avholdtes i Aalesunds fiskerhjem efter indkaldelse av forretningsutvalget den $\frac{5}{1}$ 1917.

Der forhandlede:

1. Formanden gav en redegjørelse for hvad der var foretat med de saker, som var behandlet paa aarsmøtet, samt meddelte opplysning

- om forskjellige saker som senere var behandlet av forretningsutvalget.
2. Behandledes forretningsutvalgets forslag om at utlægge aktieindbydelse til fodermelfabrikken i Søndmør og Romsdals fogderier, samt i byerne Aalesund og Molde. Forretningsutvalgets forslag vedtoges enstemmig.
 3. Besluttedes med 8 mot 6 stemmer at aktiernes størrelse sættes til kr. 200. De 6 voterte for kr. 250.
 4. Efter forslag av forretningsutvalget besluttedes enstemmig at direktionen skal bestaa av 3 medlemmer. Fiskeriselskapet forbeholder sig ret at vælge 1 medlem av direktionen.
 5. Efter forslag av forretningsutvalget besluttedes at begrænse stemmeretten og at de bestemmelser, hvorefter stemmeretten skal utøves indtages i aktieindbydelsen

Dem onstrationer av silderetter.

I møte av forretningsutvalget den 26 oktober 1915 blev det bestemt at anmode »Selskapet for de norske fiskeriers fremme« om at foranstalte nogen demonstrationer av silderetter i Søndmør og Romsdals fiskeriselskaps distrikt. Anmodningen blev imøtekommet, og i desember f. a. blev 4 demonstrationer avholdt, nemlig i Sandshavn den 5, i Ulstein den 8, paa Fjørtoft den 13 og paa Ona den 15 desbr.

Demonstrationerne, der paa hvert sted blev arrangert i form av en sildemiddag, lededes av førstnævnte selskaps sekretær hr. Barclay, med bistand av to i dette arbeide kyndige damer, nemlig fru Barclay og skolekjøkkenlærerinde frk. Hjørdis Kullmann. Paa hvert sted blev der nedsat en komite av interesserte damer og herrer, som i korrespondanse med hr. Barclay sørget for lokale, forskaffelse av service, indkjøb av forskjellige ingredienser m. m. samt forøvrig forberedte det fornødne. Som formand i komiteen for Sandshavn fungerte hr. kirkesanger Dyrkohren, i Ulstein hr. Enok Hofseth, paa Fjørtoft hr. Ingvald K. Fjørtoft og paa Ona hr. Peder Olufsen Husøy. Som lokale for disse steder benyttedes henholdsvis Sandshavn fiskerhjem, Søndmøre ungdomsskole, samlingshuset »Varden« og samlingshuset for Ona og Husøy. For at dække en del av utgifterne var der fastsat en kontingent av 75 øre pro persona.

Demonstrationerne blev paa forhaand bekjendtgjort i distriktets aviser. Først skrev stortingsmand Knudt Otterlei en orienterende artikkel, hvorpaa der kom en meddelelse fra hr. Barclay tillikemed annonser.

Tilslutningen blev overordentlig god. Paa alle steder blev der fuldt hus, og paa et par av dem maatte endog mange gaa igjen uten at faa billet.

Demonstrationerne indlededes med et foredrag av sekretær Barclay, der redegjorde for sildens næringsværdi og betydning for husholdningen. Han paapekte nytten av at kunne variere matsedden, hvad der baade virket opkvikkende og efter lægernes utsagn var sundt. Sekretæren gav desuten en oversigt over de nyeste metoder for opbevaring og transport av fersk fisk. — Derefter servertes retterne, der bestod av en delikat fiskesuppe og en række silderetter saasom sild som biff, sildepudding, sildekaker, sildekroetter, sild i gelé, avkokt sild med hvit sauce m. m. samt sildehermetik og nogen kolde retter saasom røket fetsild og marineret sild. Efterpaa servertes en dessert i form av rispudding, hvortil der istedetfor egg var anvendt torskerogn. Til maten fik man sur eplesaft med vand og sukker, og efterpaa kaffe.

Der var overalt kun én mening om at demonstrationerne var overordentlig vellykket, hvad der ogsaa ved anledningen blev uttrykt av de tilstedeværende formænd og andre. Paa Fjørtoft, hvor fiskeriselskapets formand, stortingsmand Otterlei var tilstede, gav sidstnævnte saaledes i anerkjendende uttryk denne mening tilkjende. Alle tilstedeværende var i det hele overrasket over at man kunde faa saa meget god mat av sild, og at man ikke behøvet at ty til kostbare utenlandske produkter for at faa en velmakende avveksling i hjemmets kost. Det glædet os alle at bli bekjendt med at silden, som vi har saa meget av, ogsaa var saa næringsholdig, at den endog kunde sættes ved siden av kjøt.

Forretningsutvalget fandt sig beføiet til ogsaa skriftlig at frembære selskapets anerkjendelse og tak baade til »Selskapet for de norske fiskeriers fremme« som til sekretær Barclay og frue og frk. Kullmann for det særdeles vellykkede resultat.

Vandrelærervirksomheten i tilberedning av klipfisk.

Ved Stortingets beslutning av 28 juni 1916 blev der bevilget selskapet kr. 500 til vandrelærervirksomhet.

Paa grund av dyrtiden var det umulig at kunne faa drive denne virksomhet efter den lagte plan med et saa litet beløp.

Forretningsutvalget besluttet derfor ved selskapets formand og varaformand at indgaa til Handelsdepartementet med et saadant andragende:

»Ved Stortingets beslutning av 28 juni d. a. blev der bevilget for indeværende budgettermin til vandrelærervirksomhet i tilvirkning av klipfisk for Søndmør og Romsdals fiskeriselskap kr. 500.

Den av selskapet planlagte virksomhet var tænkt at omfatte for-

uten opredning av selskapets brochure, 2 maaneders reise for 1 vandrelærer i distriktet.

Budgettet for denne virksomhet var, efter den erfaring vi efter flere aars arbeide har hat, nøiagtig beregnet til kr. 600, hvilket beløp vi tillot os at ansøke om som statsbevilgning.

Dette beløp blev enstemmig anbefalt av Fiskeriraadet og likesaa av Fiskeridirektøren; men vedkommende departement foreslog kr. 500, hvilket forslag blev vedtat av Stortinget.

Siden vi ifjor sendte vort andragende om statsbevilgning til dette arbeide, har imidlertid flere ting, som har indflydelse paa dette budget, steget voldsomt, hvorav især kan paapekes reiseomkostringer og arbeidshjælp.

Vi har saaledes nu ikke utsigt til at faa en duelig mand til vandrelærer for den samme løn som tidligere.

I dette arbeide gjælder kanskje mere end i noget andet det gamle ord: kun det bedste er godt nok. Skal vandrelærervirksomheten bære de forønskede frugter, maa man sikre sig duelige og særlig skikkede mænd som vandrelærere.

De vandrelærere, som tidligere har været benyttet i vore distrikter, har været særdeles dygtige og for sin gjerning interesserte mænd.

For den løn, vi efter den givne bevilgning nu er istand til at betale kan vi ikke vente at nogen av dem vil fortsætte, ei heller ser vi os istand til at faa nogen anden dertil skikket mand, da der nu bydes adskillig bedre betaling i anden virksomhet.

For 2 maaneders virksomhet i kommende vinter har forretningsutvalget efter nøie overveielse fundet at maatte opstille følgende budget:

1. Løn til 1 vandrelærer i 2 maaneder à kr. 225	kr. 450.00
2. Reiseutgifter	« 150.00
3. Trykning, diverse utgifter	« 100.00

Tilsammen kr. 700.00

I henhold til foranstaaende tillater vi os i ærbødighet at andra det ærede departement om at statsbevilgningen til lærervirksomhet for indeværende termin for vort selskap maa bli forhøiet til kr. 700 idet vi gaar ut fra at den givne bevilgning til dette øiemed nærmest maa betragtes som en anslagssum. Vi tillater os at henvise til vedkommende stortingskomites uttalelse i indst. SXVII for 1916 side 16 og St. forh. for 1916 side 1732.

Da tiden alt er langt fremskreden for planlægning av arbeidet m. v. maa vi bede om, at behandlingen av dette andragende maa bli mest mulig paaskyndet.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 7 november 1916.«

I svarskrivelse av 23 s. m. meddeler departementet at andragendet indvilges. Selskapet ansatte hr. Gurskevik til vandrelærer. Han begynte sin virksomhet i begynnelsen av januar og var ute en 8 dages tid, men saa kom storsildfisket som fortsatte til langt ut i mars. Etter den tid var der liten fisketyngde paa bankerne, saa kvantummet for Romsdals amt blev som bekjendt litet.

Under disse omstændigheter fandt forretningsutvalget at maatte indstille vandrelærervirksomheten.

I skrivelse av 10 juli d. a. underrettet man Fiskeridirektøren om, at vandrelærervirksomheten av de foran anførte grunde maatte indstilles. Samtidig androg man om at statsbevilgningen maatte stilles til disposition for selskapet for at kunne anvendes ved kommende sæsong. Ved skrivelse av 14 d. m. har Fiskeridirektøren meddelt, at departementet har git samtykke til, at kr. 500 anvendes som ansøkt.

Formelfabrikken.

I henhold til beslutning paa aarsmøtet og paa utsendingsmøte utsendte forretningsutvalget saadan

Aktieindbydelse.

I henhold til beslutning i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap tillater under tegnede medlemmer av forretningsutvalget sig herved at indbyde til dannelse av aktieselskapet

Norsk Formjølfabrik

med formaal at fabrikere kraftfor av fiskeavfald. Det meste av det kraftfor som det norske jordbruk behøver har vi til denne tid indført fra utlandet og kjender nu dette under navn av de forskjellige oljemelsorter. Saalænge indførselen kunde foregaa uten særlige vanskeligheter har vi litet agtet paa, at vi av avfaldet fra vore fiskerier kan fremstille et udmerket kraftfor, som kan sættes ved siden av de bedste sorter vi kjender. At utnytte fiskeavfald som hoder, rygge, isel m. m. til kraftfor er forsaavidt nyt hertilands, da dette raastof hittil kun har været utnyttet til guano.

Det er imidlertid ikke tvil om, at man av dette raastof vil kunne lave et kraftfor av bedste kvalitet. Analysen av kraftfor lavet av hoder og rygge viser 45 % fordøielig eggehvite.

Analysen for den raa isel er 9,5 % fordøielig eggehvite, men raa indeholder iselen meget vand (82,75 %). Ved fabrikmæssig behandling av iselen vil efter sakkyndiges mening et kraftfor fremstillet av dette raaemne vise et meget gunstig resultat.

Til sammenligning kan anføres, at sildemel indeholder 44,7 % eggehvite.

Bomuldsfrøkakemel ikke skallet 17,1 % eggehvite.

Bomuldsfrømel avskallet 39,3 % eggehvite.

Disse analyser viser, at man av de forannævnte raastoffe vil kunne fremstille et meget værdifuldt kraftfor. Vi har ogsaa andre afvaldsstoffe som med fordel vil kunne utnyttas til kraftfor.

Til at begynde med vil man lægge mest an paa at fremstille kraftfor av hoder og rygge. Til denne del av driften har man faat utarbeidet planer og tegninger av fagfolk, og anser man den metode som skal anvendes for noksaa enkel og liketil. Man mener herved at kunne danne et sikkert økonomisk grundlag for selskapet allerede fra begyndelsen.

Ved siden derav vil man paa bedste maate forsøke at utnytte iselen, et raastof, som nu er omtrent værdiløst. Det er meningen ved dette selskaps stiftelse at kunne utnytte avfaldet fra fiskerierne paa en mere lønsom maate og ved siden derav komme det norske jordbruk tilhjelpe ved at fremstille et godt og billig kraftfor av raastoffe som vi har i store mængder inden landet. Fra regjeringen er der stillet forslag om statsbidrag i utsigt. Aktiekapitalen er sat til minimum kr. 150 000 — et hundrede og femti tusen. Maksimum kr. 350 000 — tre hundrede og femti tusen. Aktiernes størrelse er bestemt til kr. 200 og skal lyde paa navn. Bliir maksimumssummen overtegnet forbeholder indbyderne sig ret til reduktion efter bedste skjøn.

Selskapets direktion skal bestaa av 3 medlemmer hvorav forretningsutvalget i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap forbeholder sig ret at vælge den ene.

Stemmeretten agtes begrænset saaledes:

1— 3	aktier	en	stemme	for	hver	aktie.
3— 6	—	4	stemmer.			
6—10	—	5	—			
10—15	—	6	—			
15—25	—	7	—			
25—35	—	8	—			

Ingen aktionær har ret til mere end 8 stemmer.

Indbyderne har underhandlet om kjøp av fabrikker, tomter og benyttelse av kraft, likesom man har indhentet anbud paa nødvendige maskineri. Man har fundet det rigtigst at overlate avgjørelsen til det av selskapet valgte styre.

Alle utgifter inledning selskapets stiftelse forbeholder indbyderne sig godtgjort efter regning fremlagt i generalforsamlingen.

Aktietegningen sker hos indbyderne og de selskapet tilsluttede foreninger, Aalesunds landmandsbank, Romsdals veksel- og landmandsbank, Molde og ellers paa lister som blir utlagt og utsendt. Aktietegning foregaar fra 8 februar til 20 april d. a. Konstituerende generalforsamling indkaldes av indbyderne ved kundgjørelse i Aalesunds og Molde aviser med 14 dages varsel.

Selskapets forretningskontor henlægges til Aalesund.

Ved tegningen indbetales de i loven paabudte 10 % av det tegnede beløp. Aktiekapitalen indbetales efter nærmere indkaldelse av det paa den konstituerende generalforsamling valgte styre. Naar minimumskapitalen er tegnet skal selskapet kunne stiftes.

Indbyderne har paa forhaand ikke overtat nogen aktier.

Knudt O. Otterlei. **R. S. Moldtu.** **P. Gurskevik.** **Ole J. Godø.**
Ole J. Rø sok. **Paul K. Huse.**

Aktietegningen avsluttedes med en tegnet aktiekapital paa 235 600 kroner. Selskapet holdt konstituerende generalforsamling den 23 januar sidstleden. Forretningsutvalgets forslag til vedtægter blev med enkelte mindre ændringer enstemmig vedtat.

De indkomne anbud og tegninger paa maskineri, haandgivelser paa tomter m. v. er oversendt det nye selskaps styre.

Den 25 januar 1917 sendte forretningsutvalget saadant andragende til Landbruksdepartementet:

»I henhold til beslutning i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap

tillater undertegnede sig herved paa selskapets vegne at andra om et aarlig statsbidrag stort kr. 15 000 til drift av en fabrikk med formaal at fabrikere kraftfor av avfaldsstoffe fra vore fiskerier.

Til nærmere begrundelse for vort andragende skal jeg tillate mig at anføre:

Det meste av det kraftfor som det norske jordbruk behøver har vi til denne tid ført ind fra utlandet og kjender vi det væsentligste av dette under navn av de forskjellige oljemelsorter.

Den kraftforindustri, som vi har her i landet og som er forholdsvis ny, har fornemmelig beskjeftiget sig med av sild og sildavfald at fremstille sildemel, av hval- og sælkjøt at fremstille kjøtmel, av levergrakse, levermel.

Saalænge indførselen fra utlandet kunde foregaa uhindret var de hjemlige kraftforstoffer mindre paaagtet av det norske landbruk; men efter at krigen kom og vanskelighetene med indførselen av kraftfor tiltok har den norske landmand mere og mere lært at sætte pris paa vore hjemlige kraftforsorter som et udmerket baade melke- og fetefor.

Der er imidlertid ikke tvil om, at man i langt større utstrækning end nu er tilfælde maa kunne utnytte avfaldet fra vore fiskerier til fabrikation av meget værdifulde kraftforstoffer, som i godhet vil kunne sættes paa siden av det bedste vi kjender.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap har bestemt sig for at gjøre et forsøk paa at utnytte avfaldet fra vore fiskerier paa en mere rationel maate ved at faa istand en fabrikk med formaal at omdanne disse for tiden mindre paaagtede raastoffer til kraftfor.

Der utlægges nu indbydelse til dannelse av et aktieselskap med forannævnte formaal.

Aktiekapitalen er bestemt til minimum kr. 150 000 — et hundrede og femti tusen kroner — og maksimum kr. 350 000 — tre hundrede og femti tusen kroner.

De avfaldsstoffer, som man især har fæstet sig ved og som man har tænkt at begynde med er: hoder, rygge og isel (melken).

At utnytte disse raastoffer ved fabrikmæssig behandling til kraftfor er forsaavidt nyt hertillands.

Til denne tid har hoder og rygge fornemmelig været utnyttet til guano. Iselen (melken) derimot har været ubenyttet.

Der kan imidlertid ikke være tvil om, at man av forannævnte avfaldsstoffer vil kunne lave et kraftfor av meget god kvalitet.

Analysen for hoder og rygge i melform viser 45 % fordelig eggehvite, for den raa ferske isel (melken) 9,5 %, men fersk indeholder den meget vand (82,75 %).

Efter sakkyndiges mening vil man ogsaa av iselen ved fabrikmæssig behandling kunne fremstille et meget værdifuldt kraftfor.

Vi har ogsaa andre afvoldsstoffe fra vore fiskerier, som sandsynligvis med fordel maa kunne utnytted som kraftfor.

Til at begynde med har man tænkt at lægge mest an paa at fremstille kraftfor av hoder og rygge, da man anser denne del av driften, hvortil planer og tegninger allerede foreligger færdig, for at danne det sikreste økonomiske grundlag for fabriikken.

Ved siden derav vil man forsøke paa bedste maate utnytte iselen — et raastof som nu er omtrent værdiløst.

Kun en brøkdell blir benyttet til gjødselblanding i myrkompost, men den største del blir kastet paa sjøen igjen.

Denne del av driften vil til at begynde med komme til at befinde sig mere paa forsøksstadiet; men efter sakkyndiges mening og efter de undersøkelser, som vi allerede har foretat, har vi grund til at tro at ogsaa denne del av opgaven skal kunne lykkes.

Vanskelighetene ligger i at finde en fremstillingsmaate, som kan bli økonomisk regningssvarende.

Det er væsentlig til forsøk med utnyttelsen av iselen, at statsbidraget tænkes anvendt.

Man ligger for tiden i underhandling om kjøp av et par færdige guanofabrikker, likesom man for tilfælde nybygning har sikret sig haandgivelse paa tomter og kraft samt anbud paa maskineri.

Som det vil fremgaa av foranstaende er formaalet med oprettelsen av denne fabrikk dobbelt.

For det første at kunne utnytte avfaldet fra vore fiskerier paa en mere lønsom maate, og dernæst at komme det norske jordbruk tilhjelpe ved at fremstille et godt og billig kraftfor av raastoffe, som vi har i store mængder inden landet.

Den opgave, vi har sat os maa saaledes sies at være av stor nationaløkonomisk betydning.

Men som ordsproget sier: »Al begyndelse er vanskelig.« Man maa selvfølgelig til at begynde med være forberedt paa en del skuffelser.

Hvorvidt man vil naa det maal man har sat sig, vil ogsaa for en væsentlig del bero paa den sympati og forstaaelse løsning av opgaverne vinder, saavel hos statsmagterne som hos publikum.

I betragtning av den store nationaløkonomiske betydning denne sak har, saa har vi dristet os til at vende os til det ærede Landbruksdepartement med begjæring om et aarlig offentlig bidrag til driften i de første vanskelige aar.

I haap om det ærede departement vil behandle dette vort andragende med størst mulig velvilje.«

Andragendet blev oversendt Fiskeridirektøren, fiskeriforsøksstationen, direktøren ved Norges landbrukshøiskole, bestyreren av foringsforsøkene ved høiskolen m. fl. Samtlige har anbefalt andragendet.

Efter at en del laboratorieforsøk var blit foretat ved fiskeriforsøksstationen har Landbruksdepartementet ved skrivelse av 16 juni til stortingsmand Otterlei meddelt, at departementet vil for kommende Storting fremsætte forslag om statsbidrag til forsøk med fremstilling av kraftfor av fiskeavfald.

Større statsbevilgning til fiskehavne.

I henhold til aarsmøtets beslutning blev der den 20 septbr. 1916 avsendt til regjeringen saadant telegram:

»Efter bemyndigelse og paalæg av generalforsamlingen den 16 d. m. i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, der repræsenterer 19 lokalforeninger i Søndmør og Romsdals fogderier, henstiller forretningsutvalget indtrængende til regjeringen at forhøie bevilgningen til fiskehavne i distriktet. Den raske utvikling med flere og større fiskefarkoster gjør bygning og utbedring av havne tvingende nødvendig om ikke den glædelige utvikling av fiskeribedriften skal stagnere.

Motorfarkosternes antal i amtet er nu 1444 st., derav Søndmør 978, Romsdal 307, Nordmør 159. Tilvekst av motorfarkoster 1913—1915: Søndmør 108, Romsdal 72. 1915—1916: Søndmør 40. Fiske-dampskibenes antal har ogsaa øket sterkt i de sidste aar. Værdien av fiskefarkoster utgjør nu $\frac{1}{4}$ av fiskefarkosternes værdi i landet. Værdien av redskaper og utrustning har steget forholdsvis.

Paa grund av konjunkturstigningen er værdien paa farkoster fordoblet, paa redskaper og utrustning næsten tredoblet.

Paa flere steder har man kun slette strandsider, neppé en bugt at lægge disse kostbare farkoster med utrustning paa. Haaper regjeringen vil støtte fiskerinæringen i Søndmør og Romsdals fogderier ved større bevilgninger til fiskehavne.«

Telegrammet blev samme dag i avskrift sendt Havnedirektøren, som har indtat telegrammet i sit budgetforslag.

Navigationsskuserne.

Paa grund av den store tilstrømning av elever, fandt forretningsutvalget at maatte avholde 3 kurser, nemlig paa Harøy, Moltdu og Bergsø.

Om disse kurser har skolens lærere avgit følgende rapporter:

Vedkommende navigationsskolen paa Harøy.

Herved indsendes rapport over Navigationsskolen avholdt paa Harøy fra 17 august 1916 til 4 oktober s. a.

Til optagelse ved skolen var indsendt ansøking fra 45 stykker. Desuten forespørsel om plads hos undertegnede av 22 stykker.

Grundet den store tilslutning besluttedes optat 20 elever, samt 3 suppleanter i tilfælde nogen fik forfald.

De antagne elever var: Mads Røsok, Kristoffer Myklebust, Karl Myklebust, Ole Myklebust, John Røsok, Ingvald Røsok, John Otterlei, Leiv Breivik, Peder Breivik, Peder Sandøy, Karl Sandøy, Leiv Marøy, Nils Harnæs, Andreas Harnæs, Ole Raknestangen, Ingvald Stenshavn, Leonard Stenshavn, Nils Finnøy, Andreas Stokke, Jørgen Langva.

Undervisningen omfattet følgende: Praktisk regning med hele tal, almindelig brøk og decimalbrøk, forhold og proportioner, cirkelen og dens inndeling, vinkler og triangler; punkter og cirkler paa jorden, jordens daglige og aarlige bevægelse, bredde og længde, kurs og distance, magnetisme, misvisning og deviation, kompasset, dettes oppstilling og behandling ombord, deviationsundersøkelser, samt deviationstabel og dennes benyttelse, log, kurskabling og bestikoppgjør, karter samt disses bruk, hvorunder man lærte at bestemme sin plads ved bredde og længde, enkelt peiling og gisning, krydspeiling, peiling og utseilt distance, firestrekspeiling samt ved observert bredde og lodskud, oktanten, sextanten og disses anvendelse til at ta en meridianhøide av solen, samt utregning av bredden ved en saadan høide, sjøveirsreglerne, styringsreglerne, lydsignaler, lanterneforsel, samt signaler for fartøier i havsnød og redningsapparater.

Der blev lagt særlig vekt paa seilads i kartet og fortrinsvis oppgaver i praktisk fiskeribedrift, samt specialkart. Desuten i kjendskap til kompassets behandling og undersøkelse ombord.

Der blev leiet motorbaat og var to ganger ute paa praktiske øvelser i seilads efter specialkart, deviationsundersøkelser av kompasset, bruken av haandloggen, patentloggen, korrigering av kompasset samt meridianhøide av solen.

Kurset avsluttedes med eksamen den 3 og 4 oktober.

Som censorer fungerte hr. kaibetjent, tidligere skibsfører Chr. Strømsholm og hr. dampskibsfører og reder Jonas Fjørtoft.

Censorerne var efter Fiskeriselskapets anmodning opnævnt av Fiskeridirektøren.

Til eksamen gaves i den skriftlige besvarelse en kartoppgave saalydende:

»En fiskedampbaat, der kommer fra Island og skal til Aalesund, peiler kl. 9.30 em. den 25 september 1916, Mukle-Flugga fyr 4

streker paa styrbords baug og kl. 11 em. tvers. Den styrer ost og gjør 8 mils fart.

Spørsmål 1. Hvad blir paaværende plads ifølge firestrekspeilingen? (Opgives i bredde og længde). Derfra sættes kurs for at gaa 10 kvartmil NNW av Svinø fyr.

Spørsmål 2. Hvad blir misvisende kurs og hvad skal styres efter kompasset?

Kl. 12 middag den 26 observertes N. Br. = $61^{\circ} 50'$.

Spørsmål 3. Hvor stor er bestikkets feil?

Spørsmål 4. Hvad blir derfra misv. kurs? og hvad skal styres efter kompasset? naar man fremdeles vil gaa 10 kvartmil NNW av Svinø fyr?

Spørsmål 5. Hvad tid skal man være i synsvidden av Svinø fyr?

Kl. 11.30 em. s. d. peiles Rundø fyr i S $\frac{3}{4}$ O og Svinø fyr i S $\frac{3}{4}$ W.

Spørsmål 6. Hvad blir misv. peilinger av Rundø og Svinø fyr?

Spørsmål 7. Hvor langt og i hvilken misv. retning staar man fra Rundø fyr ifølge krydspeilingen? Derfra sættes kurs for at gaa 2 kvartmil nord av Rundø fyr. Der overlægges i specialkartet.

Spørsmål 8. Hvad blir bredde og længde under overlægningen?

Spørsmål 9. Hvilket klokkeslet sker dette?

Naviger videre derfra til Aalesund efter eget skjøn. Angiv hvilke fyrer og sektorer i disse De seiler efter. Misvisende kurser og distancer samt hvilken tid eller klokkeslet De er i Aalesund.

I mundtlige besvarelser eksaminertes i alt som skolens pensum omfattet.

Som representant for Fiskerforeningen var tilstede under eksamen hr. Ole J. Røsok.

Samtlige elever erholdt hovedkarakter: »Udmerket godt«.

At dette resultat kunde opnaaes skyldes elevernes enestaaende flid og lærvillighet, samtidig som det var mænd i alderen 20—35 aar, med praktisk erfaring og gode forkundskaper.

Ved kursets avslutning arrangerte Harøens fiskerforening en vellykket fest. Foreningens formand frembar en tak til statsmyndighetene for bevilgningen av penger til skolen og til stortingsmand K. Otterlei for hans arbeide for at faa skolen igang og som tilkommer æren for dette, samt til skolens lærere for utført arbeide. Der blev oplæst ankommet hilsningstelegram fra stortingsmand Otterlei til elever og lærer med tak for det gode resultat. Desuten takket elever og lærer for godt samarbeide.

Tilslut uttalte fungerende censor hr. Chr. Strømsholm sin tilfredshet med det gode resultat ved eksamen, som var enestaaende i hans lange praksis som censor.

Harøens fiskerforening stillet et særdeles godt og rummelig lokale til skolens disposition, samtidig som de møtte en med velvilje og sympati. Der var ogsaa sørget godt for indkvartering av lærer og tilreisende elever, og jeg vil herved faa uttalt min tilfredshet med dette.

f. t. Moltu, 1 november 1916.

Ærbødigst
Severin H. Roald,
f. t. lærer.

Vedkommende navigationsskolen Moltu.

Indsender herved rapport over navigationsskolen avholdt paa Moltu fra 10 oktober 1916 til 30 november samme aar.

Til optagelse ved skolen var innsendt ansøknings av ca. 60 stykker. Blev derfor besluttet at oprette 2 klasser med 20 elever i hver klasse.

Av de antagne elever til kurset paa Moltu fremmøtte 19. Disses navne var:

Kristoffer Moltu	Alfred Sæthre
Lars Moltumyr	Ola Garvik
Sigurd Moltu	Paul Kleppe
Andreas Moltubak	Oluf Dybvik
Andreas Stakseth	Kristoffer Myklebust
Bernt Hide	Rasmus Sæthre
Salomon Røsvik	Johan Gurskøvik
Hans Søvik	Ragnvald Hauge
Andreas Bøe	Oskar Grønvold
Rasmus Moltustøl	

Undervisningen omfattet følgende:

Praktisk regning med hele tal. Almindelig brøk og decimalbrøk. Forhold og proportioner. Cirkelen og dens inndeling. Vinkler og triangler. Punkter og cirkler paa jorden. Jordens daglige og aarlige bevægelse. Bredde og længde, kurs og distance. Magnetisme, misvisning og deviation. Kompasset, dets opstilling og behandling ombord. Deviationsundersøkelse, samt deviationstabel og dennes benyttelse. Log, kurskabling og bestikopgjør. Karter samt dissers bruk hvorunder man lærte at bestemme sin plads ved bredde og længde, enkelt peiling og gisning, krydspeiling og peiling og utseilt

distance, firestrekspeiling, samt ved observeret bredde og lodskud. Oktanten, sextanten, og disses anvendelse til at ta en meridianhøide av solen, samt utregning av bredden av en saadan høide. Sjøveisreglerne, styringsregler, lydsignaler, lanterneførsel, samt signaler for havsnød og redningsapparater.

Der blev lagt særlig vegt paa seilads i kartet, og fortrinsvis opgaver i fiskeribedrift og specialkart. Desuten i kjendskap til kompassets behandling og undersøkelse ombord.

Der blev ogsaa foretat praktiske øvelser med motorbaat, omfattende: Korrigering av kompas, at finde deviationen av kompasset ved hjælp av peilinger, seilads i og efter medlinjer. Desuten foretokes prøvninger med haandlog, patentlog. Meridianhøide av solen, og seilads efter specialkart.

Hr. Per Gurskøvik holdt to foredrag for kurssets elever. Det første om: »Klipfiskens behandling«. Det andet over: »Sammenslutningen og dens betydning for fiskerne«.

Kurset begyndtes den 10 oktober og avsluttedes med eksamen den 29de og 30 november.

Som censorer fungerte hr. dampskibsreder Jonas Fjortoft og forhenværende skibsfører, nu kaibetjent Chr. Strømsholm. Censorerne var efter fiskeriselskapets anmodning opnævnt av Fiskeridirektøren.

Til eksamen i den skriftlige besvarelse, gaves en kartoppgave saalydende:

Et fiskedampskib som kommer fra Island og skal til Aalesund, peiler kl 9½ emd. den 25 september 1916 Mukleflugga fyr, 4 streker paa st.bords baug, og kl. 11 emd. tvers. Den styrer Ost, og gjør 8 mils fart.

Sp. 1. Hvad blir paav. plads, ifølge firestrekspeilingen (opgives i bredde og længde). Derfra sættes kurs for at gaa 10 kvm. N. N. W. av Svinø fyr.

Sp. 2. Hvad blir misv.kurs, og hvad skal styres efter kompasset? Kl. 12 middag den 26. Obs. N. Br. 61° 53'.

Sp. 3. Hvor stor er bestikkets feil?

Sp. 4. Hvad blir derfra misv.kurs, og hvad skal styres efter kompasset, naar man fremdeles vil gaa 10 kvm. N. N. W. av Svinø fyr?

Sp. 5. Naar kan man være i synsviddens av Svinø fyr?

Kl. 11½ emd. s. d. peiles Rundø fyr i S. O. t. O. ¾ O. og Svinø fyr i S. ¾ W.

Sp. 6. Hvad blir misvisende peiling av Rundø og Svinø fyr?

Sp. 7. Hvor langt og i hvilken retning staar man fra Rundø fyr ifølge krydspæilingen.

Derfra sættes kurs for at gaa 2 kvartmil nord av Rundø fyr. Der overlægges i specialkartet.

Sp. 8. Hvad blir bredde og længde under overlægningen?

Naviger derfra videre til Aalesund efter eget skjøen. Angi hvilke fyrer og lyssektorer i disse der seiles efter. Misv. kurser og distancer samt klokkeslet naar De er fremme.

I de mundtlige besvarelser eksaminertes i alt, som skolens pensum omfattet. Samtlige elever bestod eksamen med følgende resultat:

18 elever fik hovedkarakter »Udmerket Godt«.

1 elev » — » — »Meget Godt«.

Samtlige elever hadde almindelige gode forkundskaper, men viste en enestaaende flid og lærvillighet, og hele kurset var præget av særdeles god forstaaelse og samarbeide.

Eleverne var ogsaa i besiddelse av god praktisk erfaring.

Skolelokalet var tilfredsstillende, og der var sørget for god indkvartering for lærer og tilreisende elever.

Til avslutningen av kurset holdt Moltustrandens fiskerforening en vellykket fest.

Der blev av elever og forsamling vedtat og avsendt hilsnings- og takketelegram til stortingsmand K. Otterlei, for hans arbeide med at faa skolen istand. Fiskerforeningens formand og hr. ordfører R. Moltu mindedes statsmyndighetene med tak for bevilgningen av penger.

Skolens lærer fik ogsaa anledning til at takke befolkningen og fiskerforeningen for den elskværdighet og sympati, som var vist ham og skolen, og eleverne for deres flid og interesse.

Tilslut kan bemerkes at interessen og begjæret efter at lære den nødvendige navigation, nu paa Søndmøre er saa sterkt, at fiskeriselskapet bør sætte alt ind paa at faa denne tilfredsstillet, og lette adgangen til samme.

f. t. Kristiansund, 4 desember 1916.

Ærbødigst
Sev. H. Roald,
lærer.

R a p p o r t

omfattende navigationskurset paa Bergsø.

Kurset begyndte den 13 oktober 1916 med 17 elever, i alderen fra 18 til 32 aar og avsluttet den 1 desember med eksamen for 13 elever. Skolepenge kr. 20 pr. elev.

Grunden til at 4 elever ikke kom med til eksamen var, at en elev blev indkaldt til militærtjeneste og de andre 3 elever maatte slutte grundet militærtjeneste.

Eksamen avholdtes den 30 november og 1 desember, med hovedkarakter for følgende elever:

Kristoffer Berge	U. G.
Paul Johansen, Kvalsund	U. G.
Bernhard K. Teige	U. G.
Mikal Landmark, Remø	U. G.
Isak Remø	M. G.
Otto P. Rundø	M. G.
Hans K. Sævig	M. G.
Daniel N. Igesund	M. G.
Hans K. Remø	M. G.
Gerhard L. Nerland	M. G.
Petter J. Skorpen	G.
Petter S. Kvalsvik	G.
Petter J. Nerland	G.

Som censorer fungerte d'hr. skibsreder Jonas Fjørtoft, kaptjent Chr. Strømsholm og som vaktmand hr. Rasmus Espesæt. Censorerne var efter fiskeriselskapets anmodning opnævnt av Fiskeridirektøren.

Undervisningen har omfattet følgende:

Praktisk regning med hele tal. Almindelig brøk og decimalbrøk. Forhold og proportioner.

Konstruktion og avsætning av cirkler, vinkler og triangler. Cirkelens inndeling. Punkter og cirkler paa jorden. Jordens daglige og aarlige bevægelse. Jordens gradnet, de maal som brukes i navigationen, bredde og længde.

Kurs, distance, misv. magnetisme og deviation. At rette kurser for misv., deviation og drift. De mest brukte kompasser og peilapparater, deres plads og opstilling ombord og behandling. Kompassets kompensation for halvcirkel deviation. At undersøke deviationen for en viss kurs, ved hjelp av teretiske gjenstande. Øvelse i at peile, at rette kompaskurser og peilinger for deviation, samt at utarbeide deviationstabel og dennes bruk.

De mest anvendte log og loddeapparater, fart, distance, strøm, lodskud og deres avsætning i kartet. General- og specialkarter, at avsette paav. plads ved kurs, distance, bredde og længde, samt seilads paa fyrer og fyrlygter.

At bestemme sin paav. plads ved hjælp av peiling, peiling og utseilt distance, enkel peiling og gisning, enkel peiling og Brd. Obs., firestrekspeiling, samt ved Brd. Obs., og lodskud. Kurskobling og bestikopgjør.

Oktanten og sextantens indretning og bruk. At maale en meridianhøide av solen, samt utregning av bredden.

Styringsregler, lanterneføring og lydsignaler, signaler for havsnød og redning med raketapparater.

Eksamen. Den skriftlige besvarelse til eksamen bestod av en kartopgave indeholdende seilads i Nordsjøkartet, med overlægning i specialkartet.

En fiskedampbaat, der kommer fra Island og skal til Aalesund, peiler kl. 9½ em. den 25 september 1916 Mukleflugga fyr, 4 strek paa stb. baug og kl. 11 em. tvers. Den styrer ost og gjør 8 mils fart.

Sp. 1. Hvad blir paav. plads? (Opg. i bredde og længde) efter firestrekspeilingen. Derfra sættes kurs for at gaa 10 kvm. NNW. av Svinø fyr.

Sp. 2. Hvad blir misv. kurs og hvad skal styres efter kompasset? Kl. 12 midd. den 26. Obs. N. Br. 61° 53'.

Sp. 3. Hvor stor er bestikkets feil?

Sp. 4. Hvad blir derfra misv. kurs og hvad skal styres efter kompasset, naar man fremdeles vil gaa 10 kvm. NNW av Svinø fyr?

Sp. 5. Hvad tid skal man være i synsvidden av Svinø fyr? Kl. 11.30 em s. d. peiles Rundø fyr i SOtO ¾ O og Svinø fyr i S ¾ W.

Sp. 6. Hvad blir misv. peilinger av Rundø og Svinø fyr?

Sp. 7. Hvor langt og i hvilken misv. retning staar man fra Rundø fyr, ifølge krydspelinger. Derfra sættes kurs for at gaa 2 kvm. nord av Rundø fyr. Der overlægges i specialkartet.

Sp. 8. Hvad blir bredde og længde under overlægningen?

Sp. 9. Hvilket klokkeslet sker dette?

Naviger derfra videre til Aalesund efter eget skjøn. Angi hvilke fyrer og sektorer i disse der seiles efter. Misv. kurser og distancer, samt hvad tid eller klokkeslet De er fremme i Aalesund.

De mundtlige besvarelser var:

Ad karter. Om fyrer og merker samt alt som kartet indeholder til veiledning, tillike fyrboken.

Ad log. Haandloggens opmaaling og bruk. Patentloggens indretning og avlæsning.

Ad lod. Haandlod og dypvandslod, deres opmaaling og benyttelse.

Ad kompas. Kompassets indretning, opstilling og behandling ombord.

Ad peilapparater. Villes peilskive, dens indretning, opstilling og bruk. At bestemme sin deviation ved hjælp av denne peilskive, samt kompassets kompensation for halvcirkel deviation.

Ad styringsregler. Nød- og taakesignaler. Omfattende eksamination gjennom hele styringsplakaten. Redning med raketapparater.

Herr Per Gurskevig har holdt foredrag for eleverne om klipfiskbehandling.

Bergsdal den 11 desember 1916.

Sigvald Berntsen,
styrmand.

Resultatet av de avholdte kurser maa sies at være meget godt. Forretningsutvalget har fundet at burde uttale selskapets tak og anerkjendelse til lærerne for vel utført arbeide. Tilstrømningen av elever til navigationskurserne synes iaar — efter den oversigt man nu har - at skulle bli større end ifjor. Trangen til navigationsundervisning blandt befolkningen i distriktet er for tiden meget stor.

Maksimalpriser paa fiskevegn.

Paa grund av den usunde spekulation i omtrent alle slags fiskeredskaper besluttet forretningsutvalget i møte den 22 desember 1916 at sende Provianteringsdepartementet følgende telegram:

»Styret i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap samlet til møte i Aalesund til drøftelse av forskjellige fiskerispørsmåal, deriblandt maksimalpriser paa fiskeredskaper, uttaler enstemmig sin tilslutning til Aalesunds fiskerforenings forestilling til Handelsdepartementet av 5 ds.

Man finder det tvingende nødvendig, at priserne paa alle slags fiskeredskaper reguleres hurtigst mulig for at forebygge den omsigripende jobbespekulation i fiskeredskaper, som for tiden paagaar.

Blir denne voldsomme prisstigning ikke stoppet tvinges fiskerflaaten til snart at lægge op.«

Forhøielse av maksimalpriser paa fisk og sild.

I møte den 10 april besluttet forretningsutvalget at sende følgende forestilling til regjeringen angaaende nødvendigheten av forhøielse av maksimalpriserne paa fisk og sild:

»Paa møte i forretningsutvalget for Søndmør og Romsdals fiskeriselskap den 10 april d. a. blev det besluttet efter henstilling fra en flerhet av de selskapet tilsluttede fiskerlag at henvende sig

til Statsmyndighetene med begjæring om, at de nuværende maksimalpriser paa fisk og sild m. v. maa bli forhøiet.

I anledning herav skal man tillate sig at anføre:

Siden de nuværende maksimalpriser paa fiskeriprodukter blev fastsat er alle forbruksartikler som trænges i fiskeribedriften steget i pris, og det ganske betydelig, enkelte varer med henimot 100 %.

Hertil kommer den store mangel paa arbejdshjælp, som ogsaa inden fiskeribedriften og de til fiskerierne knyttede bedrifter har gjort sig meget sterkt gjældende. Som følge herav har man været nødt til at betale uhørt høie arbejdspriser.

Denne sterke stigning paa forbruksartikler m. v. har gjort at nettoutbytte av vore fiskerier efterhvert er blit mindre og mindre.

Nu staar man overfor det faktum, at man er nødt til at indskrænke driften og en del av vore fiskerier, f. eks. bankfisket, er iaar paa grund av de voldsomme store driftsutgifter ikke regningssvarende at drive. Hvis prisstigningen paa forbruksartikler til fiskeribedriften skal fortsætte — noget som man vel maa være forberedt paa — saa trues vor fiskeribedrift med helt at maatte stanse, hvis maksimalpriserne ikke forholdsvis kan bli forhøiet.

Det vil under disse forhold ikke bli længe før der blir nød blandt fiskerne. Torskefisket, som man i almindelighet pleier regne med skal gi et nogenlunde jevnt utbytte, er iaar mislykket over hele kysten.

Den store betydning som vore fiskerier har for landets matforsyning, anser man overflødig at fremholde. Nogen statistik over prisstigningen paa fiskeribedriftens forbruksartikler finder man unødigt at frenkomme med. De stadig forøkedede maksimalpriser paa disse er den ærede regjering vel bekjendt og er tilstrækkelig bevis for hvorledes stillingen er.

Paa de gjenstande som ikke er fastsat maksimalpris, til eks. farkoster, maskiner, salt agnsild m. v., er prisstigningen endda større.

I henhold til hvad foran er fremholdt tillater vi os i ærbødighet indtrængende at henstille til den ærede regjering at foranledige en betydelig forhøielse av maksimalpriserne paa samtlige fiskeriprodukter.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 28 april 1917.«

Som bekjendt har regjeringen optat forhandlinger om forhøielse av maksimalpriserne for fisk og sild. Naar dette skrives er resultatet av disse forhandlinger endnu ikke kjendt.

Kontrol med fabrikation av sildetønder.

Paa grund av de sterke klagemaal over daarlige tønder fra omtrent alle, der befattet sig med saltning av sild, besluttet forretningsutvalget i sakens anledning at sende følgende forestilling til Handelsdepartementet:

»Der har i de senere aar baade fra administrationen og de interessertes side været arbeidet paa at skape en bedre eksportvare av vore fiskerier. Et led i disse bestræbelser har ogsaa været de sidste forandringer av tøndeloven, hvilke tok sigte paa at skaffe solide tette tønder, der kunde taale transport, og derved bringe varen frem til forbruksmarkedet i god stand. Imidlertid har det vist sig, at den nye tøndelov ikke kan forebygge at der arbeides daarlige tønder. Klager over daarlige tønder har især i de sidste to aar blit noksaa høilydt. Det er vel maaske en følge av, at vi i disse aar har hat store lagre av sild liggende her i landet, saa man paa nært hold har hat anledning til at studere, hvilken vigtig faktor tønderne er for at kunne fremstille en god eksportvare.

Paa grund av det sidste aars store behov for tønder er forholdet blit adskillig forværret. Der er oprettet en mængde nye tøndefabrikker, og tøndefabrikationen gir indtryk av, at den er blit til en jobbeaffære, hvor formaalet er først og fremst at kunne tjene mest mulig, og hensynet til at kunne levere et godt fabrikat synes at være av de ting, som mer og mer forsvinder. Der klages høilydt over, at tønderne fabrikeres av raa og daarlige materialer, likesom fabrikationen sker paa litet fagmæssig maate. Især synes dette at være tilfældet med mange av de nyoprettede fabrikker, som ikke sørger for at ha tilstrækkelig faglige utdannede arbeidere. Forholdet er blit værre aar for aar.

Man er opmerksom paa, at der for nærværende kan være vanskelig at skaffe lovlige jernbaand, men det maa let kunne erstattes ved, at der blir paabud at lægge flere baand paa tønden. Man anser det overflødig for det ærede departement at fremholde hvilke værdier, der her staar paa spil.

At vore sildelagere skal bli utskjæmt paa grund av de daarlige tønder gaar ikke an. Og for den fremtidige eksport er det ogsaa nødvendig at man forsøker at rette paa misforholdet.

Det er ikke bare vanskeligheten ved at skaffe lovlige baand, som er aarsak i den masse daarlige tønder, som bringes paa markedet. Hovedaarsaken er at tønderne forarbeides av raa og daarlige materialer og at arbeidet ikke utføres solid og fagmæssig. For at raade bod paa forholdet har man tænkt sig, at der maa etableres en effektiv kontrol med fabrikationen av sildetønder. Saken er omfattet med stor interesse saavel blandt fiskere som forretningsmænd.

I henhold til beslutning av forretningsutvalget i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap vil man henstille til det ærede departement at gjøre hvad gjøres kan for at gjennomføre en effektiv kontrol med fabrikationen av sildetønder.

I henhold til forannævnte beslutning fremkommer nærværende forestilling.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap den 5 juni 1917.

Henstilling til fiskerne om at være forsiktig med nyanskaffelser, samt forskjellig angaaende omsætningen av motorer til fiskeribruk.

Paa grund av de mørke utsigter for fiskerinæringen og de voldsomme høie priser paa alt hvad man trenger til fiskeribruk fandt forretningsutvalget det nødvendig at sende følgende rundskrivelse til fiskerlagene i Søndmør og Romsdal:

Den ekstraordinære dyrtid skaper vanskeligheter paa alle omraader av vort næringsliv, og ikke mindst for vore fiskerier. Især gjør dette sig gjældende ved nyanskaffelser av farkoster, motorer og redskaper. Disse ting blir dyrere og dyrere og ofte umulig at faa fat paa.

Forretningsutvalget finder derfor grund til at henstille til fiskerne at være forsiktig med nyanskaffelser, da det sandsynligvis efter alt at dømme en tid fremover vil bli litet lønsomt, naar hensyn tages til de usedvanlig høie priser, man nu maa betale saavel for redskaper som farkoster og maskiner. Indtægterne kan komme til at staa i et daarlig forhold til de høie anskaffelsesutgifter.

Om det end skulde lykkes at faa forhøiet maksimalpriserne paa fiskeriprodukterne, saa kan vanskelighetene med parafin og utrustning bli saadan, at utbyttet ikke vil bli tilstrækkelig for at dække de voldsomme utgifter, hvis driften maa innskærpes paa grund av mangel paa forbruksartikler.

Med erfaring især fra sidste aar vil man i særdeleshet advare mot at indkjøpe motorer efter tvilsomme kontrakter (slutsedler). Her maa iagttages den største forsigtighet, ellers kan man risikere at saavel pris som leveringstid m. v. blir langt anderledes end forutsat ved kontraktens opprettelse.

Man er vidende om at der er motorfabrikker som nu oppstiller saadanne betingelser for salg av sine maskiner, at de praktisk talt fraskriver sig ethvert ansvar.

Forretningsutvalget maa derfor tilraade at man iagttar den største forsigtighet og nøie gjennomlæser den trykte tekst paa slutsedlerne, før man gjør sine bestillinger.

Med varsomhet kan man undgaa saavel skuffelser som krangel med fabrikken.

Man finder denne sak av saa stor betydning, at man maa henstille til styret for fiskerlagene at gjøre foreningens medlemmer kjendt med indholdet av denne rundskrivelse.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 1 mai 1917.«

Fyrbelysning i fiskeridistrikterne.

Ved skrivelse av 22 februar anmodet Fiskeridirektøren Fiskeriraadets medlemmer om at avgi uttalelse om de mest paatrængende krav til fyrbelysning i fiskeridistrikterne.

Man fandt at saken mest formaalstjenlig blev behandlet ved at gi fiskeriforeningerne anledning til at uttale sig, hvorfor man besluttet at utsende en saadan rundskrivelse til fiskerforeningerne i Søndmør og Romsdal:

»Under sidste Fiskeriraad blev der enstemmig vedtat en henstilling til Statsmyndighetene om snaest mulig at gi større bevilgninger for at faa bedre fyrbelysning i fiskeridistrikterne.

Denne Fiskeriraadets beslutning er av Fiskeridirektøren gjennom vedkommende departementer oversendt Fyrdirektøren, som i skrivelse til Fiskeridirektøren har anmodet om en mere detaljert opgave over de mest paatrængende krav.

Fiskeridirektøren har saa ved skrivelse av 22 f. md. anmodet raadets medlemmer om at fremkomme med en nærmere uttalelse i sakens anledning.

Under henvisning til foranstaaende tillater man sig herved at anmode fiskerforeningerne i Søndmør og Romsdal om snaest mulig at avgi uttalelse om de mest paatrængende krav til fyrbelysning i fiskeridistrikterne, forsaavidt angaar Romsdals amt.

Foreningens uttalelse bedes sendt under adr. Fjortoft inden 1 april d. a.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 5 mars 1917.«

Der indkom 13 uttalelser fra fiskerforeninger i Søndmør og Romsdal, hvilke uttalelser med skrivelse av 3 mai blev oversendt Fiskeridirektøren.

I møte den 11 april gjennomgik forretningsutvalget de indkomne uttalelser. Resultatet av behandlingen vil fremgaa av nedenstaaende skrivelse til Fiskeridirektøren:

»Foranlediget ved Deres ærede skrivelse av 22 februar og 1 mars d. a. har Søndmør og Romsdals fiskeriselskap ved rundskrivelse av 5 mars sidstleden anmodet fiskerforeningerne i Søndmør og Romsdal om at avgi uttalelse om de mest paatrængende krav til fyrbelysning i fiskeridistrikterne forsaavidt angaar Romsdals amt.

Et eksemplar av rundskrivelsen vedlægges.

Der er ialt inkommet 13 besvarelser, hvorav 12 fra fiskerfor-
eningerne i Søndmør og Romsdal og 1 forestilling fra Smø lens
fiskeriselskap adressert til stortingsmand Landmark, hvilken fore-
stilling med paategningsskrivelse av 30 f. md. er oversendt nær-
værende selskaps formand.

Samtlige indkomne besvarelser og forestillinger vedlægges nær-
værende skrivelse som bilag og tillater vi os at henlede myndig-
heternes opmerksomhet paa den deri fremholdte begrundelse for de
forskjellige krav til fyrbelysning i fiskeridistrikterne.

Forretningsutvalget i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap har
i møte den 11 april sidstleden behandlet saken og gjennomgaat de
indkomne uttalelser, forsaavidt angaar søndre del av Romsdals amt
(Søndmør og Romsdals fogderi).

I den anledning er der tilført forhandlingsprotokollen følgende:

»Det fremgaar av uttalelserne, likesom det ogsaa er forretnings-
utvalgets opfatning, at det mest nødvendige krav til fyrbelysning i
søndre del av Romsdals amt er at faa et varsel for »Horøfaldene«.
Man finder at en lys- og lydbøie i dette tilfælde vilde være det
heldigste.

Av nye anlæg forøvrig tillater man sig at paapeke følgende som
meget paakrævet:

1. Anbringelse av en fyrlygte paa Byholmen til veiledning for ind-
seilingen til Ulsteinvik.
2. Lys- og lydbøie paa sydvestkanten av »Fausken« vest av Erknø.
3. En lysbøie paa haven ved Valderhaug til beskyttelse av de i faste
fortøininger forankrede fiskefartøier.
4. En fyrlygt paa utsiden av Lesten (Lestehalsen) til veiledning for
indseilingen paa begge sider av Godøen.

Fyrlygten ved Dyb antages i tilfælde at kunne sløifes.

5. En fyrlampe til veiledning for indseilingen til Nordgossen for
de farkoster som stationerer ved Løvik, Sporsheim og Sæter.

Forretningsutvalget vil desuten som en almindelig bemerkning
ha uttalt, at en stor del av de fyrlamper, der skal yde veiledning til
indseilingen fra havet har altfor svak lysstyrke. Man finder derfor
at burde understreke nødvendigheten av forsterkning paa følgende
steder:

- a. Fyrlampen paa Grønholmen i Herø
- b. — « Kjøholmen
- c. — « Fjørtoftsnes
- d. — « Yksnaflesa
- e. — « Marøen.«

Som bilag medfølger:

1. Fiskeriselskapets cirkulærskrivelse, dat. 5 mars d. a.
 2. Uttalelse fra Holmernes fiskerforening, dat. 20 mars d. a.
 3. — « Ulstein fiskerforening, dat. 22 mars d. a.
 4. — « Kvalsvik fiskerforening, dat. 24 mars d. a.
 5. — « Valderø fiskerforening, dat. 26 mars d. a.
 6. — « Herø fiskerforening, dat. 22 mars d. a.
 7. — « Fjørtofts fiskerforening, dat. 10 april d. a.
 8. — « Ulla fiskerforening, dat. 7 april d. a.
 9. — « N. Bjørnsunds fiskerforening, dat. 7 april d. a.
 10. — « S. Bjørnsunds fiskerforening, dat. 7 april d. a.
 11. — « Godøens fiskerforening, dat. 14 april d. a.
 12. — « Lepsø fiskerforening, dat. 5 april d. a.
 13. — « Flemsøy fiskerforening, dat. 14 april d. a.
 14. — « Smø lens fiskeriselskap, dat. 24 mars d. a.
- Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 3 mai 1917.«

Told paa fiskeredskaper.

Gjennem fiskeriinspektøren har selskapet mottat anmodning fra toldtariffkommissionen om at fremkomme med uttalelse om de punkter i toldtariffen, som kan være av betydning for fiskerinæringen. Ifølge forretningsutvalgets beslutning sendtes denne sak med rundskrivelse 5 juni fiskerforeningerne til uttalelse.

Der er inkommet endel uttalelser; men saken er endnu ikke behandlet av forretningsutvalget.

Om forandring i justerreglementet forsaavidt angaar tranmaal.

I møte den 30 mai forelaa til behandling Fiskeridirektørens skrivelse av 18 mai bilagt med Justerdirektørens skrivelse av 26 april, hvori anmodes om selskapets uttalelse ianledning forslag til forandring i justerreglementet, hvorved man vilde faa en grovere inndeling av tranmaal.

Forretningsutvalget besluttet enstemmig at uttale:

Den foreslaaede forandring kan av flere grunde ikke anbefales.

Naar man ikke kunde anbefale denne forandring av maalet, saa var den væsentlige grund at der stadig har været klage fra sælgerne over at disse tranmaal var litet nøiagtig i forhold til de gamle strokmaal.

Skulde man nu gaa til en grovere gradering vilde selvfølgelig disse ankemaal være end mere berettiget. Desuten vil en saa grov gradering være litet praktisk, mere tungvindt i ekspedition fordi man

samtidig blev nødt til at bruke flere maal, og istedenfor besparelse i anskaffelsesutgifter vil man faa større utgifter til anskaffelse av flere maalekar.

Forslag til bud get for kommende aar.

I møte i forretningsutvalget den 18 d. m. besluttedes for kommende termin at foreslaa

bud get:

1. Til administration for selskapet og 20 foreninger.. kr. 2 000.00
2. Bidrag til navigationskurser » 1 600.00
3. Arbeide for bedre behandling av klipfisk » 1 000.00

Tilsammen kr. 4 600.00

hvilket beløp man foreslaar andraget om som netto statsbidrag.

Forskjellige saker.

Væsentlig paa grund av situationen har der været sendt rundt til fiskerforeningerne forskjellige meddelelser.

1. For at bringe klarhet i, hvilke varer man maatte betrakte som klausulbeheftet, forstaaelse av rationeringen med petroleum m. v. utsendtes følgende rundskrivelse den 24 februar:

»Da man har bragt i erfaring, at der raader adskillig uklarhet blandt fiskere og forretningsfolk om hvorledes man skal forholde sig med varer til fiskeribruk, som de krigførende har paaheftet klausul, samt hvilke varer man efter forholdene maa betrakte som beheftet med klausul, tillater man sig herved til klargjøring av forholdet at meddele følgende skrivelse fra Provieringsdepartementet til stortingsmand Otterlei, datert 24de d. md.:

»Fisk eller fiskevarer, som er fanget med tysk utrustning eller tilberedt med tysk salt, kan sælges til hvemsomhelst, hvis vedkommende indehaver ikke har avgitt nogen erklæring i motsatt retning for at erholde utrustningen eller saltet.

Fisk eller fiskevarer, til hvis fangst eller tilberedning der helt eller delvis er benyttet utrustning eller raastoffer, som efter 4 august 1914 er indført fra eller under kontrol av Storbritannien eller dets allierte, kan derimot ikke sælges til Storbritanniens fiender, selv om der for erhvervelse av vedkommende utrustning eller raastoffer ikke er avgitt nogensomhelst erklæring.

Praktisk talt kan man si, at alle tilførsler, som er kommet hit etter 4 august 1914 fra andre lande end Tyskland, Sverige og Danmark, er britisk klausulerte.

Fiskerne maa passe nøie paa, at deres fangst ikke blir kryds-klausulert, da de isaafald ikke faar solgt den til nogen.

Krydsklausulert er f. eks. fiskevarer, som er fanget med britisk utrustning og derefter saltet med klausulert tysk salt, eller fisk, til hvis fangst er anvendt klausulerte tyske redskaper, men petroleum eller smørøljer, som efter 4 august 1914 er indført fra eller under kontrol av Storbritannien eller dets allierte.

For at kunne utstede erklæring om at vedkommende utrustning, kul, olje, salt m. v. ikke siden 4 august 1914 er indført fra eller under kontrol av Storbritannien eller dets allierte, maa vedkommende fiskere, tilvirkere og eksportører være aldeles sikre i sin sak. Ube-kjendtskap til det virkelige forhold fritar nemlig ikke for straf og for konfiskation av vedkommende fiskepartis værdi, hvis den angivne erklæring viser sig at være falsk. Og da det her gjælder meget øm-taalige forhold, har paatalemyndigheten faat instruks om at gaa saa strengt tilverks, som lovgivningen tillater.«

Da der desuten, saavidt man kan forstaa, hersker uklarhet an-gaaende fiskerflaatens forsyning med parafin vil man her benytte anledningen til at meddele, at Provianteringsdepartementet i tele-gram av 22 d. m. har git petroleumsselskaperne bemyndigelse til uhindret av de fastsatte bestemmelser om innskærnkning at forsyne fiskerflaaten med petroleum for de første 14 dage efter det nødven-dige behov under hensyntagen til at der utvises streng økonomi.

Andragender om dispensation fra bestemmelserne forøvrig maa indsendes gjennom vedkommende selskap, ledsaget av nødvendige opplysninger.

Det bemerkes, at det er meningen at fiskerne i ovennævnte tids-rum skal faa det nødvendige kvantum petroleum, selv om vedkom-mende fisker er kommet til som ny kunde.

Ved henvendelse til opsynet vil man forøvrig kunne erholde op-lysning om, hvorledes man skal forholde sig.

Det henstilles til fiskerforeningens styre at bringe foranstaaende snarest mulig til fiskernes kundskap, men det maa paasees at med-delelsen ikke tilflyter pressen.«

2. Ianledning dr. J. Hjorts avgang som fiskeridirektør beslut-tede forretningsutvalget at sende ham følgende telegrafiske fore-stilling, datert 7 mars:

»Ifølge bemyndigelse henstilles indtrængende til Dem paa vegne Søndmør og Romsdals fiskeriselskap at bli staaende som fiskeri-direktør. Deres avgang vil bli et altfor stort og uerstattelig tap for den norske fiskeribedrift.

Knudt Otterlei,
formand.«

Ved skrivelse av samme dag henstillet man til Handelsdepartementets chef at gjøre hvad gjøres kan for at formaa dr. Hjort at bli staaende som fiskeridirektør.

3. Ianledning de fastsatte procentsatser for tørfisk, saltfisk og klipfisk blev der den 16 april sendt saadan rundskrivelse:

»Til styret for fiskeriforeningerne.

Fra Fiskeridirektøren er idag mottat følgende skrivelse, datert 11 d. m.:

»Efter anmodning fra Provianteringsdepartementet tillater jeg mig at anmode om at følgende maa bli bragt til de interessertes kundskap:

De av British Purchasing Agency fastsatte procentsatser for de forskjellige sorter fisk ved indkjøb utenfor Finmarken er følgende: Tørfisk 17 procent, klipfisk 15 procent og saltfisk 68 procent. Videre ber departementet gjort bekjendt at ialfald ved krigens ophør bortfalder Storbritanniens kjøpepligt efter fiskeavtalen. Sluttelig maa departementet bestemt fraaraade al spekulation bygget paa haap om at maksimalpriserne skulde bli forhøiet under krigen eller bygget paa den litet tænkelige mulighet av at utførselsforbud og maksimalpriser skulde bortfalde ved krigens ophør.«

Styret anmodes om at bringe foranstaaende til de interessertes kundskap snaest mulig.«

4. Ang. »krigsforsikringens« regler for forsikring av norske fiske- og fangstfartøier, samt Statens overtagelse av krigsforsikringen av fiske- og fangstfartøier under 20 tons brutto blev der den 18 juni sendt følgende meddelelse til fiskerforeningerne:

»Selskapet »Krigsforsikringen for norske skibe« overtar krigsforsikring for norske fiske- og fangstfartøier — herunder ogsaa ekspeditionsfartøier (kjøpefartøier) — hvis bruttotonnage er 20 tons eller derover.

Præmien er for tiden: 6 pct. aarlig paa strækningen syd for Stat og 4 pct. for strækningen nord for Stat med mindste forsikringstid 2 maaneder. Denne præmie gjælder kun for fart utenfor farezonerne. I farezonen i Finmarken og Nordishavet overtages forsikringen efter en maanedlig præmie av mindst 1 pct. med mindste forsikringstid 1 maaned. Anmeldelse kan ske telegrafisk til »Krigsforsikring«, Kristiania. Der opgives: Eiernes og fartøiets navn, korresponderende reders navn og adresse, drivkraften — seil, damp eller motor — bruttotonnage og ønskelig forsikringssum.

Krigsforsikringen av norske fiske- og fangstfartøier under 20 tons brutto er overtat av Staten uten at der derfor for tiden er lægges nogen præmie. Forsikringen omfatter alle fartøier av oven-

nævnte størrelse, som deltar i fiske- eller fangstekspeditioner — i eller utenfor farezonen — fra den norske kyst.

I henhold hertil har Handelsdepartementet bestemt, at de, som ønsker at benytte denne adgang til krigsforsikring, skal anmelde sine fartøier i by til politimesteren, i landdistrikter til lensmanden, som opnævner 3 habile — helst edfæstede takstmænd, som paa eierenis bekostning optar takst over fartøiet.

Takstforretningen, som gjennom politimesteren eller lensmanden straks blir at indsende til Fiskeridirektøren, Bergen, skal mindst indeholde følgende opplysninger:

Eierenis navn og hjemsted. Fartøiets (baatens) art, navn, alder og bruttodrægtighet. Motorens fabrikat, alder og styrke. Selve fartøiets og motorens verdi opføres hver for sig og derefter samlet. Videre blir at opgi anmeldelsesdatum og takstmændenes navne samt hvis fartøiet er sjøforsikret selskapets navn og assurancetaksten med opplysning om naar denne sidste takst er avholdt.

Det fremhæves, at Staten kun overtar krigsrisikoen, ikke almindelig sjøforsikring, likesom overtagelsen ikke omfatter fiskeredskaper og utstyr som saaledes ikke maa medtages i taksten. Departementet har derhos forbeholdt sig at revidere takstene, hvis disse viser sig urimelige.

Foranstaaende bedes snaest mulig bragt til medlemmernes kundskap.

5. Landsorganisation og sparekasse for fiskere.

Fra formanden i komiteen til utredning av en landsorganisation og sparekasse for fiskere blev selskapet anmodet om en uttalelse om den av selskapet førte protokoll, hvorav en del avtrykk blev oversendt. — Med skrivelse av 23 mars anmodet selskapet fiskerforeningen om at avgi uttalelse. Formodentlig paa grund av den knappe tid og at folk var optat med fiske inndom der kun uttalelser fra 5 foreninger. Av disse anbefalte 4 foreninger forslaget med en del bemerkninger og 1 forening Kvalsvik — uttalte sig imot. Paa grund av forskjellige omstændigheter væsentlig de yderst slette kommunikasjonsforhold fik forretningsutvalget ikke anledning at behandle saken i samlet møte. Nedenstaaende forslag til uttalelse fra komiteens formand sirkulerte blandt medlemmerne, og blev med en del bemerkninger oversendt komiteen:

»Til komiteen for en landsorganisation og sparekasse for fiskere.

Deres ærede skrivelse bilagt med »protokoll vedkommende møte i komiteen for en landsorganisation og sparekasse for fiskere« og gjenpart av en henvendelse til kystherredernes ordførere i anledning disse saker er mottat.

Forretningsutvalget har ved skrivelse av 23 mars sidstleden forelagt saken for de selskapet tilsluttede fiskerforeninger, men væsentlig paa grund av den knappe tid, der var levnet disse, er der kun inddkommet uttalelse fra 5 foreninger. Saavel selskapets foran omhandlede skrivelse som uttalelserne følger vedlagt. Som det vil sees, har en fiskerforening — K v a l s v i k — uttalt sig imot. De andre 4 foreninger anbefaler forslaget, idet der dog gjøres endel bemerkninger ved forskjellige bestemmelser. Man tillater sig at henlede opmerksomheten paa foreningernes bemerkninger.

Paa grund av forskjellige omstændigheter har det desværre været umulig for forretningsutvalget at behandle denne sak før nu.

Man gir tanken om en landsorganisation og en sparekasse for fiskere sin fulde tilslutning i det væsentlige overensstemmende med den av komiteen foreslaede plan.

Uten at forretningsutvalget for nærværende finder at kunne uttale sig om de mange detaljspørsmåal, som kan opstaa, vil man fæste opmerksomheten ved enkelte bestemmelser, som ikke passer for det distrikt, som selskapet arbeider i.

A. S p a r e k a s s e n .

Som en almindelig bemerkning vil man ha uttalt at man selv sagt gjerne hadde set en mer fuldkommen alderdomsforsikring etablert, men det har nok sine vanskeligheter, at faa en mere fuldkommen alderdomsforsikring for fiskere istand nu, som en klasseforsikring. Som en første begyndelse mot de maale vil man anbefale den foreslaede sparekasse.

Det kunde kanske være overveielse værd om man la fiskerforsikringens mandtal til grund, og bestemte at alle der var opført i dette mandtal betalte en viss aarlig præmie istedet for en præmie pr. uke. I administrativ henseende vil det bety store fordele, og alt tat i betragtning, tror vi det ikke kan være saa meget at indvende derimot, naar fordelene staar i forhold til opofrelserne.

A d p o s t 6. Tilskud fra rederne passer ikke for motorbaatfiskeriet i almindelighet, hvor praktisk talt hver mand er sin egen reder hvad redskaperne angaar. Rederen eller fartøiet holder kun det som vedkommer fartøiet og maskineriet. For de fleste farkoster blir ogsaa al brændsel og smørreolje delt paa mandskapet. Kun ved bankfiske holder farkosten linender og bøier.

Man henstiller derfor at denne bestemmelse enten gaar ut eller forandres for motorbaatfiskernes vedkommende, hvor mandskapet holder redskaper selv. Derimot anser man det praktisk, at rederen eller føreren er ansvarlig for præmiens indbetaling fra mandskapet.

Ad 9 d. Man gaar ut fra at dette punkt er at forstaa saaledes at naar et medlem gaar over i anden virksomhet, saa kan sparebeløpet hæves. Til denne forstaaelse vil man gi sin tilslutning.

Vedkommende utbetalingsreglerne.

Ad 1 og 2. Man maa paa det bestemteste advare mot denne bestemmelse, at vedkommende, der kun har gjort indskud i 5 aar m. v. kun skal faa utbetalt hvad der motsvarer hans egne indskud.

En saadan bestemmelse vil kun vække misnøie, især blandt unge mennesker, som muligens endnu ikke endelig har bestemt sin livsgjerning. Vi kan ikke indse hvilke fordele, der kan opnaaes med denne bestemmelse bortset fra hensynet til kassens økonomi; men dette hensyn veier efter vor formening forlitet i motsætning til den uvilje og misnøie bestemmelsen vil volde.

Ad 13 og 14. Forsaavidt en laveste aldersgrænse blir fastsat vil man anbefale 17 aar forsaavidt vedkommende driver fiskeri for egen regning.

B. Landsorganisationen.

Forretningsutvalget hadde gjerne set at spørsmålet om i hvilken utstrækning den planlagte organisation tænkes at skulle delta i særlige fiskeriarbeider var noget fyldigere utredet. Selv om man for en del kan være enig med komiteen i at de enkelte spørsmål maa bedømmes efter sin egen værdi og natur, saa vilde man anse det heldigst om der hadde foreligget en ialfald skissert plan.

Ad 2a. Den lokale fiskerforening. Man er enig i den betragtning, at det omraade, som tillægges en fiskerforening, maa rette sig efter de geografiske og andre forhold paa kysten. Kommunikationsforholdene har i denne forbindelse som regel mest at si. Men ut fra den betragtning maa man ta bestemt avstand fra, at en fiskerforenings virksomhetsomraade skal utgjøre mindst et herred. Hvor kommunikationsforholdene er vanskelige vil en saadan bestemmelse være umulig at praktisere, uten at vedkommende herredsforening danner mindre kredse, der i de fleste tilfælde maa gives helt selvstyre. En saadan ordning er et tungvindt apparat. Den har været forsøkt, men forladt fordi det i de fleste tilfælder er et litet haandterlig apparat. Efter den erfaring man har vil man som regel administrere lettere et distrikt ved at korrespondere direkte med avdelingerne, end gjennom en herredsforening med underavdelinger.

Adskillig enklere og mere praktisk synes den regel, at man sætter et mindste medlemsantal for at en forening kan dannes. Ut

fra disse betragtninger vil man anbefale det mindste medlemstal sat til 15.

Man maa ogsaa ta bestemt afstand fra, at en lokal fiskerforening ikke skal faa statsbidrag til sin administration eller sit arbejde. Det maa være et aapent spørgsmål.

A d b. **Distriktsforeninger.** Hvad vi ovenfor har fremholdt for de lokale fiskerforeninger gjælder ogsaa for en stor del distriktsforeningerne. Det bør være kommunikationsforholdene og fællesinteresserne i distriktet, som danner naturlige grænser for en distriktsforening. Av mindre betydning er medlemstallet.

Vi maa saaledes paa det bestemteste protestere mot den fordeling som er foreslaat for Romsdals amt.

At Romsdals fogderi skal lægges til Nordmør er unaturlig og uhensigtsmæssig, hvad enten man lægger fællesinteresserne eller kommunikationsforholdet til grund. Romsdalshalvøen danner et naturligt skille for distriktet.

Dette distrikt — Søndmør og Romsdals fogderi — har siden 1909 arbeidet sammen i klipfiskkomiteen og i de sidste to aar i Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, saa man mener her at kunne tale med en del erfaring.

Den naturlige deling for Romsdals amt er at Søndmør og Romsdals fogderi utgjør et distrikt og Nordmør et distrikt.

Ut fra denne av os foreslaaede distriktsdeling maa vi anbefale, at det søndre distrikt i Romsdals amt faar 2 og nordre distrikt 1 repræsentant i Fiskeriraadet.

Med hensyn til administrationen for landsforeningen, saa er forretningsutvalget av den formening, at der foruten den foreslaaede konsulentstilling maa organiseres med et styre som foruten at administrere fungerer som arbeidsutvalg.

Det vil efter vor formening stemme bedst med hele sammenlutningstanken.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap, 23 juni 1917.

6. Paa anmodning fik man oversendt endel særtryk av redaktør Barclays artikkel i »Norsk Fiskeritidende«: »Hermetisk nedlægnings av krabbe som hjemmeindustri.« Et eksemplar er sendt til hver av selskapets underavdelinger.

I selskapet er nu indmeldt 20 foreninger med tilsammen 898 medlemmer, 33 direkte aarsbetalende medlemmer og 13 livsvarige. Samlet medlemstal 944.

Tilvekst mot forrige aar: 1 forening, foreningsmedlemmer 64, direkte medlemmer 8, livsvarige 13, tilsammen 85.

Tilslutningen maa sies at være god uagtet de smaa midler selskapet har at arbeide med og de ekstraordinære vanskelige arbeidsforhold under krisetiden.

For de mange beviser paa interesse for selskapets arbeide og virksomhet, som forretningsutvalget har mottat, frembærer vi herved vor hjerteligste tak.

Selskapet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i tiden fra 1ste april 1916 til 31 mars 1917.

Mens selskapet i de to foregaaende terminer kun hadde et reduceret statsbidrag, har man i den sidst forløpne termin hat det tidligere sedvanlige bidrag. Ikke desto mindre har selskapets indtægter vist sig at være allfor knappe, hvad der for en væsentlig del skyldes dyrtiden. Denne hadde ogsaa betydelig virkning ifjor, da selskapets underballance økedes med ca. kr. 1000. Men iaar er underbalancen steget med hele kr. 2340. Dette er hovedsageligst gaat til gagepaa-læg og dyrtidstillæg til funktionærene og til dyrere brænde.

Angaaende de utførte arbeider m. v. henvises til de enkelte kapitler.

I. Arbeider henhørende under fangst- og redskapsklassen.

A. Fangst av haa.

Det arbeide som selskapet gjennom flere aar har utført til fremme av pighaaens utnyttelse bærer nu gode frugter. Mens haaen tidligere for det meste kastedes overbord, og i det hele betragtedes som en stor plage for fiskeren, er den nu kommet i værdi, og fiskerne har paa flere steder lagt sig spesielt efter haafisket. Det vilde være at haape, at dette kunde holde ved ogsaa efter krigen, selv om man ikke opnaar slike priser som nu. Fiskerne uttalte tidligere, at de skulde være fornøiet naar de kun fik saa meget, at det kunde lønne sig at ta den iland, — saa slap de ialfald at kaste ut igjen de store mængder av haa der tidt og ofte som ubudne gjester hang sig paa linekrokene.

B. Haakjærringsfiske.

Det er under krigen gaat med haakjærringen som med pighaaen. Mens det før i det store hele kun var leveren man var efter, finder kjøttet nu avsætning til regningssvarende priser, — og dette har influert paa fisket. Selskapet har i terminens løp hat en hel del henvendelser vedrørende dette fiske, og hvad der er særlig bemerkelsesværdig er at interessen for samme ogsaa her sydpaa er i sterkt tiltagende. Det har saaledes været mange indom selskapets kontor for at faa rede paa hvordan haakjærringfisket drives, fiskefelter m. v. Dels har det været folk fra fjorddistrikterne paa vestlandet, som vilde forsøke hjemme, dels har vedkommende hat til hensigt at delta i haakjærringsfisket i Nord-Norge. Selskapet har været saa heldig stillet at det har hat materiale til besvarelse av forespørslerne, dels i form av trykt veiledning og tildels av redskaper. Til komplettering av de sidste har man nylig i Finmarken bestilt noget mere „bruk“, som man mangler. I denne forbindelse kan nævnes at de saakaldte „lynnere“, som selskapet i sin tid bistod med at konstruere, nu er kommet i regelmæssig anvendelse i Finmarken. Det er hule fiskestene eller beholdere, som fyldes med tran, der siver ut og lokker haakjærringen til.

C. Kobbefangst.

I den forløpne termin har der været endnu mere forespørsler om veiledning i fangst av kobbe end tidligere. Dette skyldes naturligvis ogsaa de gode priser. Selskapet har sendt veiledninger og utlaant kobbegarn til fangstforsøk eller som model.

D. Gummislange som agn.

Der har været mange forespørsler ogsaa iaar om at skaffe saadant agn. I enkelte tilfælder har man kunnet imøtekomme disse, men i det store hele har dette kunstige agn været vanskelig at faa fat paa, paagrund av gummimangel.

E. Fiskerfartøierne og den ved krigen skapte situation.

Selskapet har ogsaa iaar staat i forbindelse med sjøfartsdirektøren og andre myndigheter for til enhver tid at være a jour med de forordninger etc. som utstedes om fartøiers forhold overfor fæstninger, miner o. s. v. Disse forhold har man bragt videre til de interessertes kundskap bl. a. ved offentliggjørelse i „N. F.“ og „Norsk Fiskeralmanak“. I anledning av at vedkommende marinechef hadde udstedt forordninger for storsildfisket om bestemte signaler for rapportering av miner paa fiskehavet, henvendte man sig til kommanderende admiral

med forespørsel om ikke disse signaler ogsaa skulde gjøres gjældende for andre fiskefelter. Efter at man hadde faat tilsagn om at saa i tilfælde vilde ske, offentliggjorde man meddelelsen i „N. F.“ ledsaget av de fastsatte signaler.

F. Fisket i „Den norske Rende“.

Som i tidligere aarsberetninger meddelt utsendte selskapet for nogen aar siden en ekspedition paa prøvafiske i Den norske Rende efter lange, brosme og kveite. Sekretæren har senere farvelagt Den geografiske Opmaalings kart over kyststrækningen Utsire til Kinn (1/350,000) til avmerkning av de forskjellige dybder. Paa kartet avprikkedes endvidere alle felter med god fiskebund (sand, ler, sten o. s. v). Dette kart har der været megen efterspørsel efter, og man har ved flere anledninger lat utarbeide saadanne. Almindelige oplysninger paa grundlag av de gjorte forsøk har ogsaa været git.

G. Agnskjælfelter.

Selskapets sekretær har staat i kontakt med agnskjælfiskerne, og han har forsøkt at holde fiskerne a jour med drivværdigheten av de forskjellige felter, og det utbytte de har git. En oversigt over agnskjælfisket i sæsonerne 1913—1914 og 1915 er offentliggjort i „N. F.“ for 1916 pag. 132.

H. Utlaan av redskaper og veiledning.

I den forløpne termin har man som sedvanlig utlaant redskaper til forsøksfiske. Det er særlig synkenoten som nu har fanget fiskernes interesse, og de eksemplarer man har, har stadig været paa utlaan i sæsonen. Endvidere har man utlaant snurrevad, laksegarn, torskeruser, seiegarn, sildegarn og kobbegarn.

Kontorets tid har i betydelig utstrækning været lagt beslag paa til besvarelse av de talrike forespørsler av saglig art som til enhver tid strømmer ind. For fiskets vedkommende har spørmaalene angaaet anskaffelsen og bruk av motorer, samt om anskaffelsen av forskjellige fiskeredskaper. I sidste tilfælde har det dels dreiet sig om mindre kjendte saadanne, saasom kobbegarn, haakjærringbruk, gummiagn, agnfrysekasser, ruser m. v., dels hvor man overhodet i denne vanskelige tid kan faa fat paa redskaper. Forøvrig har man git oplysninger om selve fisket og hvad dermed staar i forbindelse, saaledes om kobbefangst, snurpenotfiske, aalefiske, fangst av makrelstørje m. m., deriblandt som nævnt om haakjærringfiske, samt om konstruktionen av

diverse redskaper, særlig snurpenot, kobbegarn og krabbeteiner. Endvidere har man git opplysning om smurning for seilduksbøier, indhalings-spil, frysekasser, binding av not og av sildegarn samt om maksimalpriser paa redskaper. Om „Thorings fiskekroker“ indhentet man opplysninger, som indtoges i „N. F.“ (1917, pag. 95).

II. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Arbeide for en større anvendelse av sild i husholdningen.

Se forrige aarsberetning s. 15. Denne del av selskapets arbeide har alltid været omfattet med stor interesse av publikum, — og nu under dyrtiden mere end nogensinde. Selskapet har fra flere steder, baade østenfjelds og vestenfjelds, mottat anmodninger om at holde demonstration av silderetter. Selv i fiskeridistrikterne er der betydelig interesse for denne sak. Allerede for to aar siden fik man anmodning fra Søndmør og Romsdals fiskeriselskap om at holde demonstrationer i dets distrikt, men først i denne termin fik man anledning til at avholde disse. Der blev i det nævnte distrikt holdt sildemiddag paa 4 steder, nemlig i Sandshavn, Ulstein, Fjørtoft og Ona. Demonstrationerne forløp paa den bedst tænkelige maate, lokalene var overalt udmerket gode, og al mulig assistance blev ydet av den nedsatte komité paa hvert sted. Der blev tat imot saa mange som lokalene kunde rumme, og sekretæren og hans to kvindelige assistenter fik paa stedet den største anerkjendelse. Likesaa i lokalpressen.

Selskapet har som regel indskrænket sig til én saadan reise i terminen med 4 demonstrationer. Men paa grund av den store interesse og de indtrængende anmodninger avholdtes endnu 2 sildemiddager, nemlig i „Hjemmenes Vel“ i Bergen og en i Porsgrund. Den sidste holdtes efter anmodning av Porsgrunds provianteringsraad, som skaffet udmerkede lokaler i byens raadhus, og ellers assisterte paa bedste maate.

Under demonstrationerne og ellers fra kontoret har der været solgt et stort antal hefter med selskapets oppskrifter paa retter av sild.

B. Nedlægning av krabbe som hjemmeindustri.

Se forrige aarsberetning s. 17. Selskapets sedvanlige kursur i nedlægning av krabbe avholdtes ifjor høst under ledelse av selskapets lærer Theodor Hellesøy, paa dennes hjemsted Hellesøen i Manger. Der utdeltes 4 stipendier til deltagelse i kurset, nemlig til:

Adolf Abrahamsen, Austad pr. Farsund.

Fru Marie Vægger-Hesby, Steinnesvaag i Stavanger amt.

Johannes H. Mehammer, Mehammer i Søndhordland.

Ingvald J. Rødset, Harøsund i Romsdalen.

Stipendiaterne, naar undtages den kvindelige deltager, instruertes ogsaa i selve krabbefisket. Selskapet kan glæde sig til et særdeles godt resultat av dette arbeide. Nedlægning av krabbe efter Storksens metode kommer nu efterhvert mere og mere igang. Og hvad avsetningen angaar, saa er fremgangen her endnu hurtigere. Den vare som leveres nyter almindelig yndest, og efterspørselen kan paa ingen maate tilfredsstilles helt, tiltrods for utviklingen av krabbefisket.

C. Lagring og transport av fersk fisk.

Selskapets arbeide med denne sak har været energisk fortsat. Sekretæren har holdt en række foredrag om spørsmålet, saaledes efter anmodning i Ulstein den 17 september ifjor under Søndmør og Romsdals fiskeriselskaps aarsmøte. Foredraget var ledsaget av lysbilleder. Formanden i det nævnte selskap, stortingsmand Knudt Otterlei, uttalte efter foredraget sin anerkjendelse av sekretærens arbeide paa dette omraade. I forbindelse med de fire sildemiddager i Romsdals amt holdt sekretæren ogsaa foredrag om dette emne, likeledes i Porsgrund og i Bergen.

A/S Fiskekjøling, der — som i forrige aarsberetning nævnt — begyndte sin virksomhet høsten 1915, har ogsaa i den forløpne termin fortsat forretningen. Firmaet opførte, som det vil erindres, et moderne kjøleanlæg paa Raudeberg, nordenfor Moldøen. Ved siden av har firmaet ogsaa drevet litt røkning av fisk og hermetisk nedlægning, men i liten skala. Mens de høie konjunkturer ellers som regel har skaffet forretningsfolk i fiskebranchen gode indtægter, har situationen for A/S Fiskekjøling været mindre heldig. Konkurransen om fisken i denne tid har nemlig været saa stor, at firmaet har ikke kunnet erholde det tilstrækkelige kvantum. Ikke desto mindre har forretningen git noget overskud. Skjønt det kunde været fristende for indehaverne at kaste sig over almindelig fiskehandel i denne tid, har de gjort dette i forholdsvis liten utstrækning. Firmaet har ment at burde se mere paa fremtiden end paa en øieblikkelig fortjeneste. I en beretning til selskapet har dette da ogsaa den glæde at kunne notere at den avkjølte fisk (efter Barclays metode) stadig vinder udelt anerkjendelse. Dette har bl. a. været uttalt av firmaets forhandler i Kristiania, kjøbmand Karl A. Jensen.

D. Nyttiggjørelse av pighaaens og haakjærringens kjøtt.

Efterspørselen efter kjøttet av disse haiarter har i terminen, som nævnt i foregaaende kapitel, været meget livlig, og selskapet har i en række av tilfælde git oplysninger om behandling og avsætning. Selskapets tidligere ihærdige agitation for at finde en lønnende anvendelse for pighaaen specielt, viser nu gode frugter, idet opmerksomheten paa denne fisk allerede paa forhaand var vakt.

E. Forskjellig veiledning.

Naar selskapets arbeide, som i tidligere beretninger meddelt, qua oplysningsbureau er saa stort som det er, skyldes dette ikke mindst besvarelsen av spørsmal vedrørende tilvirkning. Det vil føre for vidt at regne op de forskjellige arter av spørsmal som kan indløpe. Foruten de gjængse metoder for saltning, tørring og røking av fisk har henvendelserne angaaet saadanne ting som: hvor længe den ferske makrel kan holde sig, frysning og avkjøling i det hele tat, tilvirkning av tran, utnyttelse av fiskeavfald som guano og kraftfor, kryddersild, falsemaskiner, næringsværdien i fisk o. s. v.

F. Diverse.

Opskrifter paa retter av makrel, klipfik, tørfisk og blaaskjæl har været utdelt i terminen.

Hollandske ganekniver har likeledes været utdelt.

Islands fiskeriselskap (Fiskefjelag Islands) bad om tillatelse til at oversætte selskapets opskrifter paa retter av sild og blaaskjæl. Denne tillatelse blev git, og man fik som prøve tilstillet et hefte av den islandske oversættelse, — hvori „kilde“ selvfølgelig er opgit.

III. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme av østerskulturen.

a. Reiser og undersøkelser i anledning av østersavl.

Sommeren 1916 var adskillig bedre end den nærmest foregaaende sommer, idet varmen kom tidligere i sjøen, saa østersens vekst i løpet av sommeren blev tilfredsstillende, likesom ogsaa yngelavsætningen

faldt forholdsvis normalt. I enkelte tilfælde faldt den sidste dog noget sent, saa yngelen for utsætning fra enkelte poller vil bli noget mindre end sedvanlig. Ved gunstige forhold under opdrætningen vil dette dog ha liten eller ingen indflydelse paa østersens senere vekst. Var sommeren tilfredsstillende varm, saa blev vinteren over hele landet og særlig Vestlandet usedvanlig kald. De fleste østerspoller har været tilfrosne, tildels med ganske tyk is fra en tid før jul til nu ut i april. At slike forholde har sin store betydning for østersavlens er selvsagt. Under det sterke isdække kan man ha liten eller ingen kontrol med østersen og det falder vanskelig at komme til den for at faa utsortert den salgbare vare. Mest mulig maa der dog sørges for baade i opdrætnings- og ynglepoller at holde vandvekslingen vedlike ved at holde indløpet mest mulig aapent og leilighetsvis hugge vaaker i isdækket. Det vil bli interessant efterhvert naar isen gaar op at se, hvordan østersen i pollerne har greiet disse, ialfald for Vestlandet, usedvanlige veirforholde; særlig interesse for sommerens østersavl har jo yngelens tilstand efterat isen gaar op. Om dette havestof har der endnu, da dette skrives, ingen oplysninger.

Omsætningen har, som rimelig kan være i disse tider, været god. Den salgbare østers som har kunnet naaes trods isen er omsat til gode priser. Sandsynligvis vil der nu, naar isen er gaat op, komme endel partier i handelen, som før ikke har været tilgjengelige, men de vil sikkert alle kunne omsættes, før sæsonen er slut.

Østersen blir nu gjennemgaaende godt stelt, hvad der vel tildels skyldes de gode omsætningsforholde, men ogsaa de erfaringer som østersavlerne efterhvert har erhvervet angaaende sine bassiners særegenheter med hensyn til østersens vekst. I det hele skulde saaledes østersavlens for tiden ligge ganske godt an, hvis der ikke var vanskeligheter paa andre hold, som foreløbig truer med nedgang i opdrætningen. Disse vanskeligheter skyldes de raadende krigsforhold, som har fordyret de materialer, som brukes ved østersavlens med for tiden op til ca. 600 %. Materialet til en østerskurv f. eks., bestaaende av $\frac{3}{4}$ toms netting, traad nr. 18, kostet før krigen 75 øre, nu kommer det paa 4 a 5 kr. Galvanisert streng, som før kostet 25 øre pr. kg., kommer nu paa kr. 1.50—kr. 2.00 Dertil kommer at særlig netting er meget vanskelig at erholde, og allerede ifjor blev partier med yngel ødelagt, fordi opdrætterne ikke i rette tid fik fat paa materiale til kurver. Længere ute i beretningen vil bli gjort rede for, hvad man i denne anledning har tænkt at foreta.

De abnorme tilstande, som saaledes har virket noksaa trykkende paa de erhvervsmæssige østersavlere, har paa den anden side bragt med sig, at endel østersbassiner, som tidligere paa grund av store om-

kostninger ikke har kunnet sættes igang, nu sandsynligvis kommer i drift. Dette skyldes at de gode tider har bragt endel formuende mænd til at ta fat paa østersavlens som en privatfornøielse. Forholdet vil medføre det gode, at yngelproduktionen kan holdes vedlike ogsaa under de vanskelige tider for de erhvervsmæssige østersavlere, og dette vil jo ha sin store betydning, naar normale tider igjen indtrær.

De i forrige beretning nævnte foranstaltninger i Ostravikpollen kunde ikke sættes igang, da den ene av eierne satte sig imot det. Forhaabentlig kan det dog ordnes med tiden.

Selskapets zoolog, Bjerkan, og assistent Krohnstad har i aarets løp foretat endel reiser for at vareta østersavlens. De fleste reiser har gjældt de nordligere distrikter, men reiser er ogsaa foretat til Hauge-sund og endel steder sydpaa. De sedvanlige reiser som falder om vaaren er endda ikke blit foretat, da intet har kunnet foretas i de forskjellige poller paa grund av isbelægget.

b. Selskapets forsøksbassiner og andre foranstaltninger til fremme av østersavlens.

Vedkommende forsøksbassinene kan nævnes:

1. *Sæløpollen*, Sælø i Tysnes, er nu som antydnet i forrige beretning overgit til privat utnyttelse. Den drives nærmest som en kombinert yngle- og opdrætningspoll, idet østersen dog blir overflyttet derfra efter at ha staat i pollen et par aar.

2. *Hattepollen* pr. Nautnes, Hjelmen. De faa østers, som staar igjen der, har vokset bra. Intet mere vil bli foretat der av selskapet, men forhaabentlig vil det private initiativ gripe ind og fortsætte avlens der og i nærheten, naar heldigere tider indtræder.

c. Ynglepoller.

Vaaren 1916 viste yngelforraadet sig for første gang paa flere aar tilstrækkelig for efterspørselen. En av aarsakerne hertil var vistnok at materialet til østerskurve var vanskelig at erholde, men ogsaa at der var et ganske godt forraad av yngel. Der blev ialt utsat ca. 308,000 st. yngel, mot 200,000 i 1915, 120,000 i 1914 og 539,000 i 1913.

Nedenfor følger en fortegnelse over ynglepollerne ordnet efter kyststrøkene.

Lindesnes—Stavanger.

1. *Ostravikpollen* pr. Rækefjord. Yngel hadde avsat sig rikelig sommeren 1915, og næsten alt blev utplantet. Resten vil vistnok kunne omsættes som $1\frac{3}{4}$ aars østers ivaar. Det samarbeide som var indledet mellem eierne gik istykker, saa intet blev foretat for indsamling sidste sommer. Av samme grund blev ogsaa selskapets arbeide for at forbedre forholdene i pollen hindret. Noget haves dog for utplantning baade av yngel og ældre østers.

Stavanger—Bergen.

2. *Espevikpollen* i Tysnes. Ubetydelig yngel fandtes avsat i pollen, og den gav saaledes sidste vaar kun litet bidrag til yngelomsætningen. Sidste sommer blev dog avsætningen god, om den end kom sent.

3. *Sælvaagen*, Strønen. Yngelen i pollen faldt smaa sidste aar, hvorfor eieren fandt at han vilde beholde den og heller sælge den som $1\frac{3}{4}$ aars østers indeværende vaar. Ny yngelavsætning sidste sommer fandt sted.

Bergen—Stat.

4. *Kvernepollen*, Gulen, skaffet sidste vaar et betydelig antal yngel for utsætning; ogsaa den nye avsætning var god.

Paa grund av de forøkede utgifter til materiel m. m. har yngelproducenterne fundet at maatte forhøie prisen paa yngel fra 5 kr. pr. tusen, som har været fast pris i en aarrække, til 8 kr. pr. tusen.

d. Opdrætningsbassiner.

Angaaende forholdene for opdrætning henvises til hvad der er nævnt foran. Nedenfor gives en fortegnelse over anlæggene ordnet efter kyststrøk. Nye anlæg er betegnet med ⊕

Fredrikshald—Stavanger.

1. *Midtfjord* pr. Sandefjord. Anlægget maa nu betragtes som nedlagt, da eieren har erhvervet en anden, større østerspoll.

2. *Flostadbugt* pr. Arendal. Ingen yngel utsat.

3. *Sælvaagen* pr. Mandal. 17,000 yngel utsat. Østersen trives godt, men isen har været slem de 2 sidste vintre.

4. ⊕ *Farestadvaagen*, Skjernø pr. Mandal. 5000 yngel utsat, den trives godt.

Stavanger—Bergen.

5. *Godøens østerspoll* pr. Brandesund. 30,000 yngel utsat. Trivselen er god.

6. *Kvernepollen* pr. Brandesund. 10,000 yngel utsat. Trivselen er god.

7. *Bjørnevaagen*, Tysnes. Ingen yngel utsat. Den tidligere utsatte østers trives bra, men isen har været slem ivinter.

8. *Haukenespollen*, Hutteren. 10,000 yngel utsat. Trivselen er god.

9. *Smaasundene* pr. Godøsumd. Ingen yngel utsat. Isen forarsaget sidste vinter betydelige tap.

10. *Inderpollen* pr. Os. Denne poll, hvor der ifjor undtagelsesvis sattes ind ca. 30,000 yngel, drives fremdeles som en kombinert yngel- og opdrætningspoll.

11. *Hagevikbugt* pr. Os. Ingen yngel utsat.

12. *Skorpepollen*, Skorpen. Ingen yngel utsat.

13. *Milde*, Fane. Ingen yngel utsat.

I Kroksundene fra Strønen er der forresten flere steder utsat mindre partier østers fra Sælvaagen ynglepoll, uten at nærmere oversigt har været at erholde.

14. *Mathopen* pr. Bergen. 39,000 yngel utsat. Trivselen er god baade for denne og den ældre østers.

Bergen—Stat.

15. *Botakjeilen*, Hanøen. 8000 yngel utsat. Trivselen daarligere end de første aar, men dog tilfredsstillende.

16. *Husevandet*, Feie. Ingen yngel utsat.

17. *Vestervaagen*, Lindaas. Ingen yngel utsat.

18. *Dragøsumd* m. v. Lindaas. 5000 yngel utsat. Trivselen er god.

19. *Gjerdevaagen*, Lindaas. Ingen yngel utsat. Driften vil bli optat fuldt, naar de nuværende vanskelige tider er over.

20. ⊕ *Haugsepollen*, Haugsøen, Masfjorden. 1000 yngel utsat. Den trives godt.

21. *Tunsbergpollen*, Gulen. 5000 yngel utsat. Trivselen er god.

22. *Trygøpollen*, Gulen. 10,000 yngel utsat, som imidlertid for en stor del døde.

23. *Nyhammerpollen*, Gulen. 20,000 yngel utsat. Trivselen er god.

Stat—Molde.

24. *Garsholsholen*, Hareidland. Ingen yngel utsat.

25. *Solevaagen* pr. Aalesund. 48,000 yngel utsat. Trivselen er god.

26. *Bøpollen*, Solnør pr. Aalesund. 15,000 yngel utsat. Den døde imidlertid snart paa grund av uheldige forhold ved lagringen før utsætningen.

27. *Samsfjorden* pr. Aalesund. 35,000 yngel utsat. Trivselen er som sedvanlig god.

28. *Flatavaagen*, Vestnes. Ingen yngel utsat. Den sterke strøm forhindrer anbringelse i kurve. Noksa stor dødelighet, da østersen maa lægges paa bunden.

29. *Moldeholmerne* pr. Molde. Anlægget maa vistnok nu betragtes som nedlagt.

Molde—Trondhjemsfjorden.

30. *Uranpollen*, Averøen. Ingen yngel utsat; men den tidligere utsatte østers trives godt.

31. *Klakkavaagen*, Vestsmølen. Ingen yngel utsat.

32. *Lyenpollerne*, Hitteren. 40,000 yngel utsat, derav var dog ca. 10,000 skadet under transporten. Trivselen forresten god.

Trondhjemsfjorden—Polarcirkelen.

33. *Seljemarkpollen*, Ursfjorden pr. Brønnøy, 10,000 yngel utsat. Trivselen og veksten middels god.

34. *Rødøyosen* i Tjøtta. Pollen drives paa egen yngelavsætning. Trivselen og veksten god.

e. Indløpne forespørsler angaaende østersavlens og bidrag ydet av selskapet.

De talrike forespørsler angaaende østersavlens, som er indløpet fra de forskjellige dele av kysten, er blit besvaret dels skriftlig, dels ved besøk paa stedet, hvor dette fandtes nødvendig. Særtryk av en artikkel i „N. Fiskeritidende“ om maaling av temperaturen i østersbassiner er blit omsendt, likesom andre av selskapets publikationer er sendt interesserte paa forespørsel. Cirkulærene angaaende aarets yngelproduktion er omsendt til østersopdrætterne.

Bidrag til yngelindkjøp er i terminen blit tilstaaet:

Lauritz Fuglevik og Gustav Valvik for *Sælvaagen* pr.

Mandal.....	kr.	80.00
Andreas S. Farestad <i>Farestadvaagen</i> , Mandal	„	25.00

Tilsammen kr. 105.00

For at raade bod paa den daarlige tilgang paa netting og andre materialer for østersavlens har selskapet besluttet om mulig at skaffe sig et mindre forraad av disse artikler, for salg og distribution til nedsat pris i en utstrækning som findes nødvendig for at hjelpe de erhvervsmæssige østersavlere over de nuværende vanskelige tider. Dette blir altsaa en form for bidrag fra selskapet, forårsaget ved den ekstraordinære situation frembragt ved krigsforholdene.

B. Undersøkelser og forsøk vedkommende skjæl.

a. *Orskjæl.* Vedkommende disse er intet gjort i terminen. Agn-skjælgravningen flytter sig efterhvert nordover, og nye felter findes stadig av den praktiske bedrifts mænd. Paa grund av dette forhold er der haap om at de tidligere utnyttede felter ved tilvekst vil komme sig op igjen til den tid det blir nødvendig at utnytte den paany. En form for fredning av enkelte partier i de beskattede omraader burde dog overveies itide.

b. *Blaaskjæl.* I anledning av de talrike forespørslar angaaende blaaskjælavl er meddelelse blit git om selskapets forsøk. Særlig paa grund av opkomsten av en hermetikindustri med blaaskjæl som raastof har interessen for blaaskjælavlens været livlig. Ved en reise som zoologen foretok i N. B. amt fandt han, at der ogsaa paa Vestlandet fandtes enkelte steder inde i fjordene, hvor en blaaskjælavl med utsatte pæler eller risgjærder kunde komme til anvendelse. Den sterke kulde ivinter har delvis stillet sig hindrende for arbeidet for utnyttelsen av blaaskjæl.

C. Utsætning av ørret yngel.

Der er ikke i denne termin blit utsat nogen ørret yngel, men leilighetsvis er der gjort innsamlinger av skjælmateriale m. m. av ørret fra Tveitevand i Lindaas, hvor selskapet satte ut yngel de 2 næstforegaaende aar. Fuldt systematisk undersøkelse paa dette omraade kan vanskelig iverksættes, da man mangler bevilgning av penge til formaalet.

IV. Ikke henhørende under nogen enkelt klasse.

A. Sekretærens reiser, foredrag m. v.

Som det fremgaar av det foregaaende, har sekretæren paa sine reiser holdt foredrag om lagring og transport av fersk fisk. Under sildemiddagene har han endvidere redegjort for bl. a. de forskjellige sildesorter, indkjøp og transport av silden samt dens anvendelse.

Den 31 mai ifjor holdt sekretæren efter anmodning av Haugesunds Fiskeriselskap et foredrag i Haugesund om den norske makreleksport til Amerika og dens historie. I anledning av at det var 30 aar siden

denne eksport tok sin begyndelse, holdt Haugesunds Fiskeriselskap etterpaa en festlig tilstelning, hvor der servertes et større antal retter av makrel. Tilstede var bl. a. konsul Wrangel, der i 1888 var med ved stiftelsen av Haugesunds makreleksport kompani. Sekretær Barclay betragtedes som dagens hædersgjest og blev viet anerkjendende ord for sit grundlæggende arbeide paa makreleksportens omraade. Nærværende selskap har som bekjendt kraftig støttet denne eksport, og den første prøve makrel til Amerika blev sendt av selskapet efter herr Barclays initiativ.

B. Forskjellig veiledning.

Kontoret har i løpet av terminen git opplysninger om forskjellige saker som ikke gaar ind under nogen av klasserne, saaledes vedrørende bygning av torvhal og fiskebasar, navigationsundervisning, markeder, importører, statistikk, lovgivning m. v.

C. Diverse.

Brislingens kvalitet. Fra det norske handelskammer i New York mottok man et sirkulære om „budsprængte sardiner“, hvori henstilledes ikke at eksportere saadan vare. Selskapet undersøkte saken nærmere og fandt ut at det hele berodde paa en misforstaaelse, og publicerte en redegjørelse for saken i „N. F.“ (1916 s. 160).

Uttalelser er av direktionen avgitt om smaasalgt av sild efter vekt, agnkjøperes forkjøpsret, kassestørrelser for iset fisk og sild og indkjøp av gamle skøiter.

Ferskfiskrute. Selskapet henvendte sig til Hindø Dampskibsselskap og fik velvilligst fra dette oppgave over den statsunderstøttede ferskfiskrute som selskapet hadde sat igang. Ruten med forklaringer offentliggjordes i „N. F.“

D. „Norsk Fiskeritidende“.

Se forrige aarsberetning side 22. Statsbidraget var kr. 6000. Opplaget er 2200 eksemplarer.

Budgetforslag for 1917—18 findes indtat som bilag II.

Skriftet utgjorde i 1916 460 sider. Indholdet bestod av beskrivelser og avhandlinger, artikler om fartøier, baater og fiskeredskaper, tilvirkning, beretninger om handel, literaturanmeldelser, oversigt over Norges fiskerier, juridiske, statistiske og forskjellige meddelelser.

Særtryk er tat av følgende artikler:

Red.: Fangst av kobbe.

Barclay: Hvorlænge kan den ferske makrel holde sig?

Bjerkan: Maaling av temperaturen i østerbassiner.

M. h. t: indholdet skal vi forøvrig bemerke at redaktionen lar sig det være magtpaaliggende at holde læserne a jour med alle forordninger vedrørende fartøiers fart samt maksimalpriser, utførselsforbud m. v.

„N. F.“ utsendtes i 1916 i følgende eksemplarer:

Vadsø fiskerforening.....	1	eksemplar
Vardø fiskeriforening	19	—
Berlevaag og omegns fiskeriforening	7	—
Gamviks fiskerforening	1	—
Hammerfest og omegns fiskeriforening	3	—
Tromsø sundets fiskeriforening	3	—
Ibbestad do.	108	—
Nordlands Fiskeriselskap	87	—
Hadsel fiskeriforening	11	—
Namdalens fiskeriselskap	179	—
Beistadjordens do.	11	—
Fosens do.	8	—
Trondhjems do.	80	—
Kristiansunds do.	31	—
Veiholmens fiskeriforening	13	—
Smø lens do.	4	—
Harø lens fiskeriforening.....	9	—
Fjørtofts do.	3	—
Flemsø lens do.	1	—
Holmernes do.	3	—
Ona og Husøy do.	1	—
Sørfrø ia fiskeriforening	2	—
Herø do.	2	—
Aalesunds fiskeriforening	3	—
Aalesund og Søndmøre fiskeriforening.....	2	—
Kristiansunds fiskeriforening	10	—
Vevang fiskeriforening.....	2	—
Barmø en og Pollernes fiskeriforening.....	4	—
Farstad fiskeriforening.....	5	—
Ulsteins fiskeriforening	10	—
Nordre Bjørnsunds do.	18	—
Nordre Vaagsø fiskeriforening	5	—
Selje do.	4	—
Florø do.	3	—
Bulandets do.	1	—
Batalden do.	10	—

Frøien og Kalvaag fiskeriforening.....	1	eksemplar
Rognaldsvaag og omegns do.	5	—
Indre Hosanger do.	3	—
Søndre Bergenhus amts do.	66	—
Bremnes do.	12	—
Espevær do.	7	—
Veavaags do.	1	—
Haugesund og omegns fiskeriselskap.....	66	—
Stavanger fiskeriselskap.....	21	—
Sogndals fiskeriforening.....	7	—
Kvittingsø do.	3	—
Bokn do.	1	—
Bømmel do.	8	—
Skutenes do.	11	—
Arendals fiskeriselskap.....	16	—
Fredrikshald og omegns fiskeriselskap.....	16	—
Østlandske do.	75	—
Brislingsnurpenotfiskernes forening.....	18	—
Engeren jagt- og fiskerforening.....	1	—

1008 eksempl.

Aarsbetalende medlemmer av „Selskapet for de norske fiskeriers fremme.....	282	eksempl.
Bytteforbindelser.....	87	—
Gratis til stortingsmænd, vrakere m. fl... 125	—	—
Overordentlige, korresponderende og faste medlemmer	53	—
Aviser.....	92	—
Direkte abonnenter	239	—

878 —

Ialt 1886 eksempl.

Oplag 2200 —

Rest 314 eksempl.

E. „Norsk Fiskeralmanak“.

Se forrige årsberetning side 24. Aargangen 1916 viste et litet overskud. Oplaget for 1916 var 2400. Som nyt til aargangen 1917 er indtat: „Skibspapirerne og certifikaterne, beskyttelse av drivhjul paa wincher m. v. ombord i fiskerfartøier, forsvarlige vandringer paa fartøier, nye norske fiskerilove, Lov av 16 septbr. 1915 om foreløbig værdiforhøielsesavgift av utførte islandske produkter og utførsel av fisk og andre varer fra Island“. Oplaget for aargangen 1917 forhøiedes til

2600. Ikke desto mindre var det bortrevet inden en maaned. Grunden til den økede efterspørsel skyldes antagelig de gode tider blandt fiskerne, og at der i den senere tid er dannet flere nye fiskeriforeninger som kjøper almanaken. Da boktrykkeren siden branden i Bergen ikke har hat anledning til at la hele satsen staa over, vilde det blit for dyrt at sætte op et nyt oplag. Man indskrænket sig derfor til at ta et separat-avtryk av de nautiske tabeller, som fiskerne trænger til navigeringen, samt av regler for seilas under krigen og enkelte andre mindre artikler.

F. Verkstedet — assistenten.

Assistenten har dels været optat med arbeider paa verkstedet for selskapet og fiskerimuseet, dels med reiser i anledning østers- og skjælavl.

G. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. *Museet.* Som sedvanlig i de senere aar bevilgedes fiskerimuseet av Bergens sparebank og samlaget, henholdsvis kr. 1000 og kr. 800.

Av nye gjenstande er anskaffet 7 prøver av torskelever-tran og 1 prøve av levermel samt en samling smaa modeller av en dampkjel, dampekar og redskaper til trantilvirkning efter finmarksmetoden. De nævnte prøver og gjenstande er alle foræret av H. Jordan, Trondhjem, der hadde tingene utstillet paa fiskeriutstillingen i London 1883. Endvidere er anskaffet nogen redskaper som for tiden anvendes ved trantilvirkningen i Finmarken, nemlig 2 graxeposer, 1 vinkelrør, 1 træspake, 1 graxespet og 1 presseduk. Desuten er der tat gibsvstøpning av en flækpagell (sparus centrodontus). Museet har endvidere erholdt endnu en meget værdifuld gave, nemlig Larsen & Wolds bekjendte damplinespil, som foræertes museet av firmaets indehaver hr. Lauritz Larsen, Aalesund.

b. *Biblioteket* vokser stadig ved indkjøp, gaver og gjennom bytteforbindelser. Fortegnelse over de bøker, hvormed biblioteket i aarets løp er forøket, vil findes som bilag III.

Hovedselskapet har for tiden 256 aarsbetalende og 18 faste medlemmer, hvorav 209 indenbys, 41 utenbys og 24 utenlandske.

Ekstrakt av regnskapet for terminen 1 april 1916 til 31. mars 1917.

Indtægt:

I. $\frac{1}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 15— $\frac{30}{6}$ 16			
= kr. 6,700.00.....	kr.	1,675.00	
$\frac{3}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 16— $\frac{30}{6}$ 17			
= kr. 10,800.00.....	"	8,100.00	kr. 9,775.00
II. Private bidrag:			
1. Renter av Johan Thesens legat	kr.	2,435.95	
2. Leieværdi av kontor- og verkstedslokaler	"	2,000.00	
3. Fiskerimuseet:			
a. Bidrag fra Bergens sparebank	kr.	1,000.00	
b. Bidrag fra Bergens samlag for brændevinshandel	"	800.00	
c. Solgt kataloger	"	4.60	
d. Renter	"	51.01	
e. Leieværdi av museets lokaler....	kr.	4,000.00	
÷ bet. leie " 750.00	"	3,250.00	
	"	5,105.61	
4. Medlemskontingent:			
For 1915.....	kr.	10.00	
" 1916.....	"	1,335.00	
" 1917.....	"	5.00	
	"	1,350.00	
5. Restancer:			
Medlemskontingent 1914	kr.	15.00	
Do. 1915	"	25.00	
Do. 1916	"	50.00	
	"	90.00	10,981.56
III. Andre Indtægter:			
Renter	kr.	51.35	
Diverse	"	50	51.85
			<u>kr. 20,808.41</u>

Utgift:

Underbalance fra f. termin.....	kr.	2,320.68
Restancer fra f. termin	"	60.00
		<u>kr. 2,380.68</u>

A. Administration:			
a. Lønninger:			
Sekretær	kr.	2,500.00	
Kontorist.....	„	1,300.00	
Kontorassistenter ...	„	520.00	
Assistenter og præparant.....	„	562.50	
Incasso m. m.	„	160.00	
	kr.	5042.50	
b. Kontorlokale, leieværdi kr.		2,000.00	
÷ betalt leie av fiskeri-			
museet.....	„	750.00	
	kr.	1,250.00	
Lys og brænde	„	921.32	kr. 2,171.32
c. Kontorutgifter	„	299.44	
d. Kontorrekvisiter	„	88.76	
e. Porto og telegrammer	„	72.23	kr. 7,674.25
B. Østers- og Skjælkultur:			
a. Østers:			
Zoolog Bjerkan, løn	kr.	1,200.00	
Assistenter, løn	„	587.50	
Zoolog og assistent til reiser, diæt m. m. ..	„	618.11	
Bidrag:			
Gustav Valvik og Lauritz Fuglevik,			
Trægde pr. Mandal.....	kr.	80.00	
Andreas Salvesen, Skjern-			
øen pr. Mandal	„	25.00	„ 105.00
Streng til kurve m. m.	„	360.25	
Diverse	„	71.09	
b. Skjæl:			
Reiseutgifter.....	kr.	74.30	
Analyser.....	„	14.00	
Kjøbt skjæl	„	31.10	
Diverse.....	„	36.78	„ 156.18
	kr.	3,098.13	
÷ avsat forrige termin.....	„	558.30	
	kr.	2,539.83	
Avsættes til neste termin	„	960.17	„ 3,500.00
C. Ophjælp av fisket i Bergenhusamterne, utlaan av red-			
saker, reiser og nedlægning av krabbe.....	„	1,455.87	

D. Anvendelse av sild i husholdningen samt lagring og transport av fersk fisk.....	kr. 2,619.43	
÷ avsat forrige termin	„ 183.04	kr. 2,436.39
E. Diverse, hvorav trykningsomkostninger, væsentligst aarsberetningen 1915—1916	„	485.50
F. Biblioteket	„	396.03
G. Selskapets medlemskontingent til „Norsk Fiskeritidende“ :		
For aar 1915 (rest)	kr. 2.00	
„ „ 1916 (³ / ₄ aar).....	„ 220.00	
„ „ 1917 (¹ / ₄ „)	„ 50.00	„ 272.00
H. Fiskerimuseet:		
a. Lønninger	kr. 1,720.00	
b. Leie av lokale, inkl. omstaaende nettoleieværdi	„ 4,000.00	
c. Vagthold, renhold m. m.	„ 436.83	
d. Nyanskaffelser.....	„ 486.30	
e. Vedlikehold og diverse.....	„ 224.88	„ 6,868.01
		<u>kr. 25,468.73</u>
Saldo, underbalance	kr. 4660.32	

**Ekstrakt av regnskapet for „Norsk Fiskeritidende“ for terminen
1 juli 1915—30 juni 1916.**

Indtægt:

Statsbidrag	kr. 5,000.00
Avertissementer.....	„ 822.78
Kontingent à kr. 3.50 pr. aar	„ 722.01
Do. à „ 1.00 „ „	„ 1,125.60
Solgt løse hefter og ældre aarganger	„ 81.53
Saldo, underbalance	„ 0.06
Utestaaende kr. 799.10 medtages ikke her	
	<u>kr. 7,751.98</u>

Utgift:

Underbalance fra forr. termin.....	kr. 1.75
Trykning	„ 4,195.95

Lønninger:		
Redaktør M. Barclay	kr. 1,400.00	
Kontorhjælp	„ 940.00	kr. 2,340.00
Honorarer	„ 593.06	
Postporto.....	„ 377.25	
Diverse	„ 243.97	
		kr. 7,751.98

Arendals fiskeriselskap.

Flødevigens Utklækningsanstalt.

Paa grund av verdenskrigen har driften været indstillet ogsaa denne periode, og som følge derav har der kun været utført endel mindre undersøkelser og vedlikeholdsarbeider.

Den strenge isvinter har forøvrig nødvendiggjort etpar mere ekstraordinære reparationer paa brygge, vandledning m. v.

Anstaltens motorbaat har nu faat ny motor, en 10 H.K. »Sleipner«, der viser sig at være baade driftssikker og økonomisk. Driften av denne maskin er neppe halvt saa kostbar, som av den gamle, og den har i flere henseender meget store fordele.

I vinter og vaar er der utført en række undersøkelser utenfor kysten og i fjorden over forekomsten av pelagisk yngel m. v. Materialet vil bli bearbeidet kommende høst, og vil sandsynlig bli gjenstand for en egen beretning.

I vinterens løp har jeg endvidere bearbeidet et omfangsrikt materiale indsamlet av dr. Hjort med »Michael Sars« i Lofoten vinter og vaar 1913. En beretning herover vil fremkomme i nær fremtid. De i terminen utførte arbeider med hummeropdrætning er tidligere beskrevet — se Norges Fiskerier 1916, 1ste hefte.

Østlandske fiskeriselskap.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i budgetaaret 1 januar til 31 desember 1916.

Forstanderskapet

avholdt møte i Kristiania den 28 og 29 april, hvori deltok forretningsutvalgets medlemmer, samt æresmedlem apoteker Hegge, 5 av

de direkte medlemmers forstandere og 16 repræsentanter fra 15 fiskerforeninger.

Der behandlede:

- I—II. Beretning og regnskap fra forrige budgetaar godkjendtes.
- III. Budgetforslag for 1917—18 vedtokes mot 5 stemmer.
- IV. Dybvaag fiskerforenings forslag om lovbestemt salgsmåte for hummer (se vedk. avsnit).
- V. Der fremlagdes forslag til ordning av makrelhandelen utarbeidet av konsul Schram, eksportør Løhmann og fiskerinspektør Johannessen (se avsnittet om makrelhandelen).
- VI. Ludvig Helles henstilling om ophjælp av aaleksporten (se vedk. avsnit).
- VII. Spørsmål om forandring i lov om fiskerforsikringen (se vedk. avsnit).
- VIII. Henstilling om ophævelse av vadforbud og indførelse av mindstemaal paa fisk i selskapets distrikt (se vedk. avsnit).
- IX. Forskjellige forslag fremsat av ing. Knoph (se avsnit forskjellig).
- X. Henstilling fra Gustav Olsen om anbringelse av taakelur paa Staværnsholmens fyr ved Fredriksværn, og Konrad Nilsens henstilling om paaskyndelse av fyrlygt ved nordre indløp til Røvær og lysbøie ved Sveegrunden (se vedk. avsnit).
- XI. Til revisorer valgtes amtsfuldmægtig P. M. Poulsen og bankrevisor M. Wennesland med bankassistent L. Pedersen som varamand.

Aarsmøtet

avholdtes i Kristiania den 29 april hvor behandlede:

- I. Godkjendtes regnskap for 1915.
- II. Godkjendtes beretning for 1915.
- III. Sættet for selskapets kontor besluttedes som før i Kristiansand.
- IV. Samtlige i 1915 valgtes direkte medlemmers forstandere gjenvalgtes med undtagelse av direktør N. Voll, som er flyttet til utlandet.
- V. Enstemmig besluttedes at for fremtiden kan aarsmøtet avholdes umiddelbart efter forstanderskapsmøtet.

Forretningsutvalget

har i aarets løp avholdt 2 møter, nemlig i Kristiansand den 2 februar og i Kristiania den 27 april.

Kontoret.

Paa grund av situationen og det indskrænkede budget har kontoret væsentlig været optat med korrespondance med underavdelingerne. Selskapets kopibøger omfatter 134 sider, og 683 journaliserede skrivelser er behandlet.

Fiskeforsøk

har paa grund av forholdene været helt indstillet.

Fiskerkurset

har iaar været avholdt paa Aavik ved Svinør. Undervisningen begyndte 2 november og avsluttedes 19 desember.

Den daglige undervisningstid 8 timer. Som lærebøger benyttes Grans og Geelmeydens lærebøger i navigation. Eleverne har lært kortseilas, fuldstændig bestikopgjør, journalførsel, observationer og beregning av meridianhoide med solen (enkelte ogsaa bredde med polarstjernen) samt ved lodskud i observationsøieblikket at kunne bestemme sin paaværende længde.

Der hadde meldt sig 30 elever til optagelse. Herav fremmøtte 17 og 15 gjennomgik hele kurset. Da flere var i 16 aars alder og ikke hadde fornøden fartstid, tildeltes bare følgende

Eksamensvidnesbyrd:

1. Emil Thorsen, Aavik
2. Gjest Johannessen, Snig
3. Karl Cornelius Olsen, Svinør
4. Alex Mørkesdal, Snig
5. Olaf Olsen, Vaarø.

Fiskerilovgivning etc.

Lovbefalt salgsmate for hummer.

Sak IV. Dybvaag fiskerforenings henstilling til selskapet om lovbefalt salgsmate for hummer.

Enstemmig besluttedes:

»Forstanderskapet anbefaler at det ved lov fastsættes at alt salg av hummer skal foregaa efter vegt«.

I skrivelse av 12 mai er denne sak oversendt Fiskeridirektøren.

Vadforbud og mindstemaal.

Sak VIII. Efter indhentede uttalelser fra selskapets underavdelinger om ophævelse av vadforbud og indførelse av mindstemaal paa fisk i selskapets distrikt, fremsattes følgende forslag:

Forstanderskapet foreslaar:

- a. Alle vadforbud anbefales ophævet.
- b. At der indføres følgende mindstemaal:

For torsk	20 cm.
» rødspette	20 »
» skrubbe	20 »
» aal	34 »

Fiskerne Gustav Olsen og Thor Andersen bemyndiges til sammen med fiskeriinspektøren for Skagerakkysten at utarbeide forslag til nærmere regler for gjennomførelse av mindstemaal.

Forslaget vedtokes enstemmig.

Paa grund av forholdene, navnlig at fiskeriinspektøren har været helt optat i Provianteringsdepartementet med ordningen av fiskeforsyningen m. v. har det været ugjørlig at fremme saken videre.

Makrelhandelen.

Sak V. Der fremlagdes forslag til ordning av makrelhandelen utarbeidet av konsul Schram, eksportør Løhmann og fiskeriinspektør Johannessen saalydende:

1. Eksportforbud.
2. Forbud mot hermetisk nedlægning av makrel over 20 cm. længde.

Anm. Adgang til dispensation for enkelte partier, naar det indenlandske marked er overfyldt. Dispensationsmyndigheten tillægges Provianteringskommissionens representant.

3. Maksimalpris i detalj *kr. 0.60* pr. kg. for makrel indtil 4 *stkr. pr. kg.* og *kr. 0.40* pr. kg. for mindre makrel.
4. Indkjøpsprisen indkl. kasse, is og arbeidspenger f. o. b. fastsettes til *kr. 0.75* pr. kg. for fisk indtil 4 *stkr. pr. kg.* og *0.45* pr. kg. for mindre fisk.
5. Av indkjøpsprisen erlægger kjøperen kontant maksimalprisen med fradrag av handelsavance *kr. 0.10* pr. kg., altsaa henholdsvis *kr. 0.50* og *kr. 0.30*.
6. Differansen henholdsvis *kr. 0.25* og *0.15* pr. kg. erlægges av Statens Provianteringskommission som erstatning til norske fiskere og utbetales ukentlig til deres tillidsmænd mot behørig kvittering for levert makrel. Erstatningen ydes kun til fiskehandlere og fiskelag, som paa forhaand indgir anmeldelse til Provianteringskommissionen og vedtar Provianteringskommissionens betingelser til enhver tid.

7. Handelen med makrel er fri og foregaar som tidligere gjennom de gamle forbindelser, dog saaledes at engrosfortjenesten pr. kg. fastsettes til 4 øre inkl. omisning, kjøring til jernbane og dampskib, og detaljfortjenesten til 6 øre pr. kg. Herved blir engrosprisen henholdsvis kr. 0.54 og 0.34 pr. kg.
8. De i punkt 5 nævnte indkjøpspriser henholdsvis kr. 0.50 og 0.30 med tillæg av erstatningen kr. 0.25 og 0.15 garanteres de anmeldte fiskelag av Statens Provianteringskommission.
Hvis fangsten enkelte dage ikke kan avsættes til den i punkt 5 nævnte pris, skal det tiloversblevne parti disponeres av fiskelaget paa bedste maate for Provianteringskommissionens regning og efter bemyndigelse av dennes repræsentant.
9. Alle fragttutgifter betales av Provianteringskommissionen efter regning«.

Det ovenfor nævnte utkast til ordningen av makrelhandelen tiltraadtes enstemmig, saaledes at fiskeriselskapet er villig til at anbefale ordningen gjennomført inden sine foreninger. Imidlertid krævet ordningens gjennomførelse flere forhandlinger med provianteringskommissionen og departementet. Præsens og sekretæren maatte foreta særskilt reise til Kristiania for at faa saken endelig ordnet paa tilfredsstillende maate.

Den endelige ordning blev følgende:

Meddelelse fra Statens Provianteringskommission.

Landets makrelforsyning.

For at sikre landets forsyning av makrel til eget forbruk til rimelige priser, er der truffet følgende foranstaltninger for sæsonen 1916:

1. Utførsel av fersk, røket, saltet eller hermetisk nedlagt makrel er i henhold til kgl. resolution av 9 mai 1916 indtil videre forbudt.

2. M a k s i m a l p r i s e r.

Ifølge beslutning av 10 mai 1916 av Statens Provianteringskommission er der fra og med 15 mai og indtil videre fastsat følgende maksimalpriser for makrel:

- a. F i s k e l a g e n e s s a l g s p r i s f o b. (inkl. kasse, is og arbeidspenger m. v.):
for makrel av vekt $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. og derover 38 øre pr. kg.
» — » » under $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. 28 øre pr. kg.
- b. E n g r o s p r i s (grossererens og mellemmands samt fiskelagens pris for mindre bestillinger end 5 kasser = 140 kg., inkl. omisning og kjøring til jernbane eller dampskib)

for makrel av vegt $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. og derover 42 øre pr. kg.

» — » » under $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. 32 øre pr. kg.

c. M a k s i m a l p r i s i d e t a l j

for makrel av vegt $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. og derover 50 øre pr. kg.

» — » » under $\frac{1}{4}$ kg. pr. stk. 40 øre pr. kg.

Prisen paa makrel av mindre længde end 24 cm. er fri.

NB. E k s p o r t f o r b u d e t omfatter al makrel, ogsaa smaa-makrel.

3. Med foranstaaende begrænsning er omsætningen av makrel fri og bør mest mulig søkes formidlet gennem de tilvante handelsforbindelser.
4. For at der kan gennemføres ensartede engros- og detaljpriser, dækkes utlagte fragttutgifter til direkte dampskibsanløpssted eller jernbanestation av Staten efter regning, som sendes til Statens Makrelkontor, Kristiania (underavdeling under Statens Provianteringskommission). Risikoen ved transporten er Staten uvedkommende.
5. For at kunne gennemføre ovennævnte priser utbetales norske makrelfiskere av Staten et tilskud av 37 øre pr. kg. for makrel av vegt $\frac{1}{4}$ kg. og derover, 17 øre pr. kg. for mindre makrel nedtil 24 cm. længde.

Dette tilskud utbetales kun til andelsforeninger eller salgslag, som gennem sin tillidsmand (forhandler) er anmeldt til Statens Makrelkontor, Kristiania, og har vedtaget dennes betingelser til enhver tid. Anmeldelse av nye salgslag eller om nyoptagne medlemmer kan ske naarsomhelst; men bestemmelsen om tilskuddet trær ikke i kraft, før anmeldelsen er registrert hos Makrelkontoret.

6. De i punkt 2 a nævnte salgspriser med tillæg av det i punkt 5 nævnte tilskud garanteres de saaledes anmeldte salgslag eller andelsforeninger av Staten for al deres fangst av makrel av størrelse over 24 cm. længde.

I henhold til foranstaaende opfordres herved makrelfiskerne til snarest at organisere salgslag og anmelde disse til Statens Makrelkontor, Kristiania.

Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om:

1. Tillidsmandens (forhandlerens) fulde navn og adresse.
2. Fuldt navn og adresse paa samtlige baatførere i salgslaget.
3. Besætningens størrelse og hvad slags redskaper der anvendes paa de optagne baater.

Likeledes opfordres fiskehandlere der agter at drive engros-handel eller mellemmandshandel med makrel til snarest at anmelde

dette til Statens Makrelkontor, Kristiania, med nødvendige personlige oplysninger samt oplysninger om eventuelt transportfartøi og dettes paatænkte anvendelse.

Utkast til kontrakt samt skema for slutsedler m. v. vil da snarest derefter bli tilstillet de anmeldte salgslag og mellemmænd.

Det bedes bemærket, at alle henvendelser angaaende makrelomsætningen adresseres til *Statens Makrelkontor*, Kristiania. Dette bestyres av konsul Jacob Schram, Kristiania, med fiskeriinspektør S. Johannessen, Langesund, som kontrollør.

Kristiania, 10 mai 1916.

Statens Provianteringskommisssion.

Aaleksporten.

Sak VI. Ludv. Helles henstilling om ophjælp av aaleksporten overlates det forretningsutvalget at fremme paa bedste maate.

Forretningsutvalget henstiller til hr. Helle at forsøke at danne sammenslutninger i sit og nabodistrikterne. Noget resultat foreligger endnu ikke, da det nu under krigen ikke lar sig gjøre at komme i direkte forbindelse med utlandet, og da spesielt Tyskland og England. Heller ikke er de nuværende tider egnet til at sette igang et saadant foretagende.

Fiskerforsikringen.

Sak VII. Repræsentanten for Larvik fremholdt ønskeligheten av at der aapnes adgang til at besætte fiskerforsikringens kommunale mandtalsnævnnd ogsaa med medlemmer utenfor kommunestyret.

Som svar paa selskapets skrivelse herom, har departementet indhentet erklæring fra Riksforsikringsanstalten som igjen har fastsat at § 3, 1ste punktum i forskriften herefter skal lyde saaledes:

»Til mandtallets istandbringelse nedsætter kommunestyret en nævnnd bestaaende av kommunekassereren eller en anden av kommunestyret for et eller flere aar ad gangen ansat person som mandtalsfører og 2 av kommunestyret i eller utenfor dets midte valgte medlemmer. Disse 2 medlemmer kan ogsaa vælges blandt næringsdrivende fiskere, hvis næring ikke hindrer dem i at delta i nævnndens arbeide. De fungerer indtil den endelige mandtalsliste (§ 5, sidste led) er færdig efter avholdelsen av valg paa nyt kommunestyre, og dette derefter har valgt nye medlemmer.«

Fyrvæsenet.

Sak X. Om taakelur paa Staværnsholmen ved Fredriksværn har selskapet mottat følgende fra Fyrdirektøren gjennom Forsvarsdepartementet.

»Med skrivelse av 20 ds. har det kgl. departement oversendt en forestilling angaaende taakelur paa Staværnsodden.

Dette spørsmåal har gjentagne ganger tidligere været drøftet, og som det kgl. departement vet, var det i sin tid bevilget et beløp for at man kunde gjøre forsøk med elektrisk taakelur. Det verksted, som skulde levere taakeluren, kom imidlertid aldrig længere end til forsøk og opnaadde intet resultat. Beløpet blev derfor inddradd igjen. Senere har jeg undersøkt om man kunde faa overført elektrisk strøm til fyret, saaledes at man kunde faa anbragt en elektrisk dreven sirene. Denne overføring vil imidlertid bli forholdsvis kostbar og under de nuværende forhold med unormalt høie priser paa kobbertraad og kabel, anser jeg det for litet rimelig at fremsætte forslag om bevilgning. Saasnart forholdene tillater det, skal jeg igjen ta saken op til behandling.«

Departementet meddeler, at spørsmålet om at anbringe elektrisk sirene ved det nævnte fyr vil bli optat til behandling naar priserne paa vedkommende materiale igjen blir normale.

Konrad Nilsens henstilling til forretningsutvalget om at virke for anbringelse av taakelur paa Røværsholmen og fyrlygt ved nordre indløp til Røvær samt lysbøie ved Sveegrunden, er av selskapet oversendt til Haugesunds sjømandsforening om at anbefale andragendet og oversende det til Forsvarsdepartementet (marinen).

Ianledning av belysning ved Vikerbavn, (Asmaløen) Tregde og Ny Hellesund er paa henvendelse fra selskapet mottat følgende fra Fyrdirektøren gjennom Forsvarsdepartementet:

»Ved skrivelse av 1 mai har det kgl. departement forlangt min uttalelse angaaende et andragende fra Østlandske fiskeriselskap om belysning ved Vikerbavn, Tregde og Ny Hellesund.

I den anledning tillater jeg mig at oplyse, at Asmaløens fiskeriforening i 1913 søkte om at faa »1 rød lygt eller lanterne paa molohodet for indseilingen til Vikerbavn.« Bidrag til drift av en saadan lanterne blev derefter bevilget. Saavidt jeg vet søkes havnen kun av hjemmefolk, og disse maa forutsættes at være saavel kjendt med farvand og forhold, at de foreløbig nogenlunde kan klare sig med lanterne paa molohodet.

Leden Tregde—Stjernøsund er saa smal, krokert og grund, at den kun kan benyttes av smaafartøier. Den kan ikke belyses ved almindelige fyr lamper utenat utgifterne blir urimelige i forhold til den

betydning leden har og jeg har derfor tænkt mig den utvei at belyse den med elektriske lamper.

I 1915 fandtes imidlertid ikke elektrisk kraft i nærheten av farvandet og saken blev derfor foreløbig stillet i bero.

Angaaende farvandet østenfor Ny Hellesund oplyses at det er hensigten i den nærmeste fremtid at fremsætte forslag om at belyse dette ved en fyrlampe paa sydpunkt av Herø og samtidig forandre Bergnesodden fyrlampe. Derimot er det neppe rimelig for tiden at foreslaa belysning av sundet mellem Kjamsø og fastlandet. Det sidstnævnte projekt er ikke undersøkt, hvorfor de med det kgl. departements skr. fulgte bilag indtil videre beholdes.«

Forskjelligt.

Hr. Knophs foran under sak IX nævnte forslag, som angik ordningen av forsendelse av fiskevarer med jernbane m. v. blev overlatt forretningsutvalget. Dette har delvis gjort henvendelse i sakens anledning. Saavidt vites blev saken ordnet.

Organisationen.

Flere foreninger har til selskapet uttalt sin tak for den trufne ordning med makrelomsætningen.

Som ny forening er i aarets løp indmeldt Vestre Hvaler fiskerforening.

Paa grund av de ekstraordinære forhold, som krigen har ført med sig, har det været meget vanskelig for sekretæren at foreta reiser til foreningerne.

Gjensidig assurance.

I 1916 har været forsikret ca. 70 fartøier. Aarspræmien har været 2 %. Overskuddet er ca. kr. 1800 og reservefondet vil ved aarsopgjøret utgjøre ca. kr. 11 000.

Pr. 31 desember 1916 hadde selskapet 1 æresmedlem, 18 livsvarige og 105 aarsbetalende medlemmer samt 29 tilsluttede fiskerforeninger med tilsammen 1472 medlemmer, saaledes at det samlede medlemsantal utgjorde 1596.

Vedkommende kredsforeningernes styre, medlemsantal og virksomhet i det forløpne aar hitsættes efter de indkomne beretninger:

Sponvikens fiskerforening.

Medlemsantal 56.

Styre: Fisker J. M. Dahl, formand.

- H. Bjørndahl.
- Jørgen Nielsen, Vikene.
- J. P. Dahl.
- O. Næss.

Foreningen har i aarets løp avholdt 3 medlemsmøter og 1 styremøte.

Skjebergs og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 45.

Styre: Fisker Oskar Karlsen, Bjerkenes, formand.

- Aksel Melby, næstformand.
- Erik Melby, kasserer.
- Otto Hansen.
- Hans Olavesen, Bjerkenes.

1 styremøte og 4 foreningsmøter er avholdt i aarets løp.

Vestre Hvaler fiskerforening.

Medlemsantal 22.

Styre: Fisker Olaves Arntsen, formand.

- Ole Martinsen, viseformand.
- Jens Martinsen, kasserer.
- Arne Pettersen.
- Martin Asbjørnsen.

Kraakerøy fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker Jørgen Martinsen Alshus, formand.

- Arnt Jørgensen Øgaarden, viseformand.
- Bjarne Johansen, kasserer.
- Richard Olsen.
- Thorvald Jørgensen, suppleant.
- Ole Mathisen, suppleant.
- Hans Martinsen, revisor.
- Julius Pettersen, revisor.

Onso fiskerforening.

Medlemsantal 34.

Styre: Fisker Theodor Theodorsen, Møklegaard, formand.

- Josef Slang.
- Jens Andersen.

Styre: Fisker Konrad Martinsen.
— Hagbart Olavesen.

Kirkoens fiskerforening.

Medlemsantal 26.

Karl Emanuelen, Skjærhalden, formand.

Asmaløens fiskerforening.

Medlemsantal 23.

Styre: Fisker Godtfred Karlsen, Vikar, formand.

— John Bjørk, Haabu, viseformand.

— Marensius Karlsen, Vikar, sekretær.

— Arnt Karlsen, Vikar, kasserer.

I aarets løp har foreningen avholdt 4 møter, 1 generalforsamling. Av saker er behandlet: Hummereksperten og fyr ved Vikarhavnen.

Soon og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 35.

Styre: Fisker Arnt Andersen, formand.

— Otto Ottesen, kasserer.

— Josef Svendsen, sekretær.

— Erik Sjøvold.

— Karl Olsen.

3 møter hvorav 1 styremøte er avholdt i aarets løp. Man har behandlet om havn i Soon, mindstemaal paa fisk, ophævelse av vadforbud, samt vegtsalg av fisk undtagen for brisling og smaasild.

Kristianiafjordens fiskerforening.

Medlemsantal 112.

Styre: Fisker Olaf Andersen, formand.

— Arthur Borgen, næstformand.

Cand. jur. Peter Daae, sekretær.

Fisker Kr. Kristensen.

— Oscar Kristensen.

— Nils Andersen.

— Erling Hansen.

Holmsbo fiskerforening.

Medlemsantal 35.

Styre: Fisker Jørgen Karlsen, formand.

— Aksel Larsen.

— Johan Kristiansen.

— Fredrik Braaten.

Larviks fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker G. M. Larsen, formand.

- E. Eriksen.
- Carl Knudsen.
- Johan Mathisen.
- Kristoffer Kristiansen.
- Haldor Hansen.
- Nikolai Hansen.
- Hans Sørensen.

Fredriksværn og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 25.

Styre: Fisker Gustav Olsen, formand.

- Thorvald Larsen.
- Hans Gulbrandsen.
- C. Johansen.
- Martin Hansen.

I aarets løp har foreningen afholdt 10 møter, som hovedsagelig har vedkommet foreningsanliggender.

Nevlunghavns fiskerforening.

Medlemsantal 30.

Styre: Fisker Ole Bredal, formand.

- Ole Jacobsen.
- Andreas Abrahamsen.
- Kristian Larsen.

Fiskerforeningen for øerne i Langesundsfjorden.

Medlemsantal 36.

Styre: Fisker Johan Fredriksen, formand.

- Jacob Nystrand, næstformand.
- Adolf Johannessen, kasserer.
- Hans Jakobsen, sekretær.
- Ingvald Johansen.
- Johan Kristoffersen.
- Nils Nilsen, suppleant.

Langesund og omegns fiskeres forening.

Medlemsantal 35.

Styre: Fisker Johan Schrøder, formand.

- Theodor Hansen, næstformand.

- Styre: Fisker Jonas Gundersen, kasserer.
— Jacob M. Hansen.
— Peder Aasoldsen.
— Petter Gjertsen.
— Johan Vold.
— Anders Aasmundsen.

Skaato og Kragero fiskerforening.

Medlemsantal 56.

- Styre: Fisker Nils N. Haugland, formand.
— Inghart Jensen.
— Karl Klausen.
— Nils Marcussen.
— Henrik Sørbø.
— Knut Kirkesund.

I aarets løp har der været avholdt 4 møter.

Risor fiskerforening.

Medlemsantal 40.

- Styre: Fisker Paul Pedersen, formand.
— Abraham Hansen, næstformand.
— Emil Nygren.
— Petter M. Gundersen.
— Kristian Aanonsen.

Der har i aarets løp været avholdt 7 møter, hvor en række forskjellige fiskerispørsmål er behandlet.

Dybvaag fiskerforening.

Medlemsantal 30.

- Styre: Fisker N. S. Berntsen, formand.
— Chr. Knudsen, næstformand.
— Jul. W. Andersen.
— A. Henriksen.
— P. Jensen.
— Henrik Henriksen.
— Hans J. Hansen, Sandøen.

I aarets løp er avholdt 4 møter.

Hoivaag fiskerforening.

Medlemsantal 28.

- Styre: Fisker Thor Andersen, formand.
— Knut Gaavertsen, kasserer.

Styre: Fisker Thomas Knudsen.

— Oluf Natvig.

— Herman Hermansen.

2 møter er i aarets løp avholdt.

Randosunds fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker Kristian Karlsen Herøen, formand.

— Knud Knudsen Randøen, næstformand.

— Gunvald Nilsen Tømmerstø.

— Kristian Kristensen Randøen.

— Aanen Kristensen.

Flekkero fiskerforening.

Medlemsantal 68.

Styre: Fisker Konrad Nilsen, formand.

— P. G. Ommundsen.

— A. Aanensen.

— F. Tønnessen.

— K. Larsen.

Sogne fiskerforening.

Medlemsantal 59.

Styre: Fisker John Bentsen, formand.

— E. M. Langfeldt, næstformand.

— Hans Lund.

— Torkild Vigebo.

— Thomas Borø.

— Martin Nodenes.

Halsaa, Hartmark og Holme fiskerforening.

Medlemsantal 105.

Styre: Lærer L. Fuglevik, formand.

Ordfører B. Løvdahl, næstformand.

Fisker T. Tørresen, Farestad.

— Richard Johnsen, Hildø.

— P. Andreassen, Farestad, kasserer.

Gaardbruker R. Spetteland.

I 1916 er avholdt 4 møter. Foreningen tilraader selskapet om at sende sakkyndige foredragsholdere mindst en gang aarlig.

Reme, Aavik, Svinør og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 49.

Styre: Eksportør P. M. Danielsen, Svinør, formand.

Fisker J. Fredriksen, næstformand.

— Oskar Olsen.

— Petter Haslund.

— L. Syvertsen.

Foreningen har i 1916 avholdt 5 møter og behandlet flere saker av interesse. Ved foreningens mellekomst blev ordningen av makrelhandelen her gjennomført. Foreningen bringer sin tak for den ihøst avholdte fiskerskole.

Spangereid og Lindesnes fiskerforening.

Medlemsantal 56.

Styre: Lensmand A. Præsthus, formand.

Fisker O. Njerve, næstformand.

— Aug. Pettersen, Fjeldskaar.

— Peder A. Nilsen, Vaage.

Eksportør Th. Gabrielsen, Gauksun.

Austad sogns fiskerforening.

Medlemsantal 60.

Styre: Ordfører M. Boxnæs, formand.

Eksportør R. Garred.

Fisker J. Gabrielsen.

— Chr. Meilænder.

— Johannes J. Skarstein.

Vanse sogns fiskerforening.

Medlemsantal 150.

Styre: Fisker J. Thomassen, formand.

— B. Kristoffersen.

— Henrik Hansen.

— Zakarias Jansen.

— Th. Larsen.

— Hans Hansen.

Hitterø sogns fiskerforening.

Medlemsantal 102.

Styre: Fisker Johan Jonassen, formand.

— Petter M. Jacobsen, Fidje.

— Gustav Pettersen.

Styre: Fisker Herman Hansen.
— Ole J. Olsen.
— Gustav Hansen.
— Tønnes Olsen.

Aaensire fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker Ludvig Løining, formand.
— Simon T. Laug.
— Gjert Sand.
— Lars Midbø.

Ekstrakt av regnskapet for kalenderaaret 1 januar—31 decbr. 1916.

I n d t æ g t.

A.	Kassebeholdning	kr.	677.96
B.	Statsbidrag:		
	1. Terminen $\frac{1}{1}$ 1916 til $\frac{30}{6}$ 1916	kr.	1050.00
	2. Terminen $\frac{1}{7}$ 1916 til $\frac{31}{12}$ 1916	«	1500.00
			————— « 2 550.00
C.	Distriktsbidrag:		
	1. Lister & Mandals amt	kr.	300.00
	2. Smaalenenes amt	«	250.00
	3. Jarlsberg & Larviks amt	«	250.00
	4. Nedenes amt	«	250.00
	5. Bratsberg amt	«	300.00
	6. Buskerud amt	«	100.00
	7. Sandherred sparebank	«	50.00
	8. Bamle sparebank	«	50.00
	9. Farsund sparebank	«	50.00
	10. Søgne & Greibstad sparebank	«	50.00
	11. Larvik sparebank	«	50.00
	12. Vanse sparebank	«	50.00
	13. Høvaag sparebank	»	50.00
			————— » 1 800.00
D.	<i>Medlemskontingent:</i>		
	1. Aarsbetalende medlemmer.		
	a. For 1916: 105 à 5.00 kr.		525.00
	b. » 1915: 6 à 5.00 »		30.00
			————— kr. 555.00

2. Foreninger.

a. For 1916:	29 forenin.	kr. 170.00
b. » 1915:	8 —	» 55.00
c. » 1914:	3 —	» 15.00
d. » 1913:	2 —	» 10.00
e. » 1912:	1 —	» 5.00

————— kr. 255.00

kr. 810.00

E. *Abonnement paa »Fiskeritidende«* kr. 2.00

F. *Annoncer i aarsberetning* » 90.00

G. *Indvundne renter* » 28.55

————— » 120.55

————— kr. 5 958.51

U t g i f t:

A. *Administration* (tryksaker, porto, kontorrekvisita, telefon etc.) kr. 1 258.21

B. *Lønninger:*

1. Sekretæren kr. 1 200.00

2. Revisorer » 50.00

————— » 1 250.00

C. *Kontorleie, lys og brænde* » 325.00

D. *Reiser:*

1. Forretningsutvalget kr. 439.00

2. Forstanderskapet » 143.00

3. Sekretæren » 126.00

————— » 708.00

E. *Ophjælp av daglige fiske- og ferskfiskhandelen* » 263.60

F. *Abonnement paa »Norsk Fiskeritidende«* » 85.00

G. *Fiskerskolen* » 476.47

H. *Restancer:*

1. Aarsbetalende medlemmer:

a. For 1916: 10 à 5.00 kr. 50.00

b. » 1915: 1 à 5.00 » 5.00

————— kr. 55.00

2. Foreninger:

a. For 1916: 7 tils. kr. 50.00

b. » 1915: 5 » » 35.00

c. » 1914: 2 » » 10.00

d. » 1913: 1 » » 5.00

e. » 1912: 1 » » 5.00

————— » 105.00

————— » 160.00

————— Transport kr. 4 526.28

Transport kr. 4 526.28

I. *Beholdning:*

a. I sparebanken	kr. 1 427.23	
b. I kassen	» 5.00	
		----- kr. 1 432.23

		<u>kr. 5 958.51</u>

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Beretning for 1916.

Foreningens bestyrelse har likesom i forrige aar bestaaet av fiskeriinspektør Landmark som formand samt stipendiat H. Huitfeldt-Kaas og konservator A. Wollebæk.

Som opsynsbetjent har Fr. Larsen forrettet. Han har i aarets løp foretat ca. 150 opsynsreiser, hvorav omtrent de tre fjerdedele med foreningens i 1915 anskaffede motorbaat, og de øvrige med robaat. Paa sine reiser har han kun undtagelsesvis benyttet leiet assistent. I betragtning av hans nidkjærhet og dygtighet i tjenesten og de nuværende trange tider har bestyrelsen fra og med oktober 1916 forhøiet hans løn til kr. 1000 aarlig.

Av opsynet er der i 1916 anmeldt for ulovlig fiske med grundvad eller kultevad ialt 18 personer, derav inden Akers politimesterdistrikt 12, i Follo politimesterdistrikt 4 og i Drammens politimesterdistrikt 2. Desuten er 2 personer anmeldt for tyveri av ruser. For de to sidstnævntes vedkommende er saken efter omfattende undersøkelser av paatalemyndigheten henlagt paa grund av bevisets stilling, hvorimot samtlige for ulovlig fiske inden Akers politimesterdistrikt anmeldte har vedtat eller er blit idømt mulkt til samlet beløp kr. 130. Follo politimester opplyser, at mulktforelæg vil bli utfærdiget mot 2 av de i hans distrikt anmeldte personer (de to andre er under kriminel lavalder), og av de to, der er anmeldt i Drammens politimesterdistrikt, er den ene idømt en mulkt av kr. 25 eller subsidiært 12 dages fængsel.

Det er i en tidligere beretning fremholdt, at det av foreningen underholdte opsyn ikke blot gjør nytte som saadant, men ogsaa oftere har anledning til at bistaa fiskerne paa anden maate, saasom ved at varsle om større fiskemasser, som leilighetsvis paatræffes under opsynsreiserne. Efterat foreningen har anskaffet motorbaat, har

opsynsbetjenten oftere fundet anledning til at yde fiskerne værdifuld assistanse ved at ta deres baater paa slæp, saasom naar seilbaater har manglet vind, eller motorbaater har faat maskinskade. I saadanne tilfælde pleier den slæpte baat erstatte utgiften til den medgaaende benzin. — Det bør endvidere nævnes, at under de temmelig hyppig forekommende tvistigheter mellem fiskere og grundeiere om landslot, og tillike i tvistigheter av anden art, har opsynsbetjent Larsen ofte efter anmodning av parterne med held forrettet som mægler eller voldgiftsmand.

Av præmier for dræpte kobber er der i 1916 kun utbetalt en eneste. Det opgives, at der har været usedvanlig litet kobbe i dette aar i fjorden indenfor Drøbak, hvad man har tænkt sig muligens kan staa i forbindelse med, at fjordens trange indløp ved Drøbak og Oscarsborg har været mere end sedvanlig foruroliget ved militære foranstaltninger. For haakjærringer er der ingen præmie kommet til utbetaling, uagtet ifølge aviserne mindst én saadan skal være opfisket inden foreningens omraade.

Et forhold, som i de senere aar har tiltrukket sig megen opmerksomhet og har fremkaldt mange besværinger fra fiskerne og tildels fra eierne av de til sjøen støtende eiendomme, er den gjennom mange aar stedfundne forurensning navnlig av Bundefjorden ved avfald fra Ljans sagbruk og høvleri. Fremfor alt gjælder klagerne den fra høvleriet kommende kutterflis og høvflis, som driver over store dele av fjorden og for nogen del lægger sig op paa stranden, tildels i lang avstand fra elven, saasom ved Bygdø, men for størstedelen efterhaanden synker tilbunds, navnlig i Bundefjorden. I denne fjord blev der indtil for nogen aar siden drevet et intenst trawlfiske av ræker; men dette fiske har i de sidste aar maattet opgives, fordi ræketrawlen under slæpningen meget snart blir saa opfyldt av flis, at den ganske mister sin fangstevne. Flisen skader ogsaa sjørretfisket, dels derved at elvens gytepladse blir ødelagt, dels ved at sætte sig fast i de i sjøen utsatte garn.

For nogen del er vistnok forurensningen av den Ljanselven tilstøtende fjordstrækning av meget gammel oprindelse, idet der fra gammel tid har været et sagbruk ved elven, fra hvilket større eller mindre partier er gaat i elven. Men forurensningen har i de senere aar antat ganske andre dimensioner og anden form end tidligere derved at der er opført et stort høvleri, hvor der opgives aarlig at høvles ca. 25 000 tylvter tømmer, og det er, som allerede bemerket, den fra dette kommende flis, som klagerne fortrinsvis gjælder.

Paa foranledning av disse klager besøkte formanden i forening med opsynsbetjenten bruket i mai 1916 for at gjøre sig nærmere be-

kjendt med forholdene. Arrangementet med opsamling av flisen fandtes da meget godt, og det samme gjælder bortskaffelsen av den ved høvleriet faldende sagflis. Derimot gik kutter- og høvflisen — ialfald for den allervæsentligste del — ved mit besøk paa elven. Brukets eier har imidlertid allerede tidligere latt opføre ovne til opbrænding av dette avfald, og det forklartes, at naar disse ovne var i virksomhet, kom saagodtsom intet av flisen i elven. Men de hittil anvendte ovne staar ikke ret længe, førend de maa ombygges, og under mit besøk var netop de to ovne under ombygning eller gjenopførelse. Da det forklartes, at to ovne samtidig maa være i virksomhet for at faa alt affald brændt, har foreningens bestyrelse i skrivelse av 20 mai henstillet til brukets eier at opføre ogsaa en tredje ovn, saa der til enhver tid kan være to ovne i virksomhet, mens den tredje ombygges, naar dette fornødiges — en tanke, som formentlig allerede tidlig var under overveielse.

Paa denne skrivelse er der, trods omerindring, ikke indløpet skriftlig svar; men brukets disponent har pr. telefon uttalt, at man agtet at opføre en tredje ovn. Hvorvidt dette nu er gjort kjender bestyrelsen endnu ikke til; men man tør ialfald efter det anførte gaa ut fra, at nogen nævneværdig forurensning fra dette bruk heretter ikke vil finde sted. Bestyrelsen vil fremdeles ha sin opmerksomhet henvendt paa forholdet.

Ogsaa en anden forurensning har der i det forløpne aar været ført klage over. Fra foreningen »Fjeldstrands vel« mottok bestyrelsen i august en skrivelse, hvori vor forening opfordres til at træffe foranstaltning i anledning av en ved Østlandske Petroleumskompani forvoldt forurensning av vandet omkring selskapets cisterneanlæg ved Steilene. Det fortælles, at der i avvikte sommer ved to forskjellige leiligheter blev utsluppet en mængde saakaldt solarolje, som spredte sig langs landet paa en længere strækning, hvorav følgen var, at badning i flere dage umuliggjordes, at baater blev tilsvinet med et sortagtig overtræk, som det var vanskelig at faa fjernet, at masser av ræker i tangkanten blev dræpt, og at fisk, som pleier holde sig indunder land, flygtet ut paa dypt vand.

Bestyrelsen lot ved opsynbetjent Larsen anstille undersøkelser om forholdet og avgi beretning om samme. Det synes av denne at fremgaa, at klagen vistnok i alt væsentlig var beføiet, men at forurensningen nærmest maa tilskrives skjødesløshet eller uopmerksomhet fra vedkommende arbeideres side, og at der av petroleumskompaniet — som meget beklager og har gjort undskyldning for uheldet — er truffet de nødvendige forholdsregler for at hindre gjentagelse. Man tør derfor tro, at gjentagelser ikke vil finne sted,

likesom man maa anta, at virkningen av det indtrufne har været rent forbigaaende. Noget lignende vites ikke at være indtruffet tidligere.

Om fiskets gang og utbytte kan der, væsentlig paa grundlag av de av opsynsbetjenten avgivne indberetninger og optællingsopgaverne fra fiskebryggen, meddeles følgende oplysninger:

Det pekuniære utbytte, som fisket inden foreningens omraade har indbragt, har uten tvil aldrig nogensinde tidligere været saa stort som i 1916. Dette skyldes først og fremst de ekstraordinært høie priser, der er en følge av krigen. Men ogsaa det opfiskede kvantum har for de fleste vigtigere fiskesorters vedkommende været usedvanlig stort. Fremfor alt gjælder dette om sildefisket, for hvis vedkommende fangsten langt oversteg ethvert tidligere aars. Ogsaa torskefisket, som allerede i en aarrække har været i opgang, gav ifølge optællingslisterne et noget større utbytte end tidligere. Derimot viser makrelfisket nedgang i forhold til det foregaaende femaar.

Med hensyn til de enkelte slags fiskerier bemerkes:

Torskefisket var i aarets 4 første maaneder kun middelmaadig paa grundt vand, hvorimot dypbakkefisket gav godt utbytte av stor pen torsk, idet denne gik paa dypet i silden. Ogsaa senere paa aaret, fra august og henimot aarets slutning, slog torskefisket paa dypt vand meget godt til, særlig i Bundefjorden, hvor flere bakkelag — mand og hustru — gjentagende fisket torsk for et par hundrede kroner om uken. Paa et enkelt dagtræk fra Nakholmen i retning mot Helvik fisket en mand i november endog torsk for kr. 72. I mai og juni fiskedes overmaade meget paa snørefiske, der dreves ivrig av de mange streikende arbeidere i bygningsfagene. Av og til gjordes ogsaa pene fangster av torsk i vadtræk efter sild. Rusefisket gav derimot forholdsvis litet utbytte, hvad der for en stor del tilskrives uheldige veirforhold: klart veir med nordlig eller nordvestlig vind. En tid i august gav dog ogsaa garnruser god fangst. Alt ialt maa aarets torskefiske betegnes som særdeles godt.

Hvad der fremfor alt gav aarets fiske sit præg var det ekstraordinært rike sildefiske. Det faldt særlig rikt i januar, september, oktober og november; derimot var fangsten forholdsvis liten i mai, juni og juli. Den langt overveiende del av fangsten bestod av smaasild, der fiskedes med vad, og som for en stor del var saa fet og god, at den blev benyttet til nedlægning som ansjos. Mandslotter paa et par hundrede kroner pr. uke var til sine tider ganske almindelige. Ogsaa fisket av garnsild slog meget godt til og gav ifølge optællingsopgaverne et større utbytte end i en række foregaaende aar, uagtet antallet av fiskere ikke var ret stort, idet de fleste deltok i vadfisket.

Ogsaa fisket av ansjos (brisling) gav et usedvanlig stort utbytte, særlig i aarets 5 sidste maaneder. Men av den som ansjos opgivne fangst har dog vistnok en hel del i virkeligheten været smaasild, der som nys bemerket for en stor del blev anvendt som ansjos. Paa den anden side maa det bemerkes, at ifølge opsynsbetjentens forklaring kom en masse av smaasilden ikke til Kristiania brygger, idet den gik direkte til en ny fabrik i Soon og til Stavanger. Denne er saaledes ikke kommet med i optællingsopgaverne.

I motsætning til sildefisket blev fangsten av makrel mindre end i en række tidligere aar; men dette opveiedes ved den langt høiere pris, saa salgsværdien er opgit til et større beløb end i noget av disse. Fisket begyndte meget sent, men tok sig i juli maaned voldsomt op; eksempelvis blev der i uken 16—23 juli av et vadlag i Asker fisket for kr. 800 pr. mand. Men i Lysakerfjorden, hvor makrelfisket pleier slaa godt til, blev der i 1916 ikke gjort nævneværdig fangst. Krokfisket maa ha git et usedvanlig stort utbytte, da det dreves av en masse mennesker, hvoriblant en mængde arbeidere med hustruer og barn, og makrellen bet ualmindelig godt. Helt inde i Frognerkilen og ved Herbern blev der av jernbanearbidere og dampskibsfolk ofte fisket paa krok efter kveldstid optil 100 makrel og derover pr. mand, ja det hændte, at enkeltmand fisket saameget, at han ikke orket at bære fisken hjem. Det paa denne maate opfiskede kvantum er antagelig kun for en liten del kommet med paa optællingslisterne, da fangsten vistnok for den allerstørste del er blit anvendt i fiskernes husholdning.

Ogsaa alefisket begyndte senere end paaregnet, men tok sig i juli og navnlig i august svært op, saa aarets fangstkvantum kom paa høide med de bedste tidligere aar. Som en merkelighet anfører opsynsbetjenten, at teinefisket var meget mere lønnende om dagen end om natten. I garnruser faldt fisket daarlig øverst oppe i fjorden, men slog godt til i Bundefjorden og ved Nesodlandet.

Flyndrefisket blev litet paaagtet av fiskerne, men for dem, som drev det, slog det upaaklagelig godt til, særlig av pig-hvar, som navnlig i juni forekom i mængde. De faa fiskere, som drev flyndrefiske paa dypet (25 à 40 favner), gjorde god fangst baade i østre og vestre distrikt. Opsynsbetjenten oplyser, at flyndre efterhaanden mere og mere omsættes i landdistrikterne uten at passere fiskebryggen.

Fisket av hvitting og anden i klasse dermed staaende smaa-fisk blev drevet usedvanlig intenst. Under den store arbeidsstans paa forsommeren laa der i hundredevis av alle slags folk ute dag og nat og fisket med krok. Farkosterne laa til sine tider saa tæt, at de

formelig sperret sund og løp. Værdien av krokfisket — heri iberegnet krokfisket av makrel — var i 1916 vistnok større end nogen-sinde før. Men ogsaa om hvittingfisket gjælder det, at forholdsvis overmaade store dele av fangsten gaar fiskebryggen forbi.

Laksefisket, der hovedsagelig foregaar omkring Sandviken, synes at ha været omtrent som et middelsaars, men sjøørretfangsten har været større. I mai blev der til sine tider fisket meget godt, likeledes tildels i september, oktober og november. Deltagelsen i fisket var dog ikke synderlig stor, da fiskerne for størstedelen deltok i vadefisket efter sild.

Fisket efter dypvandsræker har ifølge optællingslisterne i 1916 git et mindre kvantum end i noget av de foregaaende 6 aar. Opsynsbetjent Larsen tror dog ikke, at dette er et korrekt uttryk for den virkelige fangst, idet han forklarer, at fisket i aarets første halvdel var omtrent som et middelsaars, men paa høstparten var mere end sedvanlig godt. Han oplyser, at iaar vistnok en endnu større del av fangsten end sedvanlig har været avsat i Sandviken, og at overhodet salg andetsteds end ved fiskebryggen iaar har spillet en særlig stor rolle. Men som andetsteds i nærværende beretning forklaret, foregik der intet rækefiske i Bundefjorden, da den paa bunden liggende flis fra Ljans sagbruk og høvleri umuliggjør trawling dersteds.

Fangsten av grundvandsræker har været forholdsvis ubetydelig og er væsentlig foregaaet ved Sandviken og i Slæpenden. Veirforholdene var i fisketiden ugunstige, og deltagelsen i fisket var ubetydelig.

Av hummer er der ifølge optællingslisterne opfisket et noget større kvantum end forrige aar, som igjen gav noget større fangst end de 4 foregaaende aar. Opsynsbetjenten forklarer, at fisket paa forsommeren var smaafaldende, men derimot tildels meget godt utover høsten saavel omkring øerne inde i fjorden som i distriktets yttre del.

Østersfisket har været omtrent som et middelsaars. Der fiskedes godt i vestre distrikt i mars og april samt i aarets sidste fjerdingaar. For en stor del foretokes fisket efter bestilling til privatfolk, og den saaledes opfiskede østers er ikke kommet med i optællingen ved bryggen. Antallet av fiskere, som driver østersfiske jevnlig, er kun litet; de fleste beskæftiger sig kun nu og da dermed, særlig i stille veir.

Av skjæll blev der i 1916 optat usedvanlig meget, og skjællene var ihøst mere end almindelig fete og matfulde. Alene av folk fra Østre og Vestre Aker, antar opsynsbetjenten, at der blev optat og solgt ca. 10 000 snes. Desuten er der mange Kristianiafolk, som

driver skjælfisket professionelt; men meget av disses fangst blir tilvirket av fiskernes hustruer til salg uten at passere fiskebryggen. Det har i distriktet vakt adskillig misnøie, at mange skøitelag fra Fredriksvern, Hvaler, Onsø og Hønkø i høst har ligget heroppe og lastet sine skøiter med blaaskjæl, der benyttes som agn paa bakker i skøiternes hjemsted. Sin last, ca. 70 à 80 hl., tar disse skøiter der, hvor de matnyttige skjæl staar, mens der andetsteds er store banker mellemstore skjæl i byens nærhet, som ikke er tjenlig til menneskeføde, da de staar altfor tæt sammenvokset og derfor er magre og seige. Men disse er netop de bedste til agn. »Kunde man komme derhen,« sier opsynsbetjenten, »at man kunde anwise de fremmede hvor de skulde ta sine skjæl, vilde meget være vundet for folkenæringen.«

Optællingen av fisk ved bryggerne har været utført som tidligere, og de maanedlige opgaver derover har som vanlig været referert i aviserne. Med hensyn til resultatet henvises til omstaaende tabel. Angaaende denne skal man iøvrig gjøre den almindelige bemerkning, at der er grund til at tro, at aarets ekstraordinære forhold med hensyn til matforsyningen og de høie priser paa levnetsmidler har bevirket, at den del av fangsten, som er blit solgt uten at passere fiskebryggen, i 1916 har været ekstraordinær stor, og at derfor optællingsopgavernes tal i dette aar i endnu noget høiere grad end sedvanlig understiger den virkelige fangst.

Opgave over optallet fisk m. v., ankommet til Kristiania brygger i 1916.

Fiskesorter	I. Fra Kristianiafjorden indenfor Drøbak		II. Fra andre norske fiskepladser		III. Fra Sverige og Danmark	
	Mængde	Værdi (Kr.)	Mængde	Værdi (Kr.)	Mængde	Værdi (Kr.)
Torsk	88 180	135 688	805 170	1 005 852	1 155 950	637 810
Kolje, lyr, sei.....	679	7 260	51 400	469 105	490	4 100
Hvitting, sypiker, øienpaal	2 675	8 138	22 745	62 760	6 320	16 075
Lange.....	644	1 152	23 960	60 275	—	—
Flyndre	11 050	16 670	116 710	206 179	152 300	277 850
Helleflyndre	—	—	103 950	195 280	—	—
Makrel	639 450	158 360	3 210 800	754 815	588 400	132 050
Horngjæl.....	3 450	1 725	5 930	2 965	14 600	6 540
Aal	40 790	53 757	46 130	36 886	—	—
Smaasild (græssild).....	1 153 900	471 390	633 700	266 730	53 000	15 900
Snesesild (garnsild).....	148 980	306 305	256 940	418 320	52 510	54 270
Ansjos (brisling).....	351 900	182 820	384 600	183 950	13 000	3 900
Laks.....	2 570	12 610	114 550	512 200	5 600	42 400
Ørret	5 390	25 190	35 980	145 950	—	—
Hummer	8 180	20 230	105 250	213 798	2 350	5 875
Ræker	99 850	80 060	51 300	36 410	—	—
Krabber	—	—	2 150	13 720	—	—
Østers	1 640	8 080	1 815	8 820	16 530	87 575
Skjæl	15 100	4 050	—	—	—	—
		1 493 485		4 594 015		1 284 345

Til sammenligning med tidligere aar anføres følgende opgave over den samlede værdi av optøttet fisk:

Aar	Fra fjorden indenfor Drøbak	Fra andre norske fiskepladser	Fra Sverige og Danmark
1916	Kr. 1 493 485	Kr. 4 594 015	Kr. 1 284 345
1915	„ 695 601	„ 3 040 519	„ 1 458 260
1914	„ 659 643	„ 2 657 814	„ 1 181 093
1913	„ 447 024	„ 2 259 005	„ 1 356 074
1912	„ 391 618	„ 1 905 174	„ 1 097 848
1911	„ 385 164	„ 1 901 915	„ 1 269 978

For fjorden indenfor Drøbak stiller forholdet for de vigtigste fiskesorter sig saaledes i de ovenfor nævnte aar:

Aar	Smaasild		Snesesild		Ansjos	
	Liter	Kr.	Snes	Kr.	Liter	Kr.
1916	1 153 900	471 390	148 980	306 305	351 900	182 820
1915	682 100	186 180	126 010	106 826	116 300	49 130
1914	372 900	65 060	106 900	74 897	424 000	158 650
1913	590 860	112 482	101 318	62 134	48 300	21 500
1912	241 300	34 015	66 310	37 218	322 780	89 402
1911	140 460	17 314	81 520	45 530	378 000	99 020

	Makrel		Torsk		Ræker	
	Stkr.	Kr.	Stkr.	Kr.	Liter	Kr.
1916	639 450	158 360	88 180	135 688	99 850	80 060
1915	787 360	125 822	83 710	72 270	115 450	62 950
1914	2 047 000	142 325	70 850	48 959	184 850	84 675
1913	1 451 800	80 008	68 260	50 864	154 900	60 620
1912	1 735 110	117 877	50 290	25 143	113 350	43 490
1911	844 208	68 149	47 038	33 240	129 060	51 624

Gjennemsnitsprisen ved fiskebryggen har for den i fjorden indenfor Drøbak fangede fisk ifølge foranstaaende opgave været:

Torsk	pr. stk.	kr. 1.54	Snesesild	pr. snes	kr. 2.06
Kolje	„ snes	„ 10.69	Ansjos	„ 20 liter	„ 10.39
Hvitting	„ „	„ 3.04	Laks	„ kg.	„ 4.91
Flyndre	„ kg.	„ 1.51	Ørret	„ „	„ 4.67
Makrel	„ stk.	„ 0.25	Hummer	„ stk.	„ 2.47
Aal	„ „	„ 1.32	Ræker	„ liter	„ 0.80
Smaasild	„ liter	„ 0.41	Østers	„ snes	„ 4.93

Sammenlignet med priserne i forrige aar er der saaledes gennemgaaende stigning, for de fleste sorters vedkommende omkring eller noget over 50 procent.

Den i 1913 begyndte optælling av torsk av de forskellige størrelsesgrupper, forsaavidt angaar den til bryggerne indbragte fisk, der er fanget i fjorden indenfor Drøbak, er fortsat ogsaa i 1916 og viser for dette aar følgende resultat:

Antal optællt torsk i hver av nedenanførte vektgrupper.

	0.1—0.5 kg.	0.5—1 kg.	1—2 kg.	2—3 kg.	3—4 kg.	4—5 kg.	5—6 kg.	6—7 kg.	7—8 kg.	Samlet antal	Ialt kg.	Gjennem- snitsvegt. kg.
Antagelig gjen- nemsnitsvegt	0.3 kg.	0.7 kg.	1.3 kg.	2.3 kg.	3.3 kg.	4.3 kg.	5.3 kg.	6.3 kg.	7.3 kg.			
Januar	2 000	2 300	2 000	900	240	45	5	—	—	7 490	7 892	1.05
Februar	1 200	1 800	1 500	800	200	50	15	4	1	5 570	6 389	1.11
Mars	1 100	1 650	1 450	900	240	26	4	—	—	5 370	6 365	1.19
April	1 600	1 900	1 600	900	300	70	40	9	1	6 420	7 528	1.17
Mai	2 600	2 700	1 500	700	250	60	26	4	—	7 840	7 474	0.95
Juni	1 900	1 800	600	320	25	5	—	—	—	4 650	3 450	0.74
Juli	900	1 100	700	300	40	—	—	—	—	3 040	2 772	0.91
August	1 900	2 400	1 800	600	130	35	5	—	—	6 870	5 976	0.87
September	2 300	3 200	2 700	900	250	50	15	4	1	9 420	9 662	1.03
Oktober	3 000	4 000	2 400	1 200	450	110	45	5	—	11 210	11 808	1.05
November	3 000	3 000	2 800	1 800	450	100	40	10	—	11 200	12 970	1.16
December	2 000	2 500	2 400	1 600	450	90	40	16	4	9 100	11 364	1.25
Sum	23 500	28 350	21 450	10 920	3 025	641	235	52	7	88 180	93 650	1.06
Procent	26.7	32.1	24.3	12.4	3.4	0.7	0.3	0.06	0.008			

Som forklart i tidligere beretninger kan denne opgave dog ikke gjøre krav paa fuldkommen nøiagtighet, idet optællingen nødvendigvis til en viss grad maa være skjønsmæssig. Men som den foreligger viser den, sammenlignet med de tilsvarende tabeller for 1914 og 1915, at torsken i 1916 har været noget større end i de to foregaaende aar. Gjennemsnittsvegten var saaledes i 1914 0.84 kg. og i 1912 0.95 kg., men i 1916 1.06 kg. Og mens antallet av fisk av vegt ikke over 1 kg. i 1914 og 1915 utgjorde henholdsvis 72.4 og 65.2 pct. av det samlede antal til bryggerne indkomne torsk (fra fjorden indenfor Drøbak), var procenten av saa smaa fisk i 1916 kun 58.8.

Som en merkelighet kan anføres at der i mars blev indbragt en torsk, der veiet 18.4 kg.

Gjennemsnittsprisen paa torsk skulde efter de ovenfor anførte opgaver og beregninger ha utgjort kr. 1.45 pr. kg.

Indsamling av skjælprøver av torsk paagaar fremdeles saaledes som forklaret i beretningen for 1914.

Foreningens regnskap, der likesom i 1915 er revidert av kapt. J. Becker, viser:

I n d t æ g t:

Beholdning i Kreditkassen $\frac{1}{1}$ 1916	kr. 1 484.54
Statsbidrag for budgetterminen 1916/17	» 800.00
Bidrag fra Akershus amtskommune for 1916	» 200.00
— » Kristiania by for 1915/16	» 1 000.00
— » Aker, Asker og Bærum for 1916/17..	» 140.00
— » Drøbak for 1916	» 40.00
Indvundne renter..	» 72.01
Forskutt av regnskapsføreren	» 133.24
Fr. Larsen indbetalt uanvendt rest av forskud til drifts- utgifter for skøiten	» 1.77
	<hr/>
	kr. 3 871.56

U t g i f t:

Lønninger til opsynet, sykekassepræmie, assistentene, kasserer, sekretær og revisor	kr. 1 087.36
Fiskeoptællingen, indsamling og behandling av skjæl- prøver av torsk	» 189.80

Præmie for en dræpt kobbe	kr.	10.00
Trykning, porto og skrivesaker	»	64.00
Anskaffelser vedkommende motorskøiten	»	65.53
Benzin til drift av motorskøiten	»	121.61
Norske Argus for 1915	»	15.00
Beholdning i Kreditkassen 31 desember 1916	»	2 317.85
		<hr/>
		kr. 3 871.56

1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100

1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100

1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100

